

2017

ILGTSPĒJAS
UN GADA PĀRSKATS

Enerģijas ražošana sākas no attiecībām ar dabu. Atbildīgi izmantojot vides dotās iespējas un nodrošinot efektīvu energoapgādi mūsdienīgos veidos, panākam ilgtspējīgu izaugsmi vides un klientu labklājībai.

SATURS

PAR LATVENERGO KONCERNU

1.1. Priekšvārds	6
1.2. Īsumā par pārskatu	8
1.3. Īsumā par koncernu	9
1.4. Koncerna stratēģija	12
1.5. Korporatīvā sociālā atbildība	14
1.6. Apbalvojumi	16

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

2.1. Korporatīvās pārvaldības modelis	18
2.2. Pārvaldības institūcijas	19
2.3. Koncerna vadība	25
2.4. Iekšējās kontroles sistēma un risku vadība	26
2.5. Koncerna iepirkumi	28
2.6. Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	30
2.7. Korporatīvās pārvaldības ziņojums	35
2.8. Revīzijas komitejas ziņojums	35

DARBĪBAS SEGMENTI

3.1. Ražošana un tirdzniecība	38
3.1.1. Ražošana	39
3.1.2. Tirdzniecība	43
3.1.3. Obligātais iepirkums	44
3.2. Sadale	45
3.3. Pārvades aktīvu noma	47

DARBĪBAS INDIKATORI

4.1. Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana	50
4.2. Ekonomiskā atbildība	52
4.3. Sabiedrība	55
4.4. Atbildība par produktu	58
4.5. Vides aizsardzība	63
4.6. Darbinieki un darba vide	68

ILGTSPĒJAS PĀRSKATA PIELIKUMI

5.1. Pārskats par zaļajām obligācijām	74
5.2. Ilgtspējas aspektu būtiskums un atbilstība GRI	76
5.3. GRI indikatoru tabula	77
5.4. Lietotie saīsinājumi	80
5.5. Neatkarīga revidenta apliecinājuma ziņojums	81

LATVENERGO KONCERNA KONSOLIDĒTAIS UN AS „LATVENERGO” GADA PĀRSKATS

Galvenie darbības rādītāji	84
Vadības ziņojums	86
Finanšu pārskati	92
Peļņas vai zaudējumu aprēķins	92
Visaptverošo ienākumu pārskats	92
Pārskats par finanšu stāvokli	93
Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā	94
Pārskats par naudas plūsmām	95
Finanšu pārskatu pielikums	96
Neatkarīgu revidentu ziņojums	147

[Par *Latvenergo* koncernu](#)

[Korporatīvā pārvaldība](#)

[Darbības segmenti](#)

[Darbības indikatori](#)

[Ilgtspējas pārskata pielikumi](#)

[Gada pārskats](#)

PAR LATVENERGO KONCERNU

Sveicināti, godātie pārskata lasītāji!

102-14 Pāmaiņas un modernizācija – šādā zīmē ir aizritējis *Latvenergo* koncerna darbības stratēģijas perioda (2017–2022) pirmais gads. Tas bijis īpaši piesātināts ar notikumiem un jauniem izaicinājumiem, kas būs nozīmīgi turpmākajā enerģētikas attīstībā. Mūsu nozare piedzīvo dinamiskas izmaiņas, kas strauji un kardināli maina līdzšinējos biznesa modeļus. Mūsu laikmeta tehnoloģiskais izrāviens un proaktīvu lietotāju prasības rada arī jaunas iespējas, un mēs esam gatavi tās izmantot.

Tādēļ turpmākajā *Latvenergo* koncerna stratēģijas periodā tiks attīstīts 2017. gadā iesāktais modernizācijas process, ienākot arī gluži jauniem virzieniem: e-mobilitāte, mikrotīkla attīstība, patēriņa vadība, savukārt ražošanā – bezemisijas ģenerācijas jaudu attīstīšana uz komerciāliem principiem. Jau drīzākajā laikā tiks pabeigta viedo skaitītāju programma un nodrošinātas investīcijas arī pārvades objektos.

Mūsdienās digitalizācija, automatizācija un robotizācija tiek izmantotas ne tikai tādās nozarē raksturojošās jomās kā enerģijas ražošana un sadale, bet arī tirdzniecībā un klientu apkalpošanā. Tas nozīmē, ka uzņēmumam, kas vēlas būt sekmīgs arī nākotnē, nepārtraukti sev jāizvirza ļoti augsts tehnoloģiskās attīstības standarts. Lielajos modernizācijas projektos, ko īstenojam mūsu ražotnēs un sadales tīklos, lielāko darba apjomu nākotnē veiks tehnoloģijas prasmīga personāla vadība.

Enerģētikas uzņēmumi visā pasaulē šobrīd paplašina un pārskata savas darbības robežas, piedāvājot novatorisku pieeju un pakalpojumus. Arī Latvijas tautsaimniecību ietekmē izmaiņas enerģētikas laukā – starpsavienojumi ir paplašinājuši darbības iespējas brīvajā tirgū, ikdienas elektrības patēriņš ietver viedos pakalpojumus, enerģētikas tirgus liberalizācija nozīmē līdz šim nošķirtu nozaru arvien lielāku integrāciju un savstarpēju papildināšanos. Tieši šobrīd veidojas tā dinamiskā nozares vide, kuras piedāvātās iespējas ir *Latvenergo* darbības stratēģijas pamatā. Tā paredz izmantot enerģētikas nozares tendences turpmākai *Latvenergo* koncerna vadošo pozīciju nostiprināšanai Baltijā un attīstības perspektīvai Ziemeļvalstu mērogā, radot jaunus produktus un veicinot ražošanas un tirdzniecības sinerģiju. Jau šobrīd redzam, ka *Latvenergo* stratēģijā noteiktie attīstības virzieni bijuši precīzi saskatīti un pamatoti.

Visspilgtāk 2017. gadu raksturo tie notikumi, kas *Latvenergo* koncerna un Latvijas vārdu daudzinaja starptautiskā mērogā. Pērn

Andris Ozoliņš
AS „Latvenergo” padomes priekšsēdētājs

Āris Žigurs
AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs
un galvenais izpilddirektors

AS „Latvenergo” kļuva par pirmo uzņēmumu Baltijā, kas saņēma *Nasdaq* biržas Labāko investoru attiecību balvu starp obligāciju emitentiem, papildus saņemot biržas uzaicinājumu svinīgi ievanīt tirdzniecības sesijas atklāšanas zvanu *Nasdaq MarketSite* studijā Ņujorkas Taimskvērē. Būris, kad biržas ēkas fasādi rotāja gan *Latvenergo* logo, gan Latvijas simbolika, bija ļoti nozīmīgs ikvienam no mums kā savas valsts patriotam. Strauji aizritējuši pieci gadi, kopš AS „Latvenergo” emitēja obligācijas, un 2017. gada 15. decembrī jau veicām pirmo emitēto obligāciju, kam iestājies dzēšanas termiņš, pamatsummas atmaksu 70 miljonu eiro apmērā.

2017. gadā *Latvenergo* koncerns jau desmito reizi saņēma Latvijas vērtīgākā uzņēmuma balvu, iekļuva visas Baltijas uzņēmumu pirmajā trijniekā un pirmoreiz tika atzīts par Baltijas vērtīgāko enerģētikas uzņēmumu.

Latvenergo koncerns ir apliecinājis savu nozīmi valsts ekonomikā kā atbildīgs elektroenerģijas ražotājs, kura pieņemtie lēmumi ir palīdzējuši samazināt obligātā iepirkuma komponentes apmēru. 2017. gada oktobrī stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta noteikumos, kas nosaka, ka koģenerācijas stacijas ar uzstādīto jaudu virs 100 MW var daļēji atteikties no atbalsta maksājumiem, pretī saņemot kompensāciju. AS „Latvenergo” pieteicās šādas vienreizējās kompensācijas saņemšanai no valsts un vienlaikus atteicās turpmāk saņemt 75 % no paredzētajiem ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2.

2017. gadā īpaši lepojamies ar augstu elektroenerģijas izstrādi – saražotas 5,7 TWh elektroenerģijas. Lielākā nozīme ir ražīgai elektroenerģijas izstrādei Daugavas hidroelektrostacijās (HES) – pēc vairākiem gadiem, kas Latvijā aizvadīti ar saīdzinoši zemu ūdens līmeni Daugavā, pērnais bija ar lielu ūdens pieteci un līdz ar to elektroenerģijas ražošanā īpaši veiksmīgs gads. Latvijā atjaunīgo resursu izmantošanas īpatsvars ir viens no lielākajiem Eiropas Savienībā, ko galvenokārt nodrošina mūsu lielās HES. 2017. gadā no atjaunīgajiem energoresursiem saražoti 75 % elektroenerģijas. Lai vēl efektīvāk izmantotu šo neaizstājamo resursu, turpinās Daugavas HES rekonstrukcijas projekts, un šobrīd no 23 hidroagregātiem ir rekonstruēti 13. Rekonstrukcijas darbus

investīciju programmas ietvaros plānots pabeigt 2022. gadā, kopējām investīcijām pārsniedzot 200 miljonus eiro.

2017. gadā *Latvenergo* mazumtirdzniecībā ir pārdevis 6,9 TWh elektroenerģijas, koncerna tirgus daļai Baltijā sasniedzot 27 %. Tirdzniecības zīmols *Elektrum* attīsta jaunus produktus un pakalpojumus, paplašinot tradicionālo elektroenerģijas tirdzniecības spektru ar konceptuāli jauniem piedāvājumiem. Mājsaimniecību klientiem tiek piedāvāta enerģorisku apdrošināšana, un tirgū ir ieviesti novatoriski pakalpojumi – *Elektrum Viedā māja* un *Elektrum Solārais*. Mūsu klientiem ir iespējams izmantot jaunāko tehnoloģiju iespējas ikdienā, attālināti vadot sadzīves iekārtas un apkures sistēmu mājokļos, kā arī savos īpašumos uzstādīt saules paneļus, lai ražotu un lietotu zaļu enerģiju. Esam jau pārliecinājušies, ka šie mūsu pakalpojumi klientu vidū ir guvuši pamatotu atsaucību.

2017. gadā stājās spēkā Enerģētikas likuma normas un Latvijā tika atvērta dabāsgāzes tirgus. Atbilstoši jaunajām iespējām *Latvenergo* koncerns pilnībā nodrošina savas vajadzības kā lielākais gāzes patērētājs Latvijā. Koncerna enerģijas ražošanas vajadzībām dabāsgāze tiek piegādāta arī no alternatīviem avotiem, tostarp Klaipēdas gāzes termināļa. Patlaban AS „Latvenergo” ir otrais lielākais gāzes patērētājs Baltijā un lielākais Latvijā. Vienlaikus koncerns ir sācis dabāsgāzes tirdzniecību Latvijā un Igaunijā.

Pēdējo gadu laikā *Latvenergo* koncerna finanšu rādītāji būtiski uzlabojušies, tā aktīvi 2017. gada beigās pārsniedza 4,4 miljardus eiro, bet pašu kapitāls – 2,8 miljardus eiro. Koncerna peļņa 2017. gadā ir 322 miljoni eiro, ko veido saimnieciskās darbības rezultāts 172,9 miljonu eiro apmērā un uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā reversētais atliktais nodoklis 149,1 miliona eiro apmērā. Kopumā šis gads bijis viens no veiksmīgākajiem koncerna darbībā pēdējos gados. Spēcīgā kapitāla struktūra nodrošina iespēju būtisku daļu no peļņas izmaksāt dividendēs, kas koncerna stratēģijā ir paredzētas vairāk nekā 80%. Starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's* ir saglabājusi nemainīgu AS „Latvenergo” kredītreitingu Baa2 līmenī ar stabilu nākotnes vērtējumu.

Apjomīgi modernizācijas pasākumi noris AS „Sadales tīkls”. 2017. gada beigās 78 % no patērētās enerģijas uzskaites veic viedie skaitītāji. Tiek īstenota darbības efektivitātes programma, kas paredz

digitālajās tehnoloģijās balstīta viedā tīkla attīstīšanu un uzņēmuma efektivitātes uzlabošanu, kā arī elektroenerģijas piegādes kvalitātes un drošuma uzlabošanu.

Latvenergo koncerna investīciju programmā sekmīgi attīstās *Kurzemes loka* projekts, kurā paveikti aptuveni 50 % no kopējā darbu apjoma. Projekta kopējās izmaksas plānotas aptuveni 220 miljonu EUR apmērā, un *Kurzemes loka* noslēdzošā posma izbūvi plānots pabeigt 2019. gadā. Latvijas-Igaunijas trešā starpsavienojuma izbūve, ko plānots īstenot līdz 2020. gada beigām, nākotnē palielinās maksimālo pārvades jaudu starp Latvijas un Igaunijas energosistēmām par 600 MW, līdz ar to kopā ar jau esošajām pārvades līnijām maksimālā caurlaides spēja pieaugs līdz 1 750 MW. Tādējādi vēl vairāk izlīdzināsies elektroenerģijas cenas starp Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm.

Aizvien pieaug mūsu korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes un šajā jomā sasniegtie rezultāti. Piekto gadu pēc kārtas AS „Latvenergo” saņem Latvijas *Ilgtspējas indeksa* Platīna kategoriju – augstāko novērtējumu atbilstoši starptautiskām prasībām visos korporatīvās sociālās atbildības virzienos. Ar dažādiem projektiem aicinām jauniešus pievērsties eksaktajām zinātnēm un popularizējam fizikas apgušanu. Tāpat aizvadītais periods koncernā bijis bagāts brīvprātīgiem vides pasākumiem.

Patīkami apzināties, ka esam saņēmuši vairākus augstus novērtējumus un apbalvojumus un ieguldījuši darbu, lai mūsu piedāvājumi kļūtu vēl plašāki un pievilcīgāki.

Pārskata periodā sekmīgi veikti uzlabojumi koncerna korporatīvās pārvaldības jomā. Ļoti dinamiskā un mainīgā vidē veiksmīgi aizritējis pirmais gads, kad strādājusi AS „Latvenergo” padome. Ar diviem padomes locekļiem stiprināta Revīzijas komiteja. AS „Latvenergo” padome izveidojusi Cilvēkresursu komiteju, kuras galvenie uzdevumi saistīti ar atlases procesu, atalgojumu, darbības snieguma novērtēšanu un amatu savienošanu.

Latvenergo koncerns strādā, lai paaugstinātu savas darbības efektivitāti un iekšējās kontroles sistēmas pilnveidi. Šie soli ļaus celt koncerna konkurētspēju, tā nodrošinot mūsu klientiem aizvien kvalitatīvākus pakalpojumus.

1.2. ĪSUMĀ PAR PĀRSKATU

102-48	Pārskata periods	01.01.2017.–31.12.2017.
102-50	Ziņošanas biežums	Katru gadu kopš 2009. gada – atbilstoši <i>Global Reporting Initiative (GRI)</i> vadlīnijām.
102-51	Publicēšanas datums	2018. gada 18. aprīlis
102-52	<i>Global Reporting Initiative</i>	2017. gada Ilgtspējas pārskats sagatavots atbilstoši <i>GRI Standards</i> vadlīniju pamata līmeņa (<i>Core</i>) prasībām un ietver Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvā 2014/95/ES un Finanšu instrumentu tirgus likumā noteikto nefinanšu informāciju.
102-53	Pārskata ietvars	Pārskatā ir atklāta informācija par <i>Latvenergo</i> koncernu (sk. sadaļu „Īsumā par koncernu”).
102-54	Pārskata satura noteikšanas principi	Pārskatā <i>Latvenergo</i> koncerns atklāj informāciju par tā darbību un ilgtspējīgai attīstībai būtiskajiem aspektiem un indikatoriem. Pārskatā atbilstoši pamata līmeņa (<i>Core</i>) prasībām pilnā apmērā ir sniegta vispārīgo standartu informācija (<i>General Disclosures</i>) par <i>Latvenergo</i> koncerna darbību. Pamatojoties uz izvērtēto būtiskumu, ir atklāti 22 <i>Latvenergo</i> koncerna darbībai būtiski ilgtspējas aspekti un 33 specifiskās standarta informācijas indikatori (sk. <i>GRI</i> indikatoru tabulu). Pārskata sagatavošanas procesa apraksts sniegts sadaļā „Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana”. Pārskatā ietvertās informācijas datu atklāšanas metodes nav būtiski mainītas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu ilgtspējas pārskatiem.
	Revidenta apliecinājums	Revidenta apliecinājumu par 2017. gada Ilgtspējas pārskatu ir sniegusi SIA „Ernst & Young Baltic”.
	Pārskata formāts	Pārskata PDF versija pieejama: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Latvenergo</i> mājaslapā www.latvenergo.lv (latviešu un angļu valodā); ▪ <i>GRI</i> starptautiskajā Ilgtspējas pārskatu datubāzē http://database.globalreporting.org/ (angļu valodā).
	Kontaktinformācija	E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par Ilgtspējas pārskatu: sustainability@latvenergo.lv .

GRI Standards pārskata kvalifikācijas nosacījumi		
	Pamata (Core)	Padziļināts (Comprehensive)
Vispārīgo standartu informācija (<i>GRI 100</i>)	Vismaz 33 no standartā <i>GRI 102</i> noteiktajiem indikatoriem	Visi standartā <i>GRI 102</i> noteiktie indikatori
Specifisko standartu informācija (<i>GRI 200, 300, 400</i>)	Vismaz viens indikators katram būtiskam aspektam	Visi indikatori katram būtiskam aspektam

1.3. ĪSUMĀ PAR KONCERNU

Latvenergo koncerns – vērtīgākais enerģētikas uzņēmums Baltijā

Latvenergo koncerns

Koncerna mītnes vieta

Ražošana un tirdzniecība

Daugavas hidroelektrostacijas

Rīgas termoelektrostacijas

Ainažu vēja stacija

Liepājas ražotnes

Ķeguma katlumāja

Aiviekstes hidroelektrostacija

Elektroenerģijas tirdzniecība

Sadale

AS „Sadales tīkls”

Pārvades aktīvu noma

AS „Latvijas elektriskie tīkli”

102-1 *Latvenergo* koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, dabasgāzes tirdzniecību, elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades aktīvu nomu.

102-2
102-3
102-4
102-5 *Latvenergo* koncerna struktūru veido komercsabiedrību kopums, kurā izšķirošā ietekme ir mātessabiedrībai AS „Latvenergo” un kurā ietilpst septiņas meitassabiedrības. Informāciju par meitassabiedrībām un koncerna mītnes vietu skatīt konsolidētā gada pārskata 1. un 15. pielikumā. Visas AS „Latvenergo” akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija.

102-6
102-7
102-10
102-16
102-45 *Latvenergo* koncerna darbība ir organizēta trīs darbības segmentos: ražošana un tirdzniecība, sadale un pārvades aktīvu noma. Plašāka informācija par koncerna darbības segmentiem atrodama pārskata sadaļā „Darbības segmenti”.

Latvenergo koncerna vīzija, misija un vērtības

VĪZIJA

Viens no vadošiem un klientu primāri izvēlētiem ilgtspējīgas un kvalitatīvas energoapgādes nodrošinātājiem Baltijas valstu tirgos

MISIJA

Ilgtspējīgi nodrošināt kvalitatīvu, drošu un videi draudzīgu enerģijas ģenerāciju un piegādi klientiem, veicinot koncerna ilgtermiņa vērtības palielināšanu

VĒRTĪBAS ATBILDĪBA

Uz mums var paļauties

EFEKTIVITĀTE

Mēs virzāmies uz izcilību

ATVĒRTĪBA

Mēs esam atklāti un atvērti jaunām idejām

Fakti 2017

Finanšu rādītāji

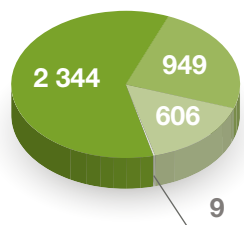

	2017	2016
Ieņēmumi	925,6	931,6 milj. EUR
Peļņa	322,0	130,6 milj. EUR
Aktīvi	4 415,7	3 901,2 milj. EUR
Investīcijas	243,8	200,7 milj. EUR
Moody's kredītreitings	Baa2 (stabils)	Baa2 (stabils)

Darbinieki

	2017	2016
Darbinieki	3 908	4 131

- Sadale
- Ražošana un tirdzniecība
- Korporatīvās funkcijas
- Pārvades aktīvu noma

Ražošana un tirdzniecība

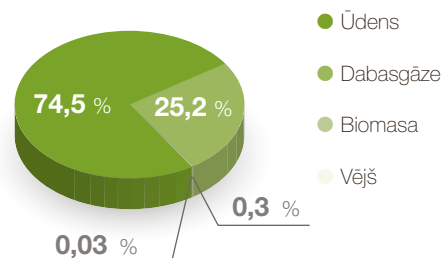
	2017	2016
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	6 923	7 666 GWh
Tirgus daļa Baltijā	27	30 %
Mazumtirdzniecības klientu skaits	834	855 tūkst.
Izstrādātā elektroenerģija	5 734	4 707 GWh
Izstrādātā siltumenerģija	2 612	2 675 GWh
Uzstādīta elektriskā jauda	2 569	2 569 MW
Uzstādīta siltuma jauda	1 842	1 842 MW

Ražošanas efektivitātes rādītāji

	2017	2016
Daugavas HES	18,6	18,9 m ³ /kWh
Rīgas TEC	88%	83 %

Saražotā elektroenerģija, izmantojot dažādus resursus

Sadale

	2017	2016
SAIDI	261	286 minūtes
SAIFI	2,8	3,1 skaits
Līniju garums	93 560	93 813 km
Transformatoru jauda	5 913	5 892 MVA

Pārvades aktīvu noma

	2017	2016
Līniju garums	5 240	5 237 km
Transformatoru jauda	9 021	8 950 MVA

Klientu apmierinātības indekss

	2017	2016
Uzņēmumiem	3,7	3,7 (1-6)
Mājsaimniecībām	3,9	4,0 (1-6)

Gada notikumi 2017

Jau desmito reizi *Latvenergo* saņem Latvijas vērtīgākā uzņēmuma balvu AS „Prudentia” un *Nasdaq Riga* kopīgi veidotajā „Latvijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 101”. Ievērojami panākumi ir arī Baltijas mērogā, kur koncerns iekļuvis vērtīgāko uzņēmumu trijniekā.

2017. gadā Daugavas HES ir saražotas 4 270 GWh elektroenerģijas, kas ir trešā lielākā izstrāde vēsturē. Tik liels Daugavas HES saražotās elektroenerģijas apjoms iepriekš tika sasniegts 1998. gadā.

AS „Latvenergo” ir pirmais uzņēmums Baltijā, kas saņēmis *Nasdaq Baltic* biržas atbalvojumu par labākajām investoru attiecībām Baltijā starp obligāciju emitentiem. Līdz ar šo atbalvojumu 14. augustā AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs Āris Žīgurs iezvanīja tradicionālo *Nasdaq MarketSite* tirdzniecības sesijas atklāšanas zvanu Ņujorkas Taimskvērē.

Moody's ir saglabājis nemainīgu AS „Latvenergo” kredītreitingu Baa2 līmenī ar stabilu nākotnes vērtējumu. Savā vērtējumā *Moody's* ir ņēmusi vērā plānotās izmaiņas Rīgas TEC atbalsta intensitātē, kā arī plānoto AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazinājumu.

Lai sasniegtu koncerna stratēģijā 2017.–2022. gadam noteiktos darbības un finanšu mērķus, ir izveidota stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma. Stratēģiskās attīstības programma ietver stratēģiski nozīmīgākos projektus, savukārt efektivitātes programma paredz koncerna procesu pārskatīšanu, centralizēšanu un digitalizāciju. Tās mērķis ir uzturēt koncerna rentabilitāti ilgtermiņā, ņemot vērā sagaidāmo izmaksu kāpumu inflācijas ietekmē.

Līdz ar dabasgāzes tirgus atvēršanu 2017. gadā *Latvenergo* koncerns ar tirdzniecības zīmolu *Elektrum* uzsācis dabasgāzes tirdzniecību biznesa klientiem Latvijā. Dabasgāzes tirdzniecība uzsākta arī Igaunijā. Savukārt mājsaimniecību segmentam ir ieviesti divi jauni, mūsdienīgi pakalpojumi – *Elektrum Viedā māja* un *Elektrum Solārais*.

Salīdzinot ar 2016. gadu, elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) ir samazināts par 9 %, savukārt piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) – par 10 %.

1.4. KONCERNA STRATĒĢIJA

Sekmīga stratēģijā 2017. gadam noteikto mērķu izpilde

Latvenergo koncerna stratēģiskie darbības un finanšu mērķi un galvenie attīstības uzdevumi 2017.–2022. gadam ir noteikti Latvenergo koncerna stratēģijā. Stratēģijas sagatavošanas procesā ievērotas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) vadlīnijas valsts kapitālsabiedrību pārvaldībai. Stratēģija izriet no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktā AS „Latvenergo” vispārējā stratēģiskā mērķa.

Ilgtspējīgi, atbildīgi un ekonomiski pamatoti nodrošināt preces un pakalpojumus enerģētikas sektorā, kas ir svarīgi tautsaimniecības konkurētspējai un izaugsmei, kā arī efektīvi pārvaldīt valsts attīstībai un drošībai stratēģiski nozīmīgus resursus un infrastruktūru, sekmējot energoapgādes drošuma paaugstināšanu.

(Ministru kabineta noteiktais vispārējais stratēģiskais mērķis)

Nemot vērā sagaidāmos izaicinājumus enerģētikas nozarē un biznesa vidē, Latvenergo koncerna stratēģijā 2017.–2022. gadam ir definēti trīs galvenie mērķi. Pārskata gadā, kas ir stratēģijas perioda pirmais gads, sekmīgi uzsākta stratēģijā noteikto mērķu izpilde, dodot nozīmīgu ieguldījumu sabiedrības vajadzību apmierināšanā un vienlaikus ievērojot ilgtspējas principus.

Koncerna stratēģiskie mērķi

1. Ilgtspējīgas un ekonomiski pamatotas tirgus pozīcijas nostiprināšana mājas tirgos (Baltijā), vienlaikus apsverot ģeogrāfisku un/vai produktu/pakalpojumu ekspansiju

Mērķis paredz koncerna tirdzniecības darbības izcilību un izmaksu efektivitāti. Tāpat šī mērķa ietvaros paredzēta dabasgāzes mazumtirdzniecības uzsākšana mājas tirgos un jaunu produktu attīstīšana.

2017. gadā Latvenergo koncerns ar pārdotām 6,9 TWh ir bijis viens no elektroenerģijas pārdošanas līderiem Baltijā. Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms sasniedz 2,3 TWh un veido aptuveni 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoma. Pārskata gadā koncerns ir uzsācis arī dabasgāzes tirdzniecību biznesa klientiem Latvijā un Igaunijā.

Mājsaimniecību segmentā Latvijā ir ieviesti divi jauni elektroenerģijas produkti – *Elektrum Viedā māja*, kas nodrošina mājokļa apkures un elektroierīču attālinātu vadību, un *Elektrum Solārais*, kas dod iespēju lietot patstāvīgi saražotu elektroenerģiju, izmantojot saules gaismu.

2. Sinerģijai ar tirdzniecību adekvāta un koncerna vērtību palielinoša ģenerācijas portfeļa attīstība

Mērķis paredz pabeigt Daugavas HES ražotņu rekonstrukciju, kas nodrošinātu to ilgtspējīgu un drošu darbību. Tāpat paredzēts virzīties uz esošo ražošanas jaudu diversifikāciju un jaunu jaudu attīstību, kas atbilst primāro resursu diversifikācijas un zemas emisijas projektu kritērijiem.

2017. gadā Latvenergo koncerns sekmīgi turpinājis Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmu, investējot tajā 41,8 miljonus EUR. Programmas mērķis ir palielināt Daugavas HES efektivitāti, drošumu un konkurētspēju. 2017.gada nogalē ekspluatācijā tika nodots rekonstruētais

Ilgtspējas trīs pilāri

Plāviņu HES hidroagregāts. Visu hidroagregātu rekonstrukciju plānots pabeigt 2022. gadā.

Līdztekus šim projektam notiek arī jaunu elektroenerģijas ģenerācijas projektu, kas atbilst primāro resursu diversifikācijas un zemas emisijas kritērijiem, izpēte.

3. Klientu vajadzībām atbilstoša, funkcionāla, droša un efektīva tīkla attīstība

Mērķis paredz paaugstināt sadales tīkla darbības un izmaksu efektivitāti, sadales pakalpojuma kvalitāti un drošumu un aktīvi turpināt īstenot sadales tīkla digitalizāciju.

2017. gadā uzsākts apjomīgs AS „Sadales tīkls” darbības efektivitātes paaugstināšanas projekts. Pirmajā fāzē, kas noslēgsies 2018. gadā, tiek veikta uzņēmuma pārstrukturizācija. Tādējādi tiks centralizēti un efektīvizēti aktīvu stratēģiskās un operatīvās pārvaldības procesi.

Īstenojot plānveidīgas investīcijas un organizatoriskus pasākumus, 2017. gadā panākts nozīmīgs elektroapgādes nepārtrauktības rādītāju uzlabojums. Salīdzinot ar 2016. gadu, elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) ir samazināts par 9 %, savukārt piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) – par 10 %.

Ievērojams progress sasniegts arī tīkla digitalizācijas jomā. Līdz pārskata gada beigām viedie skaitītāji veido 36 % no visa skaitītāju parka un uzskaita 78 % no visas klientu patērētās elektroenerģijas.

Kopumā 2017. gadā paveikts apjomīgs darbs stratēģijā noteikto uzdevumu tālākai fokusēšanai un detalizētākam plānojumam. Ņemot vērā Latvenergo koncerna noteiktos attīstības virzienus 2017.–2022. gadam, ir apstiprināta arī Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma.

Programmas stratēģiskās attīstības sadaļa ietver nozīmīgākos stratēģiskos projektus. Savukārt efektivitātes sadaļa paredz koncerna procesu pārskatīšanu, centralizēšanu un digitalizāciju. Efektivitātes programmas plānotais ieguvums ir līdz 30 miljoniem EUR, un tas ir apjomīgākais koncerna optimizācijas plāns pēdējā desmitgadē. Programmas īstenošana ļaus saglabāt koncerna konkurētspēju un rentabilitāti ilgtermiņā, kā arī mazināt konkurences pieauguma un paredzamā izmaksu kāpuma negatīvo ietekmi uz koncerna rezultātiem turpmākajos gados.

Koncerna finanšu mērķi

Stratēģijā 2017.–2022. gadam noteikti arī Latvenergo koncerna finanšu mērķi, kas iedalīti trīs grupās – rentabilitāte, kapitāla struktūra un dividendu politika. Koncerna finanšu rezultāti pēdējos gados ir ievērojami auguši, kas norāda uz tā stabilo finansiālo stāvokli un attīstību.

2017. gads ir vērtējams kā viens no veiksmīgākajiem koncerna darbībā pēdējos gados. Latvenergo koncerna peļņa 2017. gadā ir 322,0 miljoni EUR. To veido koncerna ikgadējās saimnieciskās darbības rezultāts 172,9 miljonu EUR apmērā un uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā reversētais atliktais nodoklis 149,1 miliona EUR apmērā. Pašu kapitāla atdeve (ROE) peļņai pirms atliktā nodokļa ir 7,0 %. Tas ir labāks rezultāts nekā 2022. gadam izvirzītais finanšu mērķis 6 % un ir uzskatāms par labu sasniegumu, salīdzinot ar nozares rentabilitātes rādītājiem.

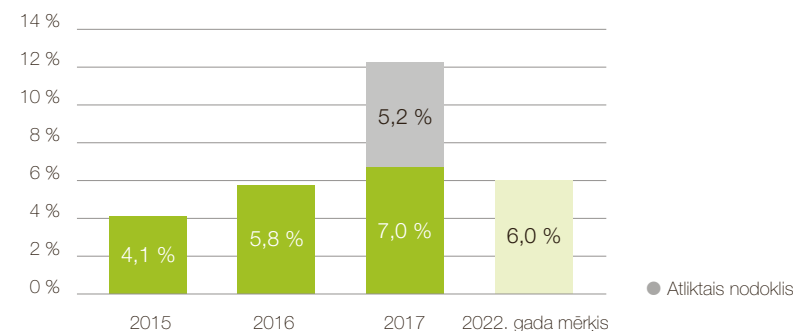
Arī kapitāla struktūras finanšu rādītāji 2017. gadā nodrošina izvirzīto mērķu sasniegšanu, pārspējot arī vidējās nozares rādītājus. Spēcīgā kapitāla struktūra nodrošina iespēju izmaksāt dividendes lielākā apmērā nekā vidēji nozarē. Stratēģijā noteiktā dividendu politika paredz dividendu izmaksu vairāk nekā 80 % apmērā no peļņas, savukārt par katra konkrētā gada dividendu izmaksu lemj akcionāru sapulce, izvērtējot faktiskos darbības rezultātus.

Koncerna finanšu mērķi					
Mērķa grupa	Rādītājs	2016	2017	2022	Nozares vidējais rādītājs*
Rentabilitāte					
<i>ambicioza, bet sasniedzama rentabilitāte, kas samērojama ar Eiropas enerģētikas nozares salīdzināmo uzņēmumu vidējiem rādītājiem un nodrošina biznesa riskam atbilstošu atdevi</i>	Pašu kapitāla atdeve (ROE)	5,8 %	12,2 %	> 6 %	5 – 8 %
Kapitāla struktūra					
<i>optimāla, nozarei atbilstoša kapitāla struktūra, kas ierobežo iespējamus finanšu riskus</i>	Neto aizņēmumi pret pašu kapitālu	25 %	21 %	< 50 %	30 – 50 %
	Neto aizņēmumi pret peļņu pirms nolietojuma	1,7	1,1	< 3	2,5 – 3
Dividenžu politika					
<i>plānotajai investīciju politikai un izvirzītajam kapitāla struktūras mērķim atbilstoša dividendu politika</i>	Dividendēs izmaksājamā peļņas daļa**	77,4 milj. EUR	90,1 milj. EUR	> 80 %	60 – 70 %

*atbilstoši datiem stratēģijas izstrādes laikā

**dividendes tiek izmaksātas atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai

Pašu kapitāla atdeve (ROE)

1.5. KORPORATĪVĀ SOCIĀLĀ ATBILDĪBA

Paplašināta sadarbība ar ieinteresētajām pusēm

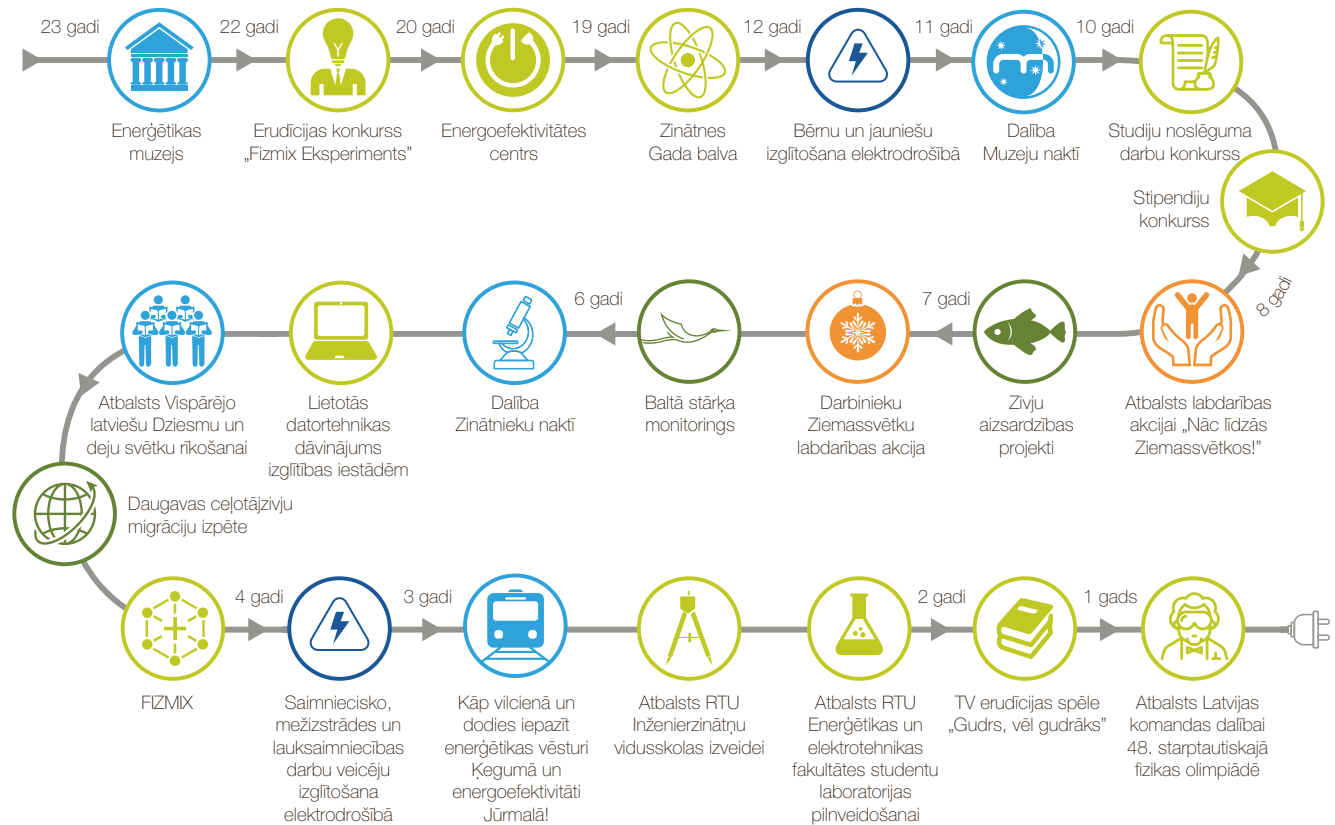
Latvenergo koncerns izpilda ne tikai tiesību aktos noteikto, bet ilggadēji veic arī brīvprātīgas aktivitātes sabiedrības labklājības un apkārtējās vides uzlabošanai un ikdienas darbā īsteno sociālās atbildības standartā ISO 26000 noteiktos pamatprincipus.

Latvenergo koncerna Korporatīvās sociālās atbildības (KSA) politika nosaka KSA formas, pamatprincipus, virzienus un aktivitāšu izvēles kritērijus. Koncerns atbalsta tā darbībai un stratēģiskiem mērķiem atbilstošas KSA aktivitātes, kuras veicina sabiedrības izpratni par atbildīgu uzņēmējdarbību un enerģētiku, sniedz būtisku ilgtermiņa ietekmi un nodrošina plašu sabiedrības grupu iesaisti. KSA aktivitātes tiek īstenotas šādos virzienos:

- zinātne un izglītība;
- sabiedrības izglītošana elektrodrošībā;
- vides aizsardzība;
- kultūra, sports un enerģētikas mantojums;
- sociālais atbalsts un atbildība pret darbiniekiem.

Lai paplašinātu sadarbību ar ieinteresētajām pusēm un iesaistītu ziedošanas lēmumu pieņemšanā attiecīgo jomu ekspertus, no 2018. gada AS „Latvenergo” finanšu līdzekļus kultūras un sociālajā jomā ziedo caur sadarbības organizāciju administrētiem projektu konkursiem. Izvērtējot sabiedriskā labuma organizāciju pieredzi, administratīvo kapacitāti, darbības mērogu, atpazīstamību, reputāciju un statusu, 2017. gada jūlijā sadarbībai izvēlēts fonds „Ziedot.lv” un Valsts kultūrkapitāla fonds. 2017. gada nogalē sadarbībā ar izvēlētajām organizācijām izsludināti projektu konkursi par atbalstu sociālās palīdzības veicināšanai un valsts mēroga kultūras pasākumiem.

Latvenergo koncerna KSA aktivitātes 2017. gadā pēc koncerna iesaistes ilguma

KSA aktivitāšu virzieni

Zinātne un izglītība

Vides aizsardzība

Sociālais atbalsts un atbildība pret darbiniekiem

Sabiedrības izglītošana elektrodrošībā

Kultūra, sports un enerģētikas mantojums

Zinātne un izglītība

Latvenergo koncerns īsteno zinātnes un izglītības KSA projektus nolūkā:

- veicināt jauniešu interesi par eksaktajiem mācību priekšmetiem un inženiertehniskajām profesijām;
- atbalstīt jauniešu izcilību eksakto zinātņu jomā;
- papildināt mācību bāzi skolotājiem;
- atbalstīt enerģētikas nozares pētnieku un mācībspēku zinātnisko darbību, kas veicina jauniešu izglītību;
- izglītot sabiedrību energoefektivitātē.

Sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju Latvenergo koncerns gandrīz 20 gadus piešķir Gada balvu par izcilu un nozīmīgu devumu enerģētikā, kā arī par jauno zinātnieku panākumiem enerģētikā. Ikgadēji tiek izsludināts konkurss labākajiem augstākās izglītības studiju noslēguma darbiem aktuālajās enerģētikas jomās un stipendiju konkurss augstākās izglītības iestāžu studentiem. Koncerns nodrošina arī prakses vietas dažādu izglītības iestāžu audzēkņiem. Latvenergo koncerna darbinieki piedalās bakalaura un maģistra darbu aizstāvēšanas komisijās Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU) un Latvijas Lauksaimniecības universitātē (LLU) un ikgadēji līdzdarbojas grāmatu izdošanā ar enerģētiku saistītās nozarēs. 2017. gadā AS „Latvenergo” turpina atbalstu RTU Inženierzinātņu vidusskolai un RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes studentu laboratorijas pilnveidei.

Jau 22 gadus koncerns 8. un 9. klašu skolēniem organizē erudīcijas konkursu „Eksperiments”. Tā mērķis ir veicināt jauniešu ieinteresētību apgūt fiziku un mudināt viņus izvēlēties inženiertehniskās profesijas. Tāpat, lai interesantā un saprotamā veidā izglītotu jauniešus par fiziku, nodrošinātu ideju un palīgmateriālu bāzi skolotājiem, kā arī celtu fizikas apgušanas prestižu, AS „Latvenergo” no 2013. gada piedāvā fizikas portālu FIZMIX (www.fizmix.lv). Fizikas eksperimentus FIZMIX komanda prezentē arī izbraukuma darbnīcās Latvijas skolās un citos pasākumos. 2017. gadā erudīcijas konkurss „Eksperiments” ir sinerģiski apvienots ar portālu FIZMIX un tiek dēvēts par konkursu „Fizmix Eksperiments”.

Jauniešu erudīcijas veicināšanai koncerns no 2016. gada līdzdarbojas Latvijas Televīzijas (LTV1) erudīcijas spēles „Gudrs, vēl gudrāks” veidošanā. Tāpat 2017. gadā koncerns atbalsta Latvijas komandas dalību 48. starptautiskajā fizikas olimpiādē, kā arī turpina dāvināt datortehniku Latvijas izglītības iestādēm.

Elektrum Energoefektivitātes centrā jau 20 gadus ikvienam ir iespēja bez maksas apmeklēt centra rīkotos pasākumus un izglītojošos seminārus, piedalīties ekskursijās, kā arī interneta vietnē elektrum.lv/energoefektivitate uzzināt daudzveidīgus ieteikumus elektroierīču iegādei un lietošanai un energoresursu gudrākai izmantošanai.

Sabiedrības izglītošana elektrodrošībā

Sabiedrības izglītošana elektrodrošībā ir viena no kapitālsabiedrības AS „Sadales tīkls” KSA prioritātēm. Sadarbībā ar izglītības institūcijām un ekspertiem katru gadu tiek īstenoti bērnu un jauniešu elektrodrošībai veltīti projekti, lai mazinātu iespējamo elektrotraumu skaitu, kas rodas zināšanu trūkuma dēļ. Īpaša uzmanība tiek pievērsta tam, lai informācija atbilstu katras vecuma grupas zināšanu līmenim.

Kopš 2013. gada elektrodrošības nodarbības novadītas gandrīz 700 izglītības iestādēs visā Latvijā, elektrodrošības jautājumos izglītojot vairāk nekā 110 tūkstošus bērnu un jauniešu. Nozīmīgākie 2017. gada projekti ir:

- turpināta elektrodrošības kampaņa „Ar elektrību neriskē, izdzīvo!” un pilnveidota interneta vietne www.arelektribuneriske.lv;
- izglītības un drošības projekti „Viena diena drošībai”, sadarbība ar mūzikas projektu „Brīnumskapis”, kā arī daļba dažādos pasākumos, bērnu vasaras nometnēs un drošības dienās reģionos.

AS „Sadales tīkls” 2017. gadā turpina saimniecisko, mežizstrādes un lauksaimniecības darbu veicēju izglītošanu, atgādinot un aicinot rūpēties par savu un apkārtnes drošību un ievērot elektrodrošības noteikumus, strādājot elektrolīniju tuvumā.

Vides aizsardzība

Latvenergo koncerna rūpes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un darbības ietekmes mazināšana ir viens no koncerna Vides politikas pamatprincipiem. Nozīmīgi virzieni šajā jomā ir putnu aizsardzība un zivju resursu atjaunošana. Putnu aizsardzības un izpētes jautājumos koncerns sadarbojas ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību, savukārt Daugavas baseinam raksturīgo zivju sugu atjaunošanas veicināšanai – ar biedrību „Mēs zivīm”. Plašāka informācija par koncerna īstenotajām vides aizsardzības aktivitātēm pieejama sadaļā „[Vides aizsardzība](#)”.

Kultūra, sports un enerģētikas mantojums

Līdzdarbojoties valsts mēroga kultūras un sporta pasākumos, Latvenergo koncerns veicina Latvijas kultūras tradīciju attīstību un latviešu nacionālās identitātes stiprināšanu, kā arī popularizē aktīvu dzīvesveidu.

2017. gadā AS „Latvenergo” uzsākusi atbalstu vienam no Latvijas valsts dibināšanas simtgades svinību centrālajiem notikumiem – XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem. Latvenergo koncerna darbinieki ikgadēji piedalās „Lattellecom Rīgas maratonā” un Latvijas ritenbraucēju Vienības braucienā Siguldā. Koncerns jau vairākus gadus līdzdarbojas arī Staro Rīga festivāla akcijā „Rīgas kamevals”.

Latvenergo koncerna Enerģētikas muzejs nodrošina Latvijas enerģētikas un Latvenergo koncerna vēstures izpēti, enerģētikas mantojuma kolekcijas veidošanu, saglabāšanu un pieejamību. Muzejs piedāvā izziņošanas ekskursijas un tematiskas izglītojošas nodarbības dažādām muzeja apmeklētāju auditorijām, kā arī iespēju noskatīties filmu „Kā tapa Ķeguma spēkstacija. Kārļa Dumbrāja atmiņas”.

2017. gadā muzejs atjaunojis izstādi „Elektrība dara visu”, eksponējot 20. gadsimtā Latvijā lietotās sadzīves elektroierīces. Enerģētikas muzeja izveidotā ceļojošā izstāde par Eduarda Krauca (1898–1977) stikla plašu fotonegatīvu kolekciju „Ķeguma spēkstacijas celtniecības gaita 1936.–1940.” tiek eksponēta izglītības iestādēs un Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. 2017. gada nogalē atkārtoti parakstīts AS „Latvenergo” un UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas sadarbības līgums ar mērķi nodrošināt UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā iekļautā dokumentārā mantojuma saglabāšanu, kā arī pieejamības un atpazīstamības veicināšanu Latvijā un ārvalstīs.

Muzejs ikgadēji turpina daļību starptautiskos un vietējos pasākumos, tajā skaitā „Muzeju nakts” un „Zinātnieku nakts”. Sadarbībā ar AS „Pasāžieru vilciens” 2017. gadā tiek turpināts projekts „Kāp vilcienā un dodies iepazīt enerģētikas vēsturi Ķegumā un energoefektivitāti Jūrmalā!”.

Sociālais atbalsts un atbildība pret darbiniekiem

Latvenergo koncerns regulāri iesaistās labdarības pasākumos. Koncerns jau astoto gadu atbalsta bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām mākslinieciskos talantus labdarības koncertā „Nāc līdzās Ziemassvētkos!”. Šajā pasākumā bērni sniedz priekšnesumus kopā ar Latvijas labākajiem skatuves māksliniekiem.

Katru gadu koncerna darbinieki ziedo dažādas sadzīvē noderīgas mantas trūkumā nonākušiem iedzīvotājiem.

Koncerns nodrošina darbiniekiem papildu sociālo aizsardzību, kas nav noteikta tiesību aktos un ir darba devēja iniciatīva. Informācija par darbinieku sociālo aizsardzību pieejama sadaļā „[Darbinieki un darba vide](#)”.

1.6. APBALVOJUMI

Iekārotākais darba devējs

Portāla cvmarket.lv aptaujā AS „Latvenergo” jau sesto gadu atzīta par iekārojamāko darba devēju. Savukārt „CV-Online Latvia” aptaujā – jau piekto gadu par TOP darba devēju ražošanas sektorā, kā arī par trešo populārāko darba devēju Latvijā.

Līderpozīcija elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē

Latvijas uzņēmumu reputācijas topā AS „Latvenergo” sesto gadu pēc kārtas ieņēmusi līdera pozīciju elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē.

Mīlētākais darba devējs un mīlētākais zīmols

Latvijas mīlētāko zīmolu topā AS „Latvenergo” novērtēts kā piektais mīlētākais darba devējs, savukārt elektroenerģijas tirdzniecības zīmols *Elektrum* kā sestais mīlētākais zīmols Latvijā.

Latvijas vērtīgākais uzņēmums

Jau desmito gadu AS „Latvenergo” atzīta par vērtīgāko komercsabiedrību „Latvijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 101”.

Augstākais novērtējums Latvijas Ilgtspējas indeksā

AS „Latvenergo” jau piekto gadu pēc kārtas saņēmusi Latvijas Ilgtspējas indeksa augstāko – Platīna – kategoriju, kā arī Labklājības ministrijas apļiecību par ģimenei draudzīga komersanta statusu.

TOP 500 Valsts uzņēmums, TOP 500 Vērtīgākais uzņēmums, TOP 500 Pelnītājs, TOP 500 EBITDA pelnītājs – šādus apbalvojumus AS „Latvenergo” saņēmusi Latvijas lielāko, pelnošāko, stabilāko un rentablāko uzņēmumu godināšanas ceremonijā.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

2.1. KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS MODELIS

Korporatīvā pārvaldība – veiksmīgai mērķu sasniegšanai

102-16 *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības modelis ir veidots atbilstoši labas pārvaldības praksei, pamatojoties uz normatīvo aktu regulējumu un korporatīvās pārvaldības vadlīnijām. Modelī ir atspoguļoti pamatelementi, kas attiecas uz koncerna kapitālsabiedrību pārvaldības institūcijām. Šie elementi ir priekšnosacījums stratēģijā noteikto mērķu veiksmīgai ieviešanai un koncerna vērtības pieaugumam. Būtiska nozīme koncerna korporatīvās pārvaldības sistēmas elementu uzturēšanā ir koncerna vērtībām, kā arī aktīvai komunikācijai gan koncernā, gan sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm.

Ētika un atbildība

Latvenergo koncerns ievēro augstus profesionālās ētikas principus un nodrošina darbības atbildību normatīvo aktu prasībām. Regulāri tiek organizēti informatīvi pasākumi, kas veicina darbinieku izpratni par ētikas un atbildības normām. Koncernā pastāvīgi tiek veikti arī iekšējo normatīvo dokumentu uzlabojumi un citas darbības, lai novērstu koruptīvu vai krāpniecisku darbību iespējamību.

Latvenergo koncerns atbalsta godīgu komercpraksi, ievēro godīgas konkurences noteikumus, neiesaistās konkurenci ierobežojošos, koruptīvos vai diskriminējošos darījumos. Koncerns aicina arī līgumpartnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus un rīkoties tā, lai neradītu interešu konflikta situācijas sadarbībā ar koncerna kapitālsabiedrībām, tostarp ievērot koncernā noteiktos dāvanu pieņemšanas ierobežojumus un nepiedāvāt koncerna darbiniekiem materiālas vērtības kā pamudinājumu vai atļidzību. Slēdzot līgumus, *Latvenergo* lūdz apliecināt, ka savstarpējā sadarbība pamatosies uz godprātīgiem sadarbības principiem. *Latvenergo* koncerna ētikas pamatprincipi ir publicēti koncerna mājaslapā.

Lomas, pienākumi un atbildība

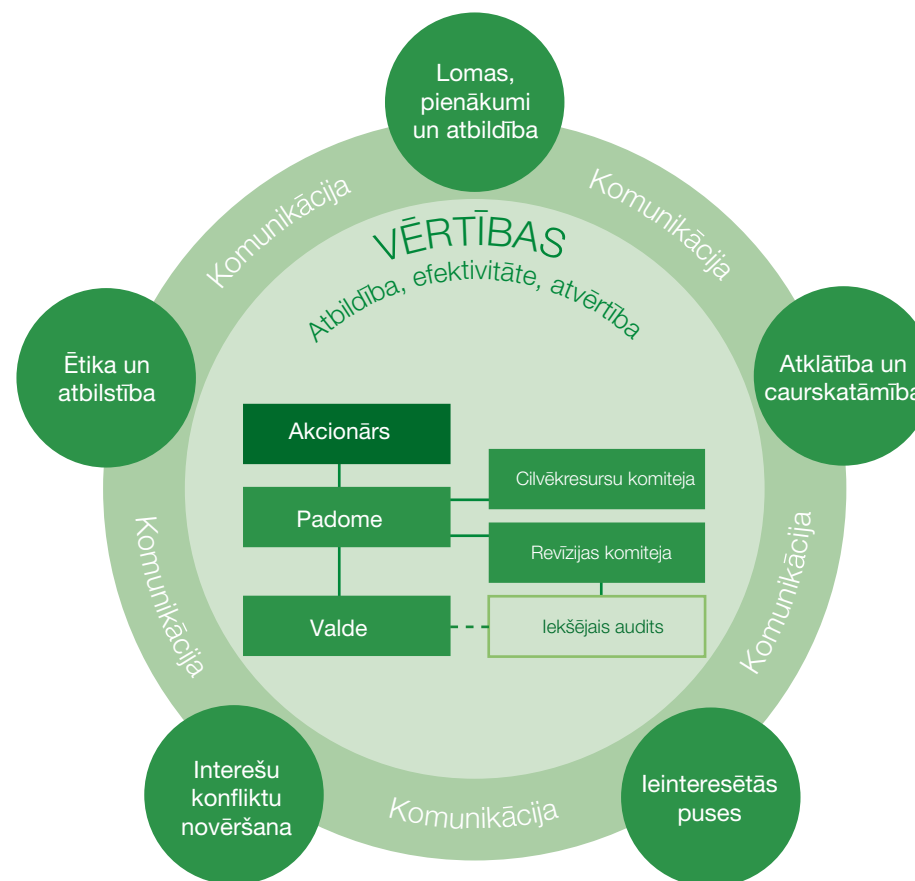
Pārvaldības institūciju lomas, pienākumi un atbildība ir skaidri noteikta ārējos normatīvajos aktos, kā arī koncerna iekšējos dokumentos. Galvenie no tiem ir sabiedrību statūti un pārvaldības institūciju nolikumi. AS „*Latvenergo*” statūti, valdes, padomes, Revīzijas un Cilvēkresursu komiteju nolikumi ir publicēti koncerna mājaslapā.

Atklātība un caurskatāmība

Darbības atklātību *Latvenergo* koncerns nodrošina, publicējot dažādu finanšu un nefinanšu informāciju gan *Latvenergo* mājaslapā, gan ārējās vietnēs, piemēram, *Nasdaq Baltic* interneta vietnē.

- *Ilgtspējas un gada pārskats* tiek publicēts reizi gadā. Gada pārskats tiek sagatavots atbilstoši ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem Finanšu pārskatu standartiem (SFPS), savukārt ilgtspējas pārskats – atbilstoši *GRI* vadlīnijām.
- Reizi ceturksnī tiek sagatavoti koncerna starpperiodu finanšu pārskati atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajām informācijas atklāšanas prasībām obligāciju emitentiem. Tāpat tiek publicēti arī AS „*Latvenergo*” un tās meitassabiedrību starpperiodu finanšu pārskati.
- Katru gadu tiek sagatavots AS „*Latvenergo*” korporatīvās pārvaldības ziņojums atbilstoši AS „*Nasdaq Riga*” korporatīvās pārvaldības principiem.
- Regulāri tiek rīkotas arī virtuālās konferences par koncerna finanšu rezultātiem un darbības aktualitātēm.

Korporatīvās pārvaldības modelis

Koncerna darbības atklātība un caurskatāmība ir novērtēta arī ar apbalvojumiem. AS „Latvenergo” ir pirmais uzņēmums Baltijā, kas saņēmis *Nasdaq* biržas balvu par labākajām investoru attiecībām starp Baltijas obligāciju emitentiem.

Interesešu konfliktu novēršana

Atbilstoši likumam „Par interesešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļiem noteikts valsts amatpersonas statuss. Likums ierobežo padomes un valdes locekļu darbību ārpus amata pilnvarām, lai novērstu personisko vai mantisko ieinteresētību savā darbībā. Padomes un valdes locekļiem katru gadu jāiesniedz valsts amatpersonas deklarācija, norādot gūtos ienākumus, ieņemamos amatus, veiktos darījumus, līdzdalību komercdarbībā un citu informāciju.

Koncerna pārvaldības institūcijas nodrošina, ka, veicot darba pienākumus, tiek ievēroti interesešu konflikta novēršanas principi. *Latvenergo* koncerna Ētikas kodeksā ir definēti interesešu konflikta veidi un noteikti pasākumi, lai nepieļautu interesešu konflikta situācijas. Jaunajiem darbiniekiem, uzsākot darba attiecības un parakstot apliecinājumu, ir jāpauž sapratne un gatavība savā darbībā nepieļaut interesešu konflikta situācijas.

2.2. PĀRVALDĪBAS INSTITŪCIJAS

Padome izveidojusi Cilvēkresursu komiteju

Akcionārs

AS „Latvenergo” 100 % kapitāla daļu pieder valstij, un to turētājs ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Akcionāru sapulcē akcionāra intereses pārstāv Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota persona. Akcionāru sapulces tiek sasauktas, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasības un noteiktos termiņus.

Atbilstoši Enerģētikas likumam AS „Latvenergo” ir valstiski svarīgs tautsaimniecības objekts, un tās akcijas nav privatizējamas vai atsavināmas.

AS „Latvenergo” akcionāru sapulces galvenie pienākumi ir:

- apstiprināt gada pārskatu un lemt par aizvadītā gada peļņas izlietošanu;
- ievēlēt un atsaukt padomes un Revīzijas komitejas locekļus, noteikt viņu atalgojumu;
- iecelt revidentu un noteikt viņa atlīdzību.

2017. gadā notikušas četras akcionāru sapulces. Būtiskākie 2017. gadā pieņemtie lēmumi ir 2016. gada pārskatu apstiprināšana, dividendu izmaksa 90,1 miljona EUR apmērā, revidenta apstiprināšana, Revīzijas komitejas locekļu ievēlēšana un AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazināšana par 454,4 miljoniem EUR saistībā ar TEC atbalsta maksājumu kompensācijas saņemšanu.

Lai veicinātu izpratni par interesešu konflikta situācijām, koncernā tiek organizētas apmācības un skaidrojoši pasākumi.

Savlaicīgai interesešu konflikta situāciju novēršanai *Latvenergo* koncernā ir ieviestas Interesešu konflikta deklarācijas un notiek šo deklarāciju izvērtēšana un kontrole. Atbilstoši *Latvenergo* koncerna Ētikas kodeksa prasībām šādu deklarāciju reizi gadā iesniedz visu līmeņu vadītāji un vadošie speciālisti, eksperti u. c. darbinieki, kuri, pildot savus amata pienākumus, piedalās lēmumu pieņemšanā un ir nonākuši vai varētu nonākt interesešu konflikta situācijās.

Ieinteresētās puses

Sadarbība un komunikācija ar ieinteresētajām pusēm ir nozīmīga *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības sistēmas sastāvdaļa. *Latvenergo* koncerns apzinās savu ietekmi uz ieinteresētajām pusēm, to ietekmi uz koncernu un atbildīgi attiecas pret ieinteresētajām pusēm būtiskiem jautājumiem. Vairāk informācijas par *Latvenergo* koncerna sadarbību ar ieinteresētajām pusēm sadaļā „Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm”.

Padome

Padome ievēlēta AS „Latvenergo” akcionāru sapulcē 2016. gada 16. decembrī, un tās pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Padomes sastāvā ir pieci locekļi – Andris Ozoliņš (padomes priekšsēdētājs), Andris Liepiņš (padomes priekšsēdētāja vietnieks), Baiba Anda Rubesa, Mārtiņš Bičevskis un Martins Sedlackis (*Martin Sedlacky*). Visi padomes locekļi ir neatkarīgi speciālisti, kas nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību.

Galvenie AS „Latvenergo” padomes pienākumi ir:

- apstiprināt vidēja termiņa darbības stratēģiju;
- pastāvīgi uzraudzīt valdes darbību;
- ievēlēt un atsaukt valdes locekļus, noteikt viņu atalgojumu;
- uzraudzīt, lai kapitālsabiedrība strādātu atbilstoši likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem.

2017. gadā notikušas 14 padomes sēdes. Tajās papildus galvenajiem pienākumiem izskatīti šādi jautājumi:

- koncerna stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma līdz 2022. gadam;
- pieteikšanās TEC atbalsta maksājumu kompensācijas saņemšanai no valsts un AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazināšana;
- grozījumi Revīzijas komitejas nolikumā, komitejā iekļaujot divus padomes locekļus;
- Cilvēkresursu komitejas izveide;
- iekšējās kontroles vides uzlabošana.

AS „Latvenergo” padomes nolikums ir pieejams koncerna [mājaslapā](#).

Revīzijas komiteja

AS „Latvenergo” darbojas neatkarīga Revīzijas komiteja, kas par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās padomei. Izvērtējot nepieciešamās kompetences, profesionālo pieredzi un atbilstību Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām, AS „Latvenergo” akcionāru sapulce Revīzijas komitejā ievēlēja piecus locekļus uz trīs gadu pilnvaru termiņu. 2017. gada 3. martā Revīzijas komitejā ievēlēti Torbens Pedersens (*Torben Pedersen*) (Revīzijas komitejas priekšsēdētājs), Svens Dinsdorfs un Marita Salgrāve, kā arī padomes locekļi Andris Ozoliņš un Andris Liepiņš. Visi Revīzijas komitejas locekļi ir neatkarīgi speciālisti, kas nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību.

Revīzijas komitejas galvenie pienākumi ir uzraudzīt:

- finanšu pārskatu sagatavošanas procesu;
- iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti;
- iekšējā audita un ārējā revidenta darbību;
- Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanu.

2017. gadā notikušas astoņas Revīzijas komitejas sēdes. Papildus ikgadējiem uzdevumiem Revīzijas komiteja veikusi revidenta atlasi 2018.–2020. gadam un iekšējā audita direktora atlasi.

Revīzijas komitejas nolikums ir pieejams [Latvenergo mājaslapā](#).

Cilvēkresursu komiteja

Atbilstoši nolikumam AS „Latvenergo” padome var veidot no padomes locekļiem sastāvošas komitejas noteiktu jautājumu skatīšanai. 2017. gada 8. martā padome ir izveidojusi Cilvēkresursu komiteju personāla vadības jautājumos. Komiteja sastāv no trim locekļiem, kurus no padomes locekļu vidus ievēlēja padome. Komitejā ievēlēti Mārtiņš Bičevskis, Baiba Anda Rubesa un Andris Liepiņš.

Cilvēkresursu komitejas uzdevums ir sagatavot priekšlikumus padomei par AS „Latvenergo” valdes, Revīzijas komitejas un iekšējā audita darbinieku atlasi, atalgojumu, darbības snieguma novērtēšanu un amatu savienošanu. 2017. gadā notikušas divas Cilvēkresursu komitejas sēdes.

Cilvēkresursu komitejas nolikums ir pieejams [Latvenergo mājaslapā](#).

Valde

AS „Latvenergo” valdē ir pieci locekļi, kurus, izvērtējot atbilstību nepieciešamajām kompetencēm, pieredzi un plānoto atbildības sfēru, uz piecu gadu pilnvaru termiņu ievēlēja padome. Valde darbojas atbilstoši statūtiem un valdes nolikumam un atskaitās padomei. Visi valdes locekļi ir neatkarīgi savā darbībā, un valdes locekļiem nav līdzdalības sadarbības partneru vai saistīto uzņēmumu kapitālā.

Galvenie AS „Latvenergo” valdes pienākumi ir:

- vadīt un pārstāvēt kapitālsabiedrību;
- atbildēt par kapitālsabiedrības komercdarbību, kā arī par grāmatvedības atbilstību tiesību aktiem;
- pārvaldīt kapitālsabiedrības mantu;
- īstenot koncerna stratēģisko virzību, attīstības plānus, mērķus un politikas.

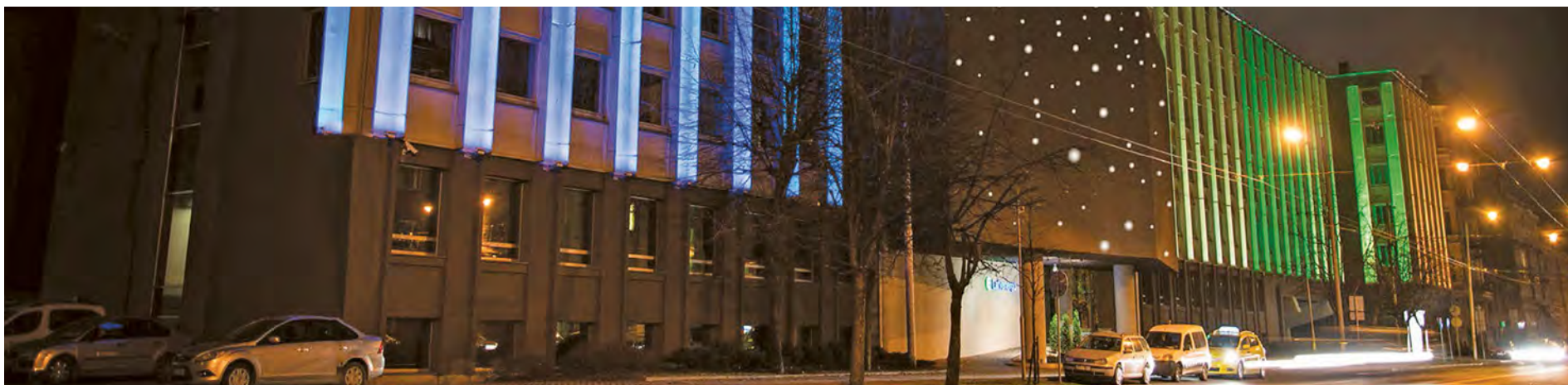
AS „Latvenergo” valde meitassabiedrībās, kurās tā ir vienīgais dalībnieks/akcionārs, pilda arī meitassabiedrības dalībnieka/akcionāra funkcijas.

Valdes locekļi ir solidāri atbildīgi par visu saistošo tiesību aktu ieviešanu, par akcionāra sapulces un padomes lēmumu izpildi un koncerna finansiālo darbību.

2017. gadā notikušas 67 valdes sēdes. Apmeklēto valdes sēžu skaits: Ā. Žīgurs (valdes priekšsēdētājs) – 67; G. Baļčūns – 62; U. Bariss – 63; M. Kuņickis – 61; G. Stafeckis – 52. Kopējais sēžu apmeklētības īpatsvars bija 91 %.

Pēc pārskata perioda beigām no 2018. gada 1. marta darbu AS „Latvenergo” valdē nolēmis pārtraukt valdes loceklis Guntis Stafeckis. Pārskata publicēšanas brīdī valde darbojas četru valdes locekļu sastāvā.

AS „Latvenergo” valdes nolikums ir pieejams [Latvenergo mājaslapā](#).

Padomes, komiteju un valdes atalgojuma politika

Padomes un valdes atalgojumu nosaka Latvijas Republikas tiesību akti – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atbildībai.

Padomes un valdes priekšsēdētāja mēneša atbildības apmērs ir piesaistīts Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajam valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, tam piemērojot koeficientu, kas noteikts atbilstoši kapitālsabiedrību raksturojošiem kritērijiem (apgrozījums, aktīvi, darbinieku skaits). Maksimālais mēneša atbildības noteikšanas koeficients padomes priekšsēdētājam ir 3, kas 2017. gadā arī piemērots AS „Latvenergo” padomes priekšsēdētāja mēneša atbildībai. Savukārt valdes priekšsēdētājam atbilstoši kapitālsabiedrību raksturojošiem rādītājiem 2017. gadā piemērotais mēneša atbildības noteikšanas koeficients ir 10.

Padomes un valdes locekļa mēneša atbildība nedrīkst pārsniegt 90 % no attiecīgi padomes vai valdes priekšsēdētāja mēneša atbildības. Valdes locekļiem ir paredzētas tiesības saņemt atalgojumu par papildu pienākumu veikšanu kapitālsabiedrībā. Valdes priekšsēdētāja un valdes locekļu vienotajā mēneša atbildībā 20 % veido atbildība par galvenā izpilddirektora un virzienu direktoru pienākumu veikšanu.

Akcionāru sapulce reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas un darbības rezultātu izvērtēšanas var lemt par prēmijas izmaksu padomes locekļiem. Prēmija nedrīkst būt lielāka par viena mēneša atbildības apmēru. Savukārt padome reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas var lemt par prēmijas izmaksu valdes locekļiem. Prēmijas noteikšanā ņem vērā kapitālsabiedrības darbības rezultātus, stratēģijas izpildi un noteikto mērķu sasniegšanu. Prēmijas apjoms nedrīkst būt lielāks par divām valdes locekļa mēnešalgām. Ar valdes locekļiem noslēgto pilnvarojuma līgumu nosacījumi paredz iespēju saņemt atsaukšanas pabalstu triju mēnešu atbildību apmērā gadījumā, ja valdes loceklis tiek atsaukts no pilnvaru pildīšanas pirms termiņa beigām, t. sk. sabiedrības reorganizācijas vai likvidācijas gadījumā. Atalgojuma politika neparedz iespēju izmaksāt atalgojumu akciju vai akciju opciju veidā.

Atalgojums Revīzijas komitejai noteikts Revīzijas komitejas nolikumā. Revīzijas komitejas locekļu atbildību nosaka akcionāru sapulce, un tās apmērs atbilst Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajai valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējai darba samaksai. Revīzijas komitejas locekļa mēneša atbildību nosaka uz visu pilnvaru termiņu ar tiesībām to pārskatīt reizi gadā. Revīzijas komitejas loceklis, kurš vienlaikus ir arī AS „Latvenergo” padomes loceklis, par darbu Revīzijas komitejā atbildību nesāņem.

Ar valdes, padomes un Revīzijas komitejas locekļiem tiek slēgti pilnvarojuma līgumi, un uz viņiem nav attiecināmi Darba koplīguma noteikumi.

Atalgojums par 2017. gadu AS „Latvenergo” padomes priekšsēdētājam A. Ozoliņam ir 29 905 EUR, pārējiem padomes locekļiem – 26 914 EUR. Atalgojums par 2017. gadu katram AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas loceklim, izņemot tos, kuri vienlaicīgi ir arī padomes locekļi, ir 10 222 EUR. Cilvēkresursu komitejas locekļi atbildību par darbu komitejā nesāņem.

Kopējais atalgojums par 2017. gadu AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājam un galvenajam izpilddirektoram Ā. Žiguram ir 151 136 EUR; valdes loceklim un finanšu direktoram G. Baļčūnam – 135 068 EUR; valdes loceklim un komercdirektoram U. Barisam – 134 637 EUR; valdes loceklim un ražošanas direktoram M. Kurņickim – 135 457 EUR; valdes loceklim un tehnoloģiju un atbalsta direktoram G. Stafeckim – 130 610 EUR.

Iekšējais audits

Iekšējais audits ir neatkarīga AS „Latvenergo” struktūrvienība, kuras uzdevums ir palīdzēt koncernam sasniegt tā mērķus, novērtējot un uzlabojot iekšējās kontroles, risku vadības un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti. Iekšējie auditi tiek veikti atbilstoši iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem. Iekšējā audita darbību pārrauga Revīzijas komiteja.

Kārtējā gada iekšējo auditu plāns tiek saskaņots ar Revīzijas komiteju. Reizi gadā, pamatojoties uz veikto auditu rezultātiem, *Latvenergo* koncerna vadībai tiek sniegts vispārējs atzinums par koncerna iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un priekšlikumi tās pilnveidei.

Iekšējais audits sagatavo un iesniedz valdei un Revīzijas komitejai savas darbības pārskatu. Tajā ietverta informācija par darbības atbilstību standartiem, veikto pašnovērtējumu, kā arī pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pasākumiem.

Dividenžu politika

AS „Latvenergo” dividenžu izmaksu turpmākajos gados reglamentē Latvijas Republikas likumi „Par valsts budžetu 2018. gadam” un „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam”. Atbilstoši likumiem AS „Latvenergo” maksājamo dividenžu par valsts kapitāla izmantošanu paredzamais apjoms 2018. gadā ir 94,2 miljoni EUR, 2019. gadā – 132,9 miljoni EUR (tajā skaitā uzņēmumu ienākuma nodoklis) un 2020. gadā – 127,1 miljons EUR (tajā skaitā uzņēmumu ienākuma nodoklis). Faktisko AS „Latvenergo” dividenžu apmēru nosaka AS „Latvenergo” akcionāru sapulce pēc gada pārskata apstiprināšanas, izvērtējot iepriekšējā gada rezultātus.

Meitassabiedrību pārvaldība

Latvenergo koncerna meitassabiedrību pārvaldība tiek īstenota, izmantojot tādus galvenos pārvaldības instrumentus kā stratēģija, funkcionāli veidota organizatoriskā struktūra un politikas.

AS „Latvenergo” meitassabiedrību AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Energijas publiskais tirgotājs” valdes darbību pārrauga akcionāru sapulce, kurā AS „Latvenergo” intereses pārstāv AS „Latvenergo” valde. Savukārt meitassabiedrību *Elektrum Eesti*, *OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*, kuru darbība ir ārpus Latvijas teritorijas, pārraudzības institūcija ir to padome. Minēto meitassabiedrību padomēs ir iecelti AS „Latvenergo” darbinieki, kuru atbildībā ir AS „Latvenergo” attiecīgu darbības jomu pārraudzība. SIA „Liepājas enerģija”, kurā AS „Latvenergo” līdzdalības daļa ir 51 %, pārraudzības funkcijas veic padome sešu cilvēku sastāvā, no tiem puse ir AS „Latvenergo” pārstāvji.

2017. gadā ir notikušas izmaiņas AS „Sadales tīkls” valdē. Septembrī pilnvaru termiņš beidzās Signim Rinam, un darbu valdē uzsāka Inga Āboliņa. 2017. gada oktobrī publiskajā telpā parādījās informācija, ka vairāki atjaunīgās elektroenerģijas ražotāji varētu būt izmantojuši nepilnības Latvijas elektroenerģijas obligātā iepirkuma sistēmā, lai saglabātu atļaujas pārdot sarazoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Uzņemoties atbildību par konstatētajām nepilnībām elektrostaciju pieslēgšanas procesa pārraudzībā, gada nogalē darbu valdē pārtrauca Rolands Lūsveris un Andis Pinkulis. Nepilnību novēršanai ir izstrādāts aktivitāšu plāns iekšējās kontroles sistēmas pilnveidei, kura ietvaros primāri ir paredzēta darbības un atbilstības risku detalizēta izvērtēšana, iekšējās kontroles vides uzlabošana un darbinieku kompetenču paaugstināšana. 2018. gada martā darbu AS „Sadales tīkls” valdē uzsākuši Sandis Jansons un Jānis Kirkovalds.

2017. gadā izmaiņas notikušas arī *Elektrum Eesti, OÜ* valdes un padomes sastāvā. Septembrī Uldis Mucinieks atstāja valdes locekļa amatu un uzsāka darbu *Elektrum Eesti, OÜ* padomē, savukārt valdē darbu uzsāka Andrus Līvands (*Andrus Līvands*).

AS „Latvenergo” padome

Andris Ozoliņš
padomes priekšsēdētājs

Andris Liepiņš
padomes priekšsēdētāja vietnieks

Baiba Anda Rubesa
padomes locekle

Mārtiņš Bičevskis
padomes loceklis

Martins Sedlackis
padomes loceklis

PILNVARU TERMIŅŠ

16.12.2016.-15.12.2021.

16.12.2016.-15.12.2021.

16.12.2016.-15.12.2021.

16.12.2016.-15.12.2021.

16.12.2016.-15.12.2021.

DALĪBA KOMITEJĀS

Revīzijas komitejas loceklis

Revīzijas komitejas loceklis
Cilvēkresursu komitejas loceklis

Cilvēkresursu komitejas locekle

Cilvēkresursu komitejas priekšsēdētājs

LĪDZŠINĒJĀ PIEREDZE

(2016–2018) AS „Baltic International Bank” padomes loceklis
(2013–2014) AS „Reverta” padomes loceklis
(2013–2014) AS „Kreditinformācijas birojs” padomes loceklis
(2010–2011) *DNB Bank ASA* valdes loceklis
(1999–2012) AS „DnB banka” (AS „NORD/LB Latvija”) valdes priekšsēdētājs un prezidents, valdes loceklis
(1997–1999) SIA „Irvin & Co Baltics” izpilddirektors, vecākais konsultants

(2014–2016) VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” valdes priekšsēdētājs
(2011–2014) AS „Air Baltic Corporation” padomes priekšsēdētājs
(2001–2014) Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks
(2002–2006) AS „Latvenergo” padomes loceklis
(1995–2001) BO VAS „Latvijas attīstības aģentūra” valdes loceklis, Investīciju departamenta direktors
(1994–1995) Saeimas deputāts, Ekonomikas ministrijas parlamentārais sekretārs
(1994–1994) BO VAS „Latvijas attīstības aģentūra” valdes loceklis, Investīciju departamenta direktors
(1991–1994) Ekonomikas ministrija, Ārējo ekonomisko sakaru nodaļas vecākais speciālists

(2015–pašlaik) AS „RB Rail” valdes priekšsēdētāja un izpilddirektore
(2014–pašlaik) SIA „RFactor” īpašniece un valdes priekšsēdētāja
(2012–2015) AS „Citadele Banka” padomes locekle
(2010–2013) *Statoil ASA* korporatīvās sociālās atbildības viceprezidente
(2008–2010) *Statoil Azerbaijan* direktore sadarbībai ar valsts iestādēm
(2002–2009) AS „DnB NORD Banka” padomes locekle
(2001–2008) SIA „Latvija Statoil” izpilddirektore
(1996–2000) *Statoil Baltic States* mārketinga un sabiedrisko attiecību direktore
(1994–1996) SIA „Es un partneri” īpašniece
(1993–1993) *Bell SYGMA INC.* viceprezidenta asistente
(1985–1992) *Volkswagen Group* korporatīvā tēla menedžere un starptautisko attiecību koordinatore

(2016–pašlaik) VAS „Valsts nekustamie īpašumi” padomes priekšsēdētājs
(2012–2017) LDDK viceprezidents, padomes loceklis
(2011–2016) Latvijas Komercbanku asociācijas valdes loceklis, prezidents
(2008–2011) Finanšu ministrijas valsts sekretārs
(2004–2008) Tieslietu ministrijas valsts sekretārs
(2003–2004) Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks
(2000–2003) Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieks
(1999–2000) Iekšlietu ministrijas parlamentārais sekretārs
(1999) Saeimas deputāts
(1999) Privatizācijas aģentūras padomes loceklis

(2012–pašlaik) AS „Air Baltic Corporation” valdes loceklis, operatīvās vadības direktors
(2006–2013) *The Boston Consulting Group* (Čehija) projektu vadītājs

IZGLĪTĪBA

RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds biznesa vadībā (2002)
LU, diploms filozofijā (1991)

RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds biznesa vadībā (2010)
Kolumbijas Universitāte (ASV), maģistra grāds starptautiskajās attiecībās (1997)
LU, maģistra grāds sabiedrības vadībā (1996)
LU, diploms ekonomikā (1993)

Jorkas Universitāte, bakalaura grāds politikas zinātnē (1974)
Shaw College, grāds biznesa administrācijā (1975)

LU, Juridiskā fakultāte, jurists (1998)

Ekonomikas Universitāte (Čehija), maģistra grāds starptautisko procesu vadībā (2006)
Ekonomikas Universitāte (Čehija), inženiera grāds ekonomikā (2006)

AS „Latvenergo” valde

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs
un galvenais izpilddirektors

Guntars Baļčūns
valdes loceklis
un finanšu direktors

Uldis Bariss
valdes loceklis
un komercdirektors

Māris Kuņickis
valdes loceklis
un ražošanas direktors

Guntis Stafeckis
valdes loceklis un tehnoloģiju
atbalsta direktors (līdz 01.03.2018.)

PILNVARU TERMIŅŠ

16.11.2015.–15.11.2020.

16.11.2015.–15.11.2020.

16.11.2015.–15.11.2020.

16.11.2015.–15.11.2020.

16.11.2015.–01.03.2018.

LĪDZŠINĒJĀ PIEREDZE

(2016–pašlaik) Augstākās izglītības padomes loceklis

(2015–pašlaik) LDDK padomes loceklis

(2013–pašlaik) AS „Latvenergo” galvenais izpilddirektors

(2011–pašlaik) LLU Padomnieku konventa loceklis

(2011–pašlaik) RTU Padomnieku konventa priekšsēdētājs

(2011–pašlaik) Pasaulē Enerģijas padomes Latvijas Nacionālās komitejas viceprezidents

(2010–pašlaik) AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs

(2010–pašlaik) EURELECTRIC Direktoru padomes loceklis

(1996–2010) AS „Rīgas siltums” prezidents un valdes priekšsēdētājs

(2016–pašlaik) *Elektrum Eesti, OÜ* padomes loceklis

(2016–pašlaik) *Elektrum Lietuva, UAB* padomes loceklis

(2016–pašlaik) Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta padomes loceklis

(2015–pašlaik) AS „Latvenergo” finanšu direktors

(2015–pašlaik) AS „Latvenergo” valdes loceklis

(2014–2015) AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” valdes loceklis

(2005–2015) AS „Latvenergo” Biznesa plānošanas un kontroles direktors, Korporatīvās stratēģijas funkcijas projektu vadītājs

(2013–pašlaik) AS „Latvenergo” komercdirektors

(2010–pašlaik) *Elektrum Eesti, OÜ* padomes priekšsēdētājs

(2010–pašlaik) *Elektrum Lietuva, UAB* padomes priekšsēdētājs

(2005–pašlaik) AS „Latvenergo” valdes loceklis

(2005) AS „Latvenergo” sadales tīklu reorganizācijas projekta direktors

(2002–2004) AS „Latvenergo” Ekonomikas departamenta direktors

(1996–2002) SIA „Lattelekom” Finanšu plānošanas un kontroles nodaļas vadītājs, Vadības grāmatvedības sektora vadītājs

(2013–pašlaik) AS „Latvenergo” ražošanas direktors

(2012–pašlaik) EURELECTRIC Direktoru padomes locekļa vietnieks

(2011–pašlaik) LEEA valdes loceklis

(2010–pašlaik) AS „Latvenergo” valdes loceklis

(2006–2010) Rīgas P/A „Rīgas gaisma” direktors, izpilddirektors

(2016–2018) AS „Latvenergo” tehnoloģiju un atbalsta direktors

(2015–2018) AS „Latvenergo” valdes loceklis

(2011–2015) AS „Latvijas elektriskie tīkli” izpilddirektors un valdes priekšsēdētājs
(2010–2011) AS „Siltumelektroprojekts” izpilddirektors

(1995–2009) SIA „Siemens” izpilddirektors, Enerģētikas nodaļas vadītājs, Enerģētikas un Transporta sistēmu nodaļas vadītājs

(1995) AS „Latvenergo” Daugavas HES Tehniskā un ražošanas departamenta vadītāja vietnieks

IZGLĪTĪBA

RTU, inženierzinātņu doktora grāds enerģētikas nozarē (2009)

RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadīšanā (2004)

LLU, Tehniskā fakultāte, inženieris-mehāniķis (1988)

RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadībā (2016)

LU, maģistra grāds ekonomikā (2005)
Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā (2003)

RTU, inženierzinātņu doktora grāds vides zinātnē (2017)

Rīgas Ekonomikas augstskola, profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā (2008)

LU, maģistra grāds ekonomikā (2004)

LU, Fizikas un matemātikas fakultātes maģistra grāds (2005)

RTU, Elektrisko staciju, tīklu un sistēmu fakultātes bakalaura un inženiera grāds (2002)

RTU, Profesionālais maģistra grāds elektroenerģētikā (1986)

AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja

Torbens Pedersens
Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

Marita Salgrāve
Revīzijas komitejas locekle

Svens Dinsdorfs
Revīzijas komitejas loceklis

PILNVARU TERMIŅŠ

03.03.2017.–02.03.2020.

03.03.2017.–02.03.2020.

03.03.2017.–02.03.2020.

LĪDZŠINĒJĀ PIEREDZE

(2015–pašlaik) *Electronic House, UAB* padomes loceklis

(2013–pašlaik) Viļņas Starptautiskās skolas akcionāru pārstāvis

(2012–pašlaik) AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

(2012–pašlaik) *Baltic Engineers, UAB* valdes priekšsēdētājs

(2011–2016) Dānijas Tirdzniecības kameras Lietuvā padomes loceklis

(2013–2014) *Rus-Agro Team AS* valdes loceklis

(2001–2010) *Deloitte* partneris

(1994–2001) *Arthur Andersen* partneris

(2017–pašlaik) Starptautiskās augstāko revīzijas iestāžu organizācijas INTOSAI Profesionālo revīzijas un labas pārvaldības standartu padomes locekle

(2015–pašlaik) AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas locekle

(2015–pašlaik) Latvijas Republikas valsts kontrolieres padomniece stratēģiskajos jautājumos

(2007–2015) Latvijas Republikas Valsts kontroles padomes locekle un Ceturtā revīzijas departamenta direktore

(1998–2007) Centrālās finanšu un līgumu aģentūras direktora vietniece un Programmu vadības departamenta direktore, vecākā iepirkumu speciāliste

(1993–1998) AS „Ramboll” projektu vadītāja

(2017–pašlaik) IPAS „INDEXO” padomes loceklis

(2015–pašlaik) AS „Elko Grupa” direktors un valdes loceklis

(2012–pašlaik) AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas loceklis

(2006–2014) AS „Elko Grupa” finanšu direktors un valdes loceklis

(2004–2006) AS „Sirowa Riga” finanšu direktors

(1998–2004) AS „Air Baltic Corporation” viceprezidents stratēģiskās attīstības jautājumos un biznesa kontroles direktors

IZGLĪTĪBA

Orhūsas Biznesa skola, maģistra grāds ekonomikā un auditā (1974)
Zvērināta grāmatveža kvalifikācija (Dānija)

Sint-Aloysius Ekonomikas augstskola (EHSAL) (Beļģija), maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā (1998)

LU, profesionālās izglītības atestāts par ekonomista (grāmatveža) kvalifikācijas iegūšanu (1997)

Oksfordas Naftas un enerģētikas koledža, profesionālās izglītības diploms par enerģētikas un vides speciālista kvalifikācijas iegūšanu (1995)

LU, maģistra grāds analītiskajā ķīmijā (1988)

Stokholmas Ekonomikas augstskola, maģistra grāds finansēs un ekonomikā (2003)

Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un biznesa administrēšanā (1998)

2.3. KONCERNA VADĪBA

Koncerna vadība tiek īstenota atbilstoši stratēģiskajiem virzieniem

102-18 *Latvenergo* koncerna vadības modelis ir veidots, ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi. Lai nodrošinātu efektīvu koncerna pārvaldību, lēmumu pieņemšanu un mērķu sasniegšanu, ir nodalīta stratēģiskā un operatīvā vadība.

Koncerna stratēģisko vadību nodrošina valde, kurai atbilstoši Komerclikumam noteikta solidāra atbildība, bet operatīvo vadību nodrošina virzienu direktori, kuriem savukārt noteikta individuāla atbildība. Valdes galvenais uzdevums ir vadīt koncernu, lai sasniegtu stratēģijā noteiktos mērķus. Valde vismaz reizi ceturksnī atskaitās padomei un reizi gadā – akcionāram. Savukārt virzienu direktori veic AS „Latvenergo” operatīvo vadību, kas ietver izvirzīto mērķu sasniegšanu, stratēģijas un izstrādāto politiku ieviešanu un citu ikdienas pienākumu izpildi atbilstoši deleģējumam.

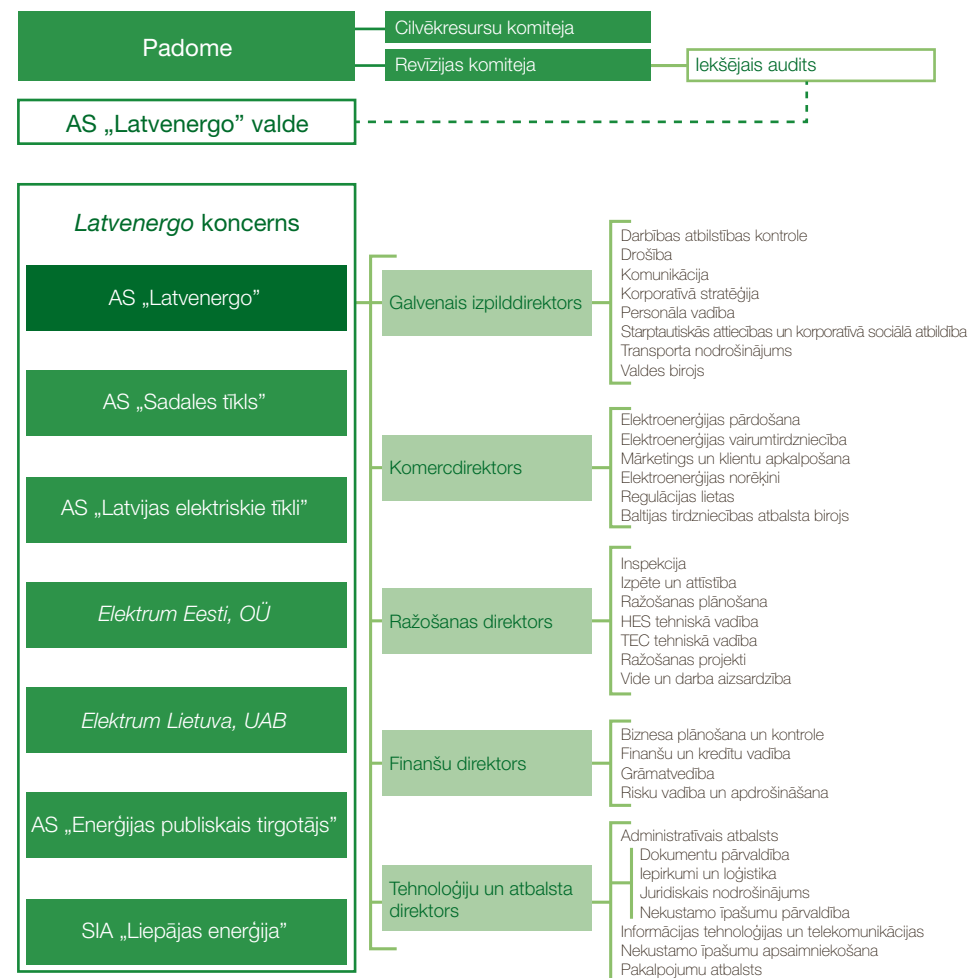
Nemot vērā līdzšinējo pieredzi un zināšanas par koncerna darbību, virzienu direktoru pienākumus pilda AS „Latvenergo” valdes locekļi. Virzienu direktoru pienākumu sadalījums pārskata gada beigās:

- **Āris Žīgurs** – galvenais izpilddirektors;
- **Guntars Baļčūns** – finanšu direktors;
- **Uldis Bariss** – komercdirektors;
- **Māris Kuņickis** – ražošanas direktors;
- **Guntis Stafeckis** – tehnoloģiju un atbalsta direktors.

Virzienu direktoriem ir skaidri definētas atbildības jomas un padotībā esošās funkcijas. Virzienu direktori individuāli atskaitās galvenajam izpilddirektoram par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību, nodrošina sava virziena sadarbību ar citu virzienu funkcijām un lēmumu pieņemšanu atbilstoši koncerna stratēģijai. Savukārt galvenais izpilddirektors par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību atskaitās valdei. Virzieni ir veidoti un direktoru atbildība ir noteikta atbilstoši koncerna stratēģiskajiem uzdevumiem.

2017. gadā nolūkā optimizēt AS „Latvenergo” komercdarbības veikšanai nepieciešamo organizācijas struktūru un lēmumu pieņemšanas procesu ir veiktas izmaiņas Ražošanas virziena struktūrā. Līdzšinējās Ražošanas projektu un Eksploatācijas projektu funkcijas ir apvienotas vienā – Ražošanas projektu funkcijā. Tāpat ir mainīta Darbības atbilstības kontroles funkcijas vieta organizācijas struktūrā, nosakot tiešo padotību galvenajam izpilddirektoram.

Latvenergo koncerna organizatoriskā struktūra

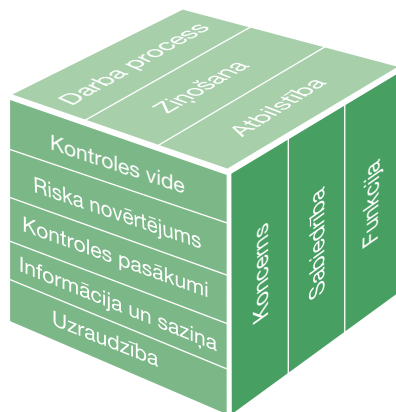
2.4. IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMA UN RISKU VADĪBA

Pastāvīgi pilnveidojam iekšējās kontroles sistēmu

Iekšējās kontroles sistēma

- 102-11 Lai nodrošinātu *Latvenergo* koncerna stratēģisko mērķu sasniegšanu, sekmīgu darbības pārraudzību un efektivitāti, koncernā ir izveidota un pastāvīgi tiek pilnveidota iekšējās kontroles sistēma. Tā ir veidota, ņemot vērā *COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)* standartu, kas ir viens no starptautiski atzītiem iekšējās kontroles pieejas standartiem. Trīs galvenie iekšējās kontroles sistēmas mērķi:
- koncerna darba procesu efektivitāte;
 - sniegtās informācijas ticamība;
 - darbības atbilstība normatīvajiem aktiem.

COSO kubs

Darba procesu efektivitāte

Latvenergo koncerna darba procesa mērķis ir darba efektivitāte un lietderība. Lai turpinātu celt *Latvenergo* koncerna konkurētspēju un nostiprinātu enerģētikas uzņēmuma pozīcijas reģiona dinamiski mainīgajā tirgū, stratēģijas periodā līdz 2022. gadam plānots īstenot efektivitātes programmu, kas paredz koncerna procesu pārskatīšanu, centralizēšanu un digitalizāciju.

Ziņošana

Ziņošana ietver gan iekšējos, gan ārējos ziņojumus par finanšu un nefinanšu darbību. Sniegtās informācijas ticamība nodrošina *Latvenergo* koncerna vadību ar precīzu un pilnīgu

informāciju, kas tiek izmantota lēmumu pieņemšanā un uzņēmuma darbības uzraudzībā. Savukārt ārējie ziņojumi nodrošina investoru un citu ieinteresēto pušu informētību par uzņēmuma finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

Atbilstība

Latvenergo koncerns veic savu darbību atbilstoši normatīvajiem aktiem. Lai nodrošinātu atbilstību normatīvajiem aktiem, regulāri tiek pārskatīti iekšējie normatīvie akti, to atbilstība ārējam regulējumam, kā arī identificēti un novērtēti iespējamie riski un izstrādātas papildu kontroles.

Lai sasniegtu augstāk minētos mērķus gan *Latvenergo* koncerna, gan meitassabiedrību, gan funkciju līmenī, tiek pastāvīgi pilnveidoti iekšējās kontroles sistēmas elementi:

- kontroles vide;
- risku novērtēšana;
- kontroles pasākumi;
- informācijas apmaiņa un saziņa;
- uzraudzība.

Kontroles vide

Koncerna vadība veicina uz godprātīgiem principiem balstītu komercdarbību, atbilstību ētikas normām, kā arī veic nepieciešamās darbības, lai novērstu koruptīvas un krāpnieciskas darbības riskus un veicinātu kontroles vides pilnveidi. Visos organizācijas līmeņos ir noteiktas konkrētas atbildīgās personas par kontroļu izveidi un veikšanu. Lai veicinātu darbinieku izpratni par iekšējās kontroles vidi un procesiem, koncerns regulāri veic darbinieku apmācības. Iekšējā audita funkcija ik gadu sniedz vispārēju atzinumu par iekšējās kontroles vides darbības efektivitāti un izstrādā ieteikumus kontroles vides pilnveidei.

Risku novērtēšana

Latvenergo koncerns nepārtraukti pilnveido risku vadības procesu, lai pielāgotos mainīgajai uzņēmējdarbības videi un tirgus attīstības tendencēm. Risku novērtēšanas process arvien vairāk tiek integrēts visos uzņēmuma pārvaldības procesos. Vairāk par koncerna risku vadības procesu un būtiskākajiem riskiem skatīt sadaļā „Risku vadība”.

Kontroles pasākumi

Latvenergo koncernā ir ieviesti un pastāvīgi tiek pilnveidoti integrēti kontroles pasākumi – koncerna pārvaldības politikas, struktūrvienību nolikumi, darbinieku pienākumu un atbildības sadalījumi utt. To uzdevums ir veicināt uzņēmuma stratēģijas īstenošanu un mērķu sasniegšanu, nodrošinot ētiskām normām atbilstošu, ekonomisku, produktīvu un efektīvu darbību.

Informācijas apmaiņa un saziņa

Latvenergo koncerna iekšējās informācijas aprites un kontroles sistēmas nodrošina pārbaudītu, precīzu un ticamu informāciju komunikācijai gan koncerna iekšienē, gan ar ārējām ieinteresētajām pusēm.

Latvenergo koncerna vadība regulāri informē darbiniekus gan par ilgtermiņa, gan īstermiņa plāniem. Galvenie informācijas apmaiņas un saziņas kanāli ir intranets, darbinieku žurnāls „*Latvenergo Vēstis*”, iekšējās lietvedības sistēmas, elektroniskā saziņa, iekšējās datu bāzes, darbinieku forumi un semināri. Lai nodrošinātu atgriezenisko saiti, tiek veiktas iekšējās viedokļu aptaujas, darbinieku attīstības pārrunas un kompetenču vērtēšana. Tiek veidotas arī darba grupas, kurās deleģē pārstāvjus ar dažādām prasmēm, iemaņām un kompetencēm, lai nodrošinātu darbinieku viedokļu un zināšanu apmaiņu, kā arī veicinātu darbinieku motivāciju un iesaisti lēmumu pieņemšanā. Lai veicinātu darbinieku izpratni par iekšējās kontroles sistēmu, koncerns veic darbinieku apmācības.

Uzraudzība

Koncerna vadība atbild par regulāru kontrolju novērtēšanu un uzlabošanu. Savukārt vadības darba izpildes uzraudzību veic padome (līdz padomes izveidošanai 2016. gada decembrī – akcionāru sapulce), Revīzijas komiteja un Iekšējais audīts. Ārējais revidents sniedz atzinumu par finanšu pārskatu atbilstību. Visas minētās institūcijas ir neatkarīgas savā darbībā.

Pārraudzības institūcijas			
Institūcija	Darbības mērķis	Pārraudzības jomas un uzdevumi	Ziņošana
Revidents	Izteikt viedokli par koncerna finanšu pārskatu atbilstību SFPS	<ul style="list-style-type: none"> Finanšu pārskatu revīzija un ilgtspējas pārskata pārbaude; grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu vadības grāmatvedības aplēšu pamatotības novērtēšana. 	Reizi gadā pēc konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanas revidents sniedz ziņojumu akcionāru sapulcei.
Padome	Pārstāvēt akcionāra intereses akcionāru sapulču starplīkākā un uzraudzīt valdes darbu	<ul style="list-style-type: none"> Valdes darbības uzraudzība; sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas apstiprināšana; Revīzijas komitejas darba vērtēšana; sabiedrības darbības atbilstības likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem uzraudzība. 	Ne retāk kā vienu reizi gadā padome sniedz ziņojumu akcionāru sapulcei.
Revīzijas komiteja	Uzraudzīt koncerna finanšu pārskatu sagatavošanu un iekšējās kontroles sistēmu darbību, veicinot uzņēmuma darbības caurskatāmību	<ul style="list-style-type: none"> Finanšu pārskatu sagatavošanas uzraudzība; iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes uzraudzība; iekšējā audita un revidenta darbību, kā arī Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība; zvērīnāta revidenta atlases procesa nodrošināšana. 	Ne retāk kā vienu reizi gadā Revīzijas komiteja par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās padomei.
Cilvēkresursu komiteja	Nodrošināt padomes uzraudzības funkcijas cilvēkresursu pārvaldības jomā	<ul style="list-style-type: none"> Valdes, Revīzijas komitejas un Iekšējā audita darbinieku atlases nodrošināšana; valdes, Revīzijas komitejas un Iekšējā audita darbinieku atalgojuma, darbības snieguma, kā arī amatu savienošanas izvērtēšana. 	Cilvēkresursu komiteja par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās padomei.
Iekšējais audīts	Novērtēt un palīdzēt pārvaldes institūcijām un struktūrvienībām uzlabot riska pārvaldības, iekšējās kontroles un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti	<ul style="list-style-type: none"> iekšējās kontroles, riska pārvaldības un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitātes novērtēšana, ieteikumu izstrāde to uzlabošanai un to īstenošanas uzraudzība. 	Katru ceturksni Iekšējais audīts atskaitās Revīzijas komitejai par veiktajiem audītiem un audīta ieteikumu ieviešanas statusu.

Risku vadība

Latvenergo koncerna risku vadības mērķis ir savlaicīgi identificēt un pārvaldīt būtiskākos koncerna riskus, nodrošinot koncerna stratēģisko mērķu sasniegšanu un samazinot potenciālos zaudējumus vai kaitējumu reputācijai.

Risku vadība *Latvenergo* koncernā ir integrēta gan stratēģijas izstrādes un ieviešanas procesos, gan operatīvajā darbībā. Koncerna risku vadības pamatprincipi ir noteikti Risku vadības politikā. Risku vadības process paredz nepārtrauktu risku identificēšanu, novērtēšanu un pārvaldīšanu.

Koncerna būtiskākie riski ir iedalīti četrās kategorijās:

- **stratēģiskie riski** – riski, kas saistīti ar koncerna stratēģiskajiem jautājumiem, piemēram, ar nozares attīstību, jaunu konkurentu ienākšanu tirgū un stratēģiski nozīmīgu projektu īstenošanu. Galvenie šīs grupas risku vadības instrumenti ir izmaiņu un attīstības tendenču monitorings enerģētikas nozarē, politiskajā vidē, līdzdalība aktualitātēs, kas skar koncerna darbības sfēru, kā arī nepieciešamo izmaiņu izvērtēšana un ieviešana koncernā;
- **darbības riski** – riski, kas saistīti ar koncerna darbības specifiku: enerģijas ražošanu, elektrostaciju uzturēšanu un darbības nodrošināšanu, enerģijas piegādi un sadali. Darbības riski saistīti arī ar aktīvu bojāeju, cilvēku veselību un drošību, informācijas tehnoloģijām, ietekmi uz vidi un citiem jautājumiem. Darbības riski izriet no nepilnīgiem vai nepietiekami efektīviem procesiem un sistēmām, no darbinieku kļūdām vai nepietiekamas kompetences, kā arī no iekārtu bojājumiem vai ārējiem notikumiem. Galvenie šīs grupas risku vadības instrumenti ir iekšējās kontroles sistēmas nepārtraukta attīstīšana, uzturēšanas un attīstības plānu izveide un lietošana, apdrošināšanas pakalpojumu izmantošana.
- **finanšu riski** – riski, kas saistīti ar koncerna darbības finansēšanu. Koncerns ir pakļauts dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskiem, kredītriskam, likviditātes un naudas plūsmas riskam. Finanšu risku vadības ietvaros *Latvenergo* koncerns izmanto finanšu risku kontroles un veic dažādus risku ierobežošanas pasākumus. Koncerns izmanto ilgtermiņa fiksētas cenas piegāžu līgumus ar klientiem, elektroenerģijas atvasinātos finanšu instrumentus, dabasgāzes piegādes par fiksētu cenu, sabalansētu finanšu aktīvu un instrumentu izvietojumu. Naudas plūsmas risks tiek ierobežots, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, kas ļauj pildīt esošās un paredzamās saistības, kā arī kompensēt naudas plūsmas svārstības. Finanšu risku ierobežošanas ietvaros tiek vērtēti un pārraudzīti arī nodokļu, finanšu pārskatu un atskaišu riski;
- **juridiskie un atbilstības riski** – riski, kas izriet no ES un Latvijas Republikas institūciju izdotiem noteikumiem un regulējumiem. Galvenie šīs grupas risku vadības instrumenti ir koncerna darbības sfēru ietekmējošu izmaiņu un attīstības tendenču monitorings juridiskajā vidē, līdzdalība jaunu normatīvo dokumentu izstrādes procesā, kā arī nepieciešamo izmaiņu ieviešana koncernā. Savukārt, lai mazinātu jebkāda veida ļaunprātīgu, nepareizu vai neilikumīgu rīcību personīgā labuma gūšanai, koncernā ir izveidota Darbības atbilstības un kontroles funkcija. Tā organizē un vada darbības atbilstības kontroles procesu, nodrošinot efektīvu krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanu *Latvenergo* kapitālsabiedrībās. Nozīmīgs šī riska vadības instruments ir pastāvīga koncerna darbinieku apmācība un kontrole.

Koncerna identificētie būtiskākie riski tiek analizēti Iekšējās darba grupās un Risku vadības komitejā, kas ir īpaši izveidota risku vadības pārraudzības institūcija AS „*Latvenergo*” valdes līmenī. Analīzes ietvaros tiek novērtēta riska iespējamība un ietekme, apzinātas kritiskās kontroles un izstrādāti risku mazinoši pasākumi, kā arī uzraudzīta kritisko kontrolju īstenošana un risku mazinošo pasākumu ieviešana. Identificētie riski tiek sasaistīti ar Iekšējā audita sistēmu, ļaujot risku novērtējumus izmantot arī Iekšējā audita aktivitāšu plānošanā.

2.5. KONCERNA IEPIRKUMI

Koncerns ievēro un aicina arī līgumpartnerus ievērot ētikas un godprātīgas sadarbības principus

102-9 Saimnieciskās darbības nodrošināšanai *Latvenergo* koncerns veic elektroenerģijas, energoresursu (dabaszāze, šķeldā un dīzeldegviela), kā arī dažādu veidu būvdarbu, preču un pakalpojumu iegādi.
102-10 Kopējās iepirkumu izmaksas 2017. gadā ir aptuveni 670 miljoni EUR, no tām aptuveni 50 % ir būvdarbu, preču un pakalpojumu izmaksas, aptuveni 30 % – elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas un aptuveni 20 % – energoresursu izmaksas.

Lielāko daļu iepirkumu koncerns veic no piegādātājiem un pakalpojumu sniedzējiem Baltijā un Ziemeļvalstīs. Kopējais piegādātāju skaits pārsniedz 3,5 tūkstošus.

Iepirkumu veidi 2017. gadā

Iepirkumu veikšanā *Latvenergo* koncerns ievēro ES un Latvijas Republikas, kā arī to valstu normatīvos aktus, kuru teritorijā tas veic komercdarbību. Koncerna iepirkumu pamatprincipi izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2014/24/ES un 2014/25/ES un Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likuma prasībām. Koncerns tiecas izmantot līdzekļus iespējami efektīvi un piegādātāju izvēlē nodrošina konkurenci, vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi, kā arī ievēro iepirkuma atklātības principu.

Latvenergo koncerns aicina līgumpartnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus un, slēdzot līgumus, lūdz apliecināt, ka savstarpējā sadarbība pamatosies uz godprātīgiem sadarbības principiem. Ētikas pamatprincipi sadarbībai ar līgumpartneriem ir publicēti koncerna mājaslapā.

Efektīvākai iepirkumu veikšanai *Latvenergo* koncernā ir izveidota būvdarbu un pakalpojumu piegādātāju kvalifikācijas sistēma nolūkā atlasīt un uzturēt kvalificētu piegādātāju reģistru. Šajā sistēmā ir iekļauti 24 būvdarbu un projektēšanas veidi, kuru izpildei ir kvalificējušies 96 būvdarbu veicēji un projektētāji.

Būvdarbu, preču un pakalpojumu iepirkums

2017. gadā *Latvenergo* koncerna būvdarbu, preču un pakalpojumu izmaksas bija aptuveni 350 miljoni EUR jeb aptuveni 50 % no kopējām iepirkumu izmaksām. Būtiskāko daļu būvdarbu, preču un pakalpojumu iepirkumā veido investīcijas gan esošo aktīvu atjaunošanā, gan jaunu izveidē. 2017. gadā koncerns veicis investīcijas 243,8 miljonu EUR apmērā. Lai nodrošinātu augstu tīkla pakalpojumu kvalitāti, tehniskos rādītājus un darbības drošumu, ievērojams investīciju apjoms ieguldīts tīklu modernizācijā. Pārskata gadā tīklu aktīvos ieguldīti 65 % no kopējām investīcijām. Koncerns turpina arī Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukciju, kurā pārskata gadā investēti 41,8 miljoni EUR.

Pārējās būtiskākās būvdarbu, preču un pakalpojumu iepirkuma izmaksas veido materiālu un remontu, kā arī dažādu pakalpojumu iepirkumu izmaksas. Vairāk nekā 90 % no tām ir AS „Latvenergo” un AS „Sadaleis tīkls” izmaksas.

Elektroenerģijas iepirkums

Iepirkta elektroenerģija (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Iepirkta elektroenerģija	GWh	3 656	5590	4 701	4 081	3 544

2017. gadā *Latvenergo* koncerna elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas bija aptuveni 200 miljoni EUR, kas veido ap 30 % no kopējām iepirkumu izmaksām. Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu izmaksas ietver arī palīgpakalpojumu izmaksas, kā arī elektroenerģijas nākotnes darījumu, kas veikti cenu risku samazināšanas nolūkos, izmaksas. Kopējais vairumtirzniecībā iepirktais elektroenerģijas un elektroenerģijas palīgpakalpojumu apjoms 2017. gadā sasniedza 3 544 GWh, kas ir par 13 % mazāk nekā gadu iepriekš. To galvenokārt ietekmēja lielāka elektroenerģijas izstrāde Daugavas HES. Visu *Latvenergo* koncerna ražotnēs saražoto elektroenerģiju koncerns pārdod un vienlaikus klientu patēriņam nepieciešamo elektroenerģiju iegādājas Eiropas vadošajā starptautiskajā elektroenerģijas biržā *Nord Pool*, kas nodrošina iepirkumu pilnīgu caurskatāmību.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas iegādes process ir vērst uz izmaksu optimizēšanu un nodrošina ekonomisku ieguvumu gan *Latvenergo* koncernam, gan tā klientiem. Rīgas TEC un Daugavas HES ražošanas apjomi ir sasaistīti ar ekonomiski ekvivalenta klientu portfeļa apjomiem, tādējādi sasniedzot izmaksu efektivitāti un vienlaikus izslēdzot iekšējos cenu riskus starp pārdošanas un iegādes darījumiem. Koncerna klientu portfeli iespējams veidot lielāku nekā koncerna ražošanas apjoms, cenu risku vadībā papildus piesaistot elektroenerģijas finanšu instrumentus un izmantojot koncerna ražošanas aktīvu elastību, operatīvi mainot elektroenerģijas piegādes avotu – starp biržu un izstrādi savās elektrostacijās. Tādējādi var īstenot gan saražotās elektroenerģijas pārdošanas peļņas potenciālu, gan klientiem nepieciešamās elektroenerģijas iepirkuma izmaksu samazināšanas iespējas un ierobežot *Latvenergo* koncerna pakļautību tirgus cenu svārstību riskam. Turklāt Rīgas TEC nodrošina iespēju stabilizēt elektroenerģijas cenu reģionā.

Energoresursu iepirkums

Patērētā kurināmā apjomi (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Dabasgāze*	tūkst.nm ³	597 846	517 119	569 004	598 425	465 741
Šķelda	ber.m ³	169 801	233 786	216 645	232 792	255 352
Dīzeļdegviela	m ³	5	111	120	18	12

*no 2017. gada ietver arī pārdoto dabasgāzes apjomu

Latvenergo koncerna energoresursu iepirkumu veido dabasgāze, šķelda un dīzeļdegviela. 2017. gadā to izmaksas bija aptuveni 120 miljoni EUR jeb aptuveni 20% no kopējām iepirkumu izmaksām. Vairāk nekā 90 % no kurināmā izdevumiem veidojas Rīgas TEC ražotnēs, pārējie – Liepājas ražotnēs un Ķeguma katlumājā.

Dabasgāze veido lielāko daļu no *Latvenergo* koncerna kurināmā izmaksām. To kā pamata kurināmo izmanto Rīgas TEC un daļēji – arī Liepājas ražotnēs.

Līdz 2017. gada 3. aprīlim monopola tiesības uz dabasgāzes tirdzniecību un sistēmas izmantošanu piederēja AS „Latvijas Gāze”. Kopš tirgus atvēršanas jebkuram lietotājam ir tiesības brīvi izvēlēties dabasgāzes tirgotāju un jebkuram sistēmas lietotājam ir tiesības piekļūt dabasgāzes sistēmai par SPRK apstiprinātiem tarifiem. Kopš 2017. gada 1. jūnija *Latvenergo* koncerns patstāvīgi organizē dabasgāzes piegādes Rīgas TEC ražotnēm, iepērkot dabasgāzi vairumtirgū. Savukārt SIA „Liepājas enerģija” dabasgāzi pērk no AS „Latvijas Gāze”.

2017. gadā *Latvenergo* koncernā patērēti 466 milj. nm³ jeb 4 907 GWh dabasgāzes, kas ir par 22 % mazāk nekā pērn. Ikgadējais dabasgāzes patēriņš *Latvenergo* koncerna ražotnēs iepriekšējos gados svārstās no 500 līdz 600 miljoniem nm³, un tas ir atkarīgs no siltumenerģijas pieprasījuma un tirgus apstākļiem. Turklāt 2017. gadā Rīgas TEC-2 zonā darbu uzsākuši trīs jauni siltuma ražotāji, līdz ar to palielinot konkurenci siltumenerģijas tirgū.

Rūpējoties par siltumapgādes drošumu gadījumos, kad avārijas kārtā nav pieejama dabasgāzes piegāde, Rīgas TEC tiek glabāts rezerves kurināmais – dīzeļdegviela. To izmanto arī SIA „Liepājas enerģija” katlumājā. Dīzeļdegvielas iepirkums koncernā veido nebūtisku daļu no kopējām energoresursu iepirkuma izmaksām.

Liepājas ražotnēs un Ķeguma katlumājā elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgo energoresursu – šķeldu, kas 2017. gadā veidoja aptuveni 2 % no kopējām energoresursu iepirkuma izmaksām.

Šķeldas un dīzeļdegvielas, līdzīgi kā pārējo preču un pakalpojumu, iegāde notiek brīvas konkurences apstākļos.

2.6. SADARBĪBA AR IEINTERESĒTAJĀM PUSĒM

Nodrošinām ieinteresēto pušu daudzveidīgu iesaisti savā darbībā

102-40 *Latvenergo* koncerna darbība ietekmē plašu ieinteresēto pušu loku. Izvērtējot savas darbības sociālo, vides un ekonomisko ietekmi, koncerns nodrošina ieinteresēto pušu daudzveidīgu iesaisti savā darbībā.

102-42 Iekšēju un ārēju apspriežu rezultātā *Latvenergo* koncerns ir identificējis ieinteresētās puses, kas sagrupētas ieinteresēto pušu shematiskā attēlojumā. Ieinteresētās puses izvērtētas pēc to ietekmes uz koncerna darbību un *Latvenergo* koncerna ietekmes uz tām. Izvērtējums ir veikts ekonomiskajā, sabiedrības, atbildības par produktu, vides, kā arī darbinieku un darba vides jomā. Identifikācija un grupēšana veikta, ņemot vērā *GRI* vadlīnijas un AA1000 Sadarbības ar ieinteresētajām pusēm (SES) standartu – labās prakses paraugu kvalitatīvai ieinteresēto pušu iesaistei gan stratēģiskā, gan operatīvā līmenī.

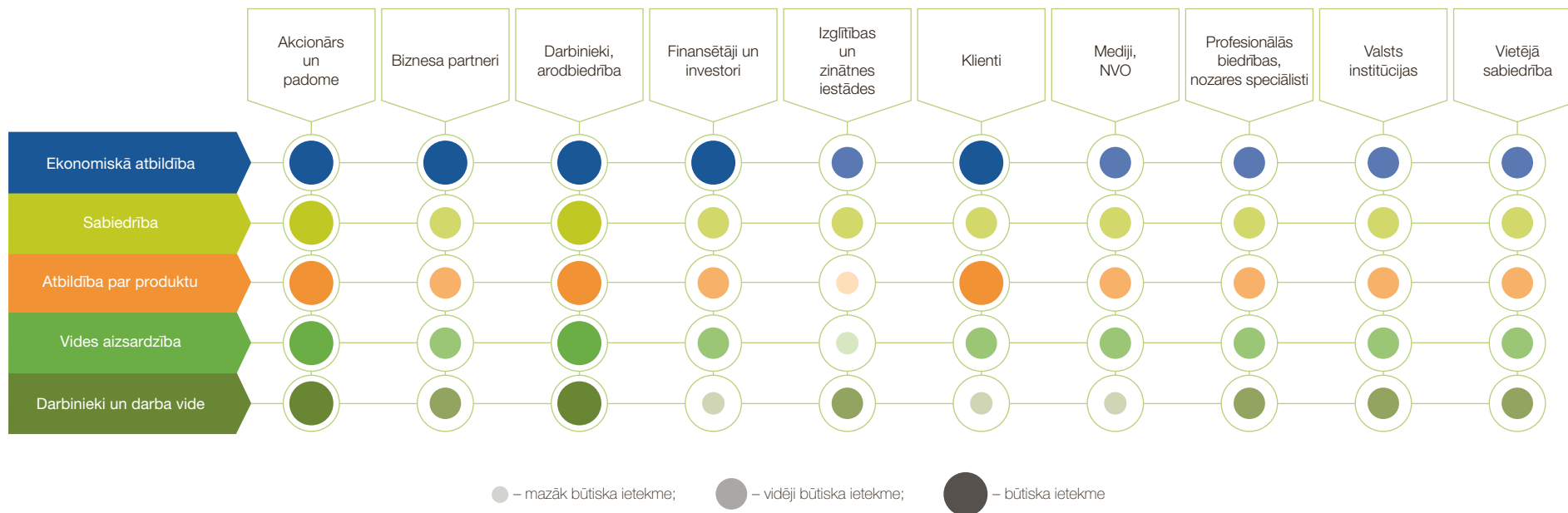
Latvenergo koncerna sadarbība ar ieinteresētajām pusēm noris dažādos sadarbības līmeņos:

- konsultācijas – aktuālu jautājumu noskaidrošana;
- sarunas – kolektīva apspriešanās;
- iesaiste – viedokļu apmaiņa bez kopējas lēmuma pieņemšanas un sadarbības;
- partnerība – kopēja lēmuma pieņemšana un sadarbība.

Latvenergo koncerns 2017. gadā turpina ilgtspējas, sociālās atbildības un korporatīvās pārvaldības labās prakses popularizēšanu. Koncerns dalījies ar savu pieredzi Pārresoru koordinācijas centra, Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības un LDDK organizētajās konferencēs.

Informāciju par ieinteresēto pušu un koncerna kopīgi noteiktiem ilgtspējas aspektiem skatīt sadaļā „Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana”.

Latvenergo koncerna ieinteresētās puses

Ieinteresētās puses				
Ieinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati/ilgtspējas aspekti	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Akcionārs un padome	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, padomes locekļi	<ul style="list-style-type: none"> Koncerna stratēģija, pārvaldība, investīcijas un darbības rezultāti; atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; koncerna ieguldījums valsts ekonomikā; enerģijas ražošanas efektivitāte; elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem un tās īpatsvara palielināšana; ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātēs; ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni. 	Informācija par akcionāru un padomi pieejama sadaļā „Pārvaldības institūcijas”.	Partnerība
Biznesa partneri	Būvuzņēmēji un iekārtu piegādātāji, pakalpojumu sniedzēji, energoresursu piegādātāji, enerģijas ražotāji un tirgotāji, pārvades sistēmas operatori u. c.	<ul style="list-style-type: none"> Skaidri un atklāti iepirkumu konkursi; elektroenerģijas pārvade un sadale, dabasgāzes pārvade; elektroenerģijas obligātais iepirkums (OI) un subsidētās elektroenerģijas nodoklis (SEN); elektroenerģijas starpsavienojumu attīstība; enerģijas ražošanas efektivitāte. 	Koncerns regulāri informē biznesa partnerus par ētikas principiem, kā arī uztur un regulāri atjauno Kvalificēto pretendentu reģistru un aicina partnerus iesniegt pieteikumus to iekļaušanai kvalifikācijas sistēmā. Koncerns veic regulāras esošo un potenciālo biznesa partneru aptaujas, nosakot jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi. AS „Sadales tīkls” regulāri informē biznesa partnerus par plānotajiem investīciju projektiem.	Iesaiste
Darbinieki, arodbiedrība	Esošie un potenciālie darbinieki, arodbiedrība „Enerģija”	<ul style="list-style-type: none"> Darba kopīgums, veselīga un droša darba vide, darba devēja un darbinieku tiesības un atbildība; darbinieku produktivitāte un motivācija, kompetences, atalgojums un labklājība; datu drošība; sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte; koncerna ieguldījums valsts ekonomikā. 	<i>Latvenergo</i> koncerns katru gadu veic darbinieku viedokļu aptauju, lai noskaidrotu darbinieku attieksmi pret dažādiem darba vidi ietekmējošiem faktoriem. Reizi ceturksnī tiek veikts darba izpildes novērtējums. Ikgadējās attīstības pārņūns darbinieki ar vadītāju apspriež struktūrvienības un individuālo gada mērķu sasniegšanu un turpmākās aktivitātes kompetenču paaugstināšanai. Ikgadējās darbinieku viedokļu aptaujās tiek iekļauti jautājumi arī par ilgtspējas pārskata izmantošanu un saturu. AS „Sadales tīkls” valde ik gadu organizē tikšanos ar visiem uzņēmuma darbiniekiem un arodbiedrības pārstāvjiem, kurā pārskata gadā paveikto un informē par uzņēmuma mērķiem turpmākajos gados. 2017. gadā koncerna pārstāvji tikušies ar arodbiedrību 24 sapulcēs, meklējot risinājumus abpusēji nozīmīgos tematos.	Sarunas un iesaiste
Finansētāji un investori	Bankas, Eiropas Komisija (EK), obligāciju investori	<ul style="list-style-type: none"> Koncerna finanšu rezultāti, būtiski notikumi, līgumu nosacījumu ievērošana; iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; klientu apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, informācijas pieejamību un saturu; koncerna ieguldījums valsts ekonomikā. 	<i>Latvenergo</i> koncerna interneta vietnē tiek nodrošināta informācija par koncerna finanšu rezultātiem un darbības rādītājiem, tajā skaitā ik ceturksnī tiek publicēti starpperiodu finanšu pārskati. Visa būtiskā informācija tiek publicēta arī <i>Nasdaq Riga</i> biržas interneta vietnē un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas uzturētajā Oficiālās obligātās informācijas centralizētajā glabāšanas sistēmā. Kopš 2015. gada <i>Latvenergo</i> koncerns regulāri organizē virtuālās konferences par finanšu rezultātiem un darbības aktualitātēm, kurās ieinteresētās puses var uzdot jautājumus tiešsaistē. 2017. gada augustā AS „Latvenergo” pārstāvji ievanija tradicionālo <i>Nasdaq MarketSite</i> tirdzniecības sesijas atklāšanas zvanu Ņujorkas Taimskvērē. AS „Latvenergo” ir pirmais uzņēmums Baltijas valstīs, kas saņēmis <i>Nasdaq</i> biržas balvu par labākajām investoru attiecībām starp obligāciju emitentiem Baltijā.	Konsultācijas un partnerība
Ilgglītības un zinātnes iestādes	Akadēmiskās institūcijas, augstākās izglītības iestādes, vidējās un arodizglītības iestādes	<ul style="list-style-type: none"> Darba tirgus prasībām atbilstošas izglītības programmas; izglītojošu materiālu saturs bērniem un jauniešiem; ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātēs; iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā; caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; informācijas pieejamība. 	Koncerna eksperti sadarbībā ar LLU un RTU iesaistās speciālistu teorētiskajā un praktiskajā apmācībā. Sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju koncerns pasniedz balvas zinātniekiem par sasniegumiem enerģētikā, kā arī organizē studiju noslēguma darbu un stipendiju konkursus un nodrošina prakses vietas studentiem. Vairāk par sadarbību ar izglītības un zinātnes iestādēm sadaļā „Korporatīvā sociālā atbildība”.	Partnerība

Ieinteresētās puses				
Ieinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati/ilgtspējas aspekti	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Klienti	Esošie un potenciālie klienti (mājsaimniecības un juridiskās personas)	<ul style="list-style-type: none"> Elektroenerģijas produkti, tarifi un saistīto pakalpojumu cenas; sniegto pakalpojumu kvalitāte; klientu apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, informācijas pieejamību un saturu; norēķinu iespējas un pakalpojumi; sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte; neplānoto atslēgumu biežuma un ilguma samazināšana; caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni. 	<p><i>Latvenergo</i> koncerna elektroenerģijas produktu piedāvājums tiek pielāgots klientu vajadzībām, ieviešot jaunus produktus un uzlabojot esošos. Klientus interesējošā informācija ir pieejama <i>Elektrum</i> klientu portālā, Baltijas valstīs, AS „Sadales tīkls” klientu portālā, sociālajos tīklos, klientu apkalpošanas centros u.c. informācijas kanālos. Biznesa klientiem koncerns regulāri sagatavo „Elektroenerģijas tirgus apskatu”.</p> <p>Energoefektivitātes centrs Jūrmalā regulāri organizē bezmaksas seminārus par iespējām pilnveidot enerģijas lietošanas paradumus.</p> <p><i>Latvenergo</i> koncerns katru gadu veic klientu apmierinātības pētījumus, kā arī aktivitātes klientu apmierinātības paaugstināšanai (vairāk sadaļā „Atbildība par produktu”).</p>	Iesaiste
Mediji, nevalstiskās organizācijas (NVO)	Žurnālisti, NVO	<ul style="list-style-type: none"> Koncerna pamatdarbība un pārvaldība; Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātes; Ol un OI komponente; koncerna KSA aktivitātes; enerģijas ražošanas efektivitāte; ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem; darbinieku veselība un drošība; sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte. 	<p><i>Latvenergo</i> koncerns sadarbojas ar nacionāliem un reģionāliem medijiem. 2017. gadā sagatavotas aptuveni 270 preses relīzes un organizēti vairāki mediju pasākumi un preses konferences. Galvenie temati bijuši OIK un tās samazināšanai izstrādāto risinājumu ietekme uz OIK maksājumiem AS „Latvenergo”, zivju resursu atjaunošana un Vedzes upes tīrīšana. Interneta vietnē un sociālajos medijos koncerns regulāri sniedz informāciju par savu darbību un atbild uz žurnālistu uzdotajiem jautājumiem.</p> <p>Tāpat <i>Latvenergo</i> koncerns nodrošina ar pamatdarbību saistītu informāciju tām NVO, kuru darbības virzieni ir pilsoniskās sabiedrības attīstība un indivīdu tiesību aizsardzība.</p>	Konsultācijas un iesaiste
Profesionālās biedrības speciālisti	Sk. sadaļu „Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās”	<ul style="list-style-type: none"> Latvijas un ES enerģētikas politika un normatīvā vide; enerģētikas nozares attīstības tendences un inovācijas; enerģijas pašpatēriņa optimizēšana; elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem; elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā radītā gaisa piesāņojuma apjoms; vides aizsardzības izdevumi; atbilstība vides aizsardzības prasībām; atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse; ieguldījums valsts ekonomikā. 	<p><i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvji ar nozares speciālistiem regulāri apspriež enerģētikas un saistīto nozaru attīstības jautājumus dažādos forumos, konferencēs, semināros un darba grupās. 2017. gadā koncerna pārstāvji piedalījās enerģētikas forumā „Ceļā uz ilgtspējīgu energoapgādi Latvijā”, konferencē „Enerģētika 2017” un „Baltic Energy Forum 2017”, kā arī citos pasākumos. Papildu informācijai skatīt sadaļu „Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās”.</p>	Konsultācijas un iesaiste
Valsts institūcijas	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, SPRK, Konkurences padome, VARAM, Iepirkumu uzraudzības birojs u. c.	<ul style="list-style-type: none"> Latvijas un ES enerģētikas politikas attīstība un regulējošās normas; regulatīvās vides uzlabošana; enerģijas tarifi un to komponentes; elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunīgiem resursiem; ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni; atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence; enerģijas ražošanas efektivitāte. 	<p><i>Latvenergo</i> koncerna eksperti līdzdarbojas enerģētikas nozares politikas dokumentu un tiesību aktu izstrādē, kā arī regulāri sniedz atzinumus nacionālo pozīciju sagatavošanā par ES Padomē aktuālajiem enerģētikas un vides jautājumiem. Informācija par 2017. gadā sagatavotajām pozīcijām pieejama sadaļā „Sabiedrība”.</p> <p><i>Latvenergo</i> koncerns tiesību aktos noteiktā kārtībā sadarbojas ar Konkurences padomi, kā arī regulāri sniedz SPRK informāciju par savu darbību, finanšu rezultātiem un OI komponentu aprēķinu.</p>	Konsultācijas un iesaiste
Vietējā sabiedrība	Latvijas iedzīvotāji, pašvaldības, iedzīvotāji koncerna objektu tuvumā	<ul style="list-style-type: none"> Koncerna KSA aktivitātes; vides aizsardzība, ražošanas modernizācijas un elektrotīkla infrastruktūras projekti; koncerna pakalpojumu nodrošināšana un problēmsituāciju risināšana; OI komponente. 	<p>Vietējā sabiedrība tiek regulāri iesaistīta koncerna objektu modernizācijas projektu apspriešanā. Latvijas iedzīvotāju viedoklis tiek regulāri izziņāts viedokļu aptaujās, tajā skaitā aptaujā par iedzīvotāju informētību par Latvijas elektroenerģijas tirgu. Koncerns īsteno arī plaša spektra sociālās atbildības aktivitātes, kuru apraksts pieejams sadaļā „Korporatīvā sociālā atbildība”.</p> <p>Koncerns sadarbojas ar vietējām pašvaldībām energoapgādes nodrošināšanā, ietekmes uz vidi novērtējumos koncerna objektu modernizācijas projektiem, kā arī enerģētikas normatīvās vides veidošanā pašvaldību un valsts iestādēs.</p> <p>Pavasari ikgadēji notiek starpinstitūciju sanāksme, lai aktualizētu atbildīgo dienestu, institūciju un pašvaldību gatavību un rīcību pavasaru palu periodā Daugavas upes baseinā.</p> <p>AS „Sadales tīkls” regulāri organizē tikšanās ar visām Latvijas pašvaldībām un informē tās par paveikto darbu elektroapgādes uzlabošanai un pašvaldību teritorijās plānotajiem elektrotīkla atjaunošanas un rekonstrukcijas projektiem.</p>	Konsultācijas, iesaiste un sarunas

Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās

102-13

Dalība nacionālās biedrībās un profesionālās organizācijās, kā arī starptautiskās organizācijās un apvienībās *Latvenergo* koncernam sniedz informāciju par enerģētikas un saistīto nozaru aktualitātēm un nodrošina interešu pārstāvēšanu nacionālo un starptautisko politikas dokumentu, tiesību aktu un standartu izstrādē.

Nacionālās biedrības un profesionālās organizācijas		
	Nosaukums	Dalības pamatojums
	Biedrība „Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācija” (LEEA)	Dalība biedrībā sniedz iespēju piedalīties elektroenerģētikas un energobūvniecības tiesību aktu, politikas dokumentu un standartu izvērtēšanā un pilnveidē, personāla sertifikācijas un apmācības programmu organizēšanā, ar elektroenerģētiku saistītu zinātnisku pētījumu veikšanā un zinātniski tehnisku pasākumu organizēšanā, kā arī sadarboties ar elektroenerģētikas virziena mācību iestādēm. <i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvji regulāri piedalās LEEA sēdēs, lai nodrošinātu viedokļu apmaiņu par aktualitātēm enerģētikā, tajā skaitā par energodrošību un Daugavas infrastruktūras attīstību, Latvijas nacionālās standartizācijas sistēmas attīstību tautsaimniecības konkurētspējas un inovāciju veicināšanai.
	Biedrība „Latvijas Lielo aizsprostu biedrība”	Dalība biedrībā nodrošina informācijas apmaiņu par aizsprostu un hidrotehnisko būvju tehniskiem, ekonomiskiem, vides un sociāliem aspektiem, inovācijām, kā arī drošuma jautājumiem. Biedrība ir pārstāvēta Starptautiskajā Lielo aizsprostu komitejā (<i>ICOLD</i>). Biedrības pārstāvji 2017. gadā piedalījies <i>ICOLD</i> 85. ikgadējā sanāksmē Čehijā, kā arī turpinājuši darbu <i>ICOLD</i> Dambju drošības komisijā.
	Biedrība „Latvijas Siltumuzņēmumu asociācija” (LSUA)	LSUA sniedz <i>Latvenergo</i> koncernam informāciju par centralizēto siltumapgādi, tarifiem un koģenerāciju, atjaunīgo energoresursu izmantošanu siltumenerģijas ražošanā, kā arī citiem enerģētikas nozares attīstībai aktuāliem jautājumiem. LSUA organizē arī ekspertu tikšanās un atbalsta koncerna intereses valsts un pašvaldību iestādēs ar siltumapgādi saistītos jautājumos. Koncerna speciālisti piedalās LSUA pozīciju sagatavošanā par nozarei aktuāliem politikas dokumentu un tiesību aktu projektiem.
	Biedrība „Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” (LTKK)	LTKK ir Eiropas Tirdzniecības un rūpniecības kameru asociācijas un Starptautiskās Tirdzniecības palātas biedrs. LTKK nodrošina biedru interešu pārstāvību vispārējās uzņēmējdarbības un nozarei specifisku politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā valsts un pašvaldību institūcijās. Koncerna eksperti LTKK semināros regulāri dalās ar pieredzi enerģētikā. 2017. gadā koncerna pārstāvji informējuši par iespējām uzlabot uzņēmumu energoefektivitāti un gāzes tirgus atvēršanas praktisko pusi.
 Latvijas Darba devēju konfederācija	Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)	Dalība LDDK koncernam nodrošina interešu pārstāvību darba tiesību un darba aizsardzības politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā, kā arī veicina uzņēmējdarbībai labvēlīgas ekonomiskās, izglītības un sociālās politikas veidošanu. <i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvji līdzdarbojas LDDK Enerģētikas un vides platformā un pozīciju izstrādē, kā arī piedalās LDDK darba grupās, konkursos, konferencēs un semināros.
 KORPORATĪVĀS ILGTSPĒJAS UN ATBILDĪBAS INSTITŪTS	Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts	Kopš 2010. gada koncerns piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Latvijas Ilgtspējas indeksā, kura pamatā ir starptautiski atzīta metodoloģija uzņēmumu ilgtspējas un korporatīvās atbildības novērtēšanai. 2017. gada jūlijā AS „ <i>Latvenergo</i> ” kļuvis par institūta korporatīvo biedru. Tas nodrošinās koncernam iespēju saņemt informāciju par jaunākajām KSA tendencēm un piedalīties atbildīgas komercdarbības politikas plānošanas dokumentu izstrādē. 2017. gadā koncerns piedalījies arī institūta organizētajā Ilgtspējas nedēļā, konferencē „Atbildīgu ideju tirgus” un Atbildīgu ideju katalogā, informējot par koncerna aktivitātēm jauniešu ieinteresēšanai fizikā.
 Pasaulē Enerģijas padome Latvijas Nacionālā komiteja	Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja (PEP LNK)	Dalība PEP LNK nodrošina informāciju par energoresursu izpēti, ieguvī, transportu, pārveidi un efektīvu izmantošanu gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā. <i>Latvenergo</i> koncerna eksperti piedalās PEP LNK aktivitātēs, tostarp enerģētikas politikas dokumentu un tiesību aktu analizē un forumu organizēšanā. 2017. gadā PEP LNK pārstāvji piedalījies PEP Baltijas jūras reģiona nacionālo komiteju diskusijā un snieguši ziņojumus par enerģētikas politiku Latvijā, PEP LNK darbību un Latvijas dabasgāzes tirgu.

Starptautiskās organizācijas un apvienības		
	Nosaukums	Dalības pamatojums
	Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts (<i>The Baltic Institute of Corporate Governance / BICG</i>)	<i>Latvenergo</i> koncerns ir aktīvs <i>BICG</i> biedrs kopš institūta darbības pirmsākumiem. Koncerns iesaistās <i>BICG</i> aktivitātēs, apmācībās un atbalsta Baltijas valstu uzņēmumu pārvaldības vadlīniju izstrādi un labas korporatīvās pārvaldības prakses attīstību Latvijā. <i>Latvenergo</i> koncerna vadība apguvusi <i>BICG</i> izglītības programmas par labas korporatīvās pārvaldības praksi un apliecinājusi koncerna gatavību to ievērot.
	Eiropas Elektroenerģijas nozares savienība EURELECTRIC	EURELECTRIC pārstāv elektroenerģētikas nozares intereses starptautiskā mērogā. <i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvju darbību asociācijā uz līguma pamata nodrošina LEEA, kura ir EURELECTRIC biedrs. Dalība EURELECTRIC Direktoru padomē, komitejās un darba grupās <i>Latvenergo</i> koncernam nodrošina pieeju informācijai par ES aktualitātēm enerģētikā, kā arī sniedz iespēju piedalīties ES politikas dokumentu, tiesību aktu, EURELECTRIC pētījumu un pozīciju izstrādē. 2017. gada septembrī EURELECTRIC ģenerāļsekretārs Kristians Rubijs (<i>Kristian Ruby</i>) viesojās Rīgā un iepazīstināja <i>Latvenergo</i> koncerna un LEEA pārstāvjus ar EURELECTRIC attīstības vīziju līdz 2020. gadam. Tikšanās dalībnieki apsprieda arī asociācijas pozīcijas ES enerģētikas politikas jautājumos. Papildu informācija par <i>Latvenergo</i> koncerna līdzdalību EURELECTRIC pozīciju sagatavošanā 2017. gadā pieejama sadaļā „Sabiedrība”.
 	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (<i>Organization for Economic Cooperation and Development / OECD</i>) Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvā komiteja (<i>Business and Industry Advisory Committee / BIAC</i>)	<i>BIAC</i> piedalās <i>OECD</i> politiku veidošanā un nodrošina biedriem informāciju par <i>OECD</i> uzņēmējdarbības attīstības iniciatīvām. <i>Latvenergo</i> koncernam dalība <i>BIAC</i> dod iespēju piedalīties starptautiski nozīmīgu uzņēmējdarbības attīstības lēmumu apspriešanā un pieņemšanā. 2017. gadā <i>Latvenergo</i> koncerns piedalījās piektajā globālajā atbildīgajai uzņēmējdarbībai veltītajā <i>OECD</i> forumā Parīzē, kā arī <i>OECD</i> organizētā biznesa sesijā un ieinteresēto pušu konsultācijās par nacionālo kontaktpunktu darbības pilnveidi.
	Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražotāju tehniskā asociācija <i>VGB PowerTech e.V</i>	Dalība asociācijā <i>Latvenergo</i> koncernam nodrošina informāciju par elektrostaciju labāko praksi ekspluatācijas, attīstības un vides aizsardzības jomās, tajā skaitā par līdzīgu elektrostaciju iekārtu pieejamību, drošumu, darbības elastīguma un efektivitātes paaugstināšanas risinājumiem. 2017. gadā <i>VGB</i> ir izveidotas jaunas darba grupas un komitejas, kas nodrošina tehniskās konsultācijas un pieredzes apmaiņu par tehnoloģijām, kas izmanto atjaunīgos resursus. <i>VGB</i> biedru pieredze ir izmantota koncerna ražotņu darbības un ekspluatācijas optimizācijai.
	Eiropas sadales sistēmas operatoru asociācija viedajiem tīkliem	Dalība asociācijā sniedz iespēju koncerna meitassabiedrībai AS „Sadales tīkls” saņemt aktuālu informāciju par Eiropas valstu sadales sistēmas operatoru plāniem un viedo tīklu tehnoloģijām, kā arī piedalīties nostāju sagatavošanā viedo tīklu jomā.
	Eiropas tīkls kibernetiķu drošībai (<i>European Network for Cyber Security, ENCS</i>)	<i>ENCS</i> ir 2012. gadā dibināta bezpeļņas organizācija, kas apvieno kritiskās infrastruktūras uzņēmumus (tajā skaitā sadales sistēmas operatorus) un drošības ekspertus, lai veicinātu informācijas apmaiņu un atbalstītu kompetenču attīstību viedo tīklu kibernetiķu drošības un drošas infrastruktūras nodrošināšanā. Lai nodrošinātu informācijas apmaiņu un pieredzi, kā arī ilgtspējīgu attīstību informācijas aizsardzībā un procesu pilnveidošanā, AS „Sadales tīkls” 2017. gadā ir kļuvusi par <i>ENCS</i> biedru.

Citas saistības un iniciatīvas

102-12 *Latvenergo* koncerna ilgtspējai nozīmīgi aspekti ir vide, energoefektivitāte un sociālā atbildība. Tādēļ papildus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām koncerns savā darbībā ievēro starptautisko standartu prasības.

Izpildot Latvijas un Eiropas Savienības normatīvo aktu prasības par energoefektivitāti, AS „*Latvenergo*” ir ieviesusi un sertificējusi energopārvaldības sistēmu atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 50001. 2017. gadā sertifikātu par energopārvaldības sistēmas atbilstību šim standartam saņēmusi arī SIA „Liepājas enerģija”. Lai īstenotu energoefektivitātes prasības, AS „Sadales tīkls” energopārvaldības principi iekļauti sertificētajā vides pārvaldības sistēmā.

AS „*Latvenergo*” Ražošanas virzienā un AS „Sadales tīkls” ir ieviestas un sertificētas integrētās vadības sistēmas, kas ietver vides pārvaldības, kvalitātes vadības un darba aizsardzības jomas. Ražošanas virzienā kvalitātes vadības sistēmas ietvaros papildus ieviesta un sertificēta arī projektu vadība. Šo sistēmu atbilstību starptautisko standartu ISO 14001, ISO 9001, OHSAS 18001 prasībām auditē un apliecina akreditēts sertifikācijas uzņēmums. 2017. gadā vides pārvaldības sistēma ir paplašināta un ieviesta visās AS „*Latvenergo*” darbības jomās.

Meitassabiedrības AS „Latvijas elektriskie tīkli” un SIA „Liepājas enerģija” ir sertificējušas un uztur kvalitātes vadības sistēmu atbilstoši standarta ISO 9001 prasībām.

Sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm *Latvenergo* koncerns savā uzņēmējdarbībā brīvprātīgi integrē arī aktivitātes sabiedrības labklājības un vides stāvokļa uzlabošanai, ievērojot principus, kas noteikti ISO 26000 standartā par sociālo atbildību un standartā AA1000 Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm.

2.7. KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” valde ir izvērtējusi kapitālsabiedrības atbilstību Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.2. panta prasībām un AS „Nasdaq Riga” 2010. gada 1. jūnijā apstiprinātajiem „Korporatīvās pārvaldības principiem un ieteikumiem to ieviešanā”. Principi ir izstrādāti, ņemot vērā ES un OECD ieteikumus kapitālsabiedrības korporatīvajai pārvaldībai. Tie nosaka prasības attiecībā uz akcionāru sapulci, valdi un padomi, kā arī informācijas atklāšanu, iekšējo kontroli un riska vadību un pārvaldes institūciju atbalgojuma politiku.

Izvērtējot gan kapitālsabiedrības pārvaldības sistēmu, gan principu ievērošanu 2017. gadā, valde uzskata, ka kapitālsabiedrība būtiskos aspektos ir ievērojusi visus uz tās darbību attiecināmos korporatīvās pārvaldības principus.

Pilns AS „Latvenergo” Korporatīvās pārvaldības ziņojuma teksts par 2017. gadu ir publiski pieejams *Latvenergo* interneta vietnē www.latvenergo.lv un *Nasdaq Baltic* interneta vietnē www.nasdaqbaltic.com. Detalizēta informācija par korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu ir atspoguļota *Latvenergo* koncerna 2017. gada Ilgtspējas pārskata sadaļā „Korporatīvā pārvaldība”. Kopumā no 83 AS „Nasdaq Riga” korporatīvās pārvaldības principiem pilnībā ievēroti ir 77, savukārt uz kapitālsabiedrības darbību nav attiecināmi 6 principi.

Āris Žigurs

valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns

valdes loceklis

Uldis Bariss

valdes loceklis

Māris Kuņickis

valdes loceklis

2.8. REVĪZIJAS KOMITEJAS ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas Komerclikumu, Finanšu instrumentu tirgus likumu un akcionāru sapulces apstiprinātu Revīzijas komitejas nolikumu.

Mūsu darbība netika ierobežota, un AS „Latvenergo” pārstāvji nodrošināja visas nepieciešamās informācijas pieejamību. Mēs esam informējuši valdes locekļus par savu viedokli un ieteikumiem, kas radušies, pamatojoties uz Revīzijas komitejas veiktajām aktivitātēm.

2017. gadā Revīzijas komitejas darbība tika vērsta uz šādu jautājumu izskatīšanu, kas ietekmē koncerna darbību:

- koncerna riska vadības procesa izskatīšana, tai skaitā koncerna risku vērtējumu integrēšana iekšējā audita plāna sagatavošanā un izpildē;
- Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība;
- Iekšējā audita un ārējā revidenta darbības uzraudzība.

Revīzijas komiteja veikusi arī revidentu atlasī 2018.–2020. gadam un iekšējā audita direktora atlasī.

Izvērtējot 2017. finanšu gadā izskatīto informāciju un procesus, mēs neesam konstatējuši apstākļus, kas liecinātu par to, ka AS „Latvenergo” iekšējo kontroļu sistēma nenodrošina 2017. gada pārskata sagatavošanai nepieciešamās informācijas ticamību.

Mūsu novērtējuma kopsavilkumu mēs iesniedzam AS „Latvenergo” padomei 2018. gada aprīlī.

Torbens Pedersens

Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

Marita Salgrāve

Revīzijas komitejas locekle

Svens Dinsdorfs

Revīzijas komitejas loceklis

Andris Ozoliņš

Revīzijas komitejas loceklis

Andris Liepiņš

Revīzijas komitejas loceklis

[Par *Latvenergo* koncernu](#)

[Korporatīvā pārvaldība](#)

[Darbības segmenti](#)

[Darbības indikatori](#)

[Ilgtspējas pārskata pielikumi](#)

[Gada pārskats](#)

DARBĪBAS SEGMENTI

102-2 Latvenergo koncerna darbība ir organizēta trīs darbības segmentos: ražošana un tirdzniecība, sadale un
102-10 pārvades aktīvu noma.

Ražošanas un tirdzniecības segments ietver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, kā arī elektroenerģijas un dabasgāzes mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību Baltijas valstīs, ko veic AS „Latvenergo” un meitassabiedrības *Elektrum Eesti, OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*.

3.1. RAŽOŠANA UN TIRDZNICĪBA

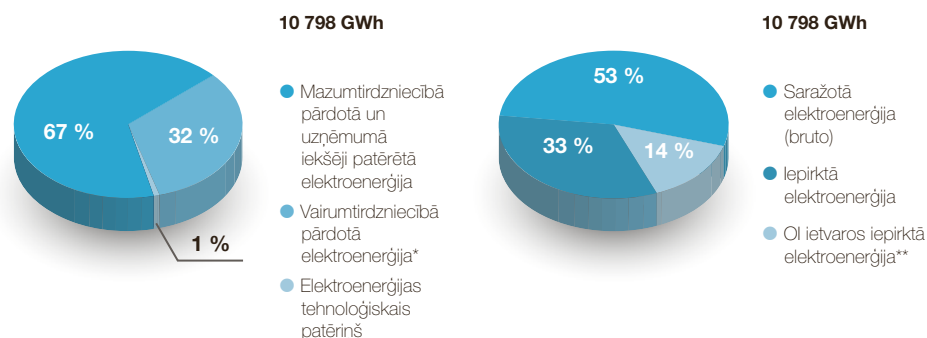
Saražojam 83 % no klientiem pārdotās elektroenerģijas

Ražošana un tirdzniecība pēc apgrozījuma un EBITDA vērtības ir lielākais koncerna darbības segments. Segmenta darbību raksturo saražotās un iepirktais elektroenerģijas tirdzniecība gan mazumtirdzniecības klientiem Baltijā, gan vairumtirdzniecība *Nord Pool* elektroenerģijas biržā. Tāpat koncerns veic siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu Rīgā un Liepājā. Kopš 2017. gada 1. jūnija *Latvenergo* koncerns patstāvīgi organizē dabasgāzes piegādes savām ražotnēm, iepērkot dabasgāzi vairumtirgū. Uzsāka arī dabasgāzes tirdzniecība biznesa klientiem Latvijā un Igaunijā.

Lielākā daļa no ražošanas un tirdzniecības segmenta darbības ieņēmumiem ir neregulēti, savukārt ar tarifu regulētos darbības ieņēmumus galvenokārt veido:

- maksa par uzstādīto elektrisko jaudu un siltumenerģijas ražošana Rīgas TEC;
- elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana Liepājas ražotnēs un mazajās stacijās (Aviekstes HES un Ķeguma katlumāja).

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance 2017. gadā

Publiskā tirgotāja funkcijas elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanai veic meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Sadales segments nodrošina elektroenerģijas sadales pakalpojumu Latvijā, un to veic AS „Sadales tīkls” – lielākais sadales sistēmas operators Latvijā.

Pārvades aktīvu nomas segmenta darbību nodrošina AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades aktīvu īpašnieks un iznomā tos pārvades sistēmas operatoram AS „Augstsprieguma tīkls”.

Latvenergo koncerns ir viens no lielākajiem elektroenerģijas tirgotājiem Baltijā. 2017. gadā tā tirgus daļa Baltijas valstīs ir aptuveni 27 %. Kopējais mazumtirdzniecībā un vairumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoms, ietverot elektroenerģijas pašpatēriņu, 2017. gadā ir 10 798 GWh – no tā 64 % pārdoti mazumtirdzniecības klientiem.

Koncerna ražotnēs 2017. gadā ir saražotas 5 734 GWh jeb 53 % no kopējā pārdotā elektroenerģijas apjoma. Salīdzinot ar 2016. gadu, saražots par 22 % vairāk elektroenerģijas. 75 % elektroenerģijas saražoti no atjaunīgajiem energoresursiem. *Latvenergo* koncerna ražošanas jaudas apjoms ļauj nodrošināt arī tādus elektroenerģijas palīgpakalpojumus kā avārijas jaudas rezervju nodrošināšana un regulējošās elektroenerģijas piegāde pārvades sistēmas operatoriem.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance (2013–2017)*

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Mazumtirdzniecībā pārdotā un uzņēmumā iekšēji patērētā elektroenerģija	GWh	8 065	8 800	7 961	7 666	7 259
<i>t.sk. mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija</i>	GWh	8 065	8 800	7 961	7 666	6 923
Vairumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija*	GWh	1 588	1 562	1 907	2 474	3 448
Elektroenerģijas tehnoloģiskais patēriņš	GWh	104	89	95	105	91
KOPĀ	GWh	9 757	10 451	9 963	10 245	10 798
Saražotā elektroenerģija (bruto)	GWh	4 854	3 625	3 882	4 707	5 734
OI ietvaros iepirkta elektroenerģija**	GWh	1 247	1 235	1 380	1 457	1 520
Iepirkta elektroenerģija	GWh	3 656	5 590	4 701	4 081	3 544
KOPĀ	GWh	9 757	10 451	9 963	10 245	10 798

* *Latvenergo* koncerna ražotņu izstrādātais elektroenerģijas apjoms, kas ir pārdots un iegādāts biržā savām vajadzībām, nav iekļauts *Latvenergo* koncerna elektroenerģijas bilanci.

** neietver *Latvenergo* koncerna saražoto elektroenerģiju.

3.1.1. Ražošana

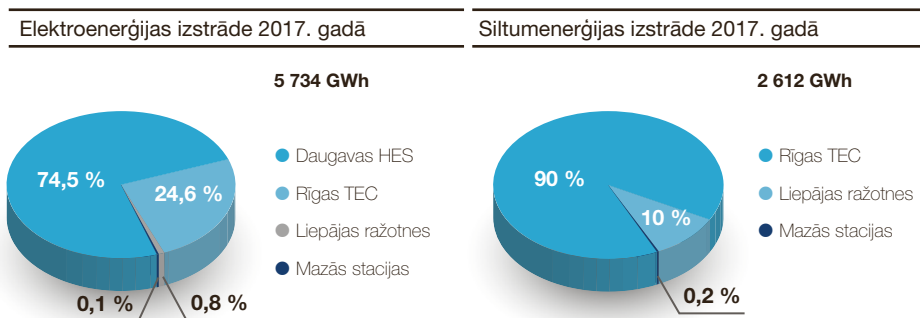
75 % elektroenerģijas saražota no atjaunīgajiem energoresursiem

EU1 Latvenergo koncernam ir sabalansēts un videi draudzīgs enerģijas ražošanas portfelis, ko galvenokārt veido hidroelektrostacijas un augsti efektīvas termoelektrostacijas. Lielāko daļu elektroenerģijas un siltumenerģijas saražo trijās Daugavas hidroelektrostacijās (HES) un divās Rīgas termoelektrostacijās (TEC). Tāpat enerģijas izstrādi veic Liepājas ražotnēs, Aiviekstes HES, Ainažu vēja elektrostacijā (VES) un Ķeguma katlumājā.

EU2

Latvenergo koncerna ražotnēs uzstādīto ģeneratoru kopējā elektriskā jauda ir 2 569 MW, un tas ir vairāk nekā 85 % no kopējās elektrostaciju uzstādītās jaudas Latvijā. Koncerna ražotnēs uzstādīto siltumenerģiju ģenerējošo iekārtu siltuma jauda ir 1 842 MW.

2017. gadā Latvenergo koncerns savās ražotnēs ir saražojis 5 734 GWh elektroenerģijas un 2 612 GWh siltumenerģijas. 2017. gadā kopējais saražotās elektroenerģijas apjoms veido 79 % no kopējā patēriņa Latvijā. Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veido 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma un sasniedz 2,3 TWh.

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu elektriskā jauda (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Daugavas HES	MW _{el}	1 536	1 536	1 536	1 536	1 536
Rīgas TEC*	MW _{el}	1 025	1 025	1 025	1 025	1 025
Liepājas ražotnes	MW _{el}	6	6	6	6	6
Mazās stacijas	MW _{el}	2	2	2	2	2
KOPĀ	MW_{el}	2 569	2 569	2 569	2 569	2 569

* uzstādītā jauda, kad Rīgas TEC-2 ir kondensācijas režīmā

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu siltuma jauda (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC	MW _{th}	1 617	1 617	1 617	1 617	1 617
Liepājas ražotnes	MW _{th}	236	223	223	221	221
Mazās stacijas	MW _{th}	4	4	4	4	4
KOPĀ	MW_{th}	1 857	1 844	1 844	1 842	1 842

Elektroenerģijas izstrāde (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Daugavas HES	GWh	2 852	1 925	1 805	2 449	4 270
Rīgas TEC	GWh	1 957	1 648	2 025	2 206	1 411
Liepājas ražotnes	GWh	43	48	48	47	48
Mazās stacijas	GWh	3	4	3	5	5
KOPĀ	GWh	4 854	3 625	3 882	4 707	5 734

Siltumenerģijas izstrāde (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC	GWh	2 305	2 308	2 175	2 417	2 349
Liepājas ražotnes	GWh	257	248	229	253	258
Mazās stacijas	GWh	5	5	4	5	5
KOPĀ	GWh	2 566	2 560	2 408	2 675	2 612

Daugavas HES

Daugavas HES ir valstī lielākās hidroelektrostacijas, kas nodrošina videi draudzīgu elektroenerģijas ražošanas veidu. To darbināšanai izmanto atjaunīgu energoresursu – ūdeni.

Lai arī Daugavas HES jauda ir liela, to spēja saražot elektroenerģiju ir atkarīga no ūdens pieteces Daugavā. Normālas pieteces gados ar pilnu jaudu Daugavas HES var darboties pavasara palu periodā, kas ilgst aptuveni vienu līdz divus mēnešus gadā. Palu laikā ūdens daudzums vairāk nekā desmit reizes pārsniedz pieteci mazūdens periodos – pamatā vasaras mēnešos. Palu periodā ir iespējams nodrošināt visu Latvenergo koncerna klientu elektroenerģijas pieprasījumu un pārpalikumu pārdot biržā.

Daugavas HES, izņemot palu periodu, dod iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad elektroenerģijas pieprasījums un cena Nord Pool biržā ir augstāka.

2017. gadā Daugavas HES saražotas 4 270 GWh elektroenerģijas, kas ir par 74 % vairāk nekā pērn. 2017. gadā ūdens pietece Daugavā ir bijusi neraksturīgi liela. Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) datiem tā bijusi vidēji 849 m³/s, kas ir 140 % no Daugavas vidējās ilggadējās (1992–2017) pieteces. Līdz ar to šogad Daugavas HES izstrāde ir lielākā kopš 1998. gada un trešā lielākā novērojumu vēsturē (1966–2017). Daugavas HES saražotais elektroenerģijas apjoms 2017. gadā veido 74 % no kopējā koncernā saražotā elektroenerģijas apjoma.

Daugavas HES izbūves hronoloģija

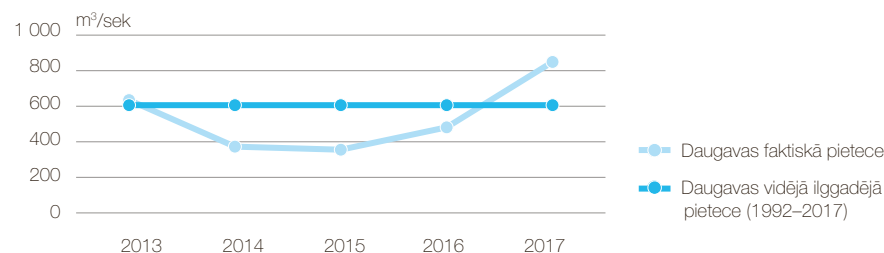
Vecākā Daugavas HES ir Ķeguma HES, kas celta no 1936. līdz 1939. gadam ar sākotnēji uzstādīto jaudu 72 MW. Stacija ir atjaunota pēc kara gados, pārbūvēta 1979. gadā un rekonstruēta hidroagregātu atjaunošanas programmas ietvaros. Šobrīd Ķeguma HES darbojas septiņi hidroagregāti, kuru kopējā jauda ir 240 MW.

Plaviņu HES uzstādītās jaudas ziņā ir lielākā hidroelektrostacija Baltijā un viena no lielākajām ES. Tā sāka darboties 1968. gadā ar desmit hidroagregātiem, kuru kopējā jauda bija 825 MW. Stacijā vairākkārt ir veikti hidroagregātu atjaunošanas darbi. Arī šobrīd Plaviņu HES noris 2011. gadā sāktā rekonstrukcija hidroagregātu atjaunošanas programmas ietvaros. Hidroagregātu rekonstrukcija ir uzlabojusi arī Plaviņu hidroelektrostacijas lietderību. 2017. gada nogalē stacijā darbojas deviņi hidroagregāti. Plaviņu HES kopējā uzstādītā jauda ir 894 MW.

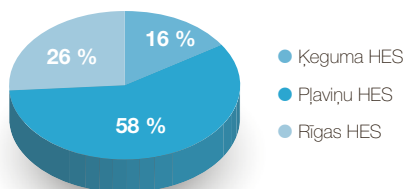
Rīgas HES nodota ekspluatācijā 1974. gadā, tajā uzstādīti seši hidroagregāti ar kopējo jaudu 402 MW. Sakarā ar Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmu 2017. gada nogalē stacijā darbojas četri hidroagregāti. Rīgas HES kopējā uzstādītā jauda ir 402 MW.

Plaviņu HES un Rīgas HES ir darbināmas arī sinhronā kompensatora režīmā (regulējot spriegumu augstsprieguma elektrotīklos), kas pārvades sistēmas operatoram palīdz nodrošināt noteiktu sprieguma kvalitāti.

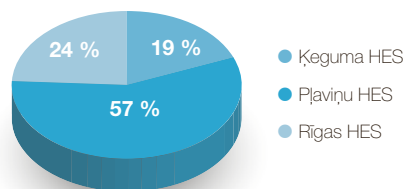
Daugavas pietecē (2013–2017) – Avots: Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

Daugavas HES uzstādīto ģenerējošo iekārtu jauda 2017. gadā

1 536 MW

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde 2017. gadā

4 270 GWh

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Ķeguma HES	GWh	532	376	350	475	825
Plaviņu HES	GWh	1 640	1 089	1 022	1 386	2 429
Rīgas HES	GWh	679	460	433	588	1 016
KOPĀ	GWh	2 852	1 925	1 805	2 449	4 270

Investīcijas

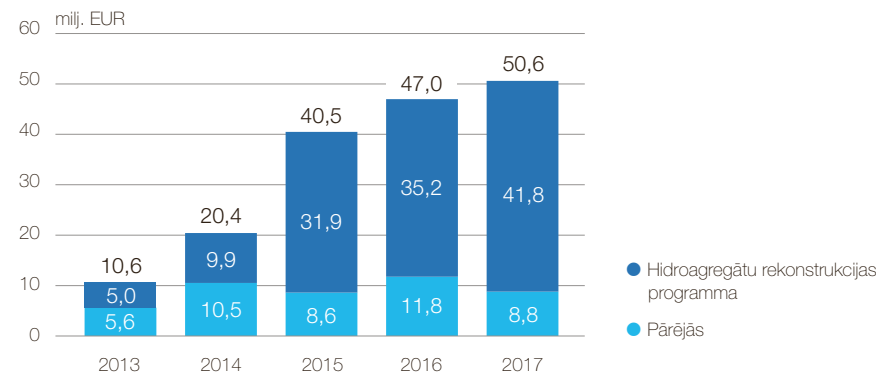
2017. gadā kopējās investīcijas Daugavas HES aktīvos ir 50,6 miljoni EUR, t. sk. 41,8 miljoni EUR ir ieguldīti Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmā. 2017. gada nogalē ekspluatācijā tika nodots rekonstruētais hidroagregāts Plaviņu HES.

Latvenergo koncerns turpina veikt pakāpenisku nerekonstruēto Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanu. Rekonstrukcijas projektu galvenais mērķis ir nomainīt novecojušās hidroturbīnas, paaugstinot to uzstādīto jaudu, lietderības koeficientu un elektroenerģijas izstrādi. Tādējādi tiek veicināta droša, efektīva, ilgtspējīga un konkurētspējīga Daugavas HES darbība kopējā enerģētiskajā sistēmā un brīvajā elektroenerģijas tirgū.

Kopumā no visiem 23 hidroagregātiem patlaban ir modernizēti 13. Visu hidroagregātu rekonstrukcijas procesu plānots pabeigt 2022. gadā. Kopējās hidroagregātu atjaunošanas programmas izmaksas pārsniegs 200 miljonus EUR. Līdz pārskata gada beigām veiktās investīcijas ir 128,4 miljoni EUR. Rekonstrukcija nodrošinās hidroagregātu darbību turpmākos 40 gadus.

Hidroagregātu uzstādītās jaudas un lietderības koeficientu paaugstināšana nodrošina efektīvāku atjaunīgā energoresursa ūdens izmantošanu, tādējādi mazinot koncerna ietekmi uz klimata pārmaiņām. Katra Daugavas HES papildus izstrādātā elektroenerģijas megavatstunda samazina CO₂ emisiju par 0,345 t/MWh, pieņemot, ka šī enerģija būtu jāsarāžo termoelektrostacijās kondensācijas režīmā, kā kurināmo izmantojot dabasgāzi.

Investīcijas Daugavas HES (2013–2017)

Rīgas TEC

Modernizētās Latvenergo koncerna Rīgas TEC tiek darbinātas galvenokārt siltuma slodzes nodrošināšanai segšanai, pamatā strādājot augsti efektīvā koģenerācijas režīmā. Tādējādi elektroenerģijas ražošana TEC lielā mērā pakārtota siltumenerģijas pieprasījumam, kas savukārt atkarīgs no laikapstākļiem un apkures sezonas ilguma, kā arī situācijas elektroenerģijas tirgū.

Rīgas TEC garantē Latvijai būtiskas elektroenerģijas bāzes jaudas, kas spēj gandrīz pilnībā nodrošināt Latvijas elektroenerģijas patēriņu situācijās, kad kādu apstākļu ietekmē ir ierobežots elektroenerģijas imports no ārvalstīm. Tādās situācijās tās darbojas kā stabilas bāzes jaudas ražotnes, kas spēj operatīvi aizpildīt ārējo piegāžu iztrūkumu.

Rīgas TEC kā pamata kurināmo izmanto dabasgāzi, kas ir videi draudzīgākais no enerģijas ražošanai pieejamajiem fosilā kurināmā veidiem. Rūpējoties par siltumapgādes drošumu, gadījumiem, kad avārijas kārtā tiek pārtraukta dabasgāzes piegāde, Rīgas TEC tiek glabāts avārijas kurināmais – dīzeļdegviela.

2017. gadā Rīgas TEC saražojušas 1 411 GWh elektroenerģijas, kas ir par 36 % mazāk nekā iepriekšējā gadā. Tas galvenokārt skaidrojams ar netipiski lielo elektroenerģijas izstrādi Daugavas HES. Rīgas TEC darbojas efektīvi un elastīgi, darbības režīmus pielāgojot elektroenerģijas tirgus apstākļiem. Rīgas TEC saražotais elektroenerģijas daudzums 2017. gadā ir 25 % no kopējā Latvenergo koncerna saražotā elektroenerģijas daudzuma.

Savukārt Rīgas TEC 2017. gadā saražotais siltumenerģijas apjoms ir 2 349 GWh, un tas ir par 3 % mazāk nekā gadu iepriekš. Rīgas TEC saražotā siltumenerģija tiek pārdota par regulētiem tarifiem AS „Rīgas siltums”.

2017. gada nogalē Ministru kabineta atbalstītā obligātā iepirkuma izmaksu samazināšanas pasākumu ietvaros AS „Latvenergo” pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no paredzētajiem ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām TEC-1 un TEC-2. Saglabātais atbalsts 25 % apjomā ļauj nodrošināt TEC darbību, un abas TEC turpinās garantēt Latvijai būtiskas elektroenerģijas bāzes jaudas. Vairāk informācijas sadaļā „Obligātais iepirkums”.

Rīgas TEC izbūves hronoloģija

Rīgas pirmā termoelektrostacija (Rīgas TEC-1) ir celta laika periodā no 1954. līdz 1958. gadam, tā pilnībā rekonstruēta 2005. gadā. Stacijā tiek ekspluatētas divas gāzes turbīnas, viena tvaika turbīna un trīs ūdenssildāmie katli centralizētai siltumapgādei. Rīgas TEC-1 uzstādītā elektriskā jauda ir 144 MW, bet siltuma jauda – 493 MW.

Rīgas otrā termoelektrostacija (Rīgas TEC-2) ir Latvijas lielākā termoelektrostacija, kas darbību sāka 1973. gadā. Laika posmā no 2006. līdz 2013. gadam veikta divu energobloku rekonstrukcija. Šobrīd Rīgas TEC-2 ir modernākā un efektīvākā kombinētā cikla termoelektrostacija Baltijā.

Rīgas TEC-2 tiek ekspluatēti divi kombinētā cikla gāzes turbīnas bloki un pieci ūdenssildāmie katli. Stācijas elektriskā jauda koģenerācijas režīmā sasniedz 832 MW, bet abu energobloku siltuma jauda koģenerācijas režīmā – 544 MW. Savukārt kopējā Rīgas TEC-2 siltuma jauda, ieskaitot ūdenssildāmos katlus, sasniedz 1 124 MW.

Rīgas TEC kopējā uzstādītā elektriskā jauda koģenerācijas režīmā ir 976 MW (kondensācijas režīmā – 1 025 MW).

Kopējās investīcijas Rīgas TEC aktīvos 2017. gadā ir 22,5 miljoni EUR.

Rīgas TEC elektroenerģijas izstrāde (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC-1	GWh	406	487	464	613	595
Rīgas TEC-2	GWh	1 550	1 161	1 561	1 593	816
KOPĀ	GWh	1 957	1 648	2 025	2 206	1 411

Rīgas TEC siltumenerģijas izstrāde (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC-1	GWh	772	966	978	1 110	1 195
Rīgas TEC-2	GWh	1 533	1 342	1 197	1 307	1 154
KOPĀ	GWh	2 305	2 308	2 175	2 417	2 349

Investīcijas Rīgas TEC (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Investīcijas	milj. EUR	34,0	11,0	15,0	11,3	22,5

Liepājas ražotnes

AS „Latvenergo” ir SIA „Liepājas enerģija” 51 % kapitāldaļu turētāja. SIA „Liepājas enerģija” nodrošina siltumenerģijas ražošanu, pārvadi, sadali un pārdošanu Liepājas pilsētā, kā arī elektroenerģijas ražošanu koģenerācijas režīmā.

Liepājas ražotņu kopējā uzstādītā siltuma jauda ir 221 MW, tajā skaitā uzstādītā jauda ar atjaunīgo kurināmo – šķeldu – 40 MW. Savukārt uzstādītā elektriskā jauda ir 6 MW. 2017. gadā Liepājas ražotnes saražoja 258 GWh siltumenerģijas un 48 GWh elektroenerģijas.

Ar ES Kohēzijas fonda līdzfinansējumu Liepājas ražotnēs ir izbūvētas jaunas ģenerējošās jaudas, ļaujot palielināt biomasas patēriņa īpatsvaru kurināmā bilancē: līdz 2010. gadam tas bija 0 %, bet 2017. gadā 62 %.

Pēdējo gadu laikā, veicot Liepājas pārvades un sadales siltumtīklu rekonstrukciju, ir izdevies ievērojami samazināt siltumenerģijas zudumus. Zudumu rādītājs, kas 2013. gadā bija 15,4 %, 2017. gadā sasniedz 12,7 %. Rosinot siltumenerģijas lietotājus atbildīgi patērēt siltumenerģiju un rūpēties par apkārtējās vides ilgtspēju, SIA „Liepājas enerģija” piedāvā klientiem tiešsaistē iegūt un analizēt datus par sava mājokļa siltumenerģijas patēriņa apjomu.

Liepājas enerģija (2013-2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Uzstādīto ģenerējošo iekārtu elektriskā jauda	MW _{el}	6	6	6	6	6
Uzstādīto ģenerējošo iekārtu siltuma jauda	MW _{th}	236	223	223	221	221
Elektroenerģijas izstrāde	GWh	43	48	48	47	48
Siltumenerģijas izstrāde	GWh	257	248	229	253	258
Siltumenerģijas zudumi	GWh	38	36	32	32	31
Zudumu īpatsvars	%	15,4 %	15,2 %	14,3 %	13,0 %	12,7 %

Mazās ražotnes

Latvenergo koncerna energosistēmas ģenerējošo jaudu sastāvā ir divas mazās elektrostacijas – Ainažu VES ar jaudu 1,0 MW un Aiviekstes HES ar jaudu 0,8 MW. 2017. gadā tās saražojušas 5 GWh elektroenerģijas, kas ir aptuveni 0,1 % no Latvenergo koncerna kopējās elektroenerģijas izstrādes.

Savukārt Ķeguma katlumājā, kuras uzstādītā siltuma jauda ir 4 MW, veic tikai siltumenerģijas ražošanu. Ķeguma katlumājā kā kurināmo izmanto koksnes šķeldu. 2017. gadā tā izstrādājusi 5 GWh siltumenerģijas.

3.1.2. Tirdzniecība

Latvenergo koncerns uzsācis dabasgāzes tirdzniecību Latvijā un Igaunijā

EU3 Latvenergo koncerns elektroenerģiju un dabasgāzi Baltijas valstīs pārdod, izmantojot tirdzniecības zīmolu *Elektrum*. Produkti un pakalpojumi ir izstrādāti atbilstoši dažādiem patēriņiem un lietošanas paradumiem, lai katrs klients varētu izvēlēties sev piemērotāko piedāvājumu.

2017. gadā *Latvenergo* koncerns ir bijis viens no elektroenerģijas pārdošanas līderiem Baltijā. Koncerna tirgus daļa veido ap 27 % no Baltijas elektroenerģijas mazumtirdzniecības tirgus, kura kopējais patēriņš ir aptuveni 26 TWh. Kopumā *Latvenergo* koncerns 2017. gadā mazumtirdzniecības klientiem Baltijā pārdevis 6,9 TWh elektroenerģijas, kas ir par 10 % mazāk nekā pērn. Pārdotās elektroenerģijas samazinājums galvenokārt ir saistīts ar pastiprinātu konkurenci lielo biznesa klientu segmentā. Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms sasniedz 2,3 TWh un veido aptuveni 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoma. 2017. gadā *Latvenergo* koncerns ir uzsācis arī dabasgāzes tirdzniecību biznesa klientiem Latvijā un Igaunijā, un līdz gada beigām ir noslēgti aptuveni 100 līgumi.

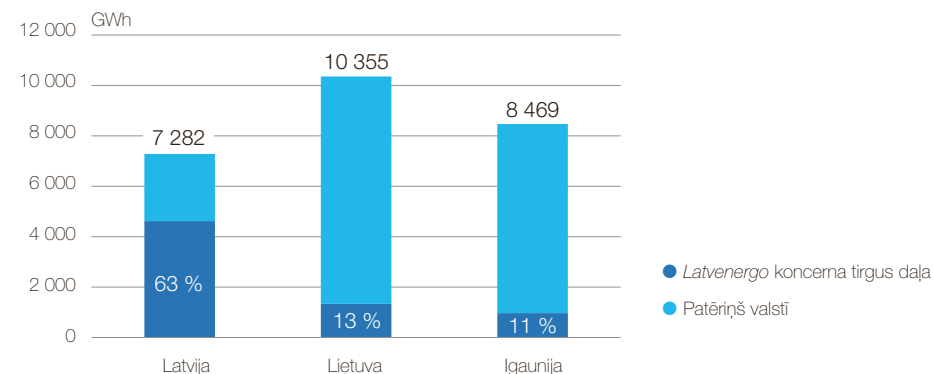
Klientu dalījumā pēc segmentiem mājsaimniecības veido 96 % no kopējā klientu skaita un biznesa klienti – 4 %. 2017. gada beigās *Latvenergo* koncernam ir aptuveni 799,6 tūkstoši klientu mājsaimniecību segmentā un 34,1 tūkstoši biznesa klientu:

- Latvijā – 773,4 tūkstoši mājsaimniecību un 24,9 tūkstoši biznesa klientu;
- Lietuvā – 7,1 tūkstoši biznesa klientu;
- Igaunijā – 26,2 tūkstoši mājsaimniecību un 2,1 tūkstoši biznesa klientu.

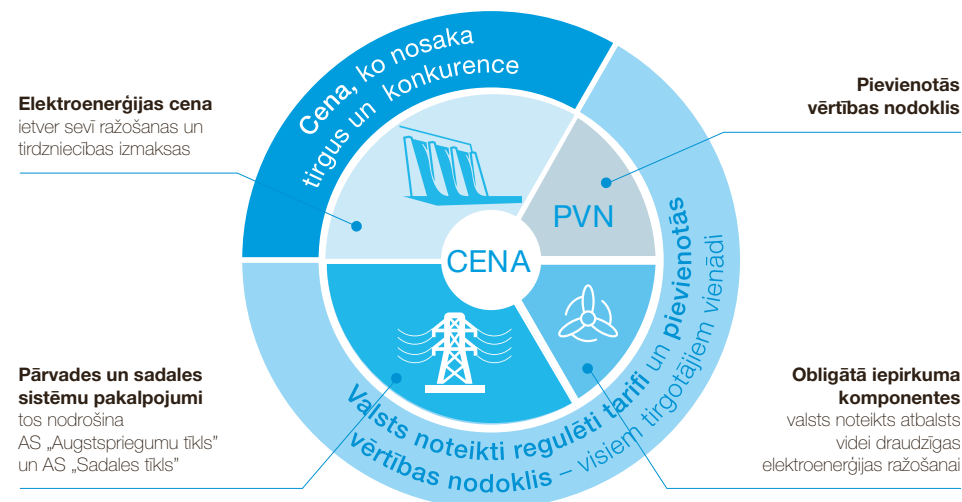
Salīdzinājumā ar 2016. gadu biznesa klientu skaits Baltijā ir pieaudzis par 1 %, bet mājsaimniecību klientu skaits samazinājies par 3 %.

2017. gadā koncerns ieviesis divus jaunus elektroenerģijas produktus mājsaimniecību segmentam. Viens no tiem ir *Elektrum Viedā māja*, kas nodrošina mājokļa apkures un elektroierīču attālinātu vadību. Savukārt otrs jaunais produkts ir *Elektrum Solārais*, kas dod iespēju lietot patstāvīgi saražotu elektroenerģiju, izmantojot saules gaismu.

Tirgus daļa Baltijas valstīs 2017. gadā

Elektroenerģijas cenu veidojošās sastāvdaļas Latvijā

3.1.3. Obligātais iepirkums

Lēmums par atbalsta maiņu Rīgas TEC samazina vidējo obligātā iepirkuma komponenti

Obligātais iepirkums (OI) ir Latvijas valsts noteikts atbalsta mehānisms elektroenerģijas ražotājiem. Šo mehānismu īsteno elektroenerģijas iepirkuma veidā vai garantētās maksas par elektrostacijā uzstādīto jaudu veidā.

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju OI ietvaros vai saņemt garantētu maksu par uzstādīto elektrisko jaudu var iegūt ražotāji, kuri elektroenerģiju ražo efektīvā koģenerācijā vai izmanto atjaunīgos energoresursus. Atbalstu garantētās jaudas maksas veidā saņem koģenerācijas stacijas, kuru uzstādītā jauda pārsniedz 4 MW. Šīs tiesības ražotājiem piešķir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija.

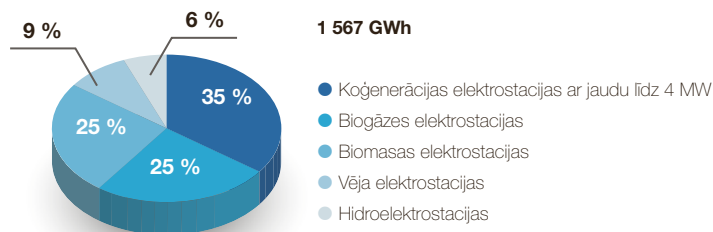
Nosacījumus elektroenerģijas ražošanai, elektroenerģijas OI cenu un garantētās jaudas maksājuma apmēru reglamentē Ministru kabineta noteikumi. OI atbalsta apmērs ir atkarīgs no izmantoto energoresursu veida (vējš, ūdens, biomasas, biogāze, dabasgāze), uzstādītās jaudas un daļai staciju – arī no dabasgāzes cenām. 2017. gadā tika ieviesti pasākumi OI elektrostaciju pārkompensācijas riska novēršanai.

2017. gada 13. jūnijā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi par atbalstu energoietilpiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem. Noteikumi nosaka, ka kritērijiem atbilstoši uzņēmumi var pieteikties obligātā iepirkuma komponentes (OIK) samazinājumam. Maksājumus uzņēmumiem, kuriem Ekonomikas ministrija piešķirusi tiesības saņemt OIK samazinājumu, veic publiskais tirgotājs.

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam publiskā tirgotāja funkcijas Latvijā veic AS „Energijas publiskais tirgotājs”. OI izmaksas un izmaksāto atbalstu energoietilpiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem publiskajam tirgotājam kompensē no elektroenerģijas galalietotāju OIK maksājumiem un valsts budžeta dotācijām.

2017. gada 1. septembrī stājās spēkā grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā, kas nosaka jaunu kārtību, kādā publiskajam tirgotājam tiks segtas kompensējamās OI izmaksas. No 2018. gada 1. janvāra lietotāji maksā OIK, ko veido mainīgā un fiksētā daļa. Mainīgā daļa tiek aprēķināta proporcionāli patērētajai elektroenerģijai, savukārt fiksētā daļa (jaudas komponente) ir atkarīga no izmantotā sistēmas pakalpojuma veida. OIK apmēru nosaka, pamatojoties uz iepriekšējā gada OI izmaksām, un to apstiprina SPRK.

OI ietvaros iepirktais elektroenerģijas apjoms

AS „Energijas publiskais tirgotājs” ik gadu saņem valsts dotāciju. Iepriekšējos gados tas jāva saglabāt nemainīgu OIK vērtību neatkarīgi no OI izmaksu pieauguma. Valsts dotācija tiek finansēta galvenokārt no AS „Latvenergo” dividendēm un līdz 2017. gada beigām – arī no subsidētā elektroenerģijas nodokļa (SEN) ieņēmumiem. Ar šo nodokli aplika valsts sniegto atbalstu OI ražotājiem, t. i., ienākumus no OI ietvaros pārdotās elektroenerģijas, kā arī garantētās maksas par uzstādīto jaudu koģenerācijas stacijām. Nodoklis tika diferencēts atkarībā no izmantojamā energoresursa veida. Turpmākajos gados atbilstoši likumā „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam” noteiktajam kā galvenais finansējuma avots OI izmaksu kompensēšanai ir paredzētas AS „Latvenergo” dividendes par valsts kapitāla izmantošanu.

Grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr. 221, kas stājās spēkā 2017. gada 14. oktobrī, nosaka, ka koģenerācijas stacijas ar uzstādīto jaudu virs 100 MW var daļēji atteikties no atlikušajā atbalsta periodā garantētajiem ikgadējiem jaudas maksājumiem, pretī saņemot vienreizēju kompensāciju, kas atbilst nākotnē nesaņemto atbalsta maksājumu diskontētai vērtībai. 2017. gada oktobrī AS „Latvenergo” ir pieteicies šādas vienreizējās kompensācijas saņemšanai no valsts un vienlaikus atteicies turpmāk saņemt 75 % no paredzētajiem ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2. Tas ļauj samazināt valsts saistības ilgtermiņā par 262 miljoniem EUR. No 2018. gada 1. janvāra vidējā OIK ir samazinājies par 0,1 centu/kWh.

Obligātā iepirkuma galvenie rādītāji

OI ietvaros 2017. gadā iepirkta 1 567 GWh elektroenerģijas, kas ir par 4 % vairāk nekā pērn. 2017. gadā atbalsta periods beidzies 24 elektrostacijām, taču pieaugumu galvenokārt ietekmējis jaunu elektrostaciju nodošana ekspluatācijā un esošo staciju jaudu palielināšana. Lielāko atbalstu 2017. gadā OI ietvaros (pēc SEN) uz vienu saražoto kilovatstundu ir saņēmušas biogāzes stacijas (12,6 centi/kWh) un mazās hidroelektrostacijas (12,1 centi/kWh), savukārt mazāko – koģenerācijas stacijas ar uzstādīto jaudu līdz 4 MW (5,8 centi/kWh) un Rīgas TEC (5,9 centi/kWh). 2018. gadā pēc atbalsta maksājumu intensitātes samazināšanas plānotais atbalsta maksājums Rīgas TEC samazināsies līdz 1,4 centiem/kWh.

2017. gadā kopējā OIK nav mainījies. Kopš 2014. gada tā ir bijusi 2,679 centi/kWh. Kopumā 2017. gadā saņemtas valsts mērķdotācijas 69,9 miljonu EUR apmērā. No 2018. gada 1. janvāra vidējā OIK ir 2,579 centi/kWh. Lai nodrošinātu OIK samazināšanos 2018. gadā, paredzēta arī valsts budžeta dotācija 88,6 miljonu EUR apmērā.

Obligātā iepirkuma galvenie rādītāji (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Staciju skaits	skaits	368	386	400	402	408
Uzstādītā jauda	MW	1 310	1 354	1 364	1 379	1 394
OI ietvaros iepirkta elektroenerģija	GWh	2 610	1 284	1 427	1 503	1 567
OI izmaksas virs tirgus cenas (pēc SEN)	mij. EUR	209,9	215,3	224,3	207,9	235,3

Vairāk informācijas par OI atrodama AS „Energijas publiskais tirgotājs” [mājaslapā](#).

3.2. SADALE

Pieaug sadales tīkla izmantošanas efektivitāte

EU3 Sadales segments ir pēc aktīviem lielākais un pēc apgrozījuma vērtības – otrs lielākais *Latvenergo* koncerna darbības segments. Koncerna meitassabiedrība AS „Sadales tīkls” ir lielākais sadales sistēmas operators Latvijā, kas sniedz elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu aptuveni 819 tūkstošiem klientu. Sadales sistēmas operators nodrošina vienlīdzīgu piekļu sadales elektrotīkliem, un tas ir viens no priekšnoteikumiem konkurences nodrošināšanai Latvijas elektroenerģijas tirgū.

EU4

Sadales elektrotīklu sistēma nodrošina elektroenerģijas plūsmu no elektroenerģijas pārvades tīkla un no sadales elektrotīkliem pieslēgtajiem elektroenerģijas ražotājiem līdz elektroenerģijas patērētājiem. Kopējais elektrolīniju garums 2017. gada beigās ir 93 560 km. Sadales tīkla transformatoru skaits ir 29 967, savukārt transformatoru apakšstaciju skaits ir 27 085 un to kopējā uzstādītā jauda ir 5 913 MVA.

Būtiskas investīcijas sadales tīklos gadu no gada veicina zemsprieguma elektrolīniju garuma līdz sadales sistēmas lietotājam samazināšanos, veidojot efektīvāku elektrotīkla struktūru un uzlabojot elektroapgādes kvalitāti un drošumu. Vidsprīguma gaisvadu elektrotīkla pārbūve ik gadu palielina kabeļu līniju īpatsvaru kopējā elektrolīniju garumā – no 28 % 2013. gadā līdz 34 % 2017. gadā. Tas ļāvis samazināt dabas apstākļu negatīvo ietekmi uz elektrotīkliem, kā arī bojājumu skaitu līnijās. Bojājumu rezultātā klientiem nenodotās elektroenerģijas apjoms pēdējo piecu gadu laikā samazinājies par 63 % – no 2 559 MWh 2013. gadā līdz 950 MWh 2017. gadā.

2017. gadā sadalītās elektroenerģijas apjoms saglabājies 2016. gada līmenī un ir 6 463 GWh. Nozīmīgs sadales darbības segmenta efektivitātes rādītājs ir elektroenerģijas sadales zudumi (skatīt arī indikatoru EU12). Salīdzinot ar 2016. gadu, zudumu apjoms nav mainījies un veido 4,6 % no kopējā tīklā saņemtās elektroenerģijas apjoma. Kopumā zudumu apjoms pēdējo piecu gadu laikā ir samazinājies par 7 % jeb 24 GWh.

2017. gadā turpinājās pieaugt elektroenerģijas apjoms, kas sadales elektrotīklos saņemts no mazajiem elektroenerģijas ražotājiem. Šis apjoms sasniedz 1 575 GWh, kas ir 1,4 reizes vairāk nekā 2013. gadā. Pieaugums galvenokārt saistīts ar jaunu elektroenerģijas ražošanas jaudu nodošanu ekspluatācijā.

AS „Sadales tīkls” sniedz sadales sistēmas pakalpojumu atbilstoši SPRK apstiprinātiem tarifiem. Kopš 2016. gada ir spēkā sadales sistēmas pakalpojuma līdzsvarotie tarifi, kas dod iespēju klientiem izvērtēt esošās pieslēguma jaudas, paaugstinot to izmantošanas efektivitāti. Efektīva pieslēgumu jaudu lietošana ir būtisks ieguvums arī AS „Sadales tīkls”, ļaujot nākotnē izbūvēt elektrotīkla pieslēgumus jaunajiem klientiem ātrāk un par zemākām izmaksām.

Sadales tīklā saņemtā elektroenerģija (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
No pārvades tīkla	GWh	5 670	5 470	5 236	5 304	5 225
No mazajiem ražotājiem	GWh	1 139	1 297	1 448	1 495	1 575
KOPĀ	GWh	6 808	6 767	6 684	6 799	6 800

Sadalītā elektroenerģija un zudumi (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Sadalītā elektroenerģija	GWh	6 447	6 421	6 263*	6 465	6 463
Elektroenerģijas sadales zudumi, tehnoloģiskais un saimnieciskais patēriņš	GWh	361	346	328**	334	337
KOPĀ	GWh	6 808	6 767	6 591	6 799	6 800
Elektroenerģijas zudumi	%	5,0 %	4,8 %	4,6 %	4,6 %	4,6 %

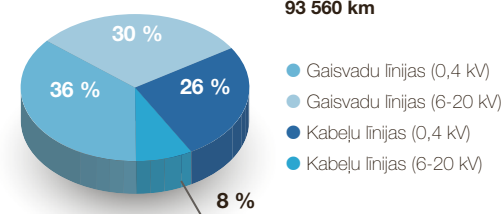
* sadalītās elektroenerģijas apjoms neietver 123 GWh, kas atbilst 2015. gada sākumā saņemtā regulētā tarifa elektroenerģijas ieņēmumiem, kas atzīti 2014. gada rezultātos

** zudumu apjoms palielināts par 30 GWh, kas saistīts ar pārrēķinu par klientu faktiski patērēto un faktiski atmaksāto patērēto elektroenerģiju

Rekonstrukcijas un izbūves darbi (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Izbūvētas gaisvadu līnijas (0,4 kV)	km	17	19	37	22	18
Izbūvētas kabeļu līnijas (0,4 kV)	km	995	1 089	934	651	781
Zemsprieguma elektrolīnijas kopā	km	1 012	1 107	972	673	799
Izbūvētas gaisvadu līnijas (6 – 20 kV)	km	305	300	556	628	522
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV)	km	126	104	189	140	115
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV) (kabeļu programma)	km	162	207	210	208	211
Vidsprīguma elektrolīnijas kopā	km	593	611	955	976	848
Rekonstruētas transformatoru a/st	skaitis	577	649	877	773	726
Izbūvēti pieslēgumi	skaitis	7 335	8 510	7 588	9 353	8 907

Elektropārvades līniju garumi 2017. gadā

Efektivitātes programma

Latvenergo koncerna sadales segmenta darbības efektivitātes uzlabošana ir būtisks nosacījums tā līdzsvarotas attīstības īstenošanai un darbības izmaksu samazināšanai. Lai noteiktu iespējas, kā uzlabot darbības efektivitāti, kopš 2016. gada AS „Sadales tīkls” veic padziļinātu darbības procesu, kā arī aktīvu un personāla pārvaldības analīzi. Izvērtēšanā tika iesaistīti gan darbinieki, kuri ikdienā veic darbu plānošanu, vadību un kontroli, gan neatkarīgs starptautisks vadības konsultāciju uzņēmums. Sadales segmenta darbības izvērtēšanā tika veikts salīdzinājums arī ar citiem Eiropas sadales sistēmas operatoriem.

Nolūkā paaugstināt AS „Sadales tīkls” darbības efektivitāti, 2017. gadā apstiprināts tīkla pārvaldības procesa pilnveides un darbības izmaksu samazināšanas plāns. Tā ietvaros uzlabota uzņēmuma organizatoriskā struktūra un darba procesi, kā arī pārskatīta aktīvu un personāla pārvaldība. 2017. gadā plāna īstenošanas ietvaros darba vietu skaits samazināts par 122 vietām. Papildus tika pārskatīti pamatdarbības procesi, kas saistīti ar klientu apkalpošanu, un efektivitātes programmas ietvaros darba vietu skaits samazināts par 16 vietām.

Ieviestās izmaiņas ir daļa no darbības efektivitātes paaugstināšanas aktivitātēm, kas tiks īstenotas līdz 2022. gadam. Šajā laikā AS „Sadales tīkls” tiks samazināts darbam nepieciešamo resursu apjoms, tostarp darbinieku un specializētās tehnikas ģeogrāfiskās atrašanās vietu skaits.

Sadales segmenta darbības efektivitāti sekmē arī viedās elektroenerģijas uzskaites ieviešanas projekts. Tā īstenošana ir ļāvusi samazināt skaitītāju apkalpošanas un uzturēšanas izmaksas. Būtiski ir samazinājies darba uzdevumu skaits, kas saistīts ar skaitītāju pārbaudēm un rādījumu nolasišanu. Līdz ar to 2017. gadā projekta ietvaros darba vietu skaits samazināts par 56 vietām. 2017. gadā kopumā darba vietu skaits samazināts par 194 vietām.

Investīcijas un uzturēšana

Katru gadu, nodrošinot sadales elektrotīklu uzturēšanu un attīstību, tiek veikti apjomīgi remontdarbi un investīcijas. To mērķis ir sekmēt kvalitatīvu un drošu energoapgādi un samazināt plānotu un neplānotu bojājumu izraisīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu biežumu un ilgumu, kā arī nodrošināt atbilstošu sprieguma kvalitāti. Elektropārvades līniju trašu tīrīšanas apjoma palielinājums, kā arī investīciju programma 2017. gadā sekmējusi kopējo bojājumu skaita elektrotīklos un neplānoto pārtraukumu ilguma samazināšanos attiecīgi par 9,6 % un 3 %, salīdzinot ar 2016. gadu (papildu informāciju skatīt pie indikatoriem EU28 un EU29).

Investīcijas sadales elektrotīklu rekonstrukcijā un modernizācijā tiek veiktas, vadoties pēc AS „Sadales tīkls” attīstības plāna 2014.–2023. gadam. Plāna mērķis ir ilgtspējīga un ekonomiski pamatota elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšana, efektīvi pārvaldot elektrotīklu un uzlabojot elektroapgādes drošumu un kvalitāti, kas ir svarīgi tautsaimniecības konkurētspējai un izaugsmei. Plānā aprakstītas veicamās aktivitātes, lai sasniegtu AS „Sadales tīkls” vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktos mērķus.

Tāpat AS „Sadales tīkls” ir veicis pētījumu par elektrotīkla attīstības un izmantošanas perspektīvu parametriem un ir noteicis kritērijus, kas jāņem vērā, plānojot rekonstrukcijas un atjaunošanas darbus. Atbilstoši kritērijiem katru gadu jāatjauno ap 2 % no kopējā elektrotīkla. Pēdējo četru gadu laikā investīciju apjoms sadales aktīvos ir stabilizējies sadales aktīviem stratēģiski nepieciešamajā līmenī. 2017. gadā veikto investīciju apjoms sasniedz gandrīz 108 miljonus EUR.

2017. gadā sadales segmentā turpināti investīciju projekti un programmas elektroapgādes kvalitātes un drošuma uzlabošanai, kā arī viedā tīkla attīstīšanai:

- **Kabeļu programma** – galvenokārt mežainās teritorijās vīdsprieguma neizolēto gaisvadu elektrolīnijas tiek nomainītas ar kabeļu līnijām. Tas ļauj mazināt nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ radušos bojājumu skaitu elektroapgādes sistēmā. 2017. gadā izbūvēti 211 km vīdsprieguma kabeļu līniju. Zemsprieguma elektrotīkls tiek pārbūvēts par kabeļu līnijām vietās, kur iespējams izmantot esošos gaisvadu elektrolīniju balstus;

- **Līniju atjaunošana un rekonstrukcijas darbi transformatoru apakšstacijās** – izbūvēti 8 907 jauni pieslēgumi. Rīgas vēsturiskajā centrā turpinās 0,23 kilovatu elektrotīkla rekonstrukcija, kas nodrošina klientiem elektroapgādi atbilstoši mūsdienu vajadzībām un prasībām.
- **Automatizācijas programma** – izbūvēti attālināti vadāmi jaudas slēdži un bojājumu vietas uzraudzītāji, kas operatīvi nodrošina informāciju par elektroapgādes bojājumiem elektrotīklos un sekmē efektīvāku to novēršanu;
- **Viedo elektroenerģijas skaitītāju ieviešana** – uzlabo klientu informētību par elektroenerģijas patēriņu, veicinot energoefektivitāti un izmaksu samazinājumu gan sadales sistēmas operatoram, gan arī klientiem un elektroenerģijas tirgotājiem. Līdz 2017. gada beigām ir uzstādīti vairāk nekā 405 tūkstoši viedo skaitītāju, kas veido 36 % no visa skaitītāju parka un uzskaita 78 % no visas klientu patērētās elektroenerģijas.

Investīcijas (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Investīcijas	mij. EUR	92,0	103,2	102,0	106,4	107,7

3.3. PĀRVADES AKTĪVU NOMA

Nodrošinām investīcijas pārvades sistēmas projektos Latvijā

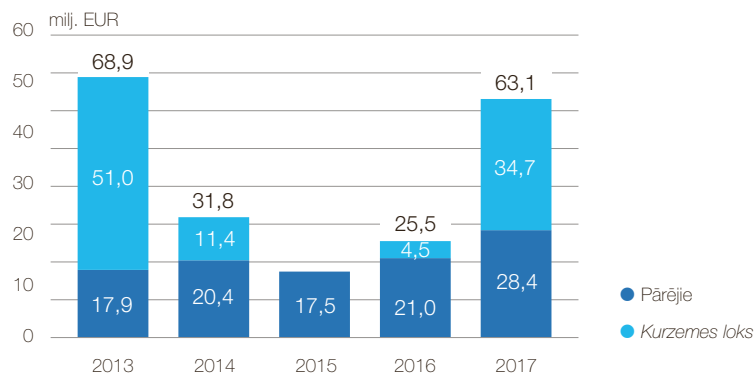
EU4 Segmenta darbību nodrošina AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades sistēmas aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) īpašnieks un iznomā aktīvus pārvades sistēmas operatoram AS „Augstsprieguma tīkls”. Pārvades aktīvu noma ir regulēts darbības segments. Pārvades aktīvu nomas maksu aprēķina atbilstoši SPRK apstiprinātai metodikai.

2017. gada beigās kopējais elektropārvades līniju garums ir 5 240 km, no tā 74 % veido 110 kV līnijas un 26 % – 330 kV līnijas. Pārvades tīkla darbības nodrošināšanai izmanto sešpadsmit 330 kV apakšstacijas ar kopējo autotransformatoru jaudu 3 825 MVA un simt divdesmit trīs 110 kV apakšstacijas ar kopējo transformatoru uzstādīto jaudu 5 196 MVA.

Investīcijas

Kopējās 2017. gadā veiktās investīcijas pārvades aktīvos ir 63,1 miljons EUR. Nozīmīgākie pārvades tīkla investīciju projekti ir *Kurzemes loks* un trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju.

Investīcijas pārvades aktīvos (2013–2017)

Projekts *Kurzemes loks*

Pārvades sistēmas pēdējo gadu nozīmīgākais investīciju projekts *Kurzemes loks* tika uzsākts 2009. gadā. Projekta īstenošana ievērojami paaugstina energoapgādes drošumu gan Kurzemē, gan Latvijā kopumā un ļauj efektīvāk izmantot Lietuvas–Zviedrijas jūras kabeļa *NordBalt* darbību, vēl vairāk integrējot Baltijas valstis Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū.

Projekts tiek īstenots trīs posmos, un kopējais 330 kV pārvades loka garums plānots ap 330 km. Pirmais posms noslēdzās 2012. gadā, un tā ietvaros izbūvēts *Rīgas loks*. Līdz ar jaunās 330 kV elektropārvades līnijas *Grobiņa–Ventspils* nodošanu ekspluatācijā 2014. gada augustā noslēdzās otrais projekta *Kurzemes loks* posms. Projekta noslēdzošajam posmam *Ventspils–Tume–Rīga* 2017. gadā ir veikti 330 kV līnijas projektēšanas darbi un uzsākti būvdarbi trijos posmos:

- *Dundaga–Valdemārpils–Talsi*;
- *Kandava–Tume*;
- *Priedaine–Imanta*.

2017. gada beigās trešā posma ietvaros kopumā izbūvēti 66 kilometri 330/110 kV elektropārvades līniju. Veikti rekonstrukcijas darbi 110 kV apakšstacijās *Priedaine* un *Valdemārpils*, un uzsākti rekonstrukcijas darbi arī apakšstacijās *Kandava* un *Dundaga*. Investīciju apjoms 2017. gadā bija 34,7 miljoni EUR.

Projektu *Kurzemes loks* plānots pabeigt 2019. gadā. Kopējās projekta izbūves izmaksas ir plānotas aptuveni 220 miljonu EUR apmērā, tajā skaitā projekta pirmā un otrā posma realizācijas izmaksas – 95 miljoni EUR. Projekta noslēdzošā posma *Ventspils–Tume–Rīga* būvniecības līdzfinansēšanai ar Eiropas Komisijas Inovācijas un tīklu izpildaģentūru ir noslēgts līgums par līdzfinansējumu 45 % apmērā.

Trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju

Būtisks nākotnes elektroenerģijas pārvades infrastruktūras projekts visam Baltijas reģionam ir jauns – trešais – elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju. Izbūvējamais 330 kV līnijas starpsavienojums palielinās pieejamās caurlaides spējas starp Latvijas un Igaunijas energosistēmām, samazinot cenu atšķirību starp Igaunijas un Latvijas/Lietuvas tirdzniecības apgabaliem.

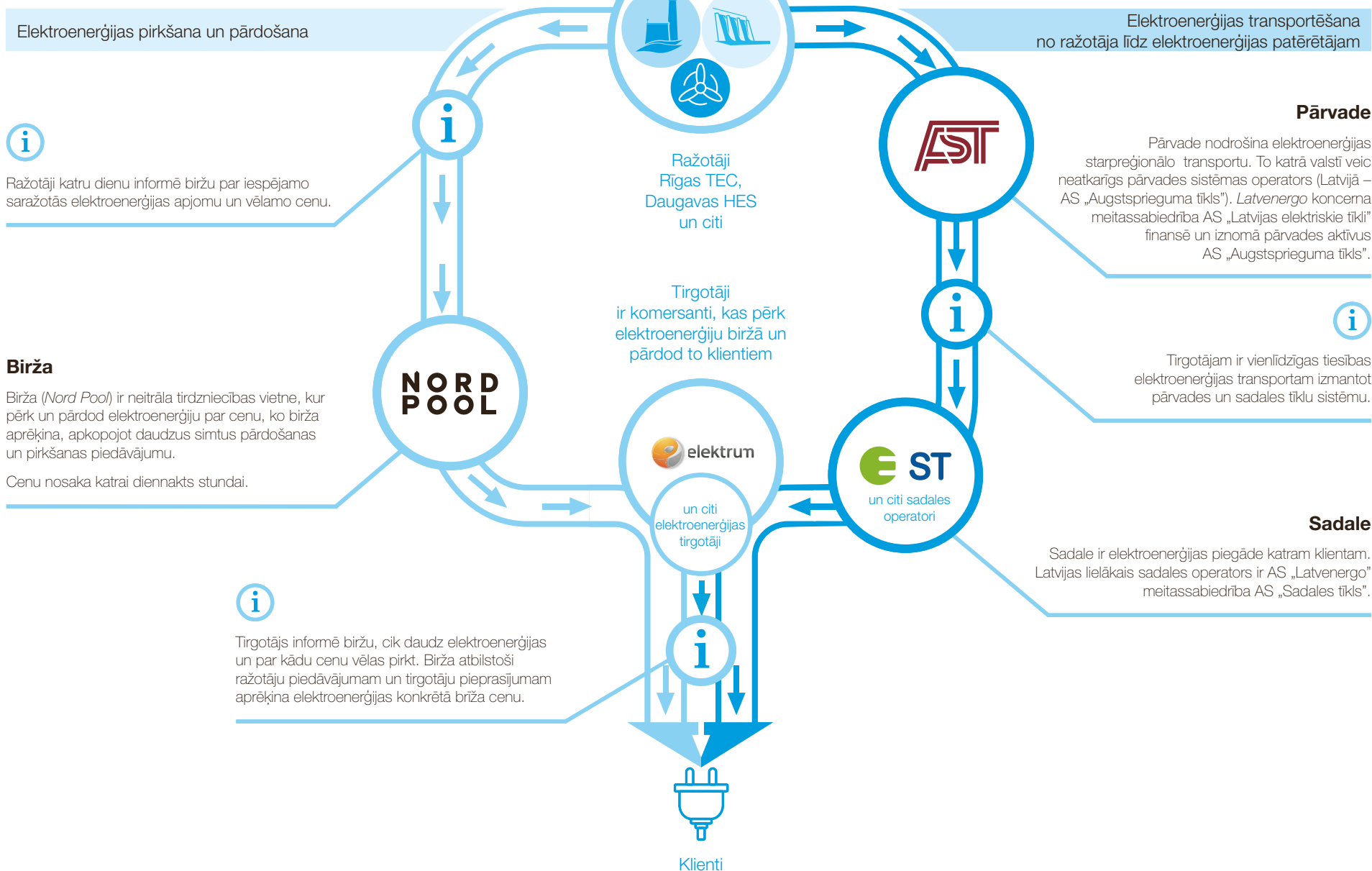
Jaunās starpsavienojuma līnijas plānotais garums Latvijas pusē ir ap 190 km. Tās izbūve plānota līdz 2020. gada beigām, un kopējās projekta izbūves izmaksas Latvijas pusē plānotas aptuveni 100 miljonu EUR apmērā. Projekta izbūves izmaksu finansiālajam atbalstam ar Eiropas Komisijas Inovācijas un tīklu izpildaģentūru 2015. gadā noslēgts līgums par līdzfinansējuma nodrošinājumu 65 % apmērā no visām attiecināmajām izmaksām. 2017. gadā ir pabeigta iepirkumu procedūra 330 kV elektropārvades līnijas projektēšanas un būvdarbu veikšanai.

Citi projekti

Lai uzlabotu patērētāju elektroenerģijas piegādes stabilitāti un nodrošinātu pieprasīto jaudu pārvades tīkla punktos, 2017. gadā realizēti arī tādi nozīmīgi projekti kā 330/110 kV apakšstacijas *Ventspils* 110 kV sadales un 110 kV apakšstacijas *Aloja* rekonstrukcija. Turpinās apakšstacijas *Viskaļi* 110 kV sadaļņu rekonstrukcija, sākti rekonstrukcijas darbi 330 kV apakšstacijās *Daugavpils* un *Aizkraukle* un 110 kV apakšstacijā *Bolderāja*. Lai nodrošinātu sadales sistēmas pieslēgumu jaudas pieaugumu, ir izbūvētas 110 kV apakšstacijas *Skanste* un *Koknese* un sāka apakšstacijas *Stīpnieki* būvniecība. Turpinās arī 330 kV un 110 kV elektropārvades līniju rekonstrukcijas, atjaunojot līniju elementus.

TIRDZNIECĪBA

PIEGĀDE

DARBĪBAS INDIKATORI

4.1. BŪTISKĀKO ILGTSPĒJAS ASPEKTU NOTEIKŠANA

Koncernam un ieinteresētajām pusēm būtiskie aspekti noteikti atbilstoši starptautiskajām *GRI* vadlīnijām

102-46 *Latvenergo* koncerna ilgtspējas pārskata saturs veidots, ņemot vērā koncernam un tā ieinteresētajām pusēm būtiskos ekonomiskos, vides un sociālos aspektus. Būtiskie aspekti noteikti atbilstoši *GRI* vadlīnijām un *Latvenergo* koncerna izstrādātajai būtiskuma izvērtēšanas metodoloģijai. Būtisko aspektu un atklājamo indikatoru noteikšana iedalāma četros posmos.

1. posms

Ilgtspējas aspektu apzināšanai sākotnēji tika izveidots potenciāli būtisko aspektu saraksts. Tajā iekļauti uz koncerna darbību potenciāli attiecināmi aspekti, kas varētu būt aktuāli gan koncernam, gan tā ieinteresētajām pusēm. Saraksta izstrādei izmantoti šādi informācijas avoti:

- *GRI* vadlīnijas;
- *GRI* Elektroenerģētikas sektora papildinājumi (*Electric Utilities Sector Disclosures*);
- līdzīgu enerģētikas sektora uzņēmumu atklātā informācija;
- *Latvenergo* koncerna stratēģija un politikas;
- ieinteresēto pušu viedoklis;
- koncerna komunikācijas izpēte;
- iepriekšējos ilgtspējas pārskatos sniegtā informācija u.c.

Šajā posmā tika identificēti 27 uz *Latvenergo* koncernu attiecināmi aspekti. Lai būtu vieglāk izvērtēt šo aspektu būtiskumu, identificētie aspekti sagrupēti piecās jomās – ekonomiskā atbildība, sabiedrība, atbildība par produktu, vides aizsardzība, kā arī darbinieki un darba vide. *Latvenergo* koncerna prioritārās ieinteresētās puses katrā ilgtspējas jomā identificētas koncerna vadītāju aptaujā, un tās izvērtējuši attiecīgo jomu vadītāji.

2. posms

Lai noskaidrotu būtiskākos ilgtspējas aspektus, 2015. gadā tika veikta padziļināta koncerna vadības un ieinteresēto pušu iesaiste. Koncerna vadītāju viedokli apzināja viedokļu aptaujā un darba grupās. Darbinieku viedokli noskaidroja, ikgadējā darbinieku aptaujā iekļaujot jautājumus par koncerna ilgtspējai būtiskiem aspektiem.

Prioritāro ieinteresēto pušu viedokļa noskaidrošanai par koncerna ilgtspējai būtiskajiem aspektiem tika rīkots seminārs. Uz to bija aicināti aptuveni 70 koncerna ieinteresēto pušu pārstāvji, kas pārstāvēja visas *Latvenergo* koncerna prioritārās ieinteresētās puses.

Pirmajā semināra posmā ieinteresētās puses izvērtēja pirmajā posmā identificēto aspektu būtiskumu skalā no *nav būtisks* līdz *ļoti būtisks*. Nākamajā posmā dalībniekus sadalīja darba grupās, kuru uzdevums bija izteikt idejas un ierosinājumus, kā koncerns varētu nodrošināt ilgtspēju visbūtiskākajos aspektos. Darba grupu diskusiju rezultāti tika izklāstīti paneļa diskusijā.

3. posms

Šajā posmā tika apkopoti ieinteresēto pušu semināra un *Latvenergo* koncerna vadītāju aptaujas rezultāti un izveidota ilgtspējas aspektu būtiskuma matrica. Tās izveidē ņēmti vērā arī koncerna darbinieku viedokļu aptaujas rezultāti, kā arī koncerna vadītāju darba grupu viedoklis. Matricu izvērtējuši un apstiprinājuši koncerna augstākā vadība.

Būtiskuma matricā iekļauti 27 identificētie uz *Latvenergo* koncernu attiecināmie ilgtspējas aspekti. Matricas vertikālā ass parāda ilgtspējas aspektu svarīgumu koncerna ieinteresētajām pusēm, savukārt horizontālā – šo aspektu svarīgumu koncerna skatījumā. Būtiskuma matrica ir sadalīta trīs daļās – būtiskākie, vidēji būtiskie un mazāk būtiskie aspekti. Gan ieinteresētās puses, gan *Latvenergo* koncerns kā ļoti būtiskus novērtējuši 9 aspektus. Vidēji būtiski ir 12 aspekti, bet mazāk būtiski – 6 aspekti.

Ilgtspējas pārskatā iekļauti būtiskie un vidēji būtiskie aspekti. Papildus iekļauts arī mazāk būtiskais aspekts *Bioloģiskā daudzveidība*, jo tas ir viens no koncerna Vides politikas pamatprincipiem. *Latvenergo* koncerns ir guvis pārliecību, ka atsevišķas ieinteresētās puses vēlētos saņemt vairāk informācijas par koncerna ietekmi un ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, it īpaši jautājumos, kas saistīti ar balto stārķu aizsardzību un zivju resursu atjaunošanu Daugavas baseinā.

Izmantojot *GRI* vadlīnijas, sadarbībā ar attiecīgo jomu vadītājiem identificēti aspektiem atbilstoši atklājamo indikatori. Sagatavojot pārskatā atklājamo informāciju, ņemts vērā katra aspekta būtiskums *Latvenergo* koncerna sabiedrībā, kā arī ieinteresētajām pusēm. Kopumā pārskatā ir atklāta informācija par 22 koncernam būtiskiem ilgtspējas aspektiem un 33 aspektiem atbilstošiem indikatoriem (skatīt *GRI* indikatoru tabulu).

4. posms

Pārskata sagatavošana ik gadu ietver ieinteresēto pušu viedokļa, identificēto aspektu un atklāto indikatoru atkārtotu izvērtēšanu. To veic attiecīgo jomu atbildīgie, ņemot vērā izmaiņas darbības vidē, koncerna darbībā, kā arī saņemto atgriezenisko informāciju no ieinteresētajām pusēm. Šajā procesā koncerns secinājis, ka identificētos ilgtspējas aspektus 2017. gadā nav nepieciešams mainīt. 2017. gada Ilgtspējas pārskats sagatavots atbilstoši *GRI Standards* vadlīnijām, tāpēc atsevišķi indikatori tajā apvienoti, pārvietoti un/vai precizēti, salīdzinot ar iepriekšējā gada pārskatu, kas tika sagatavots atbilstoši *GRI G4* vadlīnijām.

Tā kā elektroenerģijas sadales pakalpojumu pieejamība ir viens no būtiskākajiem aspektiem gan ieinteresēto pušu, gan koncerna skatījumā, 2017. gada Ilgtspējas pārskatā iekļauts papildu indikators EU27. Tā ietvaros atklāta informācija par elektroenerģijas atslēgumu skaitu un ilgumu mājāsaimniecību segmentā laikus neveiktu maksājumu dēļ un pieslēguma atjaunošanu pēc maksājuma veikšanas.

Ekonomiskā atbildība

- 1 Enerģijas ražošanas efektivitāte
- 3 Ieguldījums valsts ekonomikā
- 20 Saņemtais atbalsts

Sabiedrība

- 2 Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni
- 4 Iesaiste nozares politikas veidošanā
- 7 Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence
- 16 Ieguldījums dažādās sabiedrības grupās
- 21 Ietekme uz sabiedrību

Atbildība par produktu

- 5 Sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte
- 6 Klientu apmierinātība
- 10 Datu drošība
- 14 Informācijas pieejamība
- 19 Godīga mārketinga komunikācija

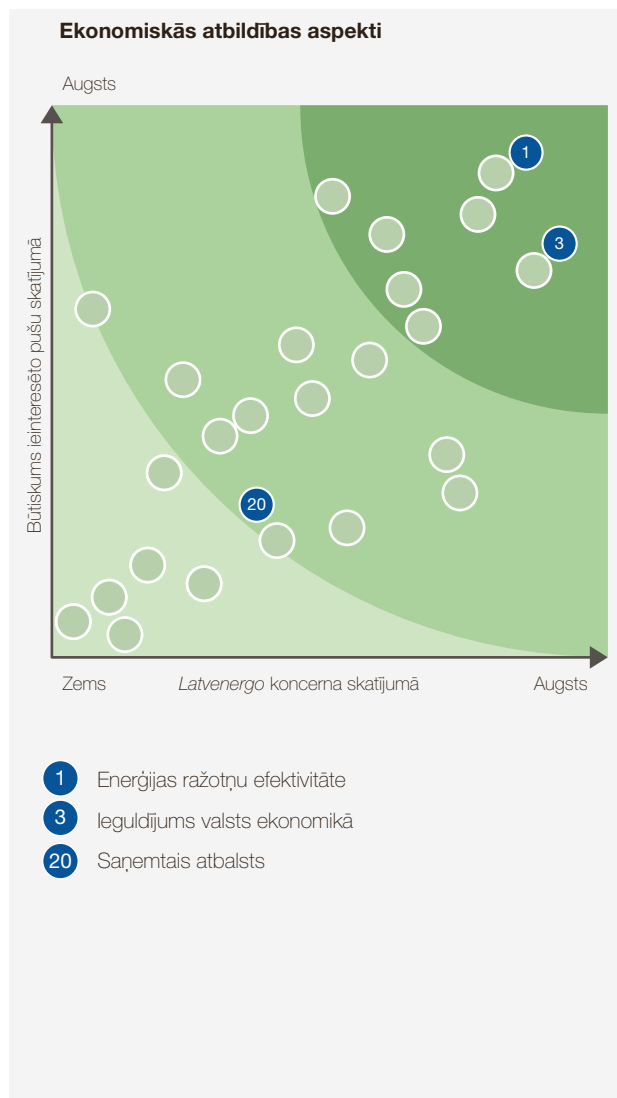
Vides aizsardzība

- 8 Resursu patēriņš ražošanā
- 11 Atbilstība vides aizsardzības prasībām
- 15 Gaisa piesārņojums
- 17 Enerģijas patēriņš
- 18 Atjaunīgā enerģija
- 22 Atkritumi un notekūdeņi
- 24 Vides aizsardzības izdevumi
- 26 Bioloģiskā daudzveidība

Darbinieki un darba vide

- 9 Veselība un drošība
- 12 Atbilstība normatīvo aktu prasībām par darba vietu
- 13 Darbinieku izaugsme
- 23 Cilvēktiesības un dažādība darba vietā
- 25 Darba un personīgās dzīves līdzsvars
- 27 Darbinieku iesaiste un piederības brīvība

4.2. EKONOMISKĀ ATBILDĪBA

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs un vērtīgākais enerģētikas uzņēmums Baltijā. Koncerna ekonomiskā atbildība ietver apņemšanos veicināt ilgtspējīgu resursu izmantošanu un ilgtermiņa ekonomisko izaugsmi. Šo apņemšanos koncerns īsteno, piedāvājot mūsdienīgus un konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus un pārdomāti investējot enerģijas ražošanā un tīklu attīstībā. Visā enerģijas ražošanas un piegādes procesā liela nozīme ir efektivitātei, tādējādi uzlabojot pakalpojumu konkurētspēju un kvalitāti.

Ieguldījums valsts ekonomikā

Enerģētikas nozare ir nozīmīgs ekonomikas virzītājspēks, jo enerģija ir neaizvietoājama izejviela ikvienā tautsaimniecības jomā. Tā sniedz tiešu ieguldījumu ekonomikas izaugsmē – veidojot pievienoto vērtību ekonomikā gan ar ilgtspējīgām un apjomīgām investīcijām, gan ar tiešo un netiešo darba vietu radīšanu. *Latvenergo* koncernam ir būtiska ietekme uz kopējo sabiedrības labklājību – valsts budžetā samaksāto nodokļu, dividendžu, radīto darba vietu, investīciju un īstenoto iepirkumu veidā.

Latvenergo koncerna darbībai ir būtiska ietekme gan uz Latvijas, gan Baltijas ekonomikas izaugsmi. 2017. gadā koncerns ir veicis investīcijas 244 miljonu EUR apmērā, savukārt pēdējo piecu gadu laikā veiktās investīcijas pārsniedz 1 miljardu EUR. Būtisks līdzekļu apjoms tiek ieguldīts apkārtējo vidi saudzējošos ražošanas un tīklu attīstības projektos. Pēdējo piecu gadu apjomīgākie investīciju projekti ir Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programma un energoinfrastrukturā projekts *Kurzemes loks* (skatīt pielikumu „Pārskats par zaļajām obligācijām”).

Latvenergo koncerns ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem Latvijā. 2017. gadā Latvijas valsts budžetā iemaksāti 238 miljoni EUR, no tiem dividendēs par valsts kapitāla izmantošanu – vairāk nekā 90 miljoni EUR. Savukārt Lietuvā un Igaunijā iemaksātais nodokļu apjoms ir attiecīgi 12 un 6 miljoni EUR. Koncerns ir arī viens no lielākajiem darba devējiem Latvijā – 2017. gada beigās koncernā strādā 3 908 darbinieki. Rūpējoties par saviem darbiniekiem, *Latvenergo* koncerns nodrošina konkurētspējīgu atalgojumu, iemaksas pensiju fondā, apmācības profesionālo prasmju pilnveidei, kā arī izmaksā darba attiecību izbeigšanas pabalstu, darbiniekiem dodoties pensijā.

Pēdējo piecu gadu laikā *Latvenergo* koncerna finanšu rezultāti ir būtiski uzlabojušies. Koncerna izaugsmes priekšnosacījumi ir pārdomātas un ilgtspējīgas investīcijas un efektivitātes uzlabošana gan enerģijas ražošanas un sadales, gan tirdzniecības procesos. Koncerna aktīvu vērtība 2017. gada 31. decembrī pārsniedz 4 miljardus eiro, bet pašu kapitāls ir 2,8 miljardi eiro. Detalizēta informācija par koncerna darbības rezultātiem pieejama [Latvenergo konsolidētajā 2017. gada pārskatā](#).

Enerģijas ražotņu efektivitāte

Latvenergo koncerna lielākās ražotnes – Daugavas HES un Rīgas TEC – darbojas brīvas konkurences apstākļos, visu saražoto elektroenerģiju pārdodot *Nord Pool* elektroenerģijas biržā. Enerģijas ražotņu darbības efektivitāte ir būtiska, lai saglabātu staciju konkurētspēju mainīgos tirgus apstākļos.

2017. gadā Daugavas HES turpinājusies hidroagregātu atjaunošana. Līdz 2022. gadam *Latvenergo* koncerns plāno veikt pakāpenisku 10 vēl nerekonstruētu hidroagregātu atjaunošanu. Tādējādi tiek uzlaboti hidroturbīnu lietderības koeficienti un uzstādītā jauda, palielinot ikgadējo elektroenerģijas izstrādi.

Rīgas TEC darbības režīmus elastīgi pielāgo mainīgajiem elektroenerģijas tirgus apstākļiem un pamatā strādā augsti efektīvā koģenerācijas režīmā. Nelabvēlīgos tirgus apstākļos Rīgas TEC tiek darbinātas mazākā apjomā, izmantojot iespēju iepirkt lētāku elektroenerģiju Ziemeļvalstīs. Savukārt Daugavas HES izstrādē tiek plānota, ņemot vērā Daugavas ūdens pieteci un iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad pieprasījums un cena biržā ir augstāka. Optimāli kombinējot Rīgas TEC un Daugavas HES izstrādi ar importa iespējām no citiem *Nord Pool* biržas tirdzniecības apgabaliem, lietotāji Baltijā iegūst gan elektroenerģijas cenas tuvināšanos Ziemeļvalstu līmenim, gan tās stabilitāti ilgtermiņā.

Apliecinot darbības efektivitāti, elektroenerģijas un siltuma enerģijas ražošanas jomā ir ieviesta un tiek uzturēta sertificēta integrētā vadības sistēma atbilstoši ISO 9001, ISO 14001 un OHSAS 18001 prasībām, kā arī energopārvaldības sistēma atbilstoši ISO 50001 prasībām. Kvalitātes politikas mērķis ir uzlabot un pilnveidot siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas procesus, nodrošinot to kvalitatīvu un stabilu atbilstoši tiesību aktu un klientu prasībām.

Sadales efektivitāte

Latvenergo koncerns līdztekus elektroenerģijas piegādes kvalitātes uzlabošanai īsteno sadales tīklu elektroenerģijas zudumu mazināšanas programmas un aktivitātes. Līdz 2023. gadam zudumu līmeni plānots samazināt līdz 4,47 % no elektrotīklā saņemtās elektroenerģijas apjoma.

Darbības indikatori

201-1 Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība

2017. gadā *Latvenergo* koncerna radītā ekonomiskā vērtība ir 1 076,8 miljoni EUR, kas ir 4 % no Latvijas IKP. Radītā ekonomiskā vērtība salīdzinājumā ar pagājušo gadu ir pieaugusi par 14 %. Pieaugumu pozitīvi ietekmējusi par 74 % lielāka Daugavas HES izstrāde, kā arī vienreizējā Rīgas TEC jaudas maksājumu kompensācija 454,4 milj. EUR apmērā – no tiem 140 miljoni EUR atzīti kā 2017. gada ieņēmumi.

Sadalītā ekonomiskā vērtība ir 686,4 miljoni EUR un sasniedz 64 % no radītās ekonomiskās vērtības. Lielāko daļu jeb 57 % no sadalītās vērtības veido elektroenerģijas iegādes, elektroenerģijas pakalpojumu, energoresursu un citas ar saimniecisko darbību saistītas izmaksas.

Latvenergo koncerna radītā pievienotā vērtība 2017. gadā tika sadalīta starp šādām ieinteresētajām pusēm:

- biznesa partneri – atbildība par piegādātajiem resursiem un pakalpojumiem koncerna darbības nodrošināšanai;
- darbinieki – tiešā un netiešā atbildība par darbu;
- valsts institūcijas – samaksātie nodokļi un nodevas, atbildība par valsts kapitāla izmantošanu (dividendes);
- finansētājiem un investoriem – atbildība par aizņemtā kapitāla izmantošanu;
- vietējā sabiedrība – ziedojumi un atbalsts.

Latvenergo koncerns ir nozīmīgs dividenžu maksātājs par izmantoto valsts kapitālu Latvijā. 2017. gadā dividendēs par 2016. gadu izmaksāts 90,1 miljons EUR. Pēdējo piecu gadu laikā valsts budžetā ir iemaksāti vairāk nekā 250 miljoni EUR. AS „*Latvenergo*” dividendes tiek izmantotas arī kā finansējuma avots valsts budžeta programmai „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts”, kas ļauj nodrošināt OIK samazināšanos.

2017. gadā *Latvenergo* koncerna nesadalītā ekonomiskā vērtība ir 36 % no radītās ekonomiskās vērtības un sasniedz 390,4 miljonus EUR. No tās 62 % jeb 243,8 miljoni EUR ir novirzīti investīcijām.

201-3 Kopīguma noteiktās pēcnodarbinātības saistības

Rūpējoties par saviem darbiniekiem un ievērojot Darba kopīgumā noteikto, *Latvenergo* koncerns nodrošina iemaksas pensiju fondā un darba attiecību izbeigšanas pabalstu sakarā ar došanos pensijā (vairāk par Darba kopīgumu sadaļā „Darbinieki un darba vide”). Šis atbalsts attiecas uz 97 % no kopējā koncerna darbinieku skaita.

Atbilstoši Darba kopīgumam koncerns veic ikmēneša iemaksas AS „Pirmais Slēgtais Pensiju fonds” (turpmāk – Pensiju fonds) norēķinu kontā par labu darbiniekiem līdz valstī noteiktā pensijas vecuma sasniegšanai. Iemaksas tiek veiktas 5 % apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka ikmēneša atbildības par darbu. 2017. gadā koncerna veiktās iemaksas Pensiju fondā ir 2,2 miljoni EUR (2016. gadā – 2,3 miljoni EUR). Iemaksu samazinājums, salīdzinot ar 2016. gadu, ir saistīts ar darbinieku skaita samazināšanos 2017. gada laikā.

Sadales elektrotīklā vieni no lielākajiem tehnisko zudumu veidotājiem ir transformatori, tādēļ tiek veikta to plānveida nomaiņa uz energoefektīvākiem transformatoriem. Tāpat elektroenerģijas zudumi tiek mazināti, pilnveidojot elektroenerģijas patēriņa monitoringu un izmantojot iespējas, ko nodrošina viedie skaitītāji. 2017. gada nogalē viedie un elektroniskie skaitītāji veido 36 % no elektroenerģijas skaitītāju parka.

Papildu informācijai skatīt sadaļu „*Sadale*”.

Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība (2016–2017)

	Mērv.	2016	2017
Radītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	941,9	1 076,8
Ieņēmumi un pārējie ieņēmumi	milj. EUR	939,6	1 075,6
Finanšu darbības ieņēmumi	milj. EUR	2,3	1,2
Sadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	660,9	686,4
Izejvielas, materiāli u.c. darbības izmaksas	milj. EUR	428,3	390,8
Darbinieku atbildība	milj. EUR	96,0	113,3
Atbildība par valsts kapitāla izmantošanu	milj. EUR	77,4	90,1
Atbildība par aizņemtā kapitāla izmantošanu	milj. EUR	14,2	11,2
Valsts noteikti maksājumi	milj. EUR	44,5	80,3
Ziedojumi un atbalsts	milj. EUR	0,5	0,7
Nesadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	280,9	390,4
Nolietojums un amortizācija	milj. EUR	186,8	189,1
Uzkrājumi un rezerves	milj. EUR	94,1	201,3

Uzkrātā privātā pensija kļūst pieejama, sasniedzot 55 gadu vecumu, vai arī gadījumos, kad darbinieks kļūst par 1. grupas invalīdu. Ja darbinieks sāk izmantot uzkrāto pensiju pēc 55 gadu vecuma, darba devējs iemaksas pārtrauc. AS „Pirmais Slēgtais Pensiju fonds” darbību pārrauga Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

Savukārt darba attiecību izbeigšanas pabalsts sakarā ar došanos pensijā attiecas uz darbiniekiem, kuri izbeidz darba attiecības un ir tiesīgi saņemt valsts vecuma vai invaliditātes pensiju. Pabalsta apmērs atkarīgs no *Latvenergo* koncernā nostrādātā laika. Par katru koncernā nostrādāto gadu tiek piešķirts pabalsts vienas nedēļas vidējās algas apmērā. Pēcnodarbinātības saistību apmērs atklāts finanšu pārskatu 22. pielikumā.

201-4 Valsts finansiālais atbalsts

2017. gadā *Latvenergo* koncerns nav saņēmis ārvalstu finanšu palīdzību. Iepriekšējos gados būtisku investīciju projektu izpildei koncerns ir piesaistījis ES līdzfinansējumu. Viens no galvenajiem ES līdzfinansētajiem projektiem ir pārvades tīklu projekts *Kurzemes loks*. Tā sākotnējo posmu *Rīgas loks* un *Grobiņa–Ventspils* izbūve 50 % apmērā tika līdzfinansēta Eiropas Enerģētikas programmas ekonomikas atveseļošanai ietvaros. Par projekta noslēdzošo posmu *Ventspils–Tume–Rīga* ir noslēgts līgums ar EK Inovāciju un tīklu izpildaģentūru, nosakot 45 % ES līdzfinansējumu. ES līdzfinansējums ir piesaistīts arī trešajam elektropārvades tīkla 330 kV līnijas starpsavienojumam starp Igauniju un Latviju, kam noteikts līdzfinansējums 65 % apmērā. Pārvades projektu īstenošanu no 2015. gada 1. janvāra veic AS „Augstsprieguma tīkls” (vairāk informācijas par projektiem nodaļā „*Darbības segmenti*”).

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam publiskā tirgotāja funkcijas Latvijā veic koncerna meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”. Valsts budžeta programmas „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts” ietvaros AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” saņem valsts budžeta mērķdotāciju, kas kopš 2014. gada jālvusi saglabāt nemainīgu OIK vērtību, bet no 2018. gada nodrošina tās samazināšanos. Kā galvenais finansējuma avots minētajai valsts budžeta programmai tiek izmantoti arī ieņēmumi no AS „*Latvenergo*”

dividendēm. 2017. gadā AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir saņēmusi valsts budžeta mērķdotāciju 69,9 miljonu EUR apmērā. Tā ietver arī valsts budžeta līdzekļu maksājumus energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem 2,9 miljonu EUR apmērā, kuru izmaksu veic AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Saņemtais valsts un ES finansējums (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Projekts <i>Kurzemes loks</i>	milj. EUR	7,6	0	18,0	0,2	0
Liepājas ražotnes	milj. EUR	2,4	2,2	0	0	0
Viedās tehnoloģijas	milj. EUR	0,2	0	0	0	0
Mērķdotācija OIK ierobežošanai*	milj. EUR	0	29,3	20,3	59,2	69,9
KOPĀ	milj. EUR	10,1	31,4	38,3	59,4	69,9

* no 2017. gada ietver arī atbalstu energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem

EU11 Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu

Ražošanas efektivitātes rādītājus aprēķina kā saražotās elektroenerģijas, siltumenerģijas un to saražošanai nepieciešamās enerģijas attiecību. Šos efektivitātes rādītājus ietekmē izvēlētie ražošanas režīmi, ko pielāgo elektroenerģijas tirgus apstākļiem.

2017. gadā ražošanas efektivitātes rādītājs Daugavas HES nav būtiski mainījies – lai saražotu vienu kWh elektroenerģijas, patērēti 18,6 m³ ūdens. Lai paaugstinātu ražošanas efektivitāti un resursu atdevi, Daugavas HES izmanto iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad elektroenerģijas pieprasījums un cena biržā ir augstāka (dienas maksimuma stundās).

Rīgas TEC ražošanas efektivitātes rādītājs, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pieaudzis par 5 %. Šo pieaugumu sekmējusi iekārtu modernizācija un to darbināšana augsti efektīvajā koģenerācijas režīmā.

Latvenergo koncerna ražošanas efektivitātes rādītāji ir vērtējami kā augsti, salīdzinot ar citiem Baltijas enerģijas ražošanas uzņēmumiem.

Ražošanas efektivitātes rādītāji (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Daugavas HES	m ³ /kWh	19,5	18,7	18,8	18,9	18,6
Rīgas TEC	%	79 %	80 %	79 %	83 %	88 %
Liepājas ražotnes	%	91 %	91 %	90 %	90 %	91 %
Ķeguma katlumāja	%	86 %	86 %	86 %	86 %	86 %

EU12 Sadales zudumi procentuāli no kopējā elektroenerģijas apjoma

Viens no nozīmīgākajiem sadales segmenta efektivitāti raksturojošiem rādītājiem ir elektroenerģijas sadales zudumu procentuālā attiecība pret kopējo tīklā saņemto elektroenerģiju. Pēdējo trīs gadu laikā šis rādītājs nav mainījies un ir 4,6 %. Tas ir *Latvenergo* koncerna vēsturiskais zemākais elektroenerģijas zudumu rādītājs.

Sadales zudumi (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Sadales zudumi	%	5,0	4,8	4,6	4,6	4,6

EU30 Vidējie staciju darbgatavības rādītāji, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu

Daugavas HES un Rīgas TEC ražošanas darbgatavības rādītājus aprēķina kā laika periodu, kurā stacija nodrošina tās nominālo jaudu. Pārējais laiks ir paredzēts plānotajiem un neplānotajiem remontdarbiem.

2017. gadā Daugavas HES darbgatavības rādītāji ir par 5 % zemāki nekā iepriekšējā gadā. Rādītāju pazemināšanos ietekmējusi Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijas programma, kuras ietvaros pārskata gadā norisinājās trīs hidroagregātu atjaunošanas darbi.

Arī Rīgas TEC darbgatavības rādītāji, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir nedaudz zemāki. Tos ietekmējušas gāzes turbīnu un ģeneratoru inspekcijas, kā arī atsevišķu iekārtu rekonstrukcijas darbi.

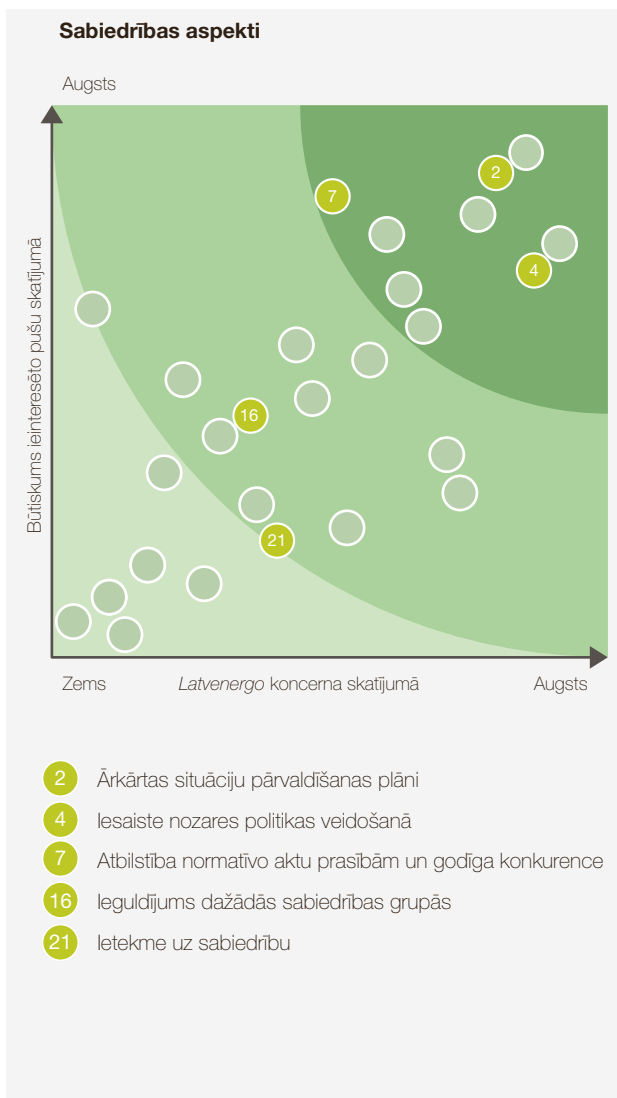
2017. gadā Daugavas HES strādājušas vidēji 3 245 stundas, rezervē bijušas vidēji 3 104 stundas. Plānoto remontdarbu ilgums gadā vidēji vienam hidroagregātam bijis 1 917 stundas. Neplānoti remontdarbi veikti diviem hidroagregātiem, kopā veidojot 75 stundas.

TEC strādājušas vidēji 2 752 stundas, rezervē bijušas vidēji 4 019 stundas. Plānoto remontdarbu ilgums gadā vidēji vienai iekārtai bijis 1 540 stundas. Neplānoti remontdarbi veikti TEC-1 gāzes un tvaika turbīnai un TEC-2 otrā energobloka gāzes turbīnai, kā arī atsevišķām iekārtām, kopā veidojot 448 stundas.

Ražošanas darbgatavība (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Daugavas HES	%	91%	93%	87%	81%	76%
Rīgas TEC	%	93%	86%	82%	82%	80%

4.3. SABIEDRĪBA

Vadības pieeja

Atbildība ir viena no *Latvenergo* koncerna vērtībām un korporatīvās pārvaldības pamatprincipiem. Koncerna vadība un darbinieki uzņemas atbildību par veiktajiem uzdevumiem atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un labākajai praksei. *Latvenergo* koncerns īsteno caurskatāmu, ētisku, drošu, atbildīgu un godīgu uzņēmējdarbību, kā arī informē un iesaista ieinteresētās puses savu aktivitāšu īstenošanā.

Latvenergo koncerna vadības pieeja sabiedrības jomā pamatojas uz atvērtību un šādām sociāli atbildīgām darbībām:

- atbilstoši Ētikas kodeksam tiek nodrošināta godīga un vienlīdzīga attieksme saskarsmē ar ieinteresētajām pusēm, nepieļaujot krāpšanu un korupciju. Koncerns ir publiskojis ētikas principus sadarbībai ar līgumpartneriem un aicina tos ievērot līdzvērtīgi godprātīgus sadarbības principus;
- ikdienas darbā un jaunu projektu īstenošanā tiek izvērtēta koncerna darbības ietekme uz sabiedrību un vidi. Vietējie iedzīvotāji un citas ieinteresētās puses tiek regulāri iesaistītas koncerna objektu modernizācijas projektu sabiedriskajās apspriešanās. Koncerna kritiskās infrastruktūras objektos ir izstrādāti plāni ārkārtas situāciju un krīžu pārvaldīšanai un novēršanai;
- koncerns aktīvi informē ieinteresētās puses par savu darbību un pauž savu nostāju par koncernam un tā ieinteresētajām pusēm būtiskiem tematiem enerģētikā un saistītajās nozarēs.

Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence

Viens no *Latvenergo* korporatīvās pārvaldības stūrakmeņiem ir ētika un atbilstība. Koncernā ir ieviests Ētikas kodekss, kurā noteiktas koncerna korporatīvās vērtības un profesionālās rīcības principi, lai nodrošinātu to, ka darbinieki godprātīgi veic savus pienākumus, ir objektīvi, ievēro augstus ētikas standartus, savā darbībā nepieļauj krāpšanu, korupciju, nelikumīgu vai negodprātīgu rīcību. Koncerns aicina arī līgumpartnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus.

Koncerns ir izstrādājis un ieviesis arī Krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas politiku. Tā nosaka šī riska pārvaldīšanas pamatprincipus, kā arī galvenos uzdevumus un pienākumus visu līmeņu vadītājiem un darbiniekiem. Līdz ar politiku koncernā ir

ieviesta virkne pasākumu, lai mazinātu krāpšanas un korupcijas risku iespējamību:

- katru gadu tiek veikts šo risku novērtējums, korektīvo darbību plānošana un reizi ceturksnī – risku mazināšanas pasākumu ieviešanas kontrole;
- darbinieki, kuri, pildot amata pienākumus, ir nonākuši vai varētu nonākt interešu konflikta situācijās, reizi gadā iesniedz interešu konflikta deklarāciju. Jaunajiem darbiniekiem, uzsākot darba attiecības un parakstot apliecinājumu, ir jāpauž sapratne un gatavība savā darbībā nepieļaut interešu konflikta situācijas;
- regulāri tiek rīkotas darbinieku apmācības par labo kontroles praksi krāpniecības un korupcijas risku novēršanai un mazināšanai;

2017. gadā AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” ieviests vienots programmnodrošinājums risku novērtējuma veikšanai un veikts ikgadējais risku, tostarp krāpšanas un korupcijas riska, novērtējums.

Lai nodrošinātu koncerna darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām, tiek atvēlēti gan finanšu, gan cilvēkresursi, tādējādi preventīvi samazinot neatbilstības risku iestāšanās varbūtību. Koncerns regulāri seko līdzi regulējošo normatīvo aktu izmaiņām, piedalās publiskajās apspriedēs un sadarbojas ar atbildīgajām institūcijām. Tāpat koncernā tiek izstrādāti un uzturēti iekšējie normatīvie dokumenti darbības atbilstības nodrošināšanai.

Ņemot vērā, ka *Latvenergo* koncerns ir dominējošais tirgus dalībnieks elektroenerģijas tirgū Latvijā, koncernā pastiprināta uzmanība tiek pievērsta arī vienlīdzīgas konkurences principiem. Lai preventīvi mazinātu konkurences risku iestāšanās varbūtību, koncernā ir izstrādāta Konkurences tiesību rokasgrāmata un regulāri tiek veikti izglītojoši semināri darbiniekiem, kuru darbība var ietekmēt riska iestāšanos.

Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni

Latvenergo koncerns nav pilnībā pasargāts no stihiskiem dabas vai cilvēku izraisītiem postījumiem, tādēļ šo risku mazināšanai *Latvenergo* koncernā ir izveidota vienota ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas sistēma. Tās mērķis ir vienota pieeja ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas jautājumu risināšanai, lai nodrošinātu nepārtrauktu un drošu koncerna darbību vai tās ātru un efektīvu atjaunošanu.

Izstrādātie principi rīcībai ārkārtas situācijās nosaka sadarbību ar Krīzes vadības padomi, Enerģētikas krīzes centru, pašvaldībām, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Operatīvās vadības pārvaldi, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un AS „Augstsprieguma tīkls”. Koncerna ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas plāns ir saskaņots ar Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju, kas ir atbildīga par valsts enerģētikas politikas izstrādi un enerģētikas krīzes novēršanas pasākumu plānošanu un vadību.

Lai veicinātu darbinieku izpratni par pienākumiem ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanā, darbiniekus regulāri izglīto. Sadarbībā ar AS „Augstsprieguma tīkls” katru gadu tiek rīkotas ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas mācības ar iespējamo ārkārtas situāciju scenāriju izspēli. Tajās tiek iesaistīti dažādu koncerna struktūrvienību darbinieki, kā arī VUGD Operatīvās vadības pārvaldes un Nacionālo bruņoto spēku speciālisti. Mācību noslēgumā tiek veikta norises analīze, noteikti veicamie un preventīvie pasākumi, lai uzlabotu seku novēršanas operatīvātāti un mazinātu materiālos zaudējumus.

Iesaiste nozares politikas veidošanā

Latvenergo koncerns iesaistās enerģētikas nozares politikas veidošanā, lai veicinātu koncerna, nozares un tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību. Atbilstoši koncerna stratēģijā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem koncerna pārstāvji iesaistās nostāju un atzinumu izstrādē par Latvijas un ES mēroga pētījumiem, vadlīnijām, standartiem, politikas dokumentiem un tiesību aktiem enerģētikā un saistītajās nozarēs.

Koncerna eksperti regulāri sniedz ieteikumus dažādu Latvijas normatīvo aktu izstrādei un pilnveidei. Nozīmīgākie no tiem 2017. gadā: dabasgāzes infrastruktūras lietošanas regulējums, valsts atbalsta principu reforma attiecībā uz elektrostacijām ar jaudu virs 4 MW un dalība Latvijas nacionālo pozīciju sagatavošanā par EK dokumentu paketi, kas veido topošo Eiropas Enerģētikas savienību.

Koncerna iesaiste nozares politikas veidošanā ES mērogā ir nodrošināta ar līdzdalību Eiropas elektroenerģētikas nozares profesionālajā asociācijā EURELECTRIC. 2017. gadā koncerna eksperti turpinājuši līdzdarboties EURELECTRIC pozīciju izstrādē par dokumentu paketes „Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem” tiesību aktu projektiem. *Latvenergo* koncerns ir pievienojies arī EURELECTRIC 2017. gada jūnijā publicētajai Deklarācijai par elektrifikāciju. Tajā Eiropas un dalībvalstu politikas veidotāji un ieinteresētās puses ir aicināti izmantot elektroenerģijas priekšrocības, novērst šķēršļus elektrifikācijai un veidot nepieciešamo regulatīvo ietvaru efektīvu elektrotehnoloģiju plašākai izmantošanai dažādās ekonomikas nozarēs.

Piedaloties dažādos forumos, *Latvenergo* koncerna eksperti veicina viedokļu apmaiņu par Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātēm, tostarp par enerģētiku Latvijā un nozarē gaidāmajām pārmaiņām, uz tirgus principiem balstītu enerģētiku, dabasgāzes tirgus atvēršanu Latvijā, Baltijas valstu dabasgāzes tirgus izaicinājumiem un klientu prasībām atbilstoša viedā tīkla attīstību. Kā nozīmīgākie piemēri 2017. gadā minami „Dienas Biznesa” enerģētikas forums, konference „Enerģētika 2017” un Baltijas enerģētikas forums Lietuvā.

Ietekme uz sabiedrību

Latvenergo koncerns izprot savas darbības ietekmi uz ieinteresētajām pusēm un ievēro visas normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz darbības ietekmes izvērtēšanu. Koncerns apzina ieinteresēto pušu viedokli un iesaista sabiedrību lēmumu pieņemšanā, ja koncerna darbības saistītas ar iespējamu kaitējumu vai kaitējuma risku videi un sabiedrībai. Gan klienti, gan jebkura cita persona sabiedriskajās apspriešanās var izteikt savu viedokli vai iesniegt pretenziju vai iesniegumu tiem visērtākajā veidā (sk. sadaļu „Atbildība par produktu”). Iedzīvotāju drošībai pavasara palu periodā *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar atbildīgajiem dienestiem, institūcijām un pašvaldībām Daugavas HES ūdenskrātuvi ietekmes zonā.

Darbības indikatori

205-2 **Komunikācija un apmācības par pretkorupcijas politikām un procedūrām**

Pārskata periodā *Latvenergo* koncerns turpinājis organizēt vadītāju un darbinieku apmācības par krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanu un ieteicamajām kontrolēm šī riska mazināšanai. Apmācībās piedalījušies visi (t.i., 100 %) AS „*Latvenergo*”, AS „*Sadales tīkls*” un AS „*Latvijas elektriskie tīkli*” valdes locekļi, virzienu direktori un vadītāji. Lai veicinātu darbinieku izpratni par pretkorupcijas jautājumiem, struktūrvienībās tika organizētas diskusijas, kuru laikā izvērtēti potenciālie riski un apzinātas nepieciešamās kontroles krāpšanas un korupcijas riska mazināšanai.

2017. gadā tika organizēts arī vadītāju seminārs, ko vadīja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) pārstāvji. Semināra galvenās tēmas bija ētikas un interešu konflikta novēršana, pretkorupcijas izpratnes veidošana un veicamie pasākumi krāpšanas un korupcijas mazināšanai. Seminārā piedalījās aptuveni 120 koncerna darbinieki, tostarp visi AS „*Latvenergo*”, AS „*Sadales tīkls*” un AS „*Latvijas elektriskie tīkli*” valdes locekļi.

Papildus 2017. gadā pabeigta e-apmācību izstrāde par interešu konflikta situāciju novēršanu un krāpšanas un korupcijas nepieļaušanu. Gada nogalē veikta pilotapmācība AS „*Latvenergo*” un AS „*Sadales tīkls*” darbiniekiem. Plānots, ka 2018. gadā pēc programmas apstiprināšanas e-apmācība tiks veikta visiem *Latvenergo* koncerna darbiniekiem.

Pārskata gadā koncerna mājaslapā izveidots publiski pieejams ziņošanas kanāls, kas paredzēts informēšanai par krāpšanas un negodprātīgas rīcības gadījumiem *Latvenergo* koncerna darbībā. Ziņojumu iesniegšana ir anonīma. Savukārt tie ziņojuma iesniedzēji, kas vēlas, lai atbildīgie darbinieki ar viņiem sazinātos, ziņošanas formā var norādīt kontaktinformāciju. Par ziņošanas kanāla izveidi visiem darbiniekiem nosūtīts informatīvs e-pasts.

205-3 **Apstiprināti korupcijas gadījumi un veiktie pasākumi**

Pārskata periodā *Latvenergo* koncernā nav konstatēti korupcijas gadījumi.

Atbilstoši risku novērtējuma rezultātiem krāpšanas un korupcijas risks *Latvenergo* koncernā tiek atbilstoši pārvaldīts. Iekšējie normatīvie dokumenti, kas regulē darbinieku darbības un nosaka pilnvaru apmērus, nodrošina krāpšanas un korupcijas riska ierobežošanu. Papildus tam *Latvenergo* koncernā tiek veikti risku mazinājošie pasākumi, kā arī tiek uzlabotas preventīvās un detektīvās kontroles.

206-1 **Tiesvedības par konkurences noteikumiem neatbilstošu rīcību un monopoldarbībām**

2017. gadā nav konstatēts neviens gadījums un ierosināta vai procesā esoša tiesvedība pret *Latvenergo* koncernu par konkurences ierobežošanu vai dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

413-1 **Darbības, kurās īstenota sabiedrības iesaiste, ietekmes novērtējumi un attīstības programmas**

Latvenergo koncerns iesaista sabiedrību visos projektos, kuri skar tās intereses. Palu periodā koordinētas rīcības nodrošināšanai un sabiedrības operatīvai informēšanai VUGD sadarbībā ar AS „*Latvenergo*” rīko koordinācijas sanāksmi ar atbildīgo institūciju, dienestu un ūdenskrātuvju apkārtne esošo pašvaldību piedalīšanos. Tajā aktualizē institūciju sadarbību, komunikāciju un rīcības pasākumus pavasara plūdu laikā Daugavas upes baseinā.

Sabiedrības informēšanā *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas

līdzekļiem. Pārskata gadā rīkoti dažādi mediju pasākumi par dabasgāzes tirgus atvēršanu Latvijā, par OI un Ekonomikas ministrijas izstrādāto risinājumu OI izdevumu samazināšanai, kā arī par koncerna atbalstītajiem vides un KSA projektiem.

Saziņai ar iedzīvotājiem un to iesaistei koncerns aktīvi izmanto arī sociālos medijus, kas ļauj ātri sniegt atbildes gan par koncerna darbību, gan konkrētiem, praktiskiem klientu jautājumiem.

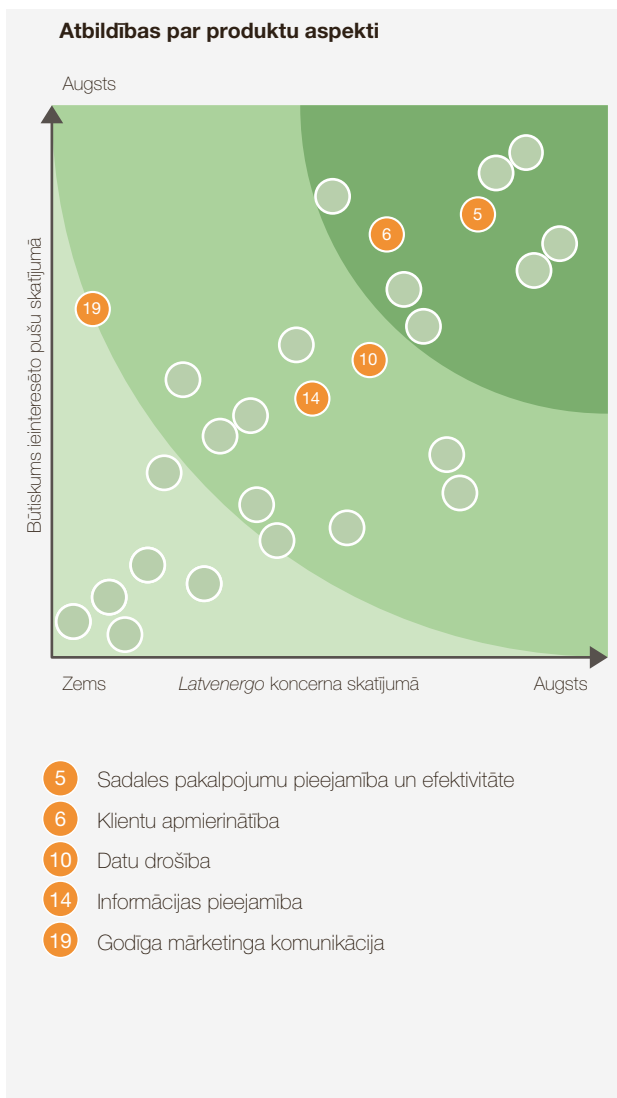
415-1 **Ziedojumi politiskām organizācijām**

Ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktu prasības, koncerna Korporatīvās sociālās atbildības politiku un AS „*Latvenergo*” Ziedošanas stratēģiju, *Latvenergo* koncerns neveic finansiālus un/vai nefinansiālus ieguldījumus politiskās organizācijās.

419-1 **Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā**

2017. gadā nav piemēroti būtiski sodi vai nefināšu sankcijas par koncerna darbības neatbilstību normatīvajiem aktiem sociālajā vai ekonomiskajā jomā.

4.4. ATBILDĪBA PAR PRODUKTU

Vadības pieeja

Latvenergo koncerna darbība ir vērsta uz konkurētspējīgu, klientu vajadzībām atbilstošu elektroenerģijas pakalpojumu izstrādi un piedāvāšanu, kā arī ilgstošu, abpusēji izdevīgu un lojālu attiecību veidošanu ar klientiem. Savukārt sadales pakalpojumu pamatā ir kvalitatīvas un drošas elektroenerģijas piegādes nodrošināšana Latvijā. Šo mērķu sasniegšanai koncerns ievēro izmaksu efektivitātes un darbības izcilības pamatprincipus.

Klientu apmierinātība

Tirdzniecība

Viens no galvenajiem priekšnoteikumiem lojālu ilgtermiņa attiecību veidošanā ar klientiem ir viņu apmierinātība. Lai nodrošinātu klientu apmierinātību, koncerns, ņemot vērā klientu vajadzības, ievieš jaunus un uzlabo esošos produktus un pakalpojumus. Būtiskākie jaunievedumi 2017. gadā:

- pakalpojums *Elektrum Viedā māja*, kas ļauj attālināti kontrolēt elektrības un apkures ierīces;
- pakalpojums *Elektrum Solārais*, kas sniedz iespēju ražot zaļu elektroenerģiju, izmantojot saules paneļus;
- izlīdzinātā maksājuma barometrs, kas ļauj klientiem izvairīties no lielu uzkrājumu vai pārmaksu veidošanās;
- iespēja *Elektrum* mobilajā lietotnē saņemt brīdinājumu par biržas cenas pieaugumu noteiktās stundās.

Pamatojoties uz klientu interesēm un vajadzībām, koncerns veicina klientu un sabiedrības informētību par energoefektivitātes un drošības jautājumiem. Klientu izdevumā „*Elektrum* tavām mājām” un *Elektrum* sociālo tīklu kontos regulāri tiek publicēti dažādi padomi par šiem tematiem. *Elektrum* energoefektivitātes centrs organizē informatīvas, ar energoefektivitāti saistītas aktivitātes un kampaņas, savukārt AS „Sadales tīkls” veic sabiedrības izglītošanu energodrošības jautājumos. Klientu lojalitātes veicināšanai tiek īstenota programma „*Elektrum* draudzīgie labumi”, ko 2017. gadā izmantojuši vairāk nekā 34 tūkstoši klientu.

Būtisks klientu apmierinātību veidojošs faktors ir klientu apkalpošanas kvalitāte, kā arī tās pieejamība un ērtums. Lai novērtētu klientu apkalpošanas kvalitātes līmeni un savlaicīgi identificētu pilnveides iespējas, koncernā ir definēti šādi klientu apkalpošanas galvenie rādītāji:

- atbildēto zvanu īpatsvars;
- 30 sekunžu laikā atbildētie zvani;
- 15 dienu laikā atbildēto pretenziju un iesniegumu īpatsvars;
- risinājums pirmajā kontaktā (mājsaimniecību segmentā);
- 24 stundu laikā atbildēto e-pastu īpatsvars;
- vidējais gaidīšanas laiks klientu apkalpošanas centros.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, gandrīz visos galvenajos rādītājos novērojams rezultātu uzlabojums.

Sadarbībā ar socioloģisko pētījumu aģentūrām koncerns regulāri veic klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumus mājsaimniecību un uzņēmumu segmentos Latvijā. Šie pētījumi nodrošina iespēju:

Klientu apkalpošanas galvenie darbības rādītāji Latvijā (2013–2017)

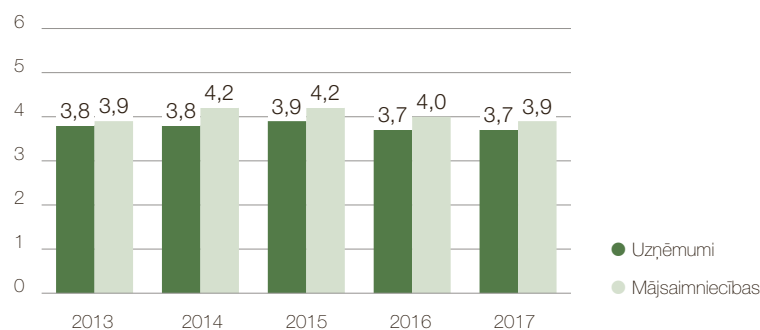
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Atbildētie zvani	%	92	90	90	87	89
30 sekunžu laikā atbildētie zvani	%	86	78	78	73	76
24 stundu laikā atbildētie e-pasti	%	n/a	n/a	n/a	54	90
Vidējais gaidīšanas laiks KAC	min	n/a	n/a	n/a	10	7
15 dienu laikā pretenzijām sniegto atbilstu īpatsvars	%	63	75	69	71	92
Risinājums pirmajā kontaktā mājsaimniecību segmentā	%	n/a	n/a	n/a	91	90

- identificēt attīstāmos un pilnveidojamus pakalpojumu un apkalpošanas virzienus;
- veikt koncerna pakalpojumu un komunikācijas kanālu salīdzinājumu ar vietējiem rādītājiem;
- salīdzināt klientu apmierinātības indeksu un aspektus ar iepriekšējiem periodiem.

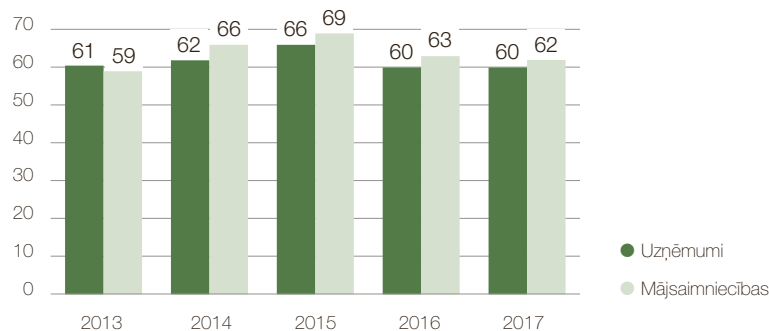
Klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumos tiek vērtēta kopējā apmierinātība ar koncernu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, norēķinu iespējām, informācijas pieejamību un saturu. Klientu apmierinātību mēra ar klientu apmierinātības indeksu 6 ballu skalā, savukārt klientu lojalitāti – ar indeksu 100 punktu skalā. 2017. gadā klientu apmierinātības indekss uzņēmumu segmentā saglabājies nemainīgs, savukārt mājsaimniecību segmentā izmaiņas ir statistiski nenozīmīgas. Kopš elektroenerģijas tirgus atvēršanas klientu lojalitātē vērojama tendence pieaugt to klientu skaitam, kas ir gatavi izvērtēt un salīdzināt elektroenerģijas tirgotājus.

2017. gadā saņemtas 190 klientu pretenzijas, kas veido mazāk nekā 1 % no kopējā klientu kontaktu skaita. 12 % pretenziju, kas saistītas ar elektroenerģijas tirdzniecību, ir bijušas pamatotas un 7 % – daļēji pamatotas. Atbildes klientiem sniegtas maksimāli operatīvi – uz 92 % pretenziju par elektroenerģijas tirdzniecību atbildēts 15 dienu laikā.

Latvenergo klientu apmierinātības indekss (2013–2017)

Latvenergo klientu lojalitātes indekss (2013–2017)

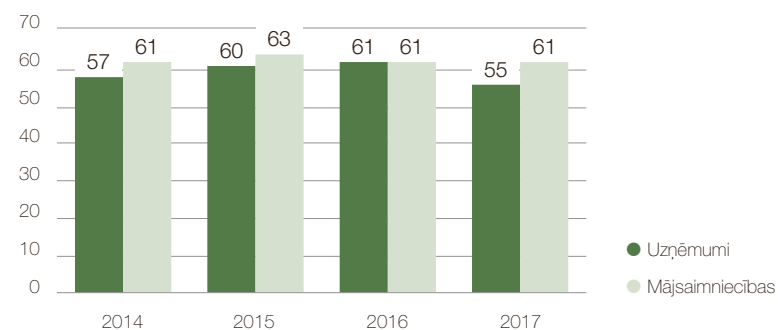

Sadale

2017. gadā AS „Sadales tīkls” klientu apmierinātības indekss mājsaimniecībām nav mainījies, savukārt uzņēmumiem samazinājies no 61 līdz 55 indeksa punktiem. Kopumā indekss vērtējams kā vidēji augsts. Uzņēmumu grupā rādītāju samazinājums bijis tieši mazo uzņēmumu grupā, un tā galvenais cēlonis ir 2016. gadā ieviestie līdzsvarotie sadales sistēmas pakalpojuma tarifi, kas rosināja klientus izvērtēt esošo jaudu izmantošanas paradumus un aktualizēja jautājumu par izvēlētas elektrotīkla pieslēguma jaudas efektīvu izmantošanu. Vidējo un lielo uzņēmumu grupās, salīdzinot ar 2016. gadu, vērojams rādītāju kāpums. Indeksa saglabāšana 2016. gada līmenī mājsaimniecību segmentā liecina par veiksmīgi īstenotu jauno tarifu komunikāciju un skaidrošanu.

Lai novērtētu klientu apkalpošanas kvalitāti, AS „Sadales tīkls” 2017. gadā ieviesis arī klientu pieredzes monitoringu. Iegūtie rezultāti tiek analizēti un izmantoti, lai uzlabotu pakalpojumu sniegšanas procesus un klientu apkalpošanas aspektus. 2017. gadā visu pakalpojumu kopējais vērtējums 5 ballu sistēmā ir 3,8.

AS „Sadales tīkls” klientu apmierinātības indekss (2014–2017)

Klientu datu drošība

Latvenergo koncerna rīcībā ir plašas klientu datu bāzes. To apstrāde un uzturēšana notiek atbilstoši valsts normatīvo aktu prasībām par datu drošību un konfidencialitātes ievērošanu. Klientu apkalpošanas procesi ir pielāgoti, lai nodrošinātu datu konfidencialitāti. Datu drošības un aizsardzības apsvērumi ir ievēroti arī klientu portālā, kā arī īstenojot tiešās komunikācijas aktivitātes.

2018. gada 25. maijā stājas spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 par personas datu aizsardzību. 2017. gadā koncernā uzsākts mērķtiecīgs un plānveidīgs darbs, lai nodrošinātu regulā noteikto datu subjekta tiesību ievērošanu, kā arī veiktu visus iespējamus uzlabojumus, lai nodrošinātu personas datu aizsardzību atbilstoši jaunās regulas prasībām. Kopš 2017. gada koncernā strādā personas datu aizsardzības speciālists, ar kuru kopā tiek pārskatīti koncerna procesi, t. sk. Klientu apkalpošanas un pārdošanas procesi, tiek veikta datu bāzu vadības sistēmu darbības atbilstības pārbaude un nepieciešamības gadījumā uzsākta pielāgojumu izstrāde un ieviešana.

Informācijas pieejamība

Lai nodrošinātu augstu klientu apmierinātības līmeni, apkalpošanas kvalitāti un pakalpojumu pieejamību, klientu ērtībai Latvijā pieejami šādi apkalpošanas kanāli:

- klientu portāls *elektrum.lv*, kurā 2017. gadā uzsāka arī apkalpošana tiešsaistē;
- apkalpošana pa tālruni;
- apkalpošana klātienē klientu centros;
- iespēja iesūtīt jautājumus e-pastā;
- sociālie tīkli.

Klientu apkalpošana Lietuvā un Igaunijā notiek klientu apkalpošanas portālos *elektrum.ee* un *elektrum.lt*, kā arī telefoniski.

Populārākais klientu apkalpošanas kanāls ir portāls *elektrum.lv*, kura apmeklējumu skaits 2017. gadā pieaudzis par 24 %. Klienti aktīvi izmanto portālu skaitītāja rādījumu nodošanai un maksājumu veikšanai. Par 67 % augusi arī *Elektrum* mobilās lietotnes popularitāte – to izmanto jau vairāk nekā 73 tūkstoši klientu. Pārējo apkalpošanas kanālu izmantošana gadu no gada samazinās.

Klientu apkalpošana tiek nodrošināta arī krievu un angļu valodā, savukārt informatīvie materiāli klientu apkalpošanas centros pieejami arī krievu valodā. Pēc pieprasījuma pieejami arī pasta sūtījumu un līgumu tulkojumi krievu un angļu valodā. Klientu apkalpošanas centros ir nodrošināta pieeja klientiem ar kustību ierobežojumiem. Savukārt grūtniecēm un klientiem ar bērniem ir izveidota atsevišķa rinda, lai samazinātu šai grupai rindā gaidīšanas laiku.

Lai nodrošinātu informācijas pieejamību par elektroenerģijas sadales pakalpojumiem, kā arī vienkāršotu un paātrinātu to saņemšanu, 2017. gadā attīstītas pašapkalpošanās iespējas klientu portālā *e-st.lv*. Portālā ieviesti elektroniskie dokumenti un automatizēta klientu pieteikumu apstrāde. Salīdzinot ar 2016. gadu, *e-st.lv* reģistrēto lietotāju skaits pieaudzis par 74 %. Klientu portāla ērtumu īpaši novērtē liellelji juridiskie klienti, no kuriem 77 % portālu lieto regulāri.

Atslēgumu karte ar aktuālo informāciju par plānotajiem un avārijas atslēgumiem elektrotīklā atrodama AS „Sadales tīkls” mājaslapā, kā arī klientu portālā *e-st.lv*. Savukārt elektrotīkla bojājumus visu diennakti var pieteikt bez maksas pa tālruni 8404.

Godīga mārketinga komunikācija

Latvenergo koncerns komunikācijā ar klientiem mārketinga un reklāmas aktivitātēs nodrošina informācijas atbilstību gan Latvijas un ES tiesību aktiem un godīgas konkurences standartiem, gan koncerna politikām. Nozīmīgākie iekšējie dokumenti ir koncerna Ētikas kodekss, Zīmolvadības politika un Korporatīvās sociālās atbildības politika. *Latvenergo* koncerna un tajā ietilpstošo zīmolu komunikācija vienmēr tiek veidota atbilstoši koncerna un zīmola vērtībām.

Sadales pakalpojuma kvalitāte

AS „Sadales tīkls” veido ilgtspējīgu elektrotīklu, pievēršot uzmanību elektrotīkla drošumam katrā objektā individuāli un elektrotīklā kopumā, kā arī piegādāto iekārtu, materiālu un veikto darbu kvalitātei. Elektrotīkls tiek pārbūvēts, izmantojot efektīvus un ilgtērmiņā ekonomiski pamatotus tehniskos risinājumus.

Galvenie elektroenerģijas piegādes kvalitāti raksturojošie rādītāji ir sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI) un ilgums minūtēs (SAIDI). Abus rādītājus aprēķina kā vidējo rādītāju vienam klientam gada laikā. AS „Sadales tīkls” regulāri veic šo rādītāju detalizētu analīzi un īsteno pasākumus, lai tos uzlabotu.

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumi dalās plānotajos un neplānotajos. Plānotie pārtraukumi ir saistīti ar tīkla plānveida uzturēšanas remontdarbiem un tā izbūvi, un par šiem pārtraukumiem klienti tiek savlaicīgi brīdināti. Savukārt neplānoto piegādes pārtraukumu skaitu nosaka elektrotīkla tehniskais risinājums un nelabvēlīgu dabas apstākļu (vētras, snieglauzes, plūdi u. c.) radītie bojājumi, kā arī trešo personu radīti bojājumi un zādzības. Neplānoto elektroapgādes pārtraukumu mazināšanai 2017. gadā īstenoti šādi pasākumi:

- rekonstruētas 726 transformatoru apakšstacijas un 1 647 km elektrotīkla, tajā skaitā videsprieguma gaisvadu elektrolīnijas mežainos apvidos pārbūvētas par kabeļu līnijām 211 km garumā;
- veikti elektrolīniju uzturēšanas un trašu tīrīšanas darbi 5 742 km garumā, un 1 103 km garumā veikti zemsprieguma elektrotīkla remontdarbi izolēta vada izpildījumā;
- izbūvēti 263 attālināti vadāmi jaudas slēdži, nodalot elektrolīnijas blīvi apdzīvotās vietās un mežainās lauku teritorijās, kā arī tehniski novecojušas iekārtas nomainītas uz jaunākām tehnoloģijām;
- 1 289 transformatoru apakšstacijās veikti uzturēšanas remontdarbi.

Salīdzinot ar 2016. gadu, kopējais elektrotīkla bojājumu skaits samazināts par 9,6 %. Arī turpmākajos gados plānots veikt preventīvus pasākumus elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita un ilguma samazināšanai. Šim nolūkam paredzēts turpināt jaunu kabeļu līniju izbūvi, regulāri veikt elektrolīniju trašu tīrīšanu, kā arī ieviest jaunus tehniskos risinājumus un uzlabot esošos procesus. Ziemas mēnešos atslēguma laiks plānoto darbu izpildei noteikts maksimāli līdz 5 stundām.

Rūpējoties par sniegto pakalpojumu kvalitāti, AS „Sadales tīkls” pastāvīgi pilnveido ar klientu apkalpošanu saistītos procesus. Ja tiek konstatēta noteiktajām kvalitātes prasībām neatbilstoša elektroenerģijas piegādes pakalpojumu sniegšana, klientam kompensē radušos zaudējumus.

Sadales pakalpojuma drošība

Droša elektroenerģijas piegāde ir AS „Sadales tīkls” prioritāte. Nelaimes gadījumi uzņēmuma elektroietaisēs visbiežāk ir saistīti ar trešo personu neuzmanīgu rīcību elektroapgādes infrastruktūras tuvumā, neievērojot Aizsargjoslu likumā noteiktos ierobežojumus saimnieciskās darbības veikšanai un pieskaroties 20 kV elektrolīniju vadiem ar tehniku.

Lai mazinātu elektrotraumu un negadījumu skaitu, AS „Sadales tīkls” veic dažādas izglītojošas aktivitātes skolās un izglītības iestādēs, bērnu un jauniešu vasaras nometnēs, kā arī elektrodrošības tematam veiktos pasākumos traktor tehnikas un lauksaimniecības darbību uzraugošajās institūcijās un citur. Šo pasākumu ietvaros AS „Sadales tīkls” darbinieki skaidro elektrības bīstamības būtību un rīcību negadījumu situācijās.

Lai aktualizētu elektrodrošības jautājumus virtuālajā vidē, ir izveidota mājaslapa *arelektribuneriske.lv*, kur bērni un jaunieši par elektrības bīstamību tiek izglītoti interaktīvā un atraktīvā veidā. Par elektrodrošību var uzzināt arī AS „Sadales tīkls” mājaslapā un portālā *draugiem.lv* izveidotajā interneta vietnē „Elektrodrošība”.

Darbības indikatori

417-3 Normatīvajiem aktiem un/vai brīvprātīgajiem kodeksiem neatbilstošas mārketinga aktivitātes

2017. gadā nav konstatēts neviens gadījums, kad Latvenergo koncerna mārketinga aktivitātes būtu neatbilstošas tiesiskajam regulējumam vai brīvprātīgu aktu noteikumiem.

418-1 Pamatotas sūdzības par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu

2017. gadā reģistrētas divas pamatotas (2016. gadā – 2), viena daļēji pamatota (2016. gadā – 0) un sešas nepamatotas (2016. gadā – 2) sūdzības par klientu datu privātuma iespējamiem pārkāpumiem. Pēc sūdzību saņemšanas kļūdas klientu datu apstrādē nekavējoties novērstas. Sešas iesūtītās sūdzības saņemtas no klientiem, viena no trešās personas, divas anonīmi.

419-1 Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā

2017. gadā atbildība par elektroierīču bojājumiem, kas saistīti ar traucējumiem sadales sistēmas elektrotīklos, izmaksāta 46 gadījumos par kopējo summu 16,2 tūkstoši EUR. Savukārt 137 klientu objektiem piemērots pazemināts elektroenerģijas sadales tarifs par neatbilstošu sprieguma kvalitāti.

Atbildība par elektroierīču bojājumiem, kas saistīti ar traucējumiem sadales sistēmas elektrotīklos (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Izmaksu gadījumi	skaits	97	71	66	48	46
Izmaksu summa	tūkst. EUR	43,3	31,3	23,0	24,1	16,2

Objektu skaits, kam piemērots pazemināts elektroenerģijas sadales tarifs par neatbilstošu sprieguma kvalitāti (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Objekti	skaits	72	156	163	131	137

EU25 Nelaiemes un letālu gadījumu skaits trešajām personām, t. sk. juridiskie spriedumi, tiesvedības procesu atrisinājumi un procesā esošas tiesvedības, saistībā ar uzņēmuma īpašumu

AS „Sadales tīkls” elektrotīklos ir notikuši seši nelaimes gadījumi ar trešajām personām. Nelaiemes gadījumu iemesli ir elektroliniju aizskaršana – ar tehniku; maksājerotājiem; veicot būvdarbus; veicot ar AS „Sadales tīkls” nesaskaņotus darbus balstā; elektrotīklu zādzības mēģinājuma laikā. Viens no gadījumiem, kad elektrolinija aizskarta ar tehniku, beidzies letāli. Tiesvedības gadījumu pārskata periodā nav bijis.

Nelaiemes gadījumu skaits trešajām personām (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Letāli	skaits	2	0	2	0	1
Smagi	skaits	1	1	0	1	0
Nav smagi	skaits	6	2	5	2	5
KOPĀ		9	3	7	3	6
Tiesvedības gadījumu skaits	skaits	0	0	0	0	0

EU26 Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā

Elektroenerģijas sadales licencē noteiktā darbības zona aptver 99 % no Latvijas valsts teritorijas. Elektroenerģijas sadales pakalpojums tiek nodrošināts aptuveni 819 tūkstošiem klientu. Licencē noteiktajā darbības zonā ar elektroenerģijas sadales pakalpojumu tiek apgādātas visas mājāsaimniecības, kas ir noslēgušas līgumu par elektroenerģijas piegādi.

EU27 **Mājsaimniecību atslēgumu skaits nemaksāšanas dēļ dalījumā pēc atslēguma ilguma**

Par laikus neveiktiem maksājumiem 2017. gadā elektrības piegāde atslēgta 8 261 mājsaimniecībās. 38 % atslēgumu ilguši līdz 48 stundām. Gadījumi, kad atslēgums ilgst vairāk par 1 mēnesi (29 %) skaidrojami ar mājsaimniecības lietotāju maiņu.

Atbilstoši normatīvajiem aktiem sadales sistēmas operatoram ir pienākums atjaunot elektroapgādi piecu dienu laikā pēc tam, kad tas pilnā apmērā saņēmis samaksu par sistēmas pakalpojumiem vai pēc tirgotāja atbilstoša paziņojuma saņemšanas. Pēc maksājuma veikšanas 98 % mājsaimniecību elektrības pieslēgums atjaunots 24 stundu laikā, pārējām – nākamajā dienā.

Mājsaimniecību atslēgumu skaits nemaksāšanas dēļ, dalījumā pēc atslēguma ilguma (2017)		
	Mērv.	2017
Līdz 48 stundām	skaits	3 164
No 48 stundām līdz 1 nedēļai	skaits	1 219
No 1 nedēļas līdz 1 mēnesim	skaits	1 460
No 1 mēneša līdz 1 gadam	skaits	2 415
Vairāk nekā 1 gads	skaits	3
KOPĀ	skaits	8 261

Pieslēguma atjaunošanas laiks pēc parāda apmaksas (2017)		
	Mērv.	2017
Līdz 24 stundām	skaits	8 069
No 24 stundām līdz 1 nedēļai	skaits	192
Vairāk nekā 1 nedēļa	skaits	0
KOPĀ	skaits	8 261

EU28 **Sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI)**
EU29 **un ilgums (SAIDI)**

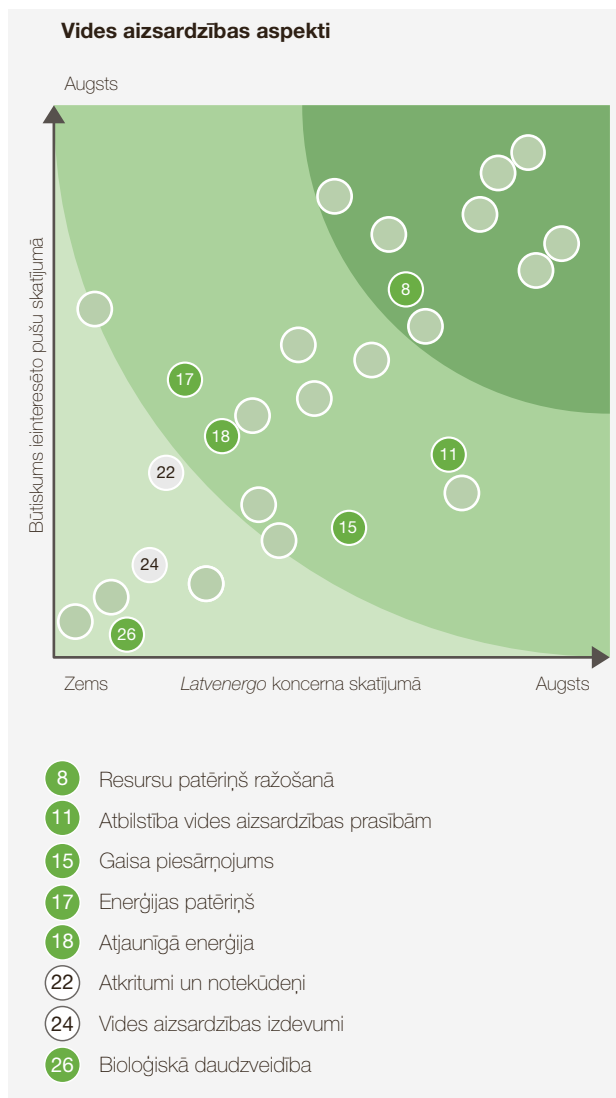
Latvenergo koncerna mērķtiecīgas investīcijas sadales darbības segmentā ir veicinājušas ievērojamu elektroenerģijas piegādes pārtraukuma biežuma (SAIFI) un ilguma (SAIDI) samazinājumu pēdējo piecu gadu laikā. Samazinājumu ir veicinājuši arī elektrotīklu, kuriem ir augsta pārtraukuma ietekme uz klientu elektroapgādi, atjaunošana un elektrolīniju trašu tīrīšana.

2017. gadā AS „Sadales tīkls” turpinājis palielināt apjoma īpatsvaru elektrolīniju uzturēšanas un remontdarbiem, kas veikti, neatslēdzot spriegumu patērētājiem.

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	skaits	0,6	0,4	0,2	0,2	0,2
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	skaits	2,9	2,4	2,1	2,2	2,0
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	skaits	1,0	1,0	0,8	0,7	0,6
Sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) KOPĀ	skaits	4,5	3,8	3,2	3,1	2,8

Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	min.	149	57	18	26	18
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	min.	192	153	126	104	100
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	min.	280	256	206	156	143
Sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) KOPĀ	min.	620	466	350	286	261

4.5. VIDES AIZSARDZĪBA

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns izprot vides aizsardzības nozīmi koncerna ilgtspējīgā attīstībā un ievieš vides aizsardzības pamatprincipus visās koncerna darbībās. Stratēģijā 2017.–2022. gadam koncerns kā vienu no darbības prioritātēm ir izvirzījis vides aizsardzību enerģijas ražošanas un piegādes procesos.

Vides politika un pārvaldība

Latvenergo koncerna pamatprincipi vides jautājumos ir noteikti Vides politikā. Galvenie principi, kas raksturo koncerna vides filozofiju un attieksmi pret apkārtējo vidi, ir:

- efektīvi pārvaldīt vides risku visās koncerna darbības sfērās;
- nodrošināt rūpniecisko avāriju risku pārvaldību;
- samazināt piesārņojošo vielu emisiju vidē un koncerna ietekmi uz klimata pārmaiņām;
- efektīvi izmantot dabas resursus;
- veicināt sabalansētu un ekonomiski pamatotu tehnoloģiju un pasākumu īstenošanu, kas samazina vai novērš ietekmi uz klimata pārmaiņām vai nodrošina pielāgošanos tām;
- rūpēties par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;
- izvērtēt investīciju projektu ietekmi uz vidi, kā arī nodrošināt kaitējuma videi maksimālu samazināšanu;
- regulāri un atklāti informēt sabiedrību un ieinteresētās puses par aktivitātēm vides jomā;
- rīkoties videi draudzīgi un aicināt videi draudzīgi rīkoties sadarbības partnerus un sabiedrību;
- veicināt *zaļā* iepirkuma pamatprincipu iekļaušanu iepirkuma procedūrās.

Latvenergo koncerna spēju pilnveidoties un uzlabot vides sniegumu apliecina atbilstoši ISO 14001 standarta prasībām ieviestā un sertificētā vides pārvaldības sistēma. Tas nozīmē, ka koncerns pievērš uzmanību ietekmes uz vidi mazināšanai ikvienā uzņēmuma darbības jomā un procesā. 2017. gadā, turpinot vadības procesu pilnveidi, vides pārvaldības sistēma ir paplašināta un ieviesta visās AS „Latvenergo” darbības jomās.

Resursu un enerģijas patēriņš

Ilgtspējīgai resursu izmantošanai tiek pievērsta arvien lielāka uzmanība gan valsts, gan arī Eiropas līmenī. To īpaši veicina ES energoefektivitātes direktīvas prasību īstenošana un apņemšanās ES līmenī par 20 % samazināt primāro energoresursu patēriņu līdz 2020. gadam, kas ir nopietns izaicinājums arī enerģētikas nozarei.

Modemu un augsti efektīvu tehnoloģiju izmantošana ir viens no galvenajiem veidiem, kas ļauj koncernam ietaupīt resursus un samazināt emisiju apjomu. Latvenergo koncerns mērķtiecīgi veic investīcijas tehnoloģiskos uzlabojumos, kas palielina ražotņu efektivitāti, samazina resursu patēriņu un gan tiešā, gan netiešā veidā arī ietekmi uz vidi.

Savās ražotnēs Latvenergo koncerns izmanto optimālu un diversificētu Latvijai pieejamo energoresursu apvienojumu, kas nodrošina augstu atjaunīgās enerģijas īpatsvaru. Koncernam ir sabalansēts un videi draudzīgs ražošanas portfelis, kas galvenokārt ietver hidroelektrostacijas un augsti efektīvas termoelektrostacijas.

Rīgas TEC enerģiju lielākoties ražo koģenerācijā, izmantojot videi draudzīgāko fosilo kurināmo – dabasgāzi. Koģenerācija jeb kombinētā siltuma un elektroenerģijas ražošana ir augsti efektīvs enerģijas ražošanas process, kas nodrošina efektīvāku kurināmā izmantošanu un tādējādi mazāku izmešu, t. sk. CO₂, daudzumu uz saražotās enerģijas vienību. Viens no termoelektrostacijas efektivitāti raksturojošiem rādītājiem ir kurināmā izmantošanas koeficients, kas mainās atkarībā no darbības režīmiem. Latvenergo koncerna termoelektrostacijās šis koeficients koģenerācijas režīmā 2017. gada griezumā ir no 84 līdz 92 %, savukārt kondensācijas režīmā – no 40 līdz 53 %. Ražojot enerģiju koģenerācijas režīmā, tiek iegūts primāro energoresursu ietaupījums attiecībā pret to, ja iekārta darbotos kondensācijas režīmā. 2017. gadā Rīgas TEC-1 šādā ir iegūts primāro energoresursu ietaupījums 26,7 % apjomā, savukārt Rīgas TEC-2 – 20,8 % apjomā.

Latvenergo koncerns regulāri veic investīcijas un tādējādi panāk ne tikai tehnoloģiskus uzlabojumus, bet arī samazina ietekmi uz vidi. 2017. gadā turpināta ilggadējā Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijas programma, savukārt Rīgas TEC-1 uzstādīts dūmgāzu kondensācijas ekonomizators, kas ļauj efektīvāk izmantot kurināmo.

Koncerna resursu racionālai izmantošanai, izmaksu un ietekmes uz vidi mazināšanai nozīmīgi ir arī energoefektivitātes pasākumi. AS „*Latvenergo*” ir ieviesusi un sertificējusi energopārvaldības sistēmu atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 50001. 2017. gadā sertifikātu par energopārvaldības sistēmas atbilstību šim standartam saņēmusi arī SIA „*Liepājas enerģija*”. Energoapārvaldība *Latvenergo* koncernā ietver nepārtrauktu energoefektivitātes rādītāju izvērtēšanu un to pilnveidi, efektīvi izmantojot energoresursus ražošanā, uzlabojot ēku un būvju energoefektivitāti, kā arī modernizējot autoparku atbilstoši energoefektivitātes principiem.

Atjaunīgā enerģija

Latvenergo koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto trīs veidu atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksnī. 2017. gadā 56 % no visas koncernā saražotās enerģijas iegūti, izmantojot atjaunīgos energoresursus – galvenokārt ūdeni. Saražotās elektroenerģijas kopapjomā atjaunīgās enerģijas īpatsvars pēc primāro energoresursu patēriņa ir 70 %, savukārt saražotās siltumenerģijas kopapjomā – 6 %.

Lai saglabātu augstu atjaunīgās enerģijas īpatsvaru, īpaši būtiska ir esošo Daugavas HES jaudu uzturēšana un atjaunošana. *Latvenergo* koncerna stratēģija paredz arī virzību uz esošo ražošanas jaudu diversifikāciju un jaunu jaudu attīstību, kas atbilst primāro resursu diversifikācijas un zemas emisijas projektu kritērijiem.

Atbilstība vides aizsardzības prasībām

Vides normatīvo aktu prasību izpildes nodrošināšanai *Latvenergo* koncerns aktīvi sadarbojas ar valsts vides institūcijām, sniedzot ar vides aizsardzību saistīto informāciju, pildot saņemto atļauju nosacījumus, kā arī konsultējoties par vides aizsardzības jautājumiem.

Eiropas Komisijas 2017. gada jūlijā pieņemtajā lēmumā (ES) 2017/1442 noteiktas stingrākas prasības lielajām sadedzināšanas iekārtām attiecībā uz kaitīgo vielu koncentrāciju dūmgāzēs. Šīs prasības ir saistošas arī Rīgas TEC, un tās jāievieš četrus gadus laikā. Ņemot vērā, ka abas termoelektrostacijas ir rekonstruētas, jaunā regulējuma prasības pamatos jau ir izpildītas.

Gaisa piesārņojums

Siltumnīcefekta gāzu izraisītās klimata pārmaiņas ir viena no aktuālākajām globālajām vides problēmām, kam tiek pievērsta arvien lielāka vērība. *Latvenergo* koncerna iekārtu modernizācija, aizstājot vecās, mazāk efektīvās iekārtas ar tādām, kas atbilst labākajiem tehniskajiem paņēmieniem, ir nozīmīgs ieguldījums klimata pārmaiņu samazināšanā un izvirzīto vides mērķu sasniegšanā.

2017. gadā Eiropas Savienībā turpinājies darbs normatīvo aktu izstrādei klimata un enerģētikas jomā periodam pēc 2020. gada. Virzībā uz CO₂ emisijas samazināšanu sagaidāmas pārmaiņas ES Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) darbībā. *Latvenergo* koncerns sagaida, ka jauno normatīvo aktu izstrāde un ieviešana ES ETS dalībniekiem radīs taisnīgus un vienlīdzīgus nosacījumus, kā arī emisijas kvotu cenas atspoguļos efektīvu un videi draudzīgu tehnoloģiju priekšrocības enerģijas tirgū.

Lai ierobežotu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām un ievērotu normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, *Latvenergo* koncerns veic piesārņojošo vielu monitoringu un uzskaiti, kā arī plāno un īsteno energoefektivitātes un vides aizsardzības pasākumus. Iekārtu modernizācija ir aktuāla gan no ražošanas efektivitātes, gan no vides aizsardzības viedokļa.

Bioloģiskā daudzveidība

Rūpes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un darbības ietekmes mazināšanu ir viens no *Latvenergo* koncerna Vides politikas pamatprincipiem. Savā darbībā koncerns plāno un veic pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, un galvenie virzieni šajā jomā ir putnu aizsardzība un zivju resursu atjaunošana.

Darbības indikatori

301-1 Izmantoto materiālu masa vai apjoms un organizācijas enerģijas patēriņš

302-1 *Latvenergo* koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni, kā arī fosilo kurināmo – galvenokārt dabasgāzi, un nelielos daudzumos arī citus kurināmos veidus. 2017. gadā atjaunīgie energoresursi veidoja 51 % no kopējā energoresursu patēriņa, savukārt 49 % – fosilais kurināmais. Atjaunīgo energoresursu īpatsvaru kopējā energoresursu patēriņā ietekmē izstrādātās enerģijas apjoms, ko galvenokārt nosaka hidroloģiskie apstākļi un tirgus faktori (skatīt sadaļu „Ražošana un tirdzniecība”).

Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai ir atšķirīga primāro energoresursu patēriņa proporcija starp atjaunīgajiem un fosilajiem energoresursiem. Pēc primāro energoresursu patēriņa 2017. gadā saražotās elektroenerģijas daudzums, izmantojot atjaunīgos energoresursus (ūdeni, vēju, koksni), ir 70 % jeb 4 014 GWh, savukārt 30 % jeb 1 720 GWh saražotas, izmantojot dabasgāzi. Lielo atjaunīgo energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas ražošanā nodrošina galvenokārt izstrāde Daugavas HES.

Saražotās siltumenerģijas daudzums, izmantojot koksni (šķeldu), ir 157 GWh, kas veido 6 % no kopējā *Latvenergo* koncernā saražotā siltumenerģijas apjoma. Koksni siltumenerģijas ražošanā izmanto Ķeguma katlumājā, kā arī Liepājas ražotnēs – biomasas koģenerācijas stacijā un biomasas katlumājā. Savukārt 94 % jeb 2 462 GWh siltumenerģijas saražotas, izmantojot dabasgāzi un nelielā apjomā dīzeldegvielu.

Enerģijas patēriņš ražošanas procesu nodrošināšanai (pašpatēriņš) 2017. gadā ir 105 GWh jeb 1,3 % no saražotās enerģijas.

Transporta vajadzībām 2017. gadā izlietoti 1 066 tūkstoši litru benzīna un 1 728 tūkstoši litru dīzeldegvielas, kas ir attiecīgi par 18 % un 29 % mazāk nekā 2016. gadā.

Enerģoresursu uzskaitē un aprēķinos tiek veikts, pamatojoties uz nepārtrauktiem mērījumiem vai atbilstoši kurināmā piegādātāja dokumentācijai un iekšējai uzskaitē, kā arī atbilstoši Latvijas normatīvajos aktos, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujās un ES regulējumā noteiktajām prasībām.

303-1 Ūdens patēriņš pēc avota veida

Latvenergo koncerns ūdens resursus izmanto galvenokārt ražošanas procesu nodrošināšanai. Salīdzinoši neliels ūdens daudzums tiek patērēts citām saimnieciskām vajadzībām, kā arī ārējo patērētāju ūdensapgādei.

Koncerna ūdens patēriņa bilancē ietver virszemes, pazemes un ūdensvadu ūdeni. 2017. gadā darbības nodrošināšanai patērēti 1 582 tūkstoši m³ ūdens, t. sk. 85 % jeb 1 345 tūkstoši m³ virszemes ūdens, 9 % jeb 145 tūkstoši m³ pazemes ūdens un 6 % jeb 92 tūkstoši m³ ūdensvadu ūdens.

Lielākais virszemes ūdens patērētājs ir Rīgas TEC-2, kas ražošanas vajadzībām 2017. gadā patērējis 1 340 tūkstošus m³ ūdens. 33 % no šī apjoma jeb 443 tūkstoši m³ ir dzesēšanas ūdens. TEC-2 ūdens resursu patēriņu galvenokārt ietekmē ražošanas iekārtu darbības režīmi un izstrādātās enerģijas daudzums. Savukārt lielākais pazemes ūdens patērētājs ir Rīgas TEC-1, kas siltumtīklu piebarošanas ūdens sagatavošanai ir izlietojis 60 tūkstošus m³ pazemes ūdens.

Ūdens patēriņa dati iegūti pēc skaitītāju rādījumiem.

Primāro energoresursu patēriņš (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Ūdens, vējš*	TJ	10 278	6 946	6 511	8 834	15 391
Koksne	TJ	522	718	693	759	767
Kopā atjaunīgie energoresursi	TJ	10 800	7 664	7 204	9 593	16 158
Dabasgāze	TJ	20 168	17 459	19 194	20 185	15 607
Dīzeldegviela	TJ	1	6	2	1	1
Kopā fosilie energoresursi	TJ	20 169	17 465	19 196	20 186	15 608
KOPĀ	TJ	30 969	25 129	26 400	29 779	31 766

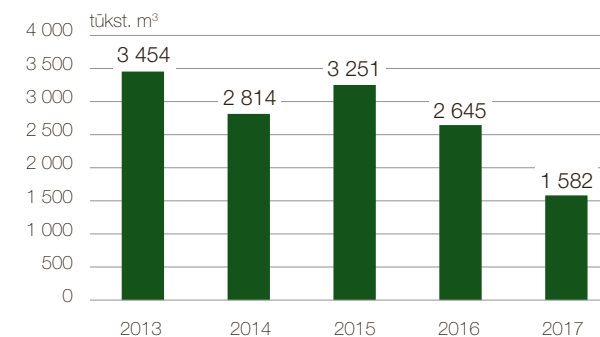
* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6 GJ=1 MWh)

Primāro energoresursu patēriņš elektroenerģijas ražošanai (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Ūdens, vējš*	TJ	10 278	6 946	6 511	8 834	15 391
Koksne	TJ	59	173	181	193	189
Kopā atjaunīgie energoresursi	TJ	10 337	7 119	6 692	9 027	15 580
Dabasgāze	TJ	10 253	8 391	10 910	10 583	6 477
Kopā fosilie energoresursi	TJ	10 253	8 391	10 910	10 583	6 477
KOPĀ	TJ	20 590	15 510	17 602	19 610	22 057

* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6 GJ=1 MWh)

Primāro energoresursu patēriņš siltumenerģijas ražošanai (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Koksne	TJ	463	545	512	566	578
Kopā atjaunīgie energoresursi	TJ	463	545	512	566	578
Dabasgāze	TJ	9 915	9 068	8 284	9 602	9 130
Dīzeldegviela	TJ	1	6	2	1	1
Kopā fosilie energoresursi	TJ	9 916	9 074	8 286	9 603	9 131
KOPĀ	TJ	10 379	9 619	8 798	10 169	9 709

Ūdens resursu patēriņš (2013–2017)

304-2 **Būtiska darbību, produktu un pakalpojumu ietekme uz bioloģisko daudzveidību**

Putnu aizsardzība

Putnu aizsardzības un izpētes jautājumos *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību (LOB). Īpašu uzmanību koncerns pievērš baltā stārķa aizsardzībai. Jau septīto gadu koncerns kopā ar LOB īsteno projektu *Baltā stārķa monitorings* nolūkā iegūt informāciju par baltā stārķa populāciju Latvijā. Latvijā ligzdo vismaz 12 000 balto stārķu pāru, un visbiežāk par ligzdas būvēšanas vietu šie putni izvēlas elektrolīniju balstus. 2017. gadā uz elektrolīniju balstiem Latvijā atradās 9 359 baltā stārķa ligzdas. Lai izpildītu elektroenerģijas piegādes drošības nosacījumus un samazinātu balto stārķu bojāeju elektrolīnijās, 2017. gadā, saskaņojot ar vides institūcijām, no elektrolīniju balstiem noņemtas 1 059 potenciāli bīstamas ligzdas. Stārķu ligzdošanas periodā putnus traucē tikai retos gadījumos, ja tiek apdraudēta energoapgādes un sabiedrības drošība.

Zivju resursu atjaunošana un Daugavas krastu stiprināšana

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām *Latvenergo* koncerns ik gadu veic maksājumus zivju resursu atjaunošanai Daugavas baseinā. 2017. gadā šajā programmā veikti maksājumi 1 035 tūkstošu EUR apmērā. Pārskata gadā Daugavas baseina zonā ielaisti aptuveni 600 tūkstoši laša un taimiņa smolta mazuļu, 700 tūkstoši zandarta, sigas un vimbas mazuļu, kā arī 12 miljoni nēģu kāpuru.

Zivju resursu atjaunošanas jomā *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar biedrību „Mēs zivīm”. 2017. gada aprīlī veikta 400 mākslīgo nārsta ligzdu izvietošana Ķeguma HES un Rīgas HES ūdenskrātuvē, lai veicinātu Daugavas baseinam raksturīgu zivju sugu atjaunošanu. Savukārt lai samazinātu zivju bojāeju vasaras periodā, kad remontdarbu veikšanai hidroelektrostacijās tiek pazemināts ūdenslīmenis, koncerns pielāgo HES darbības režīmus un sadarbībā ar biedrību organizē atsegtu platību apsekošanu.

Sadarbībā ar biedrību „Mēs zivīm” un Ogres novada pašvaldību 2017. gadā īstenots projekts „Vedzes upes tīrīšana”. Tā ietvaros 12 km garā upe attīrīta no koku sagāzumiem un bebru aizsprostiem, uzlabojot ūdens caurvades spēju, ekoloģisko kvalitāti un nodrošinot labvēlīgākus apstākļus lašveidīgajām zivīm un strauta nēģim. Pēc tīrīšanas darbu pabeigšanas upē ielaisti 2 tūkstoši strauta foreļu mazuļu, papildinot Daugavas baseina ūdenstilpju zivju resursus.

2017. gada sākumā stājās spēkā izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz Daugavas krastu stiprināšanas izdevumu segšanu, kurus no 2017. gada segs no dabas resursu nodokļa par elektroenerģijas ražošanai HES izmantoto ūdeni. Pārskata gadā nodokli samaksāti 6,8 miljoni EUR.

Ceļotāzīvu migrācijas un dabiskās atražošanās atjaunošanas iespēju izpēte Daugavas baseinā

2017. gadā turpināta 2013. gadā uzsāktā izpēte par ceļotāzīvu migrācijas un dabiskās atražošanās atjaunošanas iespēju Daugavas baseinā. Izpētes mērķis ir saprast Atlantijas lašu uzvedību nārsta vietās Ogres upē un analizēt šīs sugas spēju iedzīvoties. 2017. gada rudenī Ogres upē ielaisti 20 iezīmēti laši. 2018. gada pavasarī plānots iegūt datus, kas ļaus precīzāk novērtēt Ogres upes potenciālu un plānot tālākos pasākumus ceļotāzīvu migrācijas un dabiskās atražošanās atjaunošanai.

2017. gada septembrī ES vides un klimata pasākumu programmā *LIFE* tika iesniegts Zviedrijas un Latvijas sadarbības projekts upju savienojamības un biotopu uzlabošanai *LIFE Connects*. Koncerna nolūks šī projekta ietvaros ir novērtēt, vai un ar kādiem paņēmieniem Daugavas baseinā būtu iespējams daļēji atjaunot migrējošo zivju dabisko atražošanu.

305-1 **Tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas**

Tiešo siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomu *Latvenergo* koncernā nosaka kurināmā patēriņš, ko savukārt ietekmē koncernā izstrādātās enerģijas apjoms un ražošanu izvēlētie darbības režīmi. 2017. gadā koncerna sadedzināšanas iekārtas emitējušas 882 tūkstošus tonnu CO₂, kas ir par 23 % mazāk nekā pērn. CO₂ emisijas samazinājumu galvenokārt nosaka fakts, ka 2017. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ievērojami vairāk elektroenerģijas izstrādāts Daugavas HES.

CO₂ emisija tiek aprēķināta atbilstoši Latvijas normatīvajos aktos, TEC-1 un TEC-2 siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujās un ES noteiktajām prasībām. Koncerna kopējo CO₂ emisijas apjomu veido:

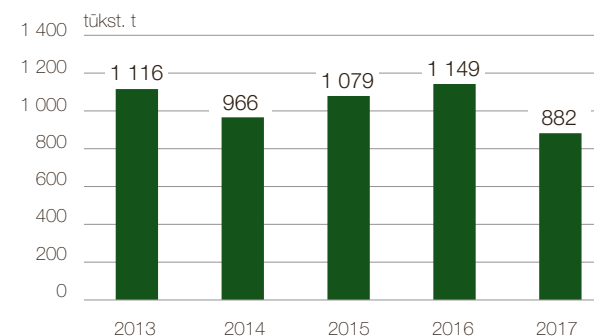
- emisija no iekārtām, kas piedalās ES ETS (sadedzināšanas iekārtas ar nominālo ievadīto siltuma jaudu virs 20 MW);
- emisija no iekārtām, kas šajā sistēmā nepiedalās (9,9 tūkstoši tonnu CO₂).

Šajā apjomā ietverta arī emisija, kas saistīta ar enerģijas ražošanas procesa nodrošināšanu.

Koncerns ekspluatē arī iekārtas, kas satur sēra heksafluorīda (SF₆) gāzi, un aukstuma iekārtas, kurās ir gāzes ar nebūtisku globālās sasilšanas potenciālu. Tās ir slēgtas iekārtas, kurās gāzu noplūdes nav konstatētas, tāpēc šīs gāzes aprēķinā netiek iekļautas.

Papildus norādītajam apjomam *Latvenergo* koncernā CO₂ emisija rodas arī no transportam izmantotās degvielas. Autotransporta radīto CO₂ emisiju apjoms 2017. gadā ir 7,1 tūkstošus tonnu, kas veido nepilnu 1 % no kopējā emisiju daudzuma.

CO₂ emisija no sadedzināšanas iekārtām (2013–2017)

305-4 Siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte

Īpatnējie CO₂ emisijas rādītāji uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību koncernā kopumā raksturo atjaunīgo energoresursu un fosilā kurināmā patēriņa sadalījumu un ražošanas efektivitāti. Jo zemāki šie rādītāji, jo lielāks elektroenerģijas īpatsvars saražots no atjaunīgajiem energoresursiem un jo efektīvāk darbojušās TEC iekārtas.

2017. gadā CO₂ emisija uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību koncernā kopumā ir 0,06 tonnas CO₂/MWh, savukārt Rīgas termoelektrostacijās – 0,25 tonnas CO₂/MWh. 2017. gadā koncerna kopējās CO₂ emisijas intensitātes samazinājumu noteicis būtiskais elektroenerģijas izstrādes pieaugums Daugavas HES.

305-7 NO_x, SO₂ un citas būtiskas emisijas gaisā

Kaitīgo vielu emisija atmosfērā ir tieši atkarīga no izstrādātās enerģijas apjoma, izmantotā kurināmā, tā izmantošanas efektivitātes un tehnoloģiju veida.

- Dabasgāze ir videi draudzīgākais fosilais kurināmais, ko *Latvenergo* koncernā izmanto gan Rīgas TEC, gan arī, kur tas iespējams, Liepājas ražotnēs un mazajās katlumājās. Tomēr, sadedzinot dabasgāzi, bez oglekļa dioksīda atmosfērā tiek radīta arī slāpekļa oksīdu (NO_x) un oglekļa monoksīda (CO) emisija.
- Kā avārijas kurināmo Rīgas TEC izmanto dīzeļdegvielu. Tai sadegot, tiek radīta nenozīmīga sēra dioksīda (SO₂) un cieto daļiņu emisija. Dīzeļdegvielas uzglabāšanas laikā rodas ogļūdeņražu emisija.
- Sadedzinot koksni mazajās katlumājās un Liepājas ražotnēs, rodas NO_x, CO un cieto daļiņu emisija.

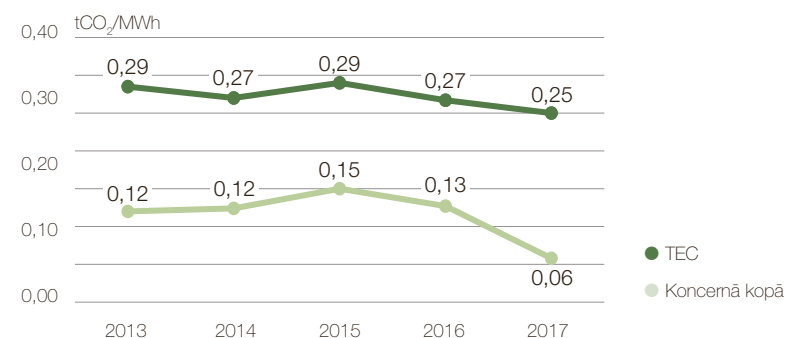
Emisijas daudzumi no sadedzināšanas iekārtām, kas atbilst rūpnieciskā piesārņojuma direktīvas nosacījumiem, tiek noteikti, pamatojoties uz nepārtraukto emisijas mērījumu rezultātiem. Mazo un vidējo sadedzināšanas iekārtu (ar ievadīto jaudu līdz 50 MW) emisiju nosaka, izmantojot normatīvajos aktos noteiktos emisijas faktoros.

307-1 Neatbilstība likumiem un normatīvajiem aktiem vides jomā

2017. gadā koncernā veiktas piecas Valsts vides dienesta plānveida tematiskās pārbaudes, kā arī viena Veselības inspekcijas plānveida kontrole. Pārbažu rezultātā par koncerna darbību 2017. gadā nav saņemti būtiski aizrādījumi vai sankcijas no kontrolējošām institūcijām.

2017. gada janvārī noticis viens naftas produktu noplūdes gadījums Pļaviņu HES, par ko Madonas

Īpatnējā CO₂ emisija (2013–2017)

NO_x, CO, SO₂ un citas emisijas (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
NO _x	t	792	623	737	803	613
NO _x sadedzināšanas iekārtās	kg/MWh	0,18	0,16	0,17	0,16	0,15
NO _x koncernā kopā	kg/MWh	0,11	0,11	0,12	0,11	0,07
CO	t	397	415	319	361	318
CO sadedzināšanas iekārtās	kg/MWh	0,09	0,10	0,08	0,07	0,08
CO koncernā kopā	kg/MWh	0,06	0,07	0,05	0,05	0,04
SO ₂	t	3	1	4	4	5
Citas*	t	14	17	4	17	19

* ietverts cieto daļiņu un ogļūdeņražu emisijas apjoms

Reģionālā vides pārvalde sastādīja pārkāpuma protokolu. Pamatojoties uz to, pieņemts lēmums par administratīvo pārkāpumu un piemērota soda nauda 1 600 EUR apmērā. Noplūdes vietā tika veikta piesārņojuma seku ierobežošana un likvidēšana, kā arī apzināti nepieciešamie pasākumi, lai turpmāk mazinātu vai pilnībā izslēgtu šāda piesārņojuma rašanos.

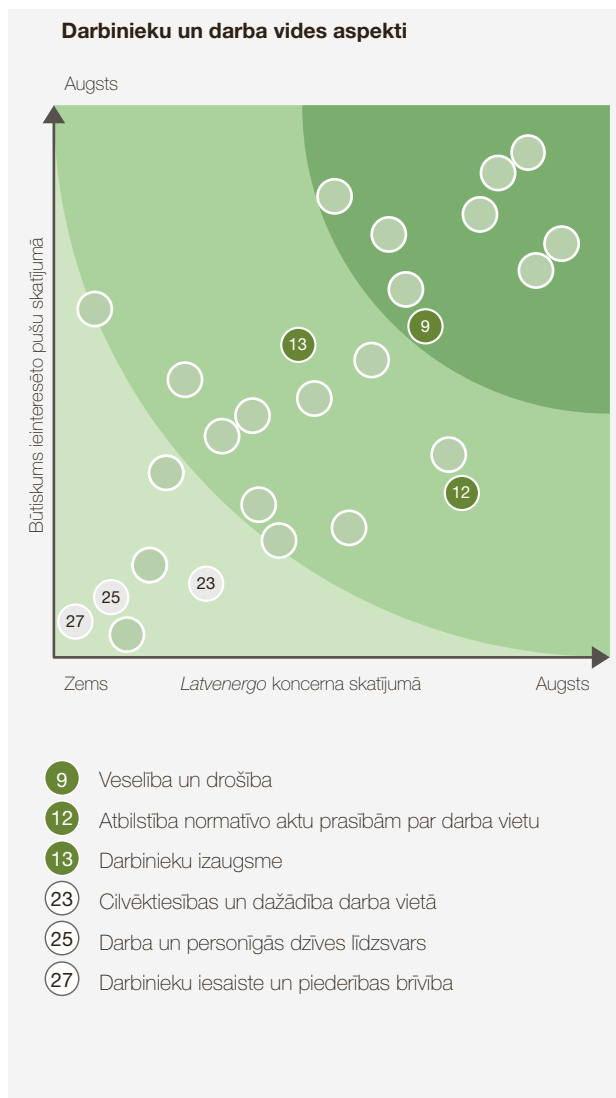
Piešķirtās CO₂ emisijas kvotas (2013–2017)

	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Rīgas TEC	skaits	502 865	442 778	392 255	343 330	295 942
Liepājas enerģija	skaits	36 536	29 025	29 855	21 158	18 218

EU5 Piešķirto CO₂ emisijas kvotu sadalījums kvotu tirdzniecības sistēmā

ES ETS nosaka, ka emisijas kvotas bez maksas tiek piešķirtas tikai siltumenerģijas ražošanai, un piešķirto kvotu apjoms pakāpeniski samazinās līdz 2020. gadam, sasniedzot 30 % no nepieciešamā apjoma. 2017. gadam Rīgas TEC siltumenerģijas ražošanai tika piešķirtas 295 942 kvotas un Liepājas ražotnēm – 18 218 kvotas. Viena tonna CO₂ emisijas ir ekvivalenta vienai kvotai. Pārskatu par iegādātajām, izmantotajām un pārdotajām kvotām skatīt Gada pārskata [13.b pielikumā](#).

4.6. DARBINIEKI UN DARBA VIDE

Vadības pieeja

Latvenergo koncerna vadība apzinās, ka darbinieki ar viņu atšķirīgām kompetencēm un dažādību ir vērtība, kas dod iespēju uz darbības aspektiem raudzīties no atšķirīgiem skatupunktiem un tā sasniegt labākus rezultātus. Koncerns piesaista un attīsta vadītājus un līderus, kas spēs veicināt koncerna izaugsmi un nodrošināt to, ka darbinieku kompetences atbilst uzņēmuma mērķiem un nākotnes vajadzībām. Darbinieku iesaiste un vēlme īstenot inovatīvas idejas gan darba vides uzlabošanā, gan koncerna konkurētspējas palielināšanā ir nozīmīgs resurss, tādēļ 2017. gadā izstrādātas vadlīnijas darbam ar augsta potenciāla darbiniekiem, un to īstenošana tiks uzsākta 2018. gadā.

Personāla vadības politika un pamatprincipi

Latvenergo koncerna personāla vadības galvenie uzdevumi ir pakārtoti stratēģijai un vērsti uz to, lai ikviena darbinieka rīcība atbilstu koncerna vērtībām – atbildībai, efektivitātei un atvērtībai. 2017. gada sākumā tika aktualizēta *Latvenergo* koncerna personāla vadības politika, kas atbalsta koncerna stratēģijā 2017.–2022. gadam noteiktos personāla vadības virzienus:

- darbinieku iesaiste nolūkā veicināt izaugsmi, produktivitāti un inovācijas;
- uz izcilību vērstu prasmju un kompetenču vadība un līderu veidošana koncerna mērķu sasniegšanai;
- visaptveroša dažādības vadība, panākot visu darbinieku pilnvērtīgu iesaisti un spējas realizēt savu potenciālu neatkarīgi no iespējamiem ierobežojošiem faktoriem;
- līdzsvarota motivēšanas sistēma, kas atbalsta izcilību un līderību.

Politikā noteiktie personāla vadības galvenie pamatprincipi:

- sociālā atbildība – tiek veidota un uzturēta droša darba vide, vienlīdzīgi nodarbinātības noteikumi un attieksme pret visiem darbiniekiem;
- sociālais dialogs ar darbiniekiem un to pārstāvjiem;
- kompetenču attīstība, dalīšanās ar zināšanām un zināšanu nodošana;
- iesaistišanās un atbildība par darba izpildi, lai nodrošinātu mērķu sasniegšanu;

- atbalsts dažādībai, jaunām zināšanām un inovācijām;
- godīgums un savstarpēja cieņa darba devēja un darbinieku attiecībās – darba devējs un darbinieki ir līdzvērtīgi partneri, kas savas attiecības veido, ievērojot vispārējus ētikas principus un nepieļaujot interešu konflikta situācijas.

Visās darbības jomās *Latvenergo* koncerns ievēro cilvēka pamattiesības, kas nostiprinātas LR Satversmē, likumos un Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos. Darba vide un procesi tiek veidoti tā, lai nepieļautu iespēju, ka tiktu aizskartas vai pārkāptas, ciktāl koncerns to spēj ietekmēt, koncerna un tā apakšuzņēmēju darbinieku cilvēktiesības.

Droša darba vide

Latvenergo koncernā drošas darba vides radīšanai tiek veltīta īpaša uzmanība. Veicot darba vides iekšējo uzraudzību un ievērojot Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības, tiek izstrādāts ikgadējs darba aizsardzības pasākumu plāns, kas vērsti uz drošas darba vides uzturēšanu. *Latvenergo* koncerns nodrošina darbiniekus ar viņu vajadzībām atbilstošām darba vietām, individuāliem aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem, kā arī veic darbinieku apmācību par darba aizsardzības jautājumiem un drošām darba metodēm. Koncerna arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēma atbilst OHSAS 18001 prasībām un ļauj mērķtiecīgi mazināt uzņēmuma arodveselības un darba drošības riskus.

Latvenergo koncerns pastāvīgi pievērš uzmanību darbinieku viedoklim par darba vides drošību. Lai aktualizētu darba vides vērtējumu, 2017. gada viedokļu aptaujā tika iekļauti papildu jautājumi par darba vides drošību, un 96 % aptaujāto atbildēja, ka kopumā savā darba vietā jūtas droši. Pastiprināta uzmanība tika veltīta arī jaunu, inovatīvu informatīvo materiālu izveidei, piemēram, e-mācību vidē izstrādāta programma par pirmās palīdzības sniegšanu, lai jebkurš darbinieks apgūtu jaunas vai atkārtotu jau esošās zināšanas par pirmo palīdzību.

Darba aizsardzības pasākumi tiek nodrošināti ne tikai *Latvenergo* koncerna, bet arī pakalpojumu sniedzēju darbiniekiem. Koncernā tiek veikta visu darbuuzņēmēju darbinieku instruktāža un apmācība drošai darba izpildei. Darbuuzņēmēji pārvalda savus cilvēkresursus, un koncerns uzrauga to darbību koncerna objektos.

Darbinieku izaugsme

Darbinieku iesaiste ir priekšnoteikums izaugsmei, attīstībai un mērķu sasniegšanai. No tā, vai darbinieki jūtas iesaistīti un piederīgi, atkarīgs arī darba sniegums un produktivitāte. Tādēļ, lai noskaidrotu darbinieku viedokli par dažādiem darba vidi veidojošiem faktoriem, ik gadu tiek veikta anonīma darbinieku aptauja, kuras ietvaros tiek apzināts arī darbinieku iesaistes līmenis. 2017. gada aptaujas rezultāti liecina par nemainīgi augstu iesaistes līmeni – iesaistes aspektu vidējais vērtējums ir 6,04 septiņu punktu skalā. 2017. gadā kā viens no koncerna darbības rādītājiem tika izvirzīts darbinieku piesaistības rādītājs (*TRI*M*), un darbinieku aptaujas ietvaros šī rādītāja mērījumi turpmāk tiks veikti katru gadu.

Lai paaugstinātu procesu efektivitāti, koncerns pastāvīgi pilnveido darbinieku pašapkalpošanās sistēmu, kas nodrošina ātru un efektīvu informācijas apmaiņu un dažādu vadības procesu uzturēšanu. Kopš 2017. gada šajā sistēmā tiek veikts arī pilns mērķu vadības process, t. sk. mērķu izpildes monitorings. Tāpat 2017. gadā uzsāka pienākumu aprakstu un energoietaišu apkalpojošā personāla kompetenču vadības procesu digitalizācija, ko plānots īstenot līdz 2018. gada beigām.

Darbinieku attīstība

Latvenergo koncerns rūpējas par darbinieku attīstību, lai nodrošinātu koncerna mērķu izpildi un stratēģiskās kompetences. 2017. gadā īpaša uzmanība tika pievērsta:

- vadītāju prasmju uzlabošanai darbinieku kompetenču novērtēšanā, veidojot vienotu izpratni par stratēģisko kompetenču modeli (apmācīti 264 vadītāji);
- pārdošanas prasmju uzlabošanai (apmācīti 180 darbinieki);
- stresa vadīšanas iemaņu veidošanai (apmācīti 284 darbinieki);
- fizisko personu datu aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu piemērošanai praksē (apmācīti 340 darbinieki)

Darbības indikatori

Darbinieku skaits un Darba kopīgums

102-8
102-41

Latvenergo koncerna stratēģija ir vērsta uz ilgtspēju un konkurētspējas nostiprināšanu, kas paredz maksimālu efektivitātes paaugstināšanu, tostarp procesu pārskatīšanu un turpmāku centralizēšanu. 2017. gadā koncernā uzsāka efektivitātes programma, kuras ietvaros periodā līdz 2022. gadam plānots samazināt darbinieku skaitu par aptuveni ceturtdaļu. Līdz ar to 2017. gadā koncerna darbinieku skaits samazinājās un gada beigās *Latvenergo* koncernā bija nodarbināti 3 908 darbinieki.

Darbinieku sadalījums darbības segmentos (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Ražošana un tirdzniecība	skaitis	971	989	992	987	949
Sadale	skaitis	2 505	2 545	2 568	2 521	2 344
Pārvades aktīvu pārvaldība*	skaitis	444	443	11	10	9
Korporatīvās funkcijas	skaitis	592	586	606	613	606
KOPĀ	skaitis	4 512	4 563	4 177	4 131	3 908

* Līdz ar pārvades sistēmas aktīvu izbūves un uzturēšanas funkciju nodošanu AS „Augstsprieguma tīkls” no 2015. gada 1. janvāra notika 430 *Latvenergo* koncerna darbinieku pāreja uz AS „Augstsprieguma tīkls”.

Latvenergo koncerna darbinieki var pilnveidot prasmes un zināšanas sev ērtākajā veidā – izmantojot darba devēja sniegto iespēju apgūt nepieciešamo gan iekšējās un ārējās klātienes mācībās, gan koncerna e-mācību platformā. Darbam nepieciešamās zināšanas un prasmes darbinieki var papildināt gan pēc vadītāju ieteikumiem, gan pašu iniciatīvas.

Zināšanu pārmantojamība

Latvenergo koncerna darbības ilgtspējai būtiska ir zināšanu pēctecības nodrošināšana. Koncerns veicina zināšanu uzkrāšanu un nodošanu kolēģiem, lielu uzmanību pievērš jaunu darbinieku apmācībai un savlaicīgai pēctecū sagatavošanai darba vietās, kur nepieciešamas specifiskas un unikālas tehniskās zināšanas.

Kā viena no prioritātēm zināšanu pārmantojamībā ir kvalitatīvas praktiskās apmācības augstskolu un vidējo profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem, nodrošinot ar katru gadu arvien vairāk apmaksātu prakses vietu koncerna sabiedrībās. 2017. gadā *Latvenergo* koncerns nodrošināja apmaksātas prakses vietas 180 praktikantiem. Koncernam ir izveidota sadarbība ar Latvijas izglītības iestādēm, tādējādi veicinot izglītību inženierzinātņu jomā un nākotnes darbaspēka attīstību Latvijā kopumā.

2017. gadā AS „*Latvenergo*” un AS „*Sadales tīkls*” parakstīja līgumu ar Latvijas Darba devēju konfederāciju par ESF projekta „Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos” īstenošanu. Projekts paredz papildus tradicionālajām mācību praksēm plašāk ieviest darba vidē balstītas mācības, kas ir jauna metode Latvijas profesionālās izglītības sistēmā.

Turpinot praktiskās apmācības kvalitātes uzlabošanu, 2017. gadā darbaudzinātāju apmācības programmu apguva 30 darbaudzinātāji. Astoņi darbaudzinātāji apguva līdzīgu uzņēmumu pieredzi Horvātijas energokompānijā „*HEP Group*”. Maijā *Latvenergo* koncerns tika uzņemts Eiropas Mācekļības aliansē (*European Alliance for Apprenticeships*), kas apliecina spēju nodrošināt praktiskās apmācības kvalitāti.

Darbinieku struktūrā ir salīdzinoši augsts vīriešu īpatsvars – 71 % no darbiniekiem ir vīrieši, 29 % – sievietes. Vīriešu īpatsvars saistīts ar nozares specifiku, kas nosaka augstu tehnisko profesiju skaitu.

Latvenergo koncernā vairumā gadījumu darba līgumi tiek slēgti uz pilnu darba laiku un nenoteiktu laiku. Nepilnu darba laiku 2017. gadā strādā 8 darbinieki jeb 0,2 % no kopējā darbinieku skaita (0,2 % no vīriešu kopskaita un 0,5 % no sieviešu kopskaita). Savukārt uz noteiktu laiku ir noslēgti 1,9 % no visiem darba līgumiem (vīriešiem – 1 %, sievietēm 4,2 %). Šie rādītāji nav būtiski mainījušies, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem.

Rūpējoties par darbinieku sociālo drošību un labsajūtu, koncerna kapitālsabiedrības AS „*Latvenergo*”, AS „*Sadales tīkls*”, AS „*Latvijas elektriskie tīkli*” un AS „*Enerģijas publiskais tirgotājs*” ir noslēgušas Darba kopīgumu ar arodbiedrību „*Enerģija*”. Darba kopīgums nodrošina darbinieku ekonomisko un sociālo interešu aizsardzību papildus tiesību aktos noteiktajām prasībām.

2017. gadā Darba kopīgums attiecās uz 97 % koncerna darbinieku, šis īpatsvars ir nemainīgs pēdējo gadu laikā. Noslēgtie kopīgumi attiecas ne tikai uz arodbiedrības biedriem, kas šobrīd ir ap 60 % no koncerna darbinieku skaita, bet uz visiem augstākminētajās kapitālsabiedrībās nodarbinātajiem. Līdz ar to sociālo garantiju jomā tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret ikvienu darbinieku un tiek mazināta konfliktu iespējamība starp darbiniekiem un darba devēju.

402-1 Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods(-i) par darbības izmaiņām

Latvenergo koncerns regulāri informē darbiniekus un arodorganizāciju par koncerna saimniecisko darbību, aktualitātēm, attīstību un plānotajām izmaiņām struktūrā. Darba kopīgums nosaka, ka darba devējam jāinformē arodbiedrība ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms pieprasījuma iesniegšanas par piekrišanas došanu darba līguma uzteikšanai darbiniekam. Savukārt par paredzēto kolektīvo atļaušanu jāuzsāk konsultēšanās

ar arodorganizāciju ne vēlāk kā mēnesi pirms paziņojuma iesniegšanas Nodarbinātības valsts aģentūrai. Par izmaiņām struktūrā, kas saistītas ar darba vietu skaita samazināšanu, darbinieki jāinformē ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

403-2 Nelaiemes gadījumu veidi un nelaiemes gadījumu, arodslimību, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji

2017. gadā *Latvenergo* koncernā notikuši astoņi nelaiemes gadījumi, no kuriem seši nav bijuši smagi. Neviens ar darbu saistīts nāves gadījums koncernā 2017. gadā nav bijis. Nelaiemes gadījumi tiek uzskaitīti un izmeklēti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajam. Tāpat tiek veiktas atbilstošas papildu apmācības darbiniekiem.

2017. gadā darbuzņēmēju darbiniekiem ir konstatēti seši nelaiemes gadījumi (2016. gadā – 3).

Nelaiemes gadījumu un prombūtnes rādītāji* (2013–2017)						
	Mērv.	2013	2014	2015	2016	2017
Nelaiemes gadījumu rādītājs (<i>Injury rate, IR</i>)	indekss	0,34	0,23	0,23	0,23	0,23
Arodslimību gadījumu rādītājs (<i>Occupational diseases rate, ODR</i>)	indekss	0,05	0,10	0,03	0,20	0,15
Zaudēto darba dienu rādītājs (<i>Lost day rate, LDR</i>)	indekss	15	8	15	8	22
Nelaiemes gadījumu skaits (nav smagi)	skaits	11	8	5	7	6
Nelaiemes gadījumu skaits (smagi)	skaits	2	1	2	1	2
Nelaiemes gadījumu skaits (letāli)	skaits	0	0	1	0	0
Arodsaslimšanas	skaits	2	4	1	7	5
Prombūtnes laiks (<i>Absentee rate, AR</i>) **	%	3,9	3,5	4,5	4,7	5,1

Nelaiemes gadījumu un prombūtnes rādītāji dalījumā pa dzimumiem* (2015–2017)

	Mērv.	2015		2016		2017	
		Siev.	Vīr.	Siev.	Vīr.	Siev.	Vīr.
Nelaiemes gadījumu rādītājs (<i>Injury rate, IR</i>)	indekss	0,00	0,23	0,03	0,20	0,03	0,20
Arodslimību gadījumu rādītājs (<i>Occupational diseases rate, ODR</i>)	indekss	0,03	0,00	0,11	0,09	0,09	0,06
Zaudēto darba dienu rādītājs (<i>Lost day rate, LDR</i>)	indekss	0,0	14,6	0,3	7,4	0,2	21,8
Nelaiemes gadījumu skaits (nav smagi)	skaits	0	5	1	6	0	6
Nelaiemes gadījumu skaits (smagi)	skaits	0	2	0	1	1	1
Nelaiemes gadījumu skaits (letāli)	skaits	0	1	0	0	0	0
Arodsaslimšanas	skaits	1	0	4	3	3	2
Prombūtnes laiks (<i>Absentee rate, AR</i>) **	%	6,5	3,7	6,3	4,1	6,6	4,4

$$IR = \frac{\text{nelaiemes gadījumu skaits}}{\text{kopējās darba stundas}} \cdot 200\,000$$

$$LDR = \frac{\text{nelaiemes gadījumu dēļ zaudēto dienu skaits}}{\text{kopējās darba stundas}} \cdot 200\,000$$

$$ODR = \frac{\text{arodslimību skaits}}{\text{kopējās darba stundas}} \cdot 200\,000$$

$$AR = \frac{\text{prombūtnes dienu skaits}}{\text{plānotais darba dienu skaits}} \cdot 100$$

** prombūtnes laiks darba nespējas dēļ, tajā skaitā darba nespēja, kas nav saistīta ar nelaiemes gadījumiem darbā un arodsaslimšanas gadījumiem, ieskaitot grūtniecības un dzemdību prombūtni (2013.–2014. gadā nav iekļauti dati par *Elektrum Eesti*, OÜ un *Elektrum Lietuva*, UAB)

403-4 Darba aizsardzības jautājumi, kas iekļauti Darba kopīgumā

Latvenergo Darba kopīgumā ir ietverti darba aizsardzības jautājumi un sadarbība šo jautājumu risināšanā, t. sk.:

- gan darba devējs, gan arodbiedrība, gan darbinieki apliecinājuši savu atbildību, kas attiecas uz darba aizsardzības sistēmas pilnveidošanu, t. sk. darba vides risku novērtēšanu un risku ietekmes maksimālu samazināšanu;
- iekļauta vienošanās par uzticības personu ievēlēšanas termiņu, kas ir pieci gadi, kā arī uzticības personu iesaisti darba aizsardzības uzlabošanā;
- norādīti darba devēja pienākumi arī situācijā, ja noticis nelaiemes gadījums darbā.

404-1 **Mācībās pavadītās stundas dalījumā uz vienu darbinieku gada laikā**

2017. gadā *Latvenergo* koncernā klātienes mācībās piedalījušies 2 557 dalībnieki, un tām kopumā veltītas 68 242 stundas. Vidēji mācībām veltītas 18 stundas vienam darbiniekam. Dalījumā pa amata grupām vidējie rādītāji ir:

- vadītāju amata grupā – 29 stundas;
- speciālistu – 17 stundas;
- kvalificēto strādnieku – 18 stundas;
- citu amatu grupā – 13 stundas uz vienu darbinieku.

Attiecībā uz darbinieku dalību mācībās sadalījumā pa dzimumiem koncernā vīrieši mācībās pavadījuši

vidēji 19 stundas, bet sievietes – vidēji 16 stundas. Iekšējās mācības, pieredzes apmaiņas pasākumi vai diskusijas, kurās iesaistīti visi koncerna darbinieki, tiek organizētas regulāri ne retāk kā reizi gadā.

Koncernā liela uzmanība tiek pievērsta jaunāko tehnoloģiju apguvei, tādēļ tehniskajam personālam tiek organizētas gan iekšējās mācības, gan iekārtu piegādātāju veiktās apmācības. 2017. gadā apmācīti 192 tehniskie speciālisti, tam kopumā veltot 1 776 mācību stundas. Savukārt 70 darbinieki pārskata gadā darba devēja apmaksātās mācībās ieguvuši profesionālo kvalifikāciju, mācībām veltot 37 920 stundas.

E-mācības 2017. gadā izmantojuši 2 193 darbinieki, veicot 2 717 e-mācību aktivitātes, no kurām 1 501 bijusi programmu apguve, savukārt 1 216 – testi.

EU15 **Darbinieku procentuālā daļa, kam ir tiesības pensionēties nākamo 5 un 10 gadu laikā, sadalījumā pēc darba attiecību veida**

Latvenergo koncernā tiek uzturēta līdzsvarota pēctecība un paaudžu nomainīšana atbilstoši koncerna darba specifikai. Attiecīgi darbinieku īpatsvarā, kuri tuvāko 10 gadu laikā varētu pensionēties, salīdzinot ar 2016. gadu, nozīmīgas izmaiņas nav notikušas.

Pensionēšanās laiks (31.12.2017.)					
Profesiju grupas	Mērv.	5 gados		10 gados	
		Sievietes	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši
Vadītāji	skaits %	0,2	0,9	0,6	1,5
Speciālisti	skaits %	3,4	5,9	5,7	10,1
Kvalificēti strādnieki	skaits %	0,3	4,2	0,3	8,5
Citas profesijas	skaits %	0,9	1,0	2,0	1,6
KOPĀ	skaits %	4,8	12,0	8,6	21,7

EU18 **Procentuālā daļa no visiem sadarbības partneriem un to apakšuzņēmumiem, kuru darbiniekiem veikta veselības un darba drošības apmācība**

Latvenergo koncernā notiek visa (t.i., 100 %) darbuzņēmēju personāla instruktāža un apmācība drošai darba izpildei, kā to nosaka Latvijas normatīvie akti, Latvijas energostandarti un savstarpēji noslēgtie līgumi. Darbuzņēmēju darbiniekus instruē koncerna darba aizsardzības speciālisti. Instrukcijas un saistošie dokumenti par drošu darba izpildi ir pieejami arī elektroniski, un darbuzņēmēja personālam ar tiem ir jāiepazīstas.

[Par *Latvenergo* koncernu](#)

[Korporatīvā pārvaldība](#)

[Darbības segmenti](#)

[Darbības indikatori](#)

[Ilgtspējas pārskata pielikumi](#)

[Gada pārskats](#)

ILGTSPĒJAS
PĀRSKATA PIELIKUMI

5.1. PĀRSKATS PAR ZAĻAJĀM OBLIGĀCIJĀM

Zaļo obligāciju emisijas programma tika uzsākta 2015. gada jūnijā, veicot pirmo zaļo obligāciju emisiju 75 miljonu EUR apmērā. Tādējādi AS „Latvenergo” kļuva par pirmo valsts kapitālsabiedrību Austrumeiropā, kas emitējusi šāda veida obligācijas. 2016. gada aprīlī AS „Latvenergo” kā papildu laidieni emitēja zaļās obligācijas 25 miljonu EUR apmērā, noslēdzot 100 miljonu EUR zaļo obligāciju programmu.

AS „Latvenergo” obligācijas ir iekļautas Baltijas parāda vērtspapīru sarakstā un tiek kotētas AS „Nasdaq Riga”. Zaļo obligāciju ISIN kods – LV0000801777. Obligāciju emisijas organizators – AS „SEB banka”. Obligāciju dzēšanas termiņš – 2022. gada 10. jūnijs, fiksētā procentu likme (kupons) – 1,9 % gadā.

Zaļo obligāciju emisijas programma īstenota, turpinot 2012. gadā uzsāktu AS „Latvenergo” obligāciju emisiju un finansējuma piesaistes avotu diversifikāciju. Šobrīd AS „Latvenergo” obligāciju piedāvājuma programmu ietvaros kopumā ir emitētas un vēl neatmaksātas obligācijas 135 miljonu EUR apmērā, kas veido 17% no koncerna kopējiem aizņēmumiem.

Zaļo obligāciju pamatprasība ir piesaistīto līdzekļu izmantošana vienīgi tādos noteiktos vides projektos, kas veicina atjaunīgo energoresursu izmantošanu, energoefektivitāti un vides aizsardzību, kā arī vides ilgtspēju. Projektu izvēles kritēriji, projektu atlases process, speciāla naudas līdzekļu konta izveide un atskaites ziņojumu sagatavošana noteikta Zaļo obligāciju satvarā, kas atrodams [Latvenergo koncerna mājaslapā](#).

Par Zaļo obligāciju satvaru ir saņemts neatkarīga vides eksperta C/CERO augstākais iespējamais zaļo obligāciju novērtējums – tumši zaļā nokrāsa. Tas norādīja uz plānoto attiecināmo projektu atbilstību ilgtermiņa vides aizsardzības un klimata pārmaiņu samazināšanas mērķiem, kā arī uzņēmuma labu korporatīvo pārvaldību un caurskatāmību.

Moody's zaļajām obligācijām ir piešķīrusi augstāko zaļo obligāciju novērtējumu – GB1 (izcili) un kreditreitingu Baa2 līmenī ar stabili nākotnes vērtējumu, kas atbilst AS „Latvenergo” kreditreitingam. Atzinīgs novērtējums tika saņemts par caurskatāmu un pārdomātu lēmumu pieņemšanas procesu, atklātu un saprotamu vērtspapīru emisijā iegūto līdzekļu pārvaldību, kā arī efektīvu ziņošanas un informācijas atklāšanas kārtību.

Zaļo obligāciju ietvaros piesaistītie līdzekļi ir novirzīti ražošanas, pārvades un sadales projektos. Lielākie attiecināmie projekti ir Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programma un energoinfrastruktūras projekts *Kurzemes loks*. 2017. gada janvārī par emisijā gūto līdzekļu pārvaldības un attiecināmo projektu atlases atbilstību Zaļo obligāciju satvarā noteiktajam veikts iekšējais audits, kas atzina procesus par atbilstoši īstenotiem.

Zaļo obligāciju programmas attiecināmie projekti iedalāmi četrās grupās:

atjaunojamā enerģija – jaunu AER jaudu būvniecība un esošo jaudu rekonstrukcija – hidroenerģija, bioenerģija (ne pārtikas), vēja enerģija un saistītā infrastruktūra;

energoefektivitāte – pārvades un sadales tīklu būvniecība un rekonstrukcija, lai samazinātu zudumus tīklos un nodrošinātu AER jaudas pieslēguma iespējas, kā arī viedo tīklu projekti;

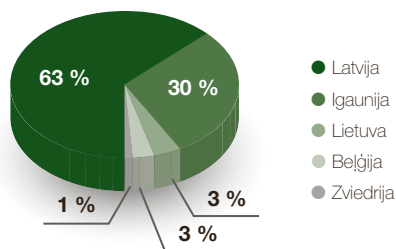

vides aizsardzība – aizsardzība pret plūdiem, atkritumu apsaimniekošana un ūdens resursu pārvaldība;

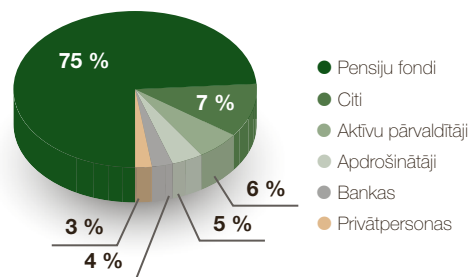
ilgtspējīga vide – vides izpēte un attīstība un programmas dabas aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības jomā.

Investoru ģeogrāfiskais sadalījums*

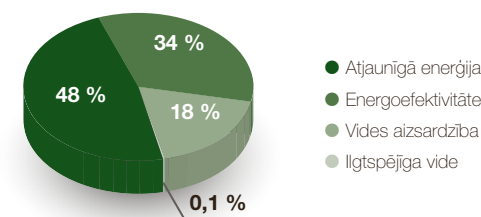
* atbilstoši 2017. gada jūnijā veiktajam kupona izmaksas sadalījumam

Investoru struktūra*

* atbilstoši 2017. gada jūnijā veiktajam kupona izmaksas sadalījumam

Ieguldījumi pa projektu grupām

Zaļo obligāciju programmas attiecināmie projekti

Koncerna darbības segments (īpatsvars no kopējām attiecināmām izmaksām)	Attiecināmie projekti	Attiecināmās izmaksas, milj. EUR	Projekta kopējie mērķi un ieguvumi	
RAŽOŠANA 	Daugavas HES hidroagregātu un tehnoloģisko iekārtu atjaunošana	47,9	Hidroagregātu darba mūža pagarināšana, to jaudas un lietderības koeficienta paaugstināšana. Augsta atjaunīgās enerģijas īpatsvara saglabāšana. Daugavas HES darbības drošuma palielināšana. Eļļas noplūžu riska samazināšana. Programmas realizācijas gaitā CO ₂ emisijas samazinājums ir līdz 18 000 tonnu gadā. Atjaunīgās enerģijas īpatsvars koncernā 2017. gadā bija 75 %.	 Atjaunīgās enerģijas īpatsvars
	Daugavas HES un Aiviekstes HES hidrotehnisko būvju atjaunošana	18,1	Hidrotehnisko būvju un dambju noturības un drošuma uzlabošana, to dzīves cikla pagarināšana. Dambju avārijas risku varbūtības samazināšana un efektīvāka plūdu riska pārvaldība, samazinot potenciālo negatīvo ietekmi uz iedzīvotājiem, īpašumiem un vidi.	
	Ceļotājzivju migrācijas atjaunošanas izpēte Daugavā	0,07	Ietekmes uz bioloģisko daudzveidību mazināšana. Būs apzināti un izpētīti iespējamie pasākumi, kas ļautu efektīvāk kompensēt Daugavas HES ietekmi uz zivju resursiem un mazināt ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.	
SADALE 	Elektroliniju un transformatoru izbūve un rekonstrukcija	7,2	Elektroapgādes pārtraukumu laika un enerģijas zudumu samazināšana. Tīklu ekspluatācijas laika pagarināšana. Kopš 2014. gada ievērojami ir samazināti elektroenerģijas piegādes pārtraukumu un ilguma indeksi (SAIDI – par 30 % un SAIFI – par 44 %). Šajā pašā periodā kopējā sadales zudumu samazinājuma rezultātā gūtais CO ₂ samazinājums ir 5 000 tonnu.	 CO₂ emisijas samazinājums*
	Viedie skaitītāji	1,9	Elektroapgādes pārtraukumu laika un enerģijas zudumu samazināšana. Optimālāka elektroenerģijas patēriņa plānošana, viedo energoefektivitātes produktu un pakalpojumu izmantošana. Līdz 2017. gada beigām ir uzstādīti vairāk nekā 405 000 viedo skaitītāju, kas veido 36 % no visa skaitītāju parka un uzskaita 78 % no visas klientu patērētās elektroenerģijas.	
	Ikgadējais balto stārķu monitorings	0,004	Ietekmes uz bioloģisko daudzveidību mazināšana. Iegūti dati par stārķu populāciju un ligzdu, kas atrodas uz elektroliniju balstiem, īpatsvaru.	
PĀRVADES AKTĪVU NOMA 	Kurzemes loka 2. posms Grobiņa-Ventspils	24,9	Starpsavienojumu jaudas palielināšana (atbilstoši ES Klimata un enerģētikas mērķiem 2030. gadam), kas savukārt veicina atjaunojamo energoresursu integrēšanu pārvades tīklā, paaugstina energoapgādes drošumu un veicina konkurenci elektroenerģijas tirgū. Visa Kurzemes loka jauno 330 kV elektroliniju kopējais garums plānots ap 330 km, jauda – 800 MW. Otrā posma Grobiņa-Ventspils ietvaros izbūvētais elektroliniju garums ir 117 km.	 SAIDI samazinājums kopš 2014. gada
KOPĀ		100,0		

* Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijas gaitā iegūtais potenciālais CO₂ emisiju samazinājums – līdz 18 000 t gadā (pie īpatnējās TEC-2 emisijas kondensācijas režīmā 0,424 tCO₂/MWh); sadales zudumu samazinājuma gaitā kopš 2014. gada gūtais CO₂ emisijas samazinājums – 5 000 tonnu.

5.2. ILGTSPĒJAS ASPEKTU BŪTISKUMS UN ATBILSTĪBA GRI ASPEKTIEM

Ilgtspējas aspekti	Atbilstošie GRI aspekti	Aspekta būtiskums koncernā		
		Ražošana un tirdzniecība	Sadale	Pārvades aktīvu noma
		AS „Latvenergo”, AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, Elektrum Eesti, OÜ, Elektrum Lietuva, UAB, SIA „Liepājas enerģija”	AS „Sadales tīkls”	AS „Latvijas elektriskie tīkli”
Enerģijas ražotņu efektivitāte	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sistēmas efektivitāte ■ Pieejamība 			
Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ārkārtas situāciju plānošana un pārvaldība 			
Ieguldījums valsts ekonomikā	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ekonomiskā sniegums 			
Iesaiste nozares politikas veidošanā	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sabiedriskā politika 			
Sadales pakalpojumu pieejamība un efektivitāte	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sistēmas efektivitāte ■ Pieejamība 			
Klientu apmierinātība	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vispārīgo standartu informācija 			
Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pretkorupcija ■ Pretkonkurences rīcība ■ Darbības atbilstība (sociālajā un ekonomiskajā jomā) 			
Resursu patēriņš ražošanā	<ul style="list-style-type: none"> ■ Materiāli ■ Ūdens 			
Veselība un drošība	<ul style="list-style-type: none"> ■ Arodveselība un darba drošība ■ Nodarbinātība 			
Datu drošība	<ul style="list-style-type: none"> ■ Klientu privātums 			
Atbilstība vides aizsardzības prasībām	<ul style="list-style-type: none"> ■ Atbilstība vides aizsardzības prasībām 			
Atbilstība normatīvo aktu prasībām par darba vietu	<ul style="list-style-type: none"> ■ Darbinieku/vadības attiecības 			
Darbinieku izaugsme	<ul style="list-style-type: none"> ■ Apmācība un izglītība ■ Nodarbinātība 			
Informācijas pieejamība	<ul style="list-style-type: none"> ■ Informācijas pieejamība 			
Gaisa piesārņojums	<ul style="list-style-type: none"> ■ Izmeši 			
Ieguldījums dažādās sabiedrības grupās	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ekonomiskais sniegums 			
Enerģijas patēriņš	<ul style="list-style-type: none"> ■ Enerģija 			
Atjaunīgā enerģija	<ul style="list-style-type: none"> ■ Materiāli ■ Enerģija 			
Godīga mārketinga komunikācija	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mārketinga un marķējums 			
Saņemtais valsts atbalsts	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ekonomiskais sniegums 			
Ietekme uz sabiedrību	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vietējā sabiedrība ■ Klientu veselība un drošība 			
Bioloģiskā daudzveidība	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bioloģiskā daudzveidība 			

5.3. GRI INDIKATORU TABULA

Vispārīgo standartu informācija

		Lpp.	Ārējais aplīdzinājums
Organizācijas profils			
102-1	Organizācijas nosaukums	9	✓
102-2	Aktivitātes, zīmoli, produkti un pakalpojumi	9, 38–48	✓
102-3	Galvenā biroja atrašanās vieta	9	✓
102-4	Darbības vietas	9	✓
102-5	Īpašumtiesības un juridiskais statuss	9	✓
102-6	Apkalpotie tirgi	9	✓
102-7	Organizācijas darbības apmērs	9–10	✓
102-8	Informācija par darbiniekiem un citiem darba veicējiem	69	✓
102-9	Piegādes ķēde	28–29	✓
102-10	Būtiskas izmaiņas organizācijā un tās piegādes ķēdē	9–11, 28–29, 38–47	✓
102-11	Piesardzības princips vai pieeja	26–27	✓
102-12	Ārējās iniciatīvas	34	✓
102-13	Dalība organizācijās	33–34	✓
EU1	Uzstādītā jauda dalījumā pēc enerģijas avotiem un regulācijas režīma	39	✓
EU2	Enerģijas izstrāde dalījumā pēc primārajiem energoresursiem un regulācijas režīma	39	✓
EU3	Klientu skaits mājāsaimniecību, rūpniecības, valsts un pašvaldību institūciju un biznesa klientu grupās	43, 45	✓
EU4	Pārvides un sadales gaisvadu un kabelīniju garums dalījumā pēc regulācijas režīma	45–47	✓
EU5	Piešķirtās CO ₂ emisijas kvotas dalījumā pēc kvotu tirdzniecības sistēmas	67	✓
Stratēģija			
102-14	Augstākā līmeņa lēmējpersonas ziņojums	6–7	✓

		Lpp.	Ārējais aplīdzinājums
Ētika un profesionālā godprātība			
102-16	Vērtības, principi, standarti un rīcības normas	9, 18–19, 26–27	✓
Pārvaldība			
102-18	Pārvaldības struktūra	18–21, 25	✓
Ieinteresēto pušu iesaiste			
102-40	Ieinteresēto pušu saraksts	30–32	✓
102-41	Kopīgumi	69	✓
102-42	Ieinteresēto pušu noteikšana un atlase	30–32	✓
102-43	Pieeja ieinteresēto pušu iesaistei	30–32	✓
102-44	Galvenie jautājumi, kas aktualizēti ieinteresēto pušu iesaistē	30–32, 58–59	✓
Ziņošanas prakse			
102-45	Konsolidētajos finanšu pārskatos iekļautās sabiedrības	9	✓
102-46	Pārskata satura un aspektu noteikšana	50–51	✓
102-47	Būtisko aspektu saraksts	51	✓
102-48	Iepriekšējos pārskatos sniegtās informācijas korekcijas	8	✓
102-49	Izmaiņas ziņošanas praksē	51	✓
102-50	Pārskata periods	8	✓
102-51	Pārskata publicēšanas datums	8	✓
102-52	Ziņošanas biežums	8	✓
102-53	Kontaktinformācija jautājumiem par pārskatu	8	✓
102-54	Atsauce par ziņošanu atbilstoši <i>GRI Standards</i>	8	✓
102-55	<i>GRI</i> indikatoru tabula	77–79	✓
102-56	Ārējais aplīdzinājums	26–27, 81–82	✓

Specifisko standartu informācija

Atbilstošie GRI aspekti		GRI indikatori		Lpp.	Ārējais apliecinājums
Ekonomiskā atbildība					
GRI 201:	Ekonomiskais sniegums	103	Vadības pieeja	52, 78	✓
		201-1	Rādītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība	53	✓
		201-3	Kopīguma noteiktās pēcnodarbinātības saistības	53	✓
		201-4	Valsts finansiālais atbalsts	54	✓
GRI EU:	Sistēmas efektivitāte	103	Vadības pieeja	52-53, 78	✓
		EU11	Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	54	✓
		EU12	Sadales zudumi procentuāli no kopējā enerģijas apjoma	54	✓
Sabiedrība					
GRI 413:	Vietējā sabiedrība	103	Vadības pieeja	56, 78	✓
		413-1	Darbības, kurās īstenota sabiedrības iesaiste, ietekmes novērtējumi un attīstības programmas	57	✓
GRI 205:	Pretkorupcija	103	Vadības pieeja	55, 78	✓
		205-2	Komunikācija un apmācība par pretkorupcijas politikām un procedūrām	57	✓
		205-3	Apstiprināti korupcijas gadījumi un veiktie pasākumi	57	✓
GRI 415:	Sabiedriskā politika	103	Vadības pieeja	56, 78	✓
		415-1	Ziedojumi politiskām organizācijām	57	✓
GRI 206:	Pretkonkurences rīcība	103	Vadības pieeja	55, 78	✓
		206-1	Tiesvedības par konkurences noteikumiem neatbilstošu rīcību un monopoldarbībām	57	✓
GRI 419:	Darbības atbilstība (sociālajā un ekonomiskajā jomā)	103	Vadības pieeja	55, 78	✓
		419-1	Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā	57	✓
GRI EU:	Klientu veselība un drošība	103	Vadības pieeja	60, 78	✓
		EU25	Nelaimes un letālu gadījumu skaits trešajām personām, t. sk. juridiskie spriedumi, tiesvedības procesu atrisinājumi un procesā esošas tiesvedības, saistībā ar uzņēmuma īpašumu	61	✓
GRI EU:	Ārkārtas situāciju plānošana un pārvaldība	103	Vadības pieeja	56, 78	✓
Atbildība par produktu					
GRI 417:	Mārketingu un marķējums	103	Vadības pieeja	60, 78	✓
		417-3	Normatīvajiem aktiem un/vai brīvprātīgajiem kodeksiem neatbilstošas mārketinga aktivitātes	61	✓
GRI 418:	Klientu privātums	103	Vadības pieeja	59, 78	✓
		418-1	Pamatotas sūdzības par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu	61	✓
GRI EU:	Informācijas pieejamība	103	Vadības pieeja	60, 78	✓
GRI EU:	Pieejamība	103	Vadības pieeja	60, 78	✓
		EU26	Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā	61	✓
		EU27	Mājsaimniecību atslēgumu skaits nemaksāšanas dēļ daļumā pēc atslēguma ilguma	62	✓
		EU28	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI)	62	✓
		EU29	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu ilgums (SAIDI)	62	✓
		EU30	Vidējie staciju darbgatavības rādītāji, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	54	✓

Vides aizsardzība					
GRI 301:	Materiāli	103	Vadības pieeja	63, 78	✓
		301-1	Izmantoto materiālu masa vai apjoms	65	✓
GRI 302:	Energija	103	Vadības pieeja	63-64, 78	✓
		302-1	Organizācijas enerģijas patēriņš	65	✓
GRI 303:	Ūdens	103	Vadības pieeja	63, 78	✓
		303-1	Ūdens patēriņš pēc avota veida	65	✓
GRI 304:	Bioloģiskā daudzveidība	103	Vadības pieeja	64, 78	✓
		304-2	Darbību, produktu un pakalpojumu būtiska ietekme uz bioloģisko daudzveidību	66	✓
GRI 305:	Izmeši	103	Vadības pieeja	64, 78	✓
		305-1	Tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas	66	✓
		305-4	Siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte	67	✓
		305-7	NO _x , SO _x un citas būtiskas emisijas gaisā	67	✓
GRI 307:	Atbilstība vides aizsardzības prasībām	103	Vadības pieeja	64, 78	✓
		307-1	Neatbilstība likumiem un normatīvajiem aktiem vides jomā	67	✓
Darbinieki un darba vide					
GRI 402:	Darbinieku un vadības attiecības	103	Vadības pieeja	68, 78	✓
		402-1	Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods(-i) par darbības izmaiņām	70	✓
GRI 403:	Arodveselība un darba drošība	103	Vadības pieeja	68, 78	✓
		403-2	Nelaimes gadījumu veidi un nelaimes gadījumu, arodslimību, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji	70	✓
		403-4	Darba aizsardzības jautājumi, kas iekļauti Darba koplīgumā	70	✓
GRI 404:	Apmācība un izglītība	103	Vadības pieeja	69, 78	✓
		404-1	Mācībās pavadītās stundas dalījumā uz vienu darbinieku gada laikā	71	✓
GRI EU:	Nodarbinātība	103	Vadības pieeja	69, 78	✓
		EU15	Darbinieku procentuālā daļa, kam ir tiesības pensionēties nākamo 5 un 10 gadu laikā, sadalījumā pēc darba attiecību veida	71	✓
		EU18	Procentuālā daļa no visiem sadarbības partneriem un to apakšuzņēmumiem, kam veikta veselības un darba drošības apmācība	71	✓

5.4. LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AER	atjaunīgie energoresursi	LVGMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
AS	Akciju sabiedrība	LU	Latvijas Universitāte
BIAC	<i>Business and Industry Advisory Committee</i> (Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvā komiteja)	NVO	Nevalstiskās organizācijas
BICG	<i>The Baltic Institute of Corporate Governance</i> (Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts)	OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)
CICERO	<i>The Center for International Climate and Environmental Research – Oslo</i> (Starptautiskais klimata un vides izpētes centrs – Oslo)	OHSAS	<i>Occupational Health and Safety Assessment Series</i> (standards darba drošībai un arodveselības sistēmai)
EK	Eiropas Komisija	OI	Obligātais iepirkums
ERAB	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka	OIK	Obligātā iepirkuma komponente
ES	Eiropas Savienība	OŪ	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (Igaunijā)
ES ETS	Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma	PEP LNK	Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja
GRI	<i>Global Reporting Initiative</i> (Globālās ziņošanas iniciatīva)	PSO	Pārvades sistēmas operators
HES	Hidroelektrostacija	Rīgas TEC-1	Rīgas pirmā termoelektrostacija
ISO	<i>International Organization for Standardization</i> (Starptautiskā Standartizācijas organizācija)	Rīgas TEC-2	Rīgas otrā termoelektrostacija
ISIN	<i>International Securities Identification Number</i> (starptautiskais vērtspapīru reģistrācijas kods)	RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
KSA	Korporatīvā sociālā atbildība	SAIDI	Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija	SAIFI	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss
LEEA	Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācija	SEN	Subsidētais elektroenerģijas nodoklis
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	SES	Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm
LLU	Latvijas Lauksaimniecības universitāte	SFPS	Starptautiskie finanšu pārskatu standarti
LOB	Latvijas Ornitoloģijas biedrība	SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
LR	Latvijas Republika	SPRK	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
LSUA	Latvijas Siltumuzņēmumu asociācija	TEC	Termoelektrostacija
LTRK	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera	UAB	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (Lietuvā)
		VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
		VES	Vēja elektrostacija
		VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGA REVIDENTA APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU

AS „Latvenergo” vadībai:

Šis ziņojums paredzēts AS „Latvenergo” vadībai. Ziņojums sniegts par AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību (tālāk tekstā – Koncerns) ilgtspējas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, tajā skaitā par 77.–79. lapaspusē atspoguļoto *GRI* indikatoru tabulu (tālāk tekstā – Ilgtspējas pārskats). Koncerna ilgtspējas pārskats sagatavots saskaņā ar bezpeļņas organizācijas *Global Reporting Initiative (GRI)* (sekretariāts Amsterdamā, Nīderlandē) izdoto *GRI* ilgtspējības ziņošanas standartu pamata (*Core*) prasībām (tālāk tekstā – *GRI* standarti).

Apliecinājuma uzdevuma priekšmets un piemērojamie kritēriji

Saskaņā ar mūsu 2017. gada 13. septembrī noslēgto līgumu mēs esam veikuši ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevuma procedūras attiecībā uz Koncerna ilgtspējas pārskatu, kas sagatavots saskaņā ar *GRI* standartiem.

Apliecinājuma uzdevuma ietvaros mēs nepārbaudījām Koncerna izmantotos pieņēmumus un nepārlicinājāmos, vai Koncerns var vai nevar sasniegt noteiktus pārskatā minētos rādītājus (piemēram, mērķus, prognozes un centienus).

Ziņojuma īpašais mērķis

Šis ziņojums ir paredzēts iepriekš pirmajā sadaļā noteiktajiem mērķiem. Šis ziņojums attiecas vienīgi uz Ilgtspējas pārskatu, un tas nav saistāms ar Koncerna finanšu pārskatu kopumā.

Vadības atbildība

Koncerna vadība ir atbildīga par Ilgtspējas pārskata sagatavošanu saskaņā ar *GRI* standartiem. Jo īpaši Koncerna vadība ir atbildīga par tādu iekšējo kontroļu izveidošanu un ieviešanu, kas nodrošina, ka Ilgtspējas ziņojumā sniegtā informācija nesatur nekādas būtiskas neatbilstības.

Koncerna vadība ir atbildīga arī par to, lai revidentam iesniegtā dokumentācija būtu pilnīga un pareiza. Koncerna vadība atbild arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kas pienācīgi nodrošina, ka iepriekš minētā dokumentācija nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Revidenta atbildība

Mēs veicām apliecinājuma uzdevumu saskaņā ar Starptautiskajiem apliecinājuma uzdevumu standartiem, īpaši ar 3000. SAUS (pārskatīto versiju). Šis standarts nosaka, ka mums jāievēro ētikas normas un mūsu apliecinājuma uzdevuma veikšana jāplāno un jāveic tā, lai iegūtu ierobežotu pārlicību par Ilgtspējas pārskatu.

Mēs piemērojam Starptautisko kvalitātes kontroles standartu Nr. 1 (1. SKKS) un tādējādi nodrošinām stingru kvalitātes kontroles sistēmu, tajā skaitā politikas un procedūras, kas dokumentē atbilstību attiecīgajām ētikas normām un profesionālajiem standartiem, kā arī likumu un noteikumu prasībām.

Mēs ievērojam SGESP izdotajā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksā noteiktās neatkarības un citas ētikas prasības, tajā skaitā tādas pamatprincipus kā godprātība, objektivitāte, profesionālā kompetence un pienācīga rūpība, konfidencialitāte un profesionāla rīcība.

Veiktās procedūras izvēlētās pēc revidenta ieskatiem. Procedūras ietver intervijas ar darbiniekiem, kuri atbild par finanšu pārskatu sagatavošanu un risku pārvaldību, kā arī citas procedūras, lai iegūtu pierādījumus attiecībā uz Ilgtspējas pārskatu.

Veiktais apliecinājuma uzdevums ir ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevums. Ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevuma ietvaros veiktās procedūras to rakstura, laika un apjoma ziņā ir ierobežotas salīdzinājumā ar procedūrām, kuras jāveic pamatotas pārlicības apliecinājuma uzdevuma gadījumā. Līdz ar to ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevuma izpildē iegūtais pārlicības līmenis ir zemāks.

Attiecībā uz iepriekš minēto apliecinājuma uzdevuma priekšmetu mēs esam veikuši galvenokārt šādas procedūras:

- intervijas ar vadības pārstāvjiem Koncerna, meitas sabiedrību un atsevišķu struktūrvienību līmenī, lai izvērtētu, vai Ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;
- iekšējo un ārējo dokumentu izskatīšana, lai izvērtētu, vai Ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;

- to sistēmu un procesu struktūras novērtējums, kas tiek izmantotas, lai iegūtu, pārvaldītu un pārbaudītu Ilgtspējas pārskatā iekļauto informāciju;
- Ilgtspējas pārskatā iekļautās informācijas pārbaude, intervējot attiecīgos Koncerna vadības pārstāvjus;
- finanšu informācijas salīdzināšana ar Koncerna 2017. gada konsolidēto pārskatu;
- Ilgtspējas pārskata vispārējais un formāta novērtējums, ņemot vērā uzrādītās informācijas atbilstību piemērojamajiem kritērijiem;
- darbības rezultātu pārbaude izlases veidā gan operacionālajā, gan korporatīvajā līmenī;
- dokumentu pārbaude, lai gūtu apstiprinājumu vadības pārstāvju un augstāko amatpersonu intervijās sniegtajiem apliecinājumiem;

SIA „Ernst & Young Baltic”

Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā, 2018. gada 17. aprīlī

- pārbaudītās informācijas saskaņošana ar Ilgtspējas pārskatā sniegto informāciju, kas iekļauta Koncerna 2017. gada konsolidētajā pārskatā.

Revidenta slēdziens

Pamatojoties uz mūsu veiktajām procedūrām un gūtajiem pierādījumiem, mūsaprāt, Ilgtspējas pārskatā, tajā skaitā 77.–79. lapaspusē atspoguļotajā *GRI* indikatoru tabulā nav jāveic nekādas būtiskas korekcijas, lai nodrošinātu Ilgtspējas pārskata atbilstību *Global Reporting Initiative* izdoto *GRI* Ilgtspējības ziņošanas standartu pamata (*Core*) prasībām.

LATVENERGO
KONCERNA
KONSOLIDĒTAIS UN
AS „LATVENERGO”
GADA PĀRSKATS

LATVENERGO KONCERNA GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Finanšu rādītāji	EUR'000				
	2017	2016	2015	2014	2013
Ieņēmumi	925 627	931 619	929 128	1 010 757	1 099 893
EBITDA ¹⁾	541 696	393 399	307 015	236 838	248 694
Saimnieciskās darbības peļņa ²⁾	234 082	160 773	108 188	49 243	61 091
Peļņa pirms nodokļiem ³⁾	224 114	148 945	92 535	31 510	48 841
Peļņa	322 021	130 593	85 039	29 790	46 149
Dividendes ⁴⁾	90 142	77 413	31 479	23 605	40 618
Aktīvi	4 415 725	3 901 231	3 517 372	3 486 576	3 575 358
Ilgtermiņa aktīvi	3 343 404	3 388 954	3 113 719	3 109 253	3 128 064
Pašu kapitāls	2 846 891	2 418 713	2 096 702	2 020 801	2 021 714
Aizņēmumi	826 757	791 566	797 483	827 222	944 675
Neto aizņēmumi ⁵⁾	590 754	607 586	692 940	706 211	689 252
Pamatdarbības neto naudas plūsma	338 209	341 186	246 278	135 329	146 540
Investīcijas	243 811	200 677	190 461	177 607	224 868

Finanšu koeficienti	2017	2016	2015	2014	2013
	EBITDA rentabilitāte ⁶⁾	58,5 %	42,2 %	33,0 %	23,4 %
Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte ⁷⁾	25,3 %	17,3 %	11,6 %	4,9 %	5,6 %
Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte ⁸⁾	24,2 %	16,0 %	10,0 %	3,1 %	4,4 %
Peļņas rentabilitāte ⁹⁾	34,8 %	14,0 %	9,2 %	2,9 %	4,2 %
Kapitāla attiecības rādītājs ¹⁰⁾	64 %	62 %	60 %	58 %	57 %
Neto aizņēmumi / EBITDA ¹¹⁾	11	1,7	2,3	2,9	2,6
Neto aizņēmumi / pašu kapitāls ¹²⁾	0,21	0,25	0,33	0,35	0,34
Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients ¹³⁾	3,2	1,7	1,9	1,3	1,6
Aktīvu atdeve (ROA) ¹⁴⁾	7,7 %	3,5 %	2,4 %	0,8 %	1,3 %
Pašu kapitāla atdeve (ROE) ¹⁵⁾	12,2 %	5,8 %	4,1 %	1,5 %	2,3 %
Ieguldītā kapitāla atdeve (ROCE) ¹⁶⁾	6,8 %	5,3 %	3,8 %	1,7 %	2,1 %
Dividenžu izmaksas rādītājs ¹⁷⁾	66 %	82 %	90 %	92 %	92 %

Darbības rādītāji		2017	2016	2015	2014	2013
		Pārdotā elektroenerģija	GWh	10 371	10 140	9 868
Mazumtirdzniecība*	GWh	6 923	7 665	7 961	8 800	8 065
Vairumtirdzniecība**	GWh	3 448	2 474	1 907	627	1 343
Elektrostaciju izstrāde	GWh	5 734	4 707	3 882	3 625	4 854
Siltumenerģijas izstrāde	GWh	2 612	2 675	2 408	2 560	2 566
Darbinieku skaits		3 908	4 131	4 177	4 563	4 512
Moody's kredītreitings		Baa2 (stabils)	Baa2 (stabils)	Baa2 (stabils)	Baa3 (stabils)	Baa3 (stabils)

* iekļaujot saimniecisko patēriņu

** tai skaitā OI ietvaros iepirktais enerģijas pārdošana Nord Pool

¹⁾ EBITDA – ieņēmumi pirms procentiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa, asociēto sabiedrību peļņas vai zaudējumu daļas, nolietojuma un amortizācijas un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma

²⁾ Saimnieciskās darbības peļņa – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa, finanšu izmaksām un ieņēmumiem

³⁾ Peļņa pirms nodokļiem – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa

⁴⁾ Izmaksātās dividendes mēģessabiedrības akcionāram (vai rak informācijas atklāts 20. b pielikumā)

⁵⁾ Neto aizņēmumi = aizņēmumi gada beigās mīnus nauda un naudas ekvivalenti gada beigās

⁶⁾ EBITDA rentabilitāte = EBITDA / ieņēmumi

⁷⁾ Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte = saimnieciskās darbības peļņa / ieņēmumi

⁸⁾ Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte = peļņa pirms nodokļiem / ieņēmumi

⁹⁾ Peļņas rentabilitāte = peļņa / ieņēmumi

¹⁰⁾ Kapitāla attiecības rādītājs = pašu kapitāls / aktīvi

¹¹⁾ Neto aizņēmumi / EBITDA = (neto aizņēmumi pārskata gada sākumā + neto aizņēmumi pārskata gada beigās) * 0.5 / EBITDA (12 mēnešu periodā)

¹²⁾ Neto aizņēmumi / pašu kapitāls = neto aizņēmumi pārskata gada beigās / pašu kapitāls pārskata gada beigās

¹³⁾ Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients = apgrozāmie līdzekļi / īstermiņa kreditori

¹⁴⁾ Aktīvu atdeve (ROA) = peļņa / vidējais aktīvi ((aktīvi pārskata gada sākumā + aktīvi pārskata gada beigās) / 2)

¹⁵⁾ Pašu kapitāla atdeve (ROE) = peļņa / vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās) / 2)

¹⁶⁾ Ieguldītā kapitāla atdeve (ROCE) = saimnieciskās darbības peļņa / (vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās) / 2) + aizņēmumu vidējā vērtība (aizņēmumi pārskata gada sākumā + aizņēmumi pārskata gada beigās) / 2)

¹⁷⁾ Dividenžu izmaksas rādītājs = dividendes / mēģessabiedrības peļņa

AS „LATVENERGO” GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Finanšu rādītāji	EUR'000				
	2017	2016	2015	2014*	2013*
Ieņēmumi	498 580	513 563	521 146	564 550	809 575
EBITDA/EBITDA ¹⁾	387 100	241 606	180 982	105 052	121 007
Saimnieciskās darbības peļņa ²⁾	177 416	141 071	90 475	18 158	27 880
Peļņa pirms nodokļiem ³⁾	185 906	156 290	103 212	35 045	29 928
Peļņa	150 891	137 441	94 750	34 800	25 659
Dividendes ⁴⁾	90 142	77 413	31 479	23 605	40 618
Aktīvi	3 649 200	3 204 394	3 124 054	3 104 592	3 231 169
Ilgttermiņa aktīvi	2 546 014	2 626 560	2 638 048	2 634 150	2 678 442
Pašu kapitāls	2 382 638	2 177 069	2 114 900	2 047 666	2 042 434
Aizņēmumi	814 772	778 323	782 965	810 681	921 370
Neto aizņēmumi ⁴⁾	581 917	597 126	681 146	721 715	676 616
Pamatdarbības neto naudas plūsma	202 798	201 427	174 797	94 604	9 097
Investīcijas	89 278	79 913	78 694	52 465	66 627

* visi finanšu rādītāji par periodu no 2013. līdz 2014. gadam novērtēti pēc SFPS principiem

Finanšu koeficienti					
	2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA rentabilitāte ⁶⁾	77,6 %	47,0 %	34,7 %	18,6 %	14,9 %
Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte ⁷⁾	35,6 %	27,5 %	17,4 %	3,2 %	3,4 %
Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte ⁸⁾	37,3 %	30,4 %	19,8 %	6,2 %	3,7 %
Peļņas rentabilitāte ⁹⁾	30,3 %	26,8 %	18,2 %	6,2 %	3,2 %
Kapitāla attiecības rādītājs ¹⁰⁾	65 %	68 %	68 %	66 %	63 %
Neto aizņēmumi / pašu kapitāls ¹¹⁾	0,24	0,27	0,32	0,35	0,33
Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients ¹²⁾	4,3	2,3	3,0	1,9	2,1
Aktīvu atdeve (ROA) ¹³⁾	4,4 %	4,3 %	3,0 %	1,1 %	0,8 %
Pašu kapitāla atdeve (ROE) ¹⁴⁾	6,6 %	6,4 %	4,6 %	1,7 %	1,3 %
Ieguldītā kapitāla atdeve (ROCE) ¹⁵⁾	5,8 %	4,8 %	3,1 %	0,6 %	1,0 %
Dividenžu izmaksas rādītājs ¹⁶⁾	66 %	82 %	90 %	92 %	92 %

Darbības rādītāji						
	2017	2016	2015	2014	2013	
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija Latvijā	GWh	4 619	5 290	5 422	5 748	5 984
Elektrostaciju izstrāde	GWh	5 687	4 660	3 833	3 577	4 811
Siltumenerģijas izstrāde	GWh	2 354	2 422	2 179	2 312	2 310
Darbinieku skaits		1 431	1 472	1 464	1 439	1 428
		Baa2	Baa2	Baa2	Baa3	Baa3
Moody's kredītreitings	(stabils)	(stabils)	(stabils)	(stabils)	(stabils)	(stabils)

¹⁾ EBITDA – ieņēmumi pirms procentiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa, asociēto sabiedrību peļņas vai zaudējumu daļas, nolietojuma un amortizācijas un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma

²⁾ Saimnieciskās darbības peļņa – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa, finanšu izmaksām un ieņēmumiem

³⁾ Peļņa pirms nodokļiem – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa

⁴⁾ Izmaksātās dividendes mātessabiedrības akcionāram. (Vairāk informācijas atklāts 20. b pielikumā)

⁵⁾ Neto aizņēmumi = aizņēmumi gada beigās mīnus nauda un naudas ekvivalenti gada beigās

⁶⁾ EBITDA rentabilitāte = EBITDA / ieņēmumi

⁷⁾ Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte = saimnieciskās darbības peļņa / ieņēmumi

⁸⁾ Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte = peļņa pirms nodokļiem / ieņēmumi

⁹⁾ Peļņas rentabilitāte = peļņa / ieņēmumi

¹⁰⁾ Kapitāla attiecības rādītājs = pašu kapitāls / aktīvi

¹¹⁾ Neto aizņēmumi / pašu kapitāls = neto aizņēmumi pārskata gada beigās / pašu kapitāls pārskata gada beigās

¹²⁾ Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients = apgrozāmie līdzekļi / īstermiņa kreditori

¹³⁾ Aktīvu atdeve (ROA) = peļņa / vidējie aktīvi ((aktīvi pārskata gada sākumā + aktīvi pārskata gada beigās) / 2)

¹⁴⁾ Pašu kapitāla atdeve (ROE) = peļņa / vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās) / 2)

¹⁵⁾ Ieguldītā kapitāla atdeve (ROCE) = saimnieciskās darbības peļņa / vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās) / 2) + aizņēmumu vidējā vērtība ((aizņēmumi pārskata gada sākumā + aizņēmumi pārskata gada beigās) / 2)

¹⁶⁾ Dividenžu izmaksas rādītājs = dividendes / mātessabiedrības peļņa

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Latvenergo koncerns – lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā

Latvenergo koncerns (turpmāk tekstā arī – koncerns) ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā. Koncerns nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, dabasgāzes tirdzniecību, elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades aktīvu nomu.

Latvenergo koncerna mātessabiedrība ir AS „Latvenergo”, kas ir energoapgādes pakalpojumu sniedzēja, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, kā arī ar dabasgāzes tirdzniecību.

Darbības vides raksturojums

2017. gadā ir izlīdzinājušās Ziemeļvalstu un Baltijas valstu elektroenerģijas cenas. Latvijas elektroenerģijas cenu apgabalā vidējā elektroenerģijas cena ir samazinājusies par 3,9 % un bija 34,68 EUR/MWh, vienlaikus elektroenerģijas cena Somijas cenu apgabalā ir pieaugusi līdz 33,19 EUR/MWh, bet Zviedrijas (SE4) cenu apgabalā – 32,18 EUR/MWh.

Izlīdzinās Ziemeļvalstu un Baltijas elektroenerģijas cenas

Elektroenerģijas cenu izlīdzināšanos veicināja augstāka elektroenerģijas pārvades starpsavienojumu (*NordBalt* un *Estlink*) pieejamība, zemāks ūdens rezervuāru aizpildījuma līmenis Skandināvijā, kā arī augstāks elektroenerģijas izstrādes apjoms Daugavas HES.

Līdz 2017. gada 3. aprīlim dabasgāzes apgāde Latvijā bija pilnībā regulēts pakalpojums un AS „Latvijas Gāze” bija vienīgais komersants Latvijas teritorijā, kas sniedz dabasgāzes piegādes pakalpojumus. 2017. gada 3. aprīlī atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam Latvijā tika atvērts dabasgāzes tirgus. Pēc tirgus atvēršanas *Latvenergo* koncerns ir diversificējis dabasgāzes iegādes portfeli, un tagad dabasgāze tiek piegādāta arī no alternatīviem piegādes avotiem, tostarp no Klaipēdas dabasgāzes termināļa. Savukārt Inčukalna pazemes gāzes krātuves izmantošana ļauj laicīgi ierobežot dabasgāzes iegādes cenu riskus.

Atvērts dabasgāzes tirgus Latvijā

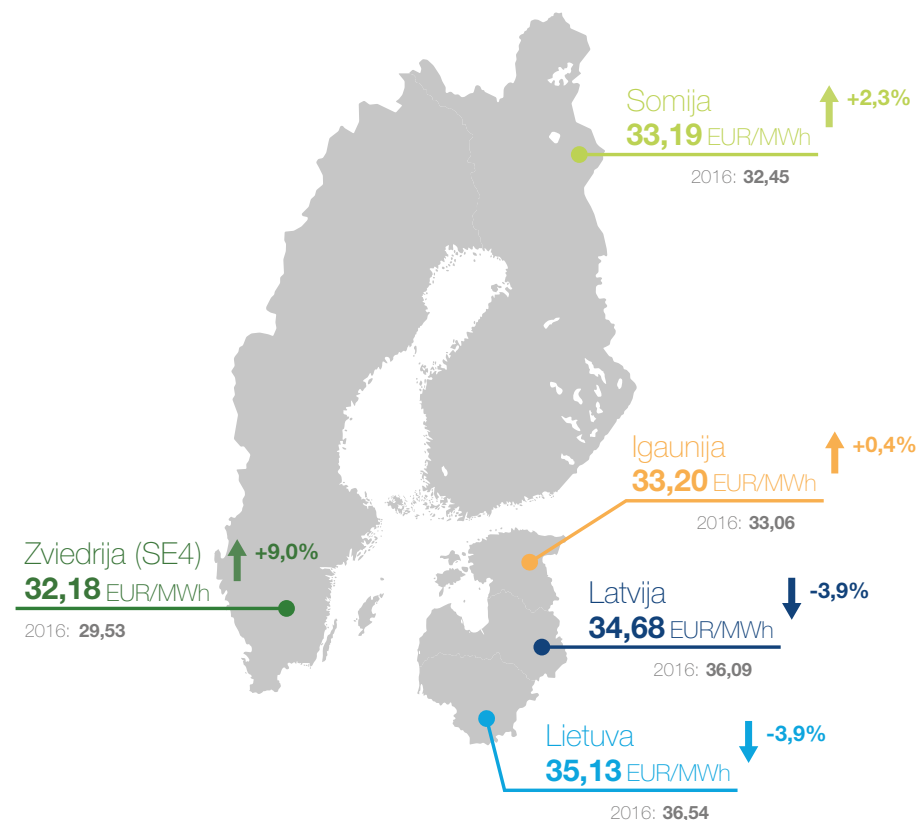
Dabasgāzes cenu Latvijā ietekmē naftas produktu, ogļu un CO₂ kvotu cenas. Līdz ar augstākām naftas, ogļu un CO₂ kvotu cenām ir palielinājusies dabasgāzes cena. 2017. gadā GASPOOL tirdzniecības zonas vidējā dabasgāzes cena bija par 19,7 % augstāka, bet TTF – par 19,1 % augstāka nekā 2016. gadā.

Būtiski notikumi

Latvenergo saņem vienreizēju Rīgas TEC jaudas maksājumu kompensāciju

2017. gada 22. septembrī Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņēma rīkojumu „Par konceptuālo ziņojumu „Kompleksi pasākumi elektroenerģijas tirgus attīstībai”, kas paredz efektīvu un ilgtspējīgu OIK izmaksu samazināšanu elektroenerģijas lietotājiem. Atbilstoši ziņojumam tiek izveidots mehānisms,

Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cena Nord Pool biržā

kura ietvaros valsts samazina savas nākotnes saistības koģenerācijas stacijās ar uzstādīto elektrisko jaudu virs 100 MW, piešķirot šādiem ražotājiem vienreizēju maksājumu par atbalsta intensitātes samazinājumu nākotnē.

2017. gada oktobrī AS „Latvenergo” pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2, un 2017. gada 21. novembrī Ministru kabinets pieņēma rīkojumu „Par garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu saistību samazināšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo”. Atbilstoši rīkojumam AS „Latvenergo” tiek izmaksāta vienreizēja kompensācija 454,4 miljonu EUR apmērā. Kompensācija tiek sadalīta divās daļās, nosakot, ka 140 miljoni EUR atzistami kā pārējie ieņēmumi AS „Latvenergo” 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet 314,4 miljoni EUR kā nākamo periodu ieņēmumi vienmērīgā sadalījumā pa pārskata periodiem līdz AS „Latvenergo” saistību izpildei atbalsta perioda beigās 2028. gada 23. septembrī. Kompensācija ir finansēta, izmantojot valsts kā AS „Latvenergo” akcionāra tiesības samazināt AS „Latvenergo” pamatkapitālu. Pamatkapitāla samazināšana veikta 2018. gada martā.

Pēdējo gadu laikā *Latvenergo* koncerna un AS „*Latvenergo*” finanšu rezultāti ir būtiski uzlabojušies. Koncerna aktīvi 2017. gada 31. decembrī sasniedz 4,4 miljardus EUR, bet pašu kapitāls – 2,8 miljardus EUR. 2017. gada 31. decembrī neto aizņēmumi pret pašu kapitālu ir 21 %, bet neto aizņēmumi pret EBITDA – 1,1. Mātesabiedrības aktīvi 2017. gada 31. decembrī sasniedz 3,6 miljardus EUR, bet pašu kapitāls – 2,4 miljardus EUR un mātesabiedrības neto aizņēmumi pret pašu kapitālu ir 21 %.

Vērtējumu par minēto pasākumu radīto ietekmi uz *Latvenergo* koncerna finanšu stabilitāti ir veikusi arī starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's*, publicējot skaidrojošu komentāru, bet neveicot AS „*Latvenergo*” kredītreitinga vai tā nākotnes skatījuma pārskatīšanu. *Moody's* ieskatā *Latvenergo* koncerns spēš saglabāt pietiekošu finansiālo elastīgumu un galvenos finanšu rādītājus līmenī, kas atbilst pašreizējam kredītreitingam Baa2 ar stabilu nākotnes vērtējumu.

Līdz ar pieteikšanos vienreizējās kompensācijas saņemšanai AS „*Latvenergo*” ir veicinājusi obligātā iepirkuma komponentes (OIK) samazināšanos. OIK no 2018. gada 1. janvāra ir 25,79 EUR/MWh līdzšinējo 26,79 EUR/MWh vietā jeb mazāka par 1 EUR/MWh. Latvijas valdība pašreiz apsver jautājumu par turpmāku OIK samazinājumu.

Nodokļu reforma Latvijā

Sākot ar 2018. gadu, spēkā stājies jaunā nodokļu reforma Latvijā. Saskaņā ar Uzņēmuma ienākuma nodokļa likumu UIN nebūs jāmaksā par gūto peļņu, to maksās par dividendēs sadalīto peļņu. Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, sadalītajai un nosacīti sadalītajai peļņai tiek piemērota 20 procentu nodokļu likme no bruto summas jeb 20/80 no neto izmaksām. UIN par dividenžu izmaksu tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas tajā pārskata periodā, kad attiecīgās dividendes pasludinātas, savukārt pārējiem nosacītās peļņas objektiem – brīdī, kad izmaksas radušās pārskata gada ietvaros.

Jaunā kārtība no 2018. gada 1. janvāra faktiski likvidē visas pagaidu atšķirības starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu uzskaitē un nodokļa aprēķina vajadzībām. Tas nozīmē, ka 2017. gada 31. decembra bilancē vairs netiek atzīts atliktā nodokļa aktīvs vai saistības. Saskaņā ar Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem iepriekš izveidotās atliktā nodokļa saistības tiek reversētas, grāmatojot atliktā nodokļa ieņēmumus 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā vai bilancē pašu kapitāla rezervēs atkarībā no tā, kā tās sākotnēji tika atzītas.

Latvenergo koncerna pamatlīdzekļu vērtība 2017. gada beigās pārsniedz 3 miljardus EUR. Ņemot vērā apjomīgo pamatlīdzekļu vērtību, koncerns jau ilgstoši veic nozīmīgas investīcijas, lai nodrošinātu savu aktīvu atjaunošanu, kā arī jaunu aktīvu izbūvi. Nozīmīgās investīcijas daudzu gadu garumā ir radījušas būtiskas atliktā nodokļa saistības. *Latvenergo* koncernam 2016. gada beigās bija izveidotas atliktā nodokļa saistības 316 miljonu EUR apmērā. 2017. gada beigās daļa no atliktā nodokļa saistībām ir reversētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā (atliktais nodoklis – 149 miljoni EUR) un daļa – ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezervē (167 miljoni EUR).

Darbības rādītāji

Ražošana

Latvenergo koncerns pārskata gadā savās ražotnēs ir saražojis 5 734 GWh elektroenerģijas un 2 612 GWh siltumenerģijas (AS „*Latvenergo*” attiecīgi saražots 5 687 GWh un 2 354 GWh).

Būtiski lielāka elektroenerģijas izstrāde Daugavas HES

Kopumā izstrādātais elektroenerģijas apjoms salīdzinājumā ar pagājušo gadu ir palielināts par 22 %. Elektroenerģijas izstrādes apjoms Daugavas HES 2017. gadā, salīdzinot ar pagājušo gadu, ir palielināts par 74 % un ir 4 270 GWh (2016. gadā – 2 449 GWh), kas veido 74 % no kopējā koncernā saražotā elektroenerģijas apjoma (2016. gadā – 52 %). Elektroenerģijas izstrādes pieaugumu Daugavas HES veicināja lielāka ūdens pietece Daugavā. Daugavas HES izstrāde 2017. gadā ir lielākā kopš 1998. gada un ir trešā lielākā novērojumu vēsturē kopš 1966. gada.

Ņemot vērā aktīvo Daugavas HES operatīvo darbību, Rīgas TEC elektroenerģijas izstrāde 2017. gadā ir par 36 % mazāka nekā pagājušajā gadā, un tā ir 1 411 GWh. Rīgas TEC strādāja tirgus konjunktūrā, efektīvi plānojot darba režīmus un kurināmā izmantošanu.

Pārskata gadā no atjaunīgiem energoresursiem izstrādātās elektroenerģijas īpatsvars koncernā bija 75 % (2016. gadā – 52 %).

Saražotās siltumenerģijas apjoms 2017. gadā ir samazinājies par 2 %, salīdzinot ar pagājušo gadu. To noteica salīdzinoši siltāki laika apstākļi apkures sezonā, kā arī fakts, ka 2017. gadā Rīgas TEC-2 zonā darbu uzsāka trīs siltuma ražotāji, līdz ar to palielinot konkurenci siltumenerģijas tirgū.

Tirdzniecība

2017. gadā *Latvenergo* koncerns ir saglabājis elektroenerģijas tirdzniecības līdera pozīciju Baltijā. *Latvenergo* koncerna tirgus daļa ir aptuveni 27 % no kopējā Baltijas elektroenerģijas tirgus.

Latvenergo – viens no lielākajiem elektroenerģijas tirgotājiem Baltijā

2017. gadā mazumtirdzniecības klientiem Baltijā kopumā esam pārdevuši 6,9 TWh elektroenerģijas (2016. gadā – 7,7 TWh). Pārdotās elektroenerģijas apjoma samazinājums ir galvenokārt saistīts ar pastiprinātu konkurenci biznesa klientu segmentā.

Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veido 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma un sasniedz 2,3 TWh. Latvijā pārdots 4,6 TWh, Lietuvā – 1,3 TWh un Igaunijā – 1 TWh.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas klientu skaits Baltijā ir saglabājies stabils. Kopējais elektroenerģijas klientu skaits sasniedz 834 tūkstošus, t. sk. ārpus Latvijas pārsniedz 35 tūkstošus.

2017. gadā koncerns ieviesa divus jaunus elektroenerģijas produktus mājāsaimniecību segmentam. Viens no tiem ir *Elektrum Viedā māja*, kas nodrošina mājokļa apkures un elektroierīču attālinātu vadību. Otrs jaunais produkts ir *Elektrum Solārais*, kas dos iespēju lietot patstāvīgi saražotu elektroenerģiju, izmantojot saules enerģiju.

Latvenergo uzsāk dabasgāzes tirdzniecību klientiem Latvijā un Igaunijā

2017. gadā *Latvenergo* koncerns ar tirdzniecības zīmolu *Elektrum* uzsācis dabasgāzes tirdzniecību biznesa klientiem Latvijā un Igaunijā, piedāvājot fiksētas cenas līguma nosacījumus 12 mēnešiem. Ir noslēgti pirmie dabasgāzes darījumi ar aptuveni 100 klientiem. *Latvenergo* ir otrs lielākais dabasgāzes patērētājs Baltijā.

Finanšu rezultāti

Latvenergo koncerna ieņēmumi 2017. gadā ir saglabājušies 2016. gada līmenī un sasniedz 925,6 miljonus EUR. Latvenergo koncerna EBITDA pārskata gadā ir palielinājusies par 38 % un sasniedz 541,7 miljonus EUR. Koncerna EBITDA pozitīvi galvenokārt ietekmēja:

- par 74 % lielāka elektroenerģijas izstrāde Daugavas HES;
- vienreizējā Rīgas TEC jaudas maksājumu kompensācija 454,4 miljoni EUR. Daļa no maksājuma 140 miljonu EUR apmērā tika atzīta 2017. gada ieņēmumos, bet atlikusi daļa 314,4 miljoni EUR – kā saņemtais avansa maksājums koncerna bilanci.

Pieaug koncerna EBITDA un peļņa

Rezultātus negatīvi ietekmēja mazāka elektroenerģijas pārdošanas cena Baltijā. Kopš 2016. gada elektroenerģijas tirdzniecības cenas samazināšanos Baltijas valstīs ietekmē NordBalt elektroenerģijas starpsavienojuma darbība. Savukārt koncerna peļņa 2017. gadā ir 322,0 miljoni EUR, tā sastāv no koncerna ikgadējās saimnieciskās darbības rezultāta 172,9 miliona EUR un uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā reversētā atliktā nodokļa 149,1 miliona EUR.

Līdz ar peļņas pieaugumu uzlabojušies arī Latvenergo koncerna finanšu koeficienti, un tie ir atbilstoši koncerna stratēģijā noteiktajam.

2017. gadā AS „Latvenergo” ieņēmumi samazinājušies par 3 % un sasniedz 498,6 miljonus EUR. Pārskata gadā EBITDA ir palielinājusies par 60 % un sasniedz 387,1 miljonus EUR. AS „Latvenergo” EBITDA pieaugumu sekmēja tie paši faktori, kas Latvenergo koncernam, tie detalizētāk aprakstīti tekstā iepriekš. AS „Latvenergo” peļņa 2017. gadā ir 150,9 miljoni EUR (2016. gadā – 137,4 miljoni EUR).

Investīcijas

Kopējais Latvenergo koncerna investīciju apjoms 2017. gadā, salīdzinot ar pagājušo gadu, palielinājies par 43 miljoniem EUR jeb 21 % un ir 243,8 miljoni EUR. Pieaugumu sekmēja lielākas investīcijas pārvades un ražošanas segmentos. AS „Latvenergo” veikto investīciju apjoms 2017. gadā sasniedz 89,3 miljonus EUR (2016. gadā – 79,9 miljoni EUR).

Investīcijas tīklu aktīvos – 2/3 no kopējā apjoma

Lai nodrošinātu augstu tīkla pakalpojumu kvalitāti, tehniskos rādītājus un darbības drošumu, būtisku investīciju apjomu esam ieguldījuši tīklu modernizācijā. Pārskata gadā investīciju apjoms tīklu aktīvos ir 65 % no kopējām investīcijām.

Sadales aktīvos 2017. gadā ieguldīti 107,7 miljoni EUR. Sadales investīciju mērķis ir sekmēt kvalitatīvu un drošu energoapgādi un samazināt plānotu un neplānotu bojājumu izraisīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu biežumu un ilgumu, kā arī nodrošināt atbilstošu sprieguma kvalitāti. Veiktās investīcijas sadales tīkla modernizācijā ir paaugstinājušas sadales pakalpojuma kvalitāti, tajā skaitā mazinot vidējā elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indeksa (SAIFI) un vidējā elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indeksa (SAIDI) rādītājus. Kopš 2013. gada SAIDI samazināts par 58 % un SAIFI – par 38 %.

Pārskata gadā investīcijas pārvades sistēmas aktīvos ir 63,1 miljons EUR. Salīdzinot ar 2016. gadu, investīciju apjoms ir pieaudzis divarpus reizes. Lielākais investīciju apjoms ir ieguldīts energoinfrastruktūras projektā *Kurzemes loks*. 2017. gadā šajā projektā ir ieguldīti 34,7 miljoni EUR. Īstenojot *Kurzemes loka* projektu, ievērojami tiek paaugstināts energoapgādes

drošums ne tikai Kurzēmē, bet visā Latvijā kopumā, sniedzot iespēju efektīvāk izmantot Lietuvas–Zviedrijas jūras kabeļa *NordBalt* darbību, vēl vairāk integrējot Baltijas valstīs Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū.

Investējot videi draudzīgos projektos, 2017. gadā Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijā ir ieguldīti 41,8 miljoni EUR. Līdz 2022. gadam ir plānota 11 hidroagregātu pakāpeniska nomaiņa, nodrošinot to darbību nākamos 40 gadus. Kopējās rekonstrukcijas izmaksas pārsniegs 200 miljonu EUR, no kuriem šobrīd ir ieguldīti 128,4 miljoni EUR. 2017. gada nogalē ekspluatācijā tika nodots pirmais rekonstruētais Pļaviņu HES hidroagregāts.

Finansēšana

Investīciju projektu finansēšanu Latvenergo koncerns veic no pašu līdzekļiem un ārējā aizņemtā ilgtermiņa finansējuma, kas tiek regulāri un savlaicīgi piesaistīts finanšu un kapitāla tirgos.

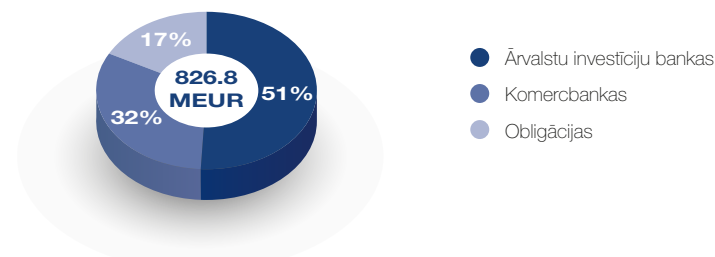
Labākās investoru attiecības Baltijas Parāda vērtspapīru tirgū

AS „Latvenergo” ir pirmais uzņēmums Baltijā, kas saņēmis *Nasdaq* Baltijas biržas atbalvojumu „Labākās investoru attiecības Baltijas Parāda vērtspapīru tirgū”. Līdz ar šo atbalvojumu AS „Latvenergo” tika uzaicināta uz *Nasdaq MarketSite* studiju Ņujorkas Taimskvērē, kur 14. augustā valdes priekšsēdētājs Āris Žīgurs iezvanīja tradicionālo tirdzniecības sesijas atklāšanas vānu.

2017. gada 15. decembrī veikta pirmā Latvenergo emitēto obligāciju, kam iestājies dzēšanas termiņš, pamatsummas atmaksa 70 miljonu EUR apmērā.

2017. gada 31. decembrī koncerna aizņēmumi ir 826,8 miljoni EUR (2016. gada 31. decembrī – 791,6 miljoni EUR), kas ietver aizņēmumus no komercbankām un ārvalstu investīciju bankām un obligācijas 135 miljonu EUR apmērā, tai skaitā zaļās obligācijas 100 miljonu EUR apmērā.

Aizņēmumu piesaistes avoti

Latvenergo koncerna neto aizņēmumi 2017. gada 31. decembrī ir 590,8 miljoni EUR (2016. gada 31. decembrī – 607,6 miljoni EUR), savukārt neto aizņēmumu/ EBITDA attiecības rādītājs ir 1,1 (2016. gada 31. decembrī – 1,7).

2017. gada 7. septembrī *Moody's* saglabājis nemainīgu AS „Latvenergo” kredītreitingu Baa2 līmenī ar stabili nākotnes vērtējumu. Vērtējot AS „Latvenergo” kredītreitingu, *Moody's* ir ņēmusi vērā vienreizējo kompensāciju, plānotās izmaiņas Rīgas TEC atbalsta intensitātē, kā arī plānoto AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazinājumu.

Korporatīvā pārvaldība

Aizvadītajā gadā sekmīgi turpināti uzlabojumi koncerna korporatīvās pārvaldības jomā.

Uzlabojam korporatīvo pārvaldību

2017. gada martā AS „Latvenergo” padome ir izveidojusi Cilvēkresursu komiteju personāla vadības jautājumos. Komitejas uzdevums ir sagatavot priekšlikumus padomei par AS „Latvenergo” valdes, Revīzijas komitejas un iekšējā audita darbinieku atlasī, atalgojumu, darbības snieguma novērtēšanu un amatu savienošānu. Komiteja sastāv no trim locekļiem, kurus no padomes locekļu vidus ievēlē padome. Komitejā ievēlēti Mārtiņš Bičevskis, Baiba Anda Rubesa un Andris Liepiņš.

Tāpat 2017. gada martā, izpildot Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktās prasības, AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas sastāvs ir papildināts ar diviem padomes locekļiem – Andri Ozoliņu un Andri Liepiņu.

Līdz ar *Latvenergo* koncerna finanšu rezultātiem ir publicēts arī AS „Latvenergo” Korporatīvās pārvaldības ziņojums par 2017. gadu. Kapitālsabiedrība būtiskos aspektos ir ievērojusi visus uz tās darbību attiecināmos korporatīvās pārvaldības principus.

Nefinanšu paziņojums

Latvenergo koncerna nefinanšu paziņojums ir sagatavots, izpildot Finanšu instrumentu tirgus likuma 56⁴. panta prasības.

Latvenergo koncerns izpilda ne tikai tiesību aktos noteikto, bet arī brīvprātīgi uzņemas atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību, vidi un tautsaimniecību, tādējādi sniedzot ieguldījumu koncerna ilgtspējīgā attīstībā. Nodrošinot produktus un pakalpojumus ar pievienoto vērtību, koncerns tiecas uz darbības procesiem, kuri nemazina sabiedrības labklājību un veselību, kā arī nerada ietekmi uz vidi. Savukārt *Latvenergo* koncerna korporatīvās sociālās atbildības (KSA) aktivitātes veicina atbildīgas uzņēmējdarbības vidi Baltijas valstu reģionā. Ikdienas darbā īstenojam sociālās atbildības standartā ISO 26000:2010 noteiktos pamatprincipus.

Latvenergo koncerna Korporatīvās sociālās atbildības politika nosaka KSA pamatprincipus, virzienus un kritērijus. Koncerns īsteno tā darbībai un stratēģiskiem mērķiem atbilstošas KSA aktivitātes, kas veicina sabiedrības izpratni par atbildīgu uzņēmējdarbību un enerģētiku, sniedz būtisku ilgtermiņa ietekmi un nodrošina plašu sabiedrības grupu iesaisti.

Latvenergo koncerns vienlaikus ar ilgtspējīgām un pārdomātām investīcijām enerģijas ražošanā un tīklu attīstībā sniedz arī tiešu ieguldījumu kopējā labklājībā – valsts budžetā samaksātos nodokļus, dividendes, kā arī radītās darba vietas. Visā enerģijas ražošanas un piegādes procesā liela nozīme ir efektivitātei, tādējādi uzlabojot pakalpojumu konkurētspēju un kvalitāti.

Atbildība ir viena no *Latvenergo* koncerna vērtībām un korporatīvās pārvaldības pamatprincipiem. Koncerns un tā darbinieki uzņemas atbildību par veiktajiem uzdevumiem atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. *Latvenergo* koncerns nodrošina caurskatāmu, ētisku, drošu, atbildīgu un godīgu uzņēmējdarbību, kā arī ieinteresēto pušu informētību un iesaisti savu aktivitāšu īstenošanā.

Latvenergo koncerna darbība ir vērsta uz konkurētspējīgu, klientu vajadzībām atbilstošu elektroenerģijas pakalpojumu izstrādi un piedāvāšanu, kā arī ilgstošu, abpusēji izdevīgu un lojālu

attiecību veidošanu ar klientiem. Savukārt sadales pakalpojumu pamatā ir kvalitatīvas un drošas elektroenerģijas piegādes nodrošināšana Latvijā. Šo mērķu sasniegšanai koncerns ievēro izmaksu efektivitātes un darbības izcilības pamatprincipus.

Latvenergo koncerns izprot vides aizsardzības jomas nozīmi koncerna ilgtspējīgā attīstībā un ievieš vides aizsardzības pamatprincipus visās koncerna darbībās. Turpinot līdzšinējos sasniegumus vides jomā, *Latvenergo* koncerns 2017.–2022. gada stratēģijā kā vienu no darbības prioritātēm izvirza vides aizsardzību enerģijas ražošanas un piegādes procesos.

Latvenergo koncerna vadība apzinās, ka darbinieki ar viņu atšķirīgām kompetencēm un dažādību ir vērtība, kas dod iespēju uz vienu un to pašu raudzīties no dažādiem skatpunktiem un tā sasniegt labākus rezultātus. Koncerns piesaista un attīsta vadītājus un līderus, kas spēs veicināt koncerna izaugsmi un nodrošināt to, ka darbinieku kompetences atbilst uzņēmuma mērķiem un nākotnes vajadzībām. Koncerna vadība kā vienu no savām prioritātēm noteikusi darbinieku iesaisti, attīstību un inovācijas veicinošas vides veidošanu koncernā, kas ir pamats darbinieku un koncerna veiksmīgai izaugsmei nākotnē.

Nefinanšu paziņojums sagatavots atbilstoši *GRI Standards* prasībām

Plašāks KSA jomu raksturojums, apraksts par KSA politikām un procedūram un to īstenošanas rezultātiem, riskiem un to pārvaldīšanu, kā arī nefinanšu rādītāji ir iekļauti 2017. gada *Latvenergo* koncerna Ilgtspējas pārskatā. Minētais pārskats ir publiski pieejams *Latvenergo* interneta vietnē <https://www.latvenergo.lv/lat/investoriem/parskati/>. Ilgtspējas pārskatā informācija ir sagatavota atbilstoši GRI Standards pamata (*Core*) prasībām.

Turpmākā attīstība

2016. gada 19. oktobrī akcionāru sapulcē tika apstiprināta *Latvenergo* koncerna stratēģija laika periodam no 2017. līdz 2022. gadam.

Ņemot vērā sagaidāmos izaicinājumus nozarē un biznesa vidē, stratēģijā ir definēti trīs galvenie darbības mērķi:

- nostiprināt ilgtspējīgu un ekonomiski pamatotu tirgus pozīciju mājas tirgos (Baltijā), vienlaikus apsverot ģeogrāfisku un/vai produktu/pakalpojumu ekspansiju;
- attīstīt sinerģijai ar tirdzniecību adekvātu un koncerna vērtību palielinošu ģenerācijas portfeli;
- attīstīt klientu vajadzībām atbilstošu, funkcionālu, drošu un efektīvu tīklu.

Līdz ar stratēģijas apstiprināšanu ir noteikti arī *Latvenergo* koncerna stratēģiskie finanšu mērķi. Finanšu mērķi ir iedalīti trīs mērķu grupās – rentabilitāte, kapitāla struktūra un dividendu politika.

Izvirzītie finanšu mērķi ir noteikti, lai nodrošinātu:

- ambiciozu, bet reizē sasniedzamu rentabilitāti, kas ir samērojama ar Eiropas enerģētikas nozares salīdzināmo uzņēmumu vidējiem rādītājiem un nodrošina biznesa riskam atbilstošu atdevi;
- optimālu, nozarei atbilstošu kapitāla struktūru, kas ierobežo iespējamus finanšu riskus;
- adekvātu dividendu politiku, kas ir atbilstoša plānotajai investīciju politikai un izvirzītajam kapitāla struktūras mērķim.

Mērķa grupa	Rādītājs	2022. gads
Rentabilitāte	Pašu kapitāla atdeve (ROE)	> 6 %
Kapitāla struktūra	Neto aizņēmumi pret pašu kapitālu	< 50 %
	Neto aizņēmumi pret peļņu pirms nolietojuma	< 3
Dividenžu politika	Dividendēs izmaksājamā peļņas daļa	> 80 %

Stratēģijas izstrādes ievaros tika veikta detalizēta nozares un darbības vides analīze, izvērtētas biznesa iespējas, kā arī veiktas diskusijas ar nozares ekspertiem un iesaistītajām pusēm.

Visaptveroša efektivitātes programma

Ņemot vērā *Latvenergo* koncerna un AS „*Latvenergo*” noteiktos attīstības virzienus, 2017. gada 14. novembrī AS „*Latvenergo*” valde apstiprināja Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programmu. Programmas stratēģiskās attīstības sadaļa ietver nozīmīgākos stratēģiskos projektus. Savukārt efektivitātes sadaļa paredz koncerna procesu pārskatīšanu, centralizēšanu un digitalizāciju nolūka uzturēt koncerna rentabilitāti ilgtermiņā, ņemot vērā sagaidāmo izmaksu kāpumu inflācijas ietekmē. Plānotās efektivitātes programmas ieguvums ir līdz 30 miljoniem EUR. Tas ir apjomīgākais koncerna optimizācijas plāns pēdējā desmitgadē, tā īstenošana ļaus ilgtermiņā palielināt koncerna vērtību un saglabāt konkurētspēju atvērtā tirgū un mainīgā enerģētikas nozarē.

Finanšu risku vadība

Latvenergo koncerna un AS „*Latvenergo*” darbība ir pakļauta dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskiem, kredītriskam un likviditātes un naudas plūsmas riskam. *Latvenergo* koncerna Finanšu risku vadības politika ir orientēta šo risku potenciāli negatīvā efekta uz finanšu rezultātiem samazināšanu. Finanšu risku vadības ietvaros *Latvenergo* koncerns un AS „*Latvenergo*” izmanto finanšu risku kontroles un veic risku ierobežošanas pasākumus, samazinot risku atvērtajās pozīcijās.

a) Tirgus riski

I) Cenas risks

Cenas risks var negatīvi ietekmēt *Latvenergo* koncerna un AS „*Latvenergo*” finanšu rezultātus, ja tiek novērota ražošanas ieņēmumu samazināšanās vai arī nesaskaņotība starp mainīgajām tirgus cenām un fiksētajām mazumtirdzniecības cenām.

Latvenergo koncerna un AS „*Latvenergo*” pakļautības cenas riskam galvenie avoti ir mainīgās elektroenerģijas tirgus cenas *Nord Pool* biržā Baltijas valstu tirdzniecības apgabalos un dabasgāzes cena TEC kurināmā vajadzībām. Koncerna un mātessabiedrības finanšu rezultātus var negatīvi ietekmēt elektroenerģijas tirgus cenas svārstības, kas atkarīgas no laika apstākļiem Ziemeļvalstīs, resursu cenas pasaules tirgos, kā arī lokālu faktoru (ūdens pieejamības un gaisa temperatūras) iespaids uz elektroenerģijas ražošanas iespējām. Pieprasījuma – piedāvājuma faktoru un sezonālu svārstību dēļ dabasgāzes cenas izmaiņas var negatīvi ietekmēt starpību starp fiksētajām mazumtirdzniecības cenām līgumos ar klientiem un TEC mainīgajām ražošanas izmaksām.

Cenas riska ierobežošanai *Latvenergo* koncerns un AS „*Latvenergo*” izmanto ilgtermiņa fiksētas cenas piegāžu līgumus ar klientiem, elektroenerģijas atvasinātos finanšu instrumentus un dabasgāzes piegādes par fiksētu cenu. Cenas riska ietekme uz ražošanu tiek slēgta pakāpeniski, līdz kārtējā gada sākumam veic 80–90 % no plānotā elektroenerģijas izstrādes apjoma. Tālāku riska aizvēršanu ierobežo Daugavas HES izstrādes sezonālais raksturs.

II) Procentu likmju risks

Procentu likmju risks *Latvenergo* koncernā un AS „*Latvenergo*” galvenokārt rodas no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka finanšu izmaksas koncernā un mātessabiedrībā būtiski pieaug, pieaugot atsauces likmei. Aizņēmumiem no kredītiestādēm galvenokārt ir mainīgā procentu likme, kas veidojas no 3, 6 vai 12 mēnešu EURIBOR un pievienotās likmes. *Latvenergo* koncerna Finanšu risku vadības politika nosaka, ka vidējās fiksētās likmes īpatsvars aizņēmumu portfelī (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu un emitēto obligāciju efektu) jāuztur virs 35 %, bet vidējais fiksētās likmes periods robežās no 2 līdz 4 gadiem. Ņemot vērā noslēgtos procentu mijmaiņas darījumus un emitētās obligācijas ar fiksēto procentu likmi, 2017. gada 31. decembrī 54 % no koncerna un 55 % no mātessabiedrības aizņēmumiem ir nofiksēta procentu likme un vidējais fiksētās procentu likmes periods gan koncernam, gan mātessabiedrībai ir 2,0 gadi.

III) Valūtas risks

Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi, vai saistības ir izteikti citā valūtā nekā funkcionālā valūta. 2017. gada 31. decembrī visi *Latvenergo* koncerna un AS „*Latvenergo*” aizņēmumi ir eiro, un pārskata gadā *Latvenergo* koncernam un AS „*Latvenergo*” nebija investīciju, kuras būtu pakļautas vērā ņemamam valūtas riskam.

Gadījumos, kad būtu nepieciešama valūtas riska ierobežošana, Finanšu risku vadības politika nosaka valūtas nākotnes maiņas darījumu slēgšanu.

b) Kredītrisks

Kredītrisks tiek pārvaldīts *Latvenergo* koncerna līmenī. To galvenokārt rada nauda un naudas ekvivalenti, atvasinātie finanšu instrumenti un noguldījumi bankās, debitoru parādi. Debitoru parādu kredītriska koncentrāciju samazina plašais *Latvenergo* koncerna klientu skaits, jo koncernam un mātessabiedrībai nav nozīmīgas kredītriska koncentrācijas attiecībā uz kādu vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu.

Kredītrisks saistībā ar naudu un īstermiņa noguldījumiem bankās tiek pārvaldīts, sabalansējot finanšu aktīvu un instrumentu izvietojumu, lai vienlaikus izvēlētos izdevīgākos piedāvājumus un samazinātu risku zaudēt finanšu līdzekļus. Pārskata gadā noteiktie kredītlīmi nav pārsniegti un vadība nesagaida būtiskus zaudējumus līdz ar kredītriska iestāšanos.

c) Likviditātes un naudas plūsmas risks

Latvenergo koncerna likviditātes un naudas plūsmas riska ierobežošanas mērķis ir uzturēt atbilstošu naudas un naudas ekvivalentu daudzumu vai nodrošināt atbilstošu finansējumu, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, lai pildītu savas esošās un paredzamās saistības, kā arī lai kompensētu naudas plūsmas svārstības, kas radušās dažādu finanšu risku ietekmē. 2017. gada 31. decembrī *Latvenergo* koncerna likvidie aktīvi (nauda un noguldījumi īstermiņa depozītos līdz 3 mēnešiem) sasniedz 236,0 miljonus EUR (2016. gadā – 184,0 miljoni EUR), savukārt AS „*Latvenergo*” likvidie aktīvi sasniedz 232,9 miljonus EUR (2016. gadā – 181,2 miljoni EUR).

Latvenergo koncerns un AS „*Latvenergo*” nepārtraukti uztur naudas plūsmas un likviditātes prognozes, kas sastāv no pieejamo aizņēmumu un naudas un naudas ekvivalentu kopējā apjoma izvērtējuma.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata gada beigām

Būtiski notikumi un apstākļi pēc pārskata gada beigām, kas varētu ietekmēt *Latvenergo* koncerna un AS „*Latvenergo*” finansiālo stāvokli, ir atklāti koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatu 27. pielikumā.

Priekšlikumi par peļņas sadali

AS „Latvenergo” valde, izpildot likuma „Par valsts budžetu 2018. gadam” 41. pantā noteikto par 2018. gadā izmaksājamo dividendžu apmēru, ierosina valstij dividendēs izmaksāt 94,2 miljonu EUR, tai skaitā 29,8 miljonus EUR no AS „Latvenergo” 2017. gada peļņas un 64,4 miljonu EUR – no AS „Latvenergo” 2016. gada peļņas, bet pārējo AS „Latvenergo” 2017. gada peļņu 121,1 miljonu EUR apmērā uzskaitīt nesadalītajā peļņā nolūkā lemt par to izmaksu valstij dividendēs, lēmumu par to izmaksu pieņemot vienlaicīgi ar lēmumu par AS „Latvenergo” 2018. gada peļņas sadalīšanu.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žīgurs

valdes priekšsēdētājs

2018. gada 17. aprīlī

Guntars Baļčūns

valdes loceklis

Uldis Bariss

valdes loceklis

Māris Kuņickis

valdes loceklis

Ziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS „Latvenergo” valdes rīcībā esošo informāciju, *Latvenergo* koncerna konsolidētais un AS „Latvenergo” 2017. gada pārskats, kas ietver vadības ziņojumu, ir sagatavots saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem un visos būtiskos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Latvenergo koncerna un AS „Latvenergo” aktīviem, pasīviem, finanšu stāvokli, peļņu vai zaudējumiem, un to naudas plūsmām. Vadības ziņojumā ietvertā informācija ir patiesa.

FINANŠU PĀRSKATI

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Ieņēmumi	6	925 627	931 619	498 580	513 563
Pārējie ieņēmumi	7	149 950	6 656	147 502	3 115
Izlietotās izejvielas un materiāli	8	(346 911)	(385 814)	(153 954)	(186 258)
Personāla izmaksas	9	(113 289)	(96 019)	(44 892)	(39 165)
Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	13 a, 14 a	(307 614)	(232 626)	(209 684)	(100 535)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	10	(73 681)	(63 043)	(60 136)	(49 649)
Saimnieciskās darbības peļņa		234 082	160773	177 416	141 071
Finanšu ieņēmumi	11 a	1 243	2 328	11 433	12 958
Finanšu izmaksas	11 b	(11 211)	(14 156)	(12 054)	(14 772)
No meitassabiedrībām saņemtās dividendes	15 a	–	–	9 111	17 033
Peļņa pirms nodokļa		224 114	148 945	185 906	156 290
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	(51 199)	(23 498)	(45 097)	(20 331)
Atliktā nodokļa izmaiņas	12	149 106*	5 146	10 082*	1 482
Pārskata gada peļņa		322 021	130 593	150 891	137 441
Attiecināma uz:					
- Mātesabiedrības akcionāru		319 670	129 045	150 891	137 441
- Mazākuma daļu		2 351	1 548	–	–
Pamatpeļņa uz vienu akciju (eiro)	20 c	0,250	0,100	0,117	0,107
Samazinātā peļņa uz vienu akciju (eiro)	20 c	0,250	0,100	0,117	0,107

*atliktā nodokļa saistības reversētas 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu normatīvo aktu izmaiņām, kas stājās spēkā, sākot ar 2018. gada 1. janvāri

Pielikumi no 96. līdz 146. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns
valdes loceklis

Visaptverošo ienākumu pārskats

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Pārskata gada peļņa		322 021	130 593	150 891	137 441
<i>Visaptverošie ienākumi, kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):</i>					
ieņēmumi no naudas plūsmas riska ierobežošanas rezerves izmaiņām	20 a, 21 c	5 422	2 847	5 422	2 847
Ieņēmumi no naudas plūsmas riska ierobežošanas rezerves izmaiņām		5 422	2 847	5 422	2 847
<i>Visaptverošie ienākumi / (zaudējumi), kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):</i>					
ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas	20 a	18 842	269 485	18 842	–
Peļņa / (zaudējumi) no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	22 a	3 460	(2 308)	1 053	(890)
Reversēts atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	169 978	–	119 503	–
Neto visaptverošie ienākumi, kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos		192 280	267 177	139 398	(890)
Kopā visaptverošie ienākumi pārskata gadā, atskaitot nodokļus		197 702	270 024	144 820	1 957
Kopā pārskata gadā atzītie visaptverošie ienākumi		519 723	400 617	295 711	139 398
Attiecināmi uz:					
- Mātesabiedrības akcionāru		517 372	399 069	295 711	139 398
- Mazākuma daļu		2 351	1 548	–	–

Pielikumi no 96. līdz 146. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

Pārskats par finanšu stāvokli

EUR'000

	Pielikums	Pielikums		Mātesabiedrība	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
AKTĪVI					
Ilgtermiņa aktīvi					
Nemateriālie ieguldījumi	13 a	13 413	14 534	17 461	18 769
Pamatlīdzekļi	14 a	3 308 985	3 355 797	1 231 454	1 322 518
Ieguldījuma īpašumi	14 b	753	563	64 807	72 833
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	15	40	40	817 048	817 048
Ilgtermiņa aizdevumi meitassabiedrībām	25 e, f	–	–	397 976	377 380
Citi ilgtermiņa debitori	17 b	3 229	986	284	978
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	16 984	17 034	16 984	17 034
Ilgtermiņa aktīvi kopā		3 343 404	3 388 954	2 546 014	2 626 560
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi	16	76 247	41 458	61 744	9 118
Avansa maksājumi par krājumiem	16	81	–	80	16 693
Parādi no līgumiem ar klientiem	17 a	105 369	118 952	82 799	102 056
Citi īstermiņa debitori	17 b	646 761	155 033	18 079	11 603
Nākamo periodu izmaksas		3 241	3 227	2 205	2 189
Īstermiņa aizdevumi meitassabiedrībām	25 e, f	–	–	700 805	245 324
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	4 619	6 134	4 619	6 134
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	–	3 520	–	3 520
Nauda un naudas ekvivalenti	18	236 003	183 980	232 855	181 197
Apgrozāmie līdzekļi kopā		1 072 321	512 277	1 103 186	577 834
AKTĪVU KOPSUMMA		4 415 725	3 901 231	3 649 200	3 204 394

EUR'000

	Pielikums	Pielikums		Mātesabiedrība	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
PASĪVI					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	19	1 288 715	1 288 715	1 288 715	1 288 715
Rezerves	20 a	1 126 521	937 074	791 906	650 020
Nesadalītā peļņa		423 613	185 840	302 017	238 334
Mātesabiedrības akcionāra kapitāla līdzdalības daļa		2 838 849	2 411 629	2 382 638	2 177 069
Mazākumakcionāru kapitāla līdzdalības daļa		8 042	7 084	–	–
Pašu kapitāls kopā		2 846 891	2 418 713	2 382 638	2 177 069
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi	21 b	718 674	635 620	710 125	627 691
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	12	–	315 759	–	126 260
Uzkrājumi	22	21 910	18 643	8 835	7 924
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	4 914	7 946	4 914	7 946
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	23 a	142 132	141 817	–	–
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	23 b, c	350 926	53 590	286 085	1 055
Ilgtermiņa kreditori kopā		1 238 556	1 173 375	1 009 959	770 876
Īstermiņa kreditori					
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	147 072	117 817	94 689	85 569
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	23 a	12 500	11 605	–	–
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	23 b, c	31 728	2 417	29 358	59
Uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības		27 725	17 718	24 739	16 549
Aizņēmumi	21 b	108 083	155 946	104 647	150 632
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	3 170	3 640	3 170	3 640
Īstermiņa kreditori kopā		330 278	309 143	256 603	256 449
PASĪVU KOPSUMMA		4 415 725	3 901 231	3 649 200	3 204 394

Pielikumi no 96. līdz 146. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns
valdes loceklis

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā

EUR'000

	Pielikums	Koncerns						Mātesabiedrība			
		Attiecināms uz mātesabiedrības akcionāru						Attiecināms uz mātesabiedrības akcionāru			
		Akciju kapitāls	Rezerves	Nesadalītā peļņa	Kopā	Mazākuma daļa	KOPĀ	Akciju kapitāls	Rezerves	Nesadalītā peļņa	KOPĀ
2015. gada 31. decembrī		1 288 531	669 596	131 662	2 089 789	6 913	2 096 702	1 288 531	649 779	176 590	2 114 900
Akciju kapitāla palielinājums	14 a, 19	184	-	-	184	-	184	184	-	-	184
Dividendes par 2015. gadu	20 b	-	-	(77 413)	(77 413)	(1 377)	(78 790)	-	-	(77 413)	(77 413)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli	20 a	-	(4 854)	4 854	-	-	-	-	(2 606)	2 606	-
KOPĀ pašu kapitālā atzītās iemaksas un peļņas sadale		184	(4 854)	(72 559)	(77 229)	(1 377)	(78 606)	184	(2 606)	(74 807)	(77 229)
Pārskata gada peļņa		-	-	129 045	129 045	1 548	130 593	-	-	137 441	137 441
Visaptverošie ienākumi / (zaudējumi)	20 a	-	272 332	(2 308)	270 024	-	270 024	-	2 847	(890)	1 957
KOPĀ pārskata gadā atzītie visaptverošie ienākumi		-	272 332	126 737	399,069	1 548	400 617	-	2 847	136 551	139 398
2016. gada 31. decembrī		1 288 715	937 074	185 840	2 411 629	7 084	2 418 713	1 288 715	650 020	238 334	2 177 069
SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” ieviešanas efekts	2.29	-	-	(10)	(10)	-	(10)	-	-	-	-
2017. gada 1. janvārī		1 288 715	937 074	185 830	2 411 619	7 084	2 418 703	1 288 715	650 020	238 334	2 177 069
Dividendes par 2016. gadu	20 b	-	-	(90 142)	(90 142)	(1 393)	(91 535)	-	-	(90 142)	(90 142)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli	20 a	-	(4 377)	4 377	-	-	-	-	(1 762)	1 762	-
KOPĀ pašu kapitālā atzītās iemaksas un peļņas sadale		-	(4 377)	(85 765)	(90 142)	(1 393)	(91 535)	-	(1 762)	(88 380)	(90 142)
Pārskata gada peļņa		-	-	319 670	319 670	2 351	322 021	-	-	150 891	150 891
Visaptverošie ienākumi	12, 20 a	-	193 824	3 878	197 702	-	197 702	-	143 648	1 172	144 820
KOPĀ pārskata gadā atzītie visaptverošie ienākumi		-	193 824	323 548	517 372	2 351	519 723	-	143 648	152 063	295 711
2017. gada 31. decembrī		1 288 715	1 126 521	423 613	2 838 849	8 042	2 846 891	1 288 715	791 906	302 017	2 382 638

Pielikumi no 96. līdz 146. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns
valdes loceklis

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

Pārskats par naudas plūsmām

EUR'000

	Pielikums	Koncerna		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Pamatdarbības naudas plūsma					
Peļņa pirms nodokļa		224 114	148 945	185 906	156 290
Korekcijas:					
– amortizācija un nolietojums, nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	13 a, 14 a	307 614	232 626	209 684	100 535
– zaudējumi no ilgtermiņa aktīvu norakstīšanas		5 476	4 143	1 601	395
– procentu izmaksas	11 b	9 825	14 156	10 667	14 772
– procentu ieņēmumi	11 a	(1 221)	(2 302)	(11 410)	(12 931)
– (zaudējumi) / peļņa no finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	8, 11	3 435	(7 275)	3 435	(7 275)
– no meitassabiedrībām saņemtās dividendes	15 a	–	–	(9 111)	(17 033)
– uzkrājumu pieaugums / (samazinājums)	22	6 726	(287)	1 966	272
– nerealizētie ieņēmumi no valūtas kursu svārstībām	11 b	(22)	(26)	(22)	(26)
Saimnieciskās darbības peļņa pirms apgrozāmā kapitāla izmaiņām		555 947	389 980	392 716	234 999
Krājumu pieaugums		(34 870)	(16 667)	(36 013)	(17 423)
Parādu no līgumiem ar klientiem un citu debitoru pieaugums		(7 770)	(10 170)	(123 095)	(9 501)
Parādu piegādātājiem un pārējo kreditoru pieaugums / (samazinājums)		(123 783)	(844)	6 790	3 594
Nauda pamatdarbības rezultātā		389 524	362 299	240 398	211 669
Izdevumi procentu maksājumiem		(11 484)	(15 529)	(12 324)	(16 136)
Ieņēmumi no procentu maksājumiem		1 390	2 457	11 632	13 306
Samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis		(41 221)	(8 041)	(36 908)	(7 412)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		338 209	341 186	202 798	201 427

Pārskata par naudas plūsmām turpinājums labajā pusē.

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns
valdes loceklis

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

Pārskats par naudas plūsmām (turpinājums)

EUR'000

	Pielikums	Koncerna		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma					
Izniegtie aizdevumi meitassabiedrībām	25 e, f	–	–	(81 889)	(78 446)
Atmaksātie aizdevumi meitassabiedrībām	25 e, f	–	–	60 225	80 319
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu iegāde		(233 744)	(185 674)	(88 793)	(67 282)
Saņemtās Eiropas Savienības fondu finansējumi un citi finansējumi		–	242	–	–
Ieņēmumi no ieguldījumiem meitassabiedrībās	15 a	–	–	9 111	17 033
Ieņēmumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas		3 569	7 914	3 569	7 914
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(230 175)	(177 518)	(97 777)	(40 462)
Finansēšanas darbības naudas plūsma					
Ieņēmumi no parāda vērtspapīru (obligāciju) emisijas		–	26 267	–	26 267
Atmaksātie emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	21 b	(70 000)	–	(70 000)	–
Saņemtie aizņēmumi no kredītiestādēm	21 b	186 500	55 744	185 000	55 000
Izdevumi aizņēmumu atmaksai	21 b	(80 976)	(87 452)	(78 221)	(85 441)
Mātesabiedrības akcionāram izmaksātās dividendes	20 b	(1 393)	(1 377)	–	–
Mātesabiedrības akcionāram izmaksātās dividendes	20 b	(90 142)	(77 413)	(90 142)	(77 413)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(56 011)	(84 231)	(53 363)	(81 587)
Neto naudas un tās ekvivalentu pieaugums		52 023	79 437	51 658	79 378
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā	18	183 980	104 543	181 197	101 819
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	18	236 003	183 980	232 855	181 197

Pielikumi no 96. līdz 146. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMS

1. Vispārīga informācija

Visas akciju sabiedrības „Latvenergo”, kas ir *Latvenergo* koncerna mātessabiedrība (turpmāk tekstā – AS „Latvenergo” jeb mātessabiedrība) akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. AS „Latvenergo” juridiskā adrese ir Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija. Atbilstoši Latvijas Republikas Enerģētikas likumam AS „Latvenergo” ir atzīta par valstiski svarīgu tautsaimniecības objektu un nav privatizējama.

Akciju sabiedrība „Latvenergo” ir energoapgādes pakalpojumu sniedzēja, kas nodarbojas ar elektroenerģijas tirdzniecību. AS „Latvenergo” ir viena no lielākajām sabiedrībām Baltijā.

Latvenergo koncernā (turpmāk tekstā – arī koncerns) ietilpst šādas meitassabiedrības:

- AS „Sadales tīkls” (kopš 18/09/2006) ar 100 % līdzdalības daļu;
- *Elektrum Eesti*, OÜ (kopš 27/06/2007) un tās meitassabiedrība SIA „Elektrum Latvija” (kopš 18/09/2012) ar 100 % līdzdalības daļu;
- *Elektrum Lietuva*, UAB (kopš 07/01/2008) ar 100 % līdzdalības daļu;
- AS „Latvijas elektriskie tīkli” (kopš 10/02/2011) ar 100 % līdzdalības daļu;
- SIA „Liepājas enerģija” (kopš 06/07/2005) ar 51 % līdzdalības daļu;
- AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (kopš 25/02/2014) ar 100 % līdzdalības daļu.

AS „Latvenergo” un tās meitassabiedrības – AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ar kopējo 48,15 % līdzdalības daļu ir akcionāri arī AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kas veic fiksēto lemaksu pensiju plānu pārvaldīšanu Latvijā.

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās, asociētajās sabiedrībās un pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir atklāti 15. pielikumā.

No 2015. gada 16. novembra līdz 2018. gada 28. februārim AS „Latvenergo” valde strādāja šādā sastāvā: Āris Žīgurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss, Māris Kuņickis, Guntars Baļčūns un Guntis Stafeckis. No 2018. gada 1. marta līdz *Latvenergo* koncerna konsolidētā un AS „Latvenergo” 2017. gada pārskata apstiprināšanas datumam AS „Latvenergo” valde strādāja šādā sastāvā: Āris Žīgurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss, Māris Kuņickis, Guntars Baļčūns.

Sākot no 2016. gada 16. decembra, darbu uzsākusī AS „Latvenergo” padome šādā sastāvā: Andris Ozoliņš (padomes priekšsēdētājs), Andris Liepiņš (padomes priekšsēdētāja vietnieks), Baiba Anda Rubesa, Mārtiņš Bičevskis un Martins Sedlackis (Martin Sedlacky).

Uzraudzības institūcija – Revīzijas komiteja no 2015. gada 4. decembra līdz *Latvenergo* koncerna konsolidētā un AS „Latvenergo” 2017. gada pārskata apstiprināšanai strādāja šādā sastāvā: Torbens Pedersens (Torben Pedersen) (priekšsēdētājs), Svens Dinsdorfs un Marita Salgrāve, un, sākot ar 2017. gada 3. martu līdz *Latvenergo* koncerna konsolidētā un AS „Latvenergo” 2017. gada pārskata apstiprināšanai, Revīzijas komitejā strādāja arī Andris Ozoliņš un Andris Liepiņš.

2017. gada finanšu pārskati iekļauj finanšu informāciju par *Latvenergo* koncernu un AS „Latvenergo” par gadu, kas beidzas 2017. gada 31. decembrī, iekļaujot salīdzinošos rādītājus par 2016. gadu. Kur nepieciešams, salīdzinošie rādītāji par 2016. gadu ir pārklasificēti atbilstoši 2017. gada finanšu pārskatu sastādīšanas principiem un ir salīdzināmi.

Latvenergo konsolidētos un AS „Latvenergo” 2017. gada finanšu pārskatus AS „Latvenergo” valde ir apstiprinājusi 2018. gada 17. aprīlī. Lēmumu par finanšu pārskatu apstiprināšanu pieņems akcionāru sapulce.

2. Nozīmīgi grāmatvedības uzskaites principi

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi jeb politikas, kas ir izmantotas, sagatavojot finanšu pārskatus. Šīs politikas ir konsekventi piemērotas, atspoguļojot datus par visiem pārskatos ietvertajiem periodiem, ja atsevišķos gadījumos nav noteikts citādi. Kur nepieciešams, salīdzinošie rādītāji ir pārklasificēti.

2.1. Uzskaites principi

Latvenergo konsolidētie un AS „Latvenergo” finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā (ES) apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprinātas piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, kas modificēts, izmantojot pārvērtēšanu patiesajā vērtībā finanšu aktīviem un finanšu saistībām (ieskaitot atvasinātos finanšu instrumentus), kā arī pamatlīdzekļu atzīšanu pārvērtētajā vērtībā, kā atklāts zemāk aprakstītajās grāmatvedības politikās.

Visi rādītāji finanšu pārskatos ir norādīti tūkstošos eiro (EUR'000 vai tūkstošos EUR).

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatā uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un iespējamo aktīvu un saistību atspoguļošanu, kā arī pārskata gada ieņēmumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses pamatojas uz koncerna vadībai pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. 2.2 un 4. pielikumā ir aprakstītas tās jomas, kas pakļautas augstākai sprieduma vai sarežģītības pakāpei, vai jomas, attiecībā uz kurām piemērotie pieņēmumi un aplēses ir būtiskas finanšu pārskatu sagatavošanā.

Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

Pārskata gadā ir publicēti vai pārskatīti šādi starptautisko finanšu pārskatu standarti vai to interpretācijas, kas ir obligāti piemērojamas pārskata periodam, kas sākas 2017. gada 1. janvārī un ko koncerns un mātessabiedrība ir piemērojusi pārskata gadā:

- **SGS Nr. 12 „Ienākuma nodokļi”:** *Atliktā nodokļa aktīva atzīšana par neizmantotiem nodokļi zaudējumiem.* Šo grozījumu mērķis ir paskaidrot, kā uzskaitīt atliktā nodokļa aktīvu par neizmantotiem nodokļi zaudējumiem, lai novērstu SGS Nr. 12 „Ienākuma nodokļi” piemērošanas dažādību praksē. Konkrēti jautājumi, kas praksē tikuši risināti dažādi, saistās ar atskaitāmo pagaidu starpību patiesās vērtības samazināšanās gadījumā, aktīva atgūšanu lielākā apmērā nekā tā uzskaites vērtība, iespējamo un nodokli apliekamu peļņu nākotnē un summāro novērtējumu pretstatā atsevišķajam. Šo grozījumu piemērošana nav ietekmējusi koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.
- **SGS Nr. 7 „Naudas plūsmas pārskats”:** *Informācijas atklāšana.* Grozījumu mērķis ir nodrošināt tādas informācijas sniegšanu, kas ļautu finanšu pārskatu lietotājiem izvērtēt izmaiņas saistībās, kas izriet no finansēšanas darbības, tajā skaitā gan izmaiņas, kas izriet no naudas plūsmām, gan izmaiņas, kas nav saistītas ar naudas līdzekļiem. Grozījumi nosaka, ka viens no veidiem, kā izpildīt šādu informācijas atklāšanas prasību, ir finanšu stāvokļa pārskatā saskaņot to saistību sākuma un beigu atlikumus,

kas izriet no finansēšanas darbības, tajā skaitā atspoguļojot izmaiņas, kas izriet no finansēšanas darbības naudas plūsmām, izmaiņas, ko radījusi kontroles zaudēšana pār meitas sabiedrībām vai citām sabiedrībām, ārvalstu valūtu kursu izmaiņu ietekmi, patiesās vērtības izmaiņas un citas izmaiņas. Šo grozījumu piemērošana nav ietekmējusi koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatus.

- Starptautisko grāmatvedības standartu padome (turpmāk – SGSP) izdevusi **ikgadējos SFPS uzlabojumus 2014. – 2016. gada ciklam**, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Tālāk minētos ikgadējos uzlabojumos ES vēl nav apstiprinājusi. Šie uzlabojumi nav ietekmējuši koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatus.
- **SFPS Nr. 12 „Informācijas atklāšana par līdzdalību citās sabiedrībās”**. Grozījumi precizē, ka SFPS Nr. 12 noteiktās informācijas atklāšanas prasības, izņemot prasības attiecībā uz apkopoto informāciju par meitassabiedrībām, kopuzņēmumiem un asociētajām sabiedrībām, piemērojamas sabiedrības līdzdalībai meitas sabiedrībā, kopuzņēmumā vai asociētajā sabiedrībā, kas klasificēta kā turēta pārdošanai, turēta sadalei vai kā pārtrauktas darbības saskaņā ar SFPS Nr. 5. Šiem grozījumiem nav ietekmes uz koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatiem, jo koncernam un mātesabiedrībai nav līdzdalības, kas klasificēta kā turēta pārdošanai.

Standarti, kas ir izdoti un vēl nav stājušies spēkā, bet ir piemēroti koncernā un mātesabiedrībā pirms spēkā stāšanās datuma

- **SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem”** Standarts ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk.

SFPS Nr. 15 nosaka piecu soļu modeli, kas tiek piemērots ieņēmumiem, kas gūti no līguma, kas noslēgts ar klientu (ar dažiem izņēmumiem), neatkarīgi no darījuma veida vai nozares, kurā gūti attiecīgie ieņēmumi. Standarta prasības attiecas arī uz peļņas un zaudējumu atzīšanu un novērtēšanu, kas izriet no tādu nefinanšu aktīvu pārdošanas, kurus sabiedrība nav saražojusi vai izveidojusi savas parastās uzņēmējdarbības gaitā (piemēram, pamatlīdzekļu vai nemateriālo ieguldījumu pārdošana).

Koncerns un mātesabiedrība ir ieviesusi SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” pirmo reizi 2017. gada finanšu pārskatos ar sākotnējo ieviešanas datumu 2017. gada 1. janvārī un ir izvēlējušies ieviest SFPS Nr. 15 (piezīme 2.29.) ar kumulatīvā efekta metodi. Standarta ieviešana mainījusi kopējos atzītos ieņēmumus no klientu līgumiem un līguma saistības, kā arī laika grafiku ieņēmumu atzīšanai. Standarta ieviešanai nav būtiskas ietekmes uz koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatiem, jo koncernam un mātesabiedrībai nav nozīmīgu ilgtermiņa līgumu, kas paredzētu daudzelementu vienošanos, kas būtu atzīstami pēc SFPS. Nr. 15, tāpēc ietekme uz kopējiem koncerna un mātesabiedrības ieņēmumiem nav būtiska, tomēr tā ir ietekmējusi sadales sistēmas pakalpojumu ieņēmumu atzīšanu efektīvās slodzes izmantošanas pakalpojuma ietvaros tā mainīgajai daļai. Standarta piemērošana atklāta 2.29. pielikumā.

Standarti, kas ir izdoti un vēl nav stājušies spēkā, ir svarīgi koncerna un mātesabiedrības darbībai, bet nav piemēroti koncernā un mātesabiedrībā pirms spēkā stāšanās datuma

- **SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”**.

2014. gada jūlijā SGSP publicēja SFPS Nr. 9 Finanšu instrumenti gala versiju, kas aizvieto SGS Nr. 39 Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana un visas iepriekšējās SFPS Nr. 9 versijas. SFPS Nr. 9 apvieno visus trīs finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipus: klasifikāciju un novērtēšanu, vērtības samazinājumu un risku ierobežošanas uzskaiti. SFPS Nr. 9 ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un ir atļauta tā agrāka piemērošana. Izņemot riska ierobežošanas uzskaiti, ir nepieciešama retrospektīva piemērošana, bet salīdzinošās informācijas atklāšana nav obligāta. Attiecībā uz riska ierobežošanas uzskaiti prasības parasti piemēro perspektīvi, ar dažiem ierobežotiem izņēmumiem.

Koncerns un mātesabiedrība plāno ieviest jauno standartu obligātajā spēkā stāšanās datumā, izmantojot kumulatīvā efekta metodi un nekoriģējot salīdzināmo informāciju. 2017. gada laikā koncerns un mātesabiedrība ir veikusi visu trīs SFPS Nr. 9 pamatprincipu ietekmes novērtējumu. Šis novērtējums ir balstīts uz pašlaik pieejamo informāciju, un tas var tikt mainīts atbilstoši turpmāk pieejamai un nodērojamai informācijai, kas būs pieejama koncernam un mātesabiedrībai 2018. gadā, kad koncerns un mātesabiedrība ieviesīs SFPS Nr. 9. Kopumā koncerns un mātesabiedrība neparedz būtisku standarta izmaiņu ietekmi uz pārskatu par finanšu stāvokli un pārskatu par izmaiņām pašu kapitālā, izņemot SFPS Nr. 9 vērtības samazināšanas prasību piemērošanas ietekmi. Koncerns un mātesabiedrība paredz uzkrājuma pieaugumu aktīvu vērtības samazinājumam, kas negatīvi ietekmēs pašu kapitālu.

a) Klasifikācija un novērtēšana.

No klasifikācijas un novērtēšanas viedokļa jaunais standarts nosaka to, lai visi finanšu aktīvi, izņemot pašu kapitāla instrumentus un atvasinātos finanšu instrumentus, tiktu novērtēti, pamatojoties uz uzņēmuma aktīvu pārvaldīšanas un finanšu instrumentu līgumisko naudas plūsmu pazīmju noteikšanas biznesa modeļu kombināciju. SGS Nr. 39 novērtēšanas kategorijas tiks aizstātas ar patieso vērtību peļņā vai zaudējumos, patieso vērtību visaptverošajos ieņēmumos un amortizētajām izmaksām. SFPS Nr. 9 arī ļaus uzņēmumiem turpināt neatsaucami noteikt tādus instrumentus, kas kvalificējas to atzīšanai amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā visaptverošajos ieņēmumos vai peļņā vai zaudējumos, ja tādējādi tiek novērsta vai ievērojami samazināta novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstība. Pašu kapitāla instrumentus, kas netiek turēti pārdošanai, var neatsaucami noteikt kā instrumentus patiesajā vērtībā vispārējos ieņēmumos, bez turpmākās peļņas vai zaudējumu pārklasificēšanas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu saistību uzskaitē lielā mērā būs tāda pati kā to noteica SGS Nr. 39 prasības.

Ir sagaidāms, ka tām SFPS Nr. 9 klasifikācijas un novērtēšanas prasībām, kas nav saistītas ar vērtības samazināšanos un paredzamo kredītzaudējumu noteikšanu, nebūs būtiskas ietekmes uz koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatiem.

Pamatojoties uz veikto novērtējumu, ir sagaidāms, ka aktīvi, kas pašlaik tiek turēti un atzīti patiesajā vērtībā, arī turpmāk tiks novērtēti patiesajā vērtībā.

Atbilstoši SFPS Nr. 9 aizdevumi un debitoru parādi, kas izriet no līgumiem ar klientiem, turpmāk tiks novērtēti amortizētajā vērtībā. Mātesabiedrības aizdevumi savām meitassabiedrībām, kā arī koncerna un mātesabiedrības debitoru parādi tiek turēti, lai iekasētu līgumos paredzētās naudas plūsmas, un paredzams, ka tie radīs tikai tādas naudas plūsmas, kas ietver vienīgi pamatsummas un procentu maksājumus. Koncerns un mātesabiedrība ir izvērtējuši šo finanšu instrumentu līgumiskās naudas plūsmas un secinājuši, ka tās atbilstoši SFPS Nr. 9 atbilst amortizēto izmaksu novērtēšanas kritērijiem, tādējādi šo instrumentu pārklasificēšana nav nepieciešama.

SGS Nr. 39 atļāva uzņēmumiem novērtēt ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos iegādes vērtībā, ja šiem instrumentiem nav noteikta kotēta cena aktīvajā tirgū un to patieso vērtību nevar ticami novērtēt. Atbilstoši SFPS Nr. 9 prasībām šāda iespēja nepastāv, un ieguldījumi pašu kapitāla instrumentos ir jānovērtē patiesajā vērtībā atbilstoši SFPS Nr. 13. Līdz ar to Koncerns un mātesabiedrība sagaida, ka būs nepieciešams veikt papildu izvērtēšanu, lai noteiktu šo ieguldījumu patieso vērtību.

b) Vērtības samazinājums

SFPS Nr. 9 arī būtiski mainīs kredītzaudējumu atzīšanas metodoloģiju. Standarts aizstās SGS Nr. 39 radušos zaudējumu pieeju ar nākotnē paredzamo sagaidāmo kredītzaudējumu (turpmāk – SKZ) pieeju. SFPS Nr. 9 nosaka, ka koncernam un mātesabiedrībai visiem parāda vērtspapīriem, aizdevumiem, debitoru parādiem, kas izriet no līgumiem ar klientiem, un naudai un tās ekvivalentiem ir jāuzskaita vai nu sagaidāmie 12 mēnešu kredītzaudējumi, vai nu mūža sagaidāmie kredītzaudējumi.

Koncerns un mātesabiedrība piemēros vienkāršoto kredītzaudējumu noteikšanas pieeju un uzskaitīs sagaidāmos mūža kredītzaudējumus visiem debitoriem, ieskaitot debitorus, kas izriet

no līgumiem ar klientiem. SFPS Nr. 9 ļauj izmantot uzkrājumu matricu kā praktisko paņēmieni, ar ko ir iespējams noteikt SKZ līmeni vai varbūtību % attiecībā uz debitoru parādiem. Koncerns un mātessabiedrība plāno izmantot uzkrājumu matricu, kas veidota pamatojoties uz vēsturiski novēroto saistību neizpildes līmeni, kas papildināts nākotnes prognozēm.

SFPS Nr. 9 noteiktās vērtības samazināšanas prasības tiek piemērotas retrospektīvi, ieviešanas efektu atzīstot nesadalītājam peļņā. Pamatojoties uz līdz šim veikto novērtējumu, tiek aplēsts, ka pārejas ietekme (atskaitot nodokļus) uz koncerna nesadalītās peļņas sākotnējo bilanci 2018. gada 1. janvārī būs robežās no 397 līdz 854 tūkstošiem EUR (mātessabiedrībai: aptuveni 583 – 1 087 tūkstoši EUR). Iepriekš minētie novērtējuma rezultāti ir provizoriski un pamatojas uz faktiem un apstākļiem, kas ir bijuši pieejami 2018. gada 1. janvārī. Sakarā ar iespējamām izmaiņām pieņēmumos un aplēsēs, faktiskā ietekme no SFPS Nr. 9 ieviešanas 2018. gada 1. janvārī var mainīties.

c) Riska ierobežošanas uzskaitē

Koncerns un mātessabiedrība ir novērtējuši, ka visas esošās riska ierobežošanas aktivitātes, uz kurām pašlaik attiecas efektīvā riska ierobežošanas uzskaitē, arī turpmāk atbilstoši SFPS Nr. 9 būs atbilstošas riska ierobežošanas uzskaites nosacījumiem. Tā kā SFPS Nr. 9 nemaina vispārējos principus attiecībā uz to kā uzņēmums veic efektīvā riska ierobežošanas instrumentu uzskaiti, piemērojot SFPS Nr. 9 riska ierobežošanas uzskaites prasības, tās būtiski neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.

- **SFPS Nr. 16 „Noma”.** Standarts ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk. SFPS Nr. 16 nosaka nomas atzīšanas, novērtēšanas, uzrādīšanas un attiecīgās informācijas atklāšanas principus, kas jāievēro abām nomas līguma pusēm, proti, klientam („nomniekam”) un piegādātājam („iznomātājam”). Saskaņā ar jauno standartu nomniekiem savos finanšu pārskatos jāatzīst lielākā daļa nomas līgumu. Nomniekiem būs jāizmanto vienāds uzskaites modelis attiecībā uz visiem nomas līgumiem ar atsevišķiem izņēmumiem. Iznomātāja veikta uzskaitē būtiski nemainās.

Koncerns un mātessabiedrība sāks piemērot SFPS Nr. 16 finanšu gadam, kas sāksies 2019. gada 1. janvārī. Koncerns un mātessabiedrība ir izvērtējuši šī standarta pieņemšanas ietekmi uz koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatiem kā būtisku, un paredz, ka koncernam un mātessabiedrībai kā nomniekam būs jāatzīst savos finanšu pārskatos lietošanas tiesību aktīvi. Ieviešot SFPS Nr. 16, koncerns un mātessabiedrība līdz ar citiem apsvērumiem novērtēs arī identificētos lietošanas tiesību aktīvus, neatceļamās nomas nosacījumus (tajā skaitā nomas pagarināšanas vai izbeigšanas iespējas) un nomas maksājumus (tajā skaitā fiksētos un mainīgos maksājumus, soda naudu par nomas attiecību pirmstermiņa izbeigšanu utt.). Detalizēta SFPS Nr. 16 ieviešanas analīze tiks pabeigta 2018. gadā.

- **SGS Nr. 40 „Ieguldījuma īpašums”:** Pārņemšana uz ieguldījuma īpašumu posteni (Grozījumi) Grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Grozījumi paskaidro, kad sabiedrībai būtu jāpārņemas īpašums, tajā skaitā īpašums, kura būvniecība vai izveide vēl nav pabeigta, uz ieguldījuma īpašumu posteni vai jāizslēdz no šī postera. Saskaņā ar jaunajiem grozījumiem izmantošanas veida maiņa notiek, kad īpašums atbilst ieguldījuma īpašumu definīcijai vai vairs tai neatbilst un ja šādi izmantošanas veida maiņai ir pietiekami pierādījumi. Tikai vadības plānu maiņa attiecībā uz īpašumu izmantošanu nav pietiekams pierādījums izmantošanas veida maiņai. Koncerna un mātessabiedrības vadība ir izvērtējuši šo grozījumu ieviešanas ietekmi un uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.
- **SFPIK 22. interpretācija: Darījumi ārvalstu valūtās un priekšapmaksas.** Interpretācija ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un tās agrāka piemērošana ir atļauta. Interpretācijā precizēta uzskaitē, kas piemērojama darījumiem, kas ietver priekšapmaksu ārvalstu valūtā. Interpretācija attiecas uz darījumiem ārvalstu valūtās, ja sabiedrība atzīst nemonētāru aktīvu vai nemonētāras saistības, kas izriet no priekšapmaksas veikšanas vai saņemšanas,

pirms tā atzīst attiecīgo aktīvu, izmaksas vai ieņēmumus. Interpretācija paredz, ka valūtas kursa noteikšanas nolūkā par darījuma datumu tiek pieņemts nemonētārā priekšapmaksas aktīva vai nākamo periodu ieņēmumu saistību sākotnējās atzīšanas datums. Ja tiek veikti vai saņemti daudzi avansa maksājumi, tad sabiedrībai jānosaka katras priekšapmaksas veikšanas vai saņemšanas darījuma datums. Šo interpretāciju ES vēl nav apstiprinājusi. Koncerna un mātessabiedrības vadība ir izvērtējuši SFPIK interpretācijas grozījumu ieviešanas ietekmi un uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus, jo koncernam un mātessabiedrībai nav darījumu ārvalstu valūtās.

- **SFPIK 23. interpretācija: Neskaidrība par ienākuma nodokļu piemērošanu.** Interpretācija ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un tās agrāka piemērošana ir atļauta. Interpretācija aplūko ienākuma nodokļu uzskaiti, ja nodokļu piemērošana saistīta ar neskaidrību, kas ietekmē SGS. Nr. 12 piemērošanu. Interpretācija sniedz norādījumus par to, vai neskaidros nodokļu piemērošanas gadījumos aplūkot atsevišķi vai kopā pamatnostādnes attiecībā uz nodokļu administrācijas veiktajām pārbaudēm un atbilstošas metodes izvēli attiecīgās neskaidrības atspoguļošanai un faktu un apstākļu izmaiņu uzskaitē. Šo interpretāciju ES vēl nav apstiprinājusi. Koncerna un mātessabiedrības vadība vēl nav izvērtējuši SFPIK interpretācijas grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.
- **SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”:** Priekšlaicīgas atmaksas elementi ar negatīvu kompensāciju (Grozījumi) Grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Grozījumi paredz, ka finanšu aktīvus, kas ļauj vai pieprasa līgumslēdzējai pusei samaksāt vai saņemt samērīgu kompensāciju par priekšlaicīgu līguma izbeigšanu (tādējādi no aktīva turētāja perspektīvas varētu rasties „negatīva kompensācija”), var novērtēt amortizētajā iegādes vērtībā vai patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanas atzīšanu citos visaptverošos ienākumos, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Šos grozījumus ES vēl nav apstiprinājusi. Koncerna un mātessabiedrības vadība vēl nav izvērtējuši SFPIK interpretācijas grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs Koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā un nav piemērojami koncernā un mātessabiedrībā

- **SFPS Nr. 2 „Akciju maksājumi”:** Darījumu klasifikācija un novērtēšana, kuros norēķini tiek veikti ar akcijām (Grozījumi) Grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Grozījumos ietvertas uzskaites prasības attiecībā uz garantēto un negarantēto nosacījumu ietekmi uz tādu darījumu novērtēšanu, kuros maksājumi veikti ar akcijām, norēķinoties naudā, prasības darījumu uzskaitē, kuros neto norēķini tiek veikti ar akcijām, un ieturējuma nodokļa saistību uzskaitē, kā arī tādu maksājumu ar akcijām nosacījumu grozīšanai, kas maina darījumu klasifikāciju no naudas darījumiem un darījumiem, kuros maksājumi tiek veikti ar akcijām. Vadība ir izvērtējuši, ka Standarta grozījumi neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus, jo koncerns un mātessabiedrība neveic akciju maksājumus.
- **SGS Nr. 28 „Ieguldījumu asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos”:** Ilgtermiņa ieguldījumu asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos (Grozījumi). Grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Grozījumi aplūko jautājumu, vai ilgtermiņa ieguldījumu asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos, kas pēc būtības veido „neto līdzdalību” asociētajā sabiedrībā vai kopuzņēmumā, novērtēšana, jo īpaši saistībā ar to vērtības samazināšanās uzskaiti, jāveic saskaņā ar SFPS Nr. 9, SGS Nr. 28 vai abiem šiem standartiem. Grozījumi paskaidro, ka tādiem ilgtermiņa ieguldījumiem, kuru uzskaitē netiek izmantota pašu kapitāla metode, sabiedrība piemēro SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”, pirms tā piemērojusi SGS Nr. 28. Piemērojot SFPS Nr. 9, sabiedrība neņem vērā nekādas ilgtermiņa ieguldījumu uzskaites

vērtības korekcijas, kas rodas, piemērojot SGS Nr. 28. Šos grozījumus ES vēl nav apstiprinājusi. Vadība ir izvērtējusi, ka Standarta grozījumi neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus, jo koncernam un mātessabiedrībai nav šāda veida ieguldījumu.

- **Grozījumi SFPS Nr.10 „Konsolidētie finanšu pārskati” un SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos: Aktīvu pārdošana vai ieguldīšana darījumos starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu”** Grozījumi novērš atzīto pretrunu starp SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28 prasībām attiecībā uz aktīvu pārdošanu vai ieguldīšanu darījumos starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu. Šo grozījumu galvenā ietekme ir tāda: ja darījums saistīts ar uzņēmējdarbību (neatkarīgi no tā, vai tā tiek īstenota meitassabiedrībā vai nē), peļņa vai zaudējumi tiek atzīti pilnā apmērā. Peļņa vai zaudējumi daļēji apmērā tiek atzīti, ja darījumā iesaistīti aktīvi, kas neveido uzņēmējdarbību, pat tādā gadījumā, ja šie aktīvi atrodas meitassabiedrībā. 2015. gada decembrī SGSP atlika šo grozījumu spēkā stāšanās datumu uz nenoteiktu laiku. Tas būs atkarīgs no uzskaitē izmantotās pašu kapitāla metodes izpētes projekta rezultātiem. Šos grozījumus ES vēl nav apstiprinājusi. Vadība ir izvērtējusi, ka Standarta grozījumi neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus, jo koncerns un mātessabiedrība neplāno šāda veida aktīvu pārdošanu vai ieguldīšanu.

Koncerna un mātessabiedrības vadība nepiemēros šos grozījumus, jo tie neattiecas uz koncerna un mātessabiedrības darbību.

Atsevišķi SFPS uzlabojumi

SGSP izdevusi ikgadējos SFPS uzlabojumus 2014. - 2016. gada ciklam, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Minētie grozījumi attiecībā uz SFPS Nr. 1 „Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja pieņemšana” un SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos” ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk. Ir atļauta SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos” agrāka piemērošana. Šos ikgadējos uzlabojumus ES vēl nav apstiprinājusi.

- **SFPS Nr. 1 „Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja lietošana”.** Šie uzlabojumi atceļ pirmreizējiem šo standartu pieņēmējiem piemērojamos īstermiņa atbrīvojumus no informācijas atklāšanas par finanšu instrumentiem, darbinieku pabalstiem un ieguldījuma sabiedrībām.
- **SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos”.** Grozījumi precizē, ka iespēja izvēlēties sākotnējās atzīšanas brīdī līdzdalību asociētajā sabiedrībā vai kopuzņēmumā, kas pieder sabiedrībai, kas ir riska kapitāla fonds vai kāda cita kritērijiem atbilstoša sabiedrība, novērtēt patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanas atzīšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ir pieejama attiecībā uz katru ieguldījumu asociētajā sabiedrībā vai kopuzņēmumā, izvērtējot katru ieguldījumu atsevišķi.

Koncerns un mātessabiedrība ir izvērtējusi, ka šiem uzlabojumiem nebūs ietekmes uz koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatiem.

SGSP izdevusi ikgadējos SFPS uzlabojumus 2015. - 2017. gada ciklam, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Minētie grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Šos ikgadējos uzlabojumus ES vēl nav apstiprinājusi.

- **SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana” un SFPS Nr. 11 „Kopīgas struktūras”:** SFPS Nr. 3 grozījumi paskaidro, ka brīdī, kad sabiedrība iegūst kontroli pār uzņēmumu, kas ir kopīgas darbība forma, tā pārvērtē savu iepriekšējo līdzdalību šajā uzņēmumā. SFPS Nr. 11 grozījumi nosaka, ka brīdī, kad sabiedrība iegūst kopīgu kontroli pār uzņēmumu, kas ir kopīgas darbība forma, tā nepārvērtē savu iepriekšējo līdzdalību šajā uzņēmumā.
- **SGS Nr. 12 „Ienākuma nodokļi”:** Grozījumi paskaidro, ka ienākuma nodoklis par maksājumiem par finanšu instrumentiem, kas klasificēti kā pašu kapitāla instrumenti, jāatzīst atbilstoši tam, kur atzīti darījumi vai notikumi, kas radījuši sadalāmu peļņu.
- **SGS Nr. 23 „Aizņēmumu izmaksas”:** Grozījumi paskaidro standarta 14. punktu, proti, kad kritērijiem atbilstošs aktīvs ir gatavs tā paredzētajai izmantošanai vai pārdošanai un dažas no ar

šo kritērijiem atbilstošo aktīvu saistīto aizņēmumu summām šajā brīdī vēl nav atmaksātas, šāds aizņēmums jāiekļauj līdzekļos, kurus sabiedrība aizņemas vispārējā kārtībā.

Šo grozījumu pieņemšanas ietekmē var tikt mainītas grāmatvedības politikas vai informācijas atklāšanas prasības, taču to ietekme uz koncerna un mātessabiedrības finansiālo stāvokli vai darbības rezultātiem vēl nav izvērtēta.

2.2. Konsolidācija (Koncerns)

a) Meitassabiedrības

Meitassabiedrību, kurās kādai no koncerna sabiedrībām ir finanšu vai operatīvās darbības kontrole, finanšu pārskati ir konsolidēti. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja koncernam ir iespēja panākt vai iegūt kontroles tiesības pār atsevišķu labumu gūšanu no savas līdzdalības ieguldījumā, un ja tam ir iespēja gūt atdevi, izmantojot savu ietekmi pār ieguldījumu (spēkā esošas tiesības, kas dod pašreizēju iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār sabiedrību).

Koncerna meitassabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti, sākot ar brīdi, kad mātessabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitassabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas. Vispārēja informācija par konsolidācijā iekļautajām sabiedrībām un to primāro saimnieciskās darbības veidu ir atklāta 15. pielikumā.

Ieguldījumi meitassabiedrību kapitālos tiek uzskaitīti, izmantojot iegādes metodi. Iegādes izmaksas tiek noteiktas iegūto aktīvu, izdoto pašu kapitāla instrumentu un radušos vai maiņas datumā pieņemto saistību patiesajā vērtībā. Iegādes izmaksas tiek attiecinātas uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodā, kurā tās radušās. Iegādātie identificējamie aktīvi un saistības un pakārtotās saistības, kas radušās meitassabiedrības iegādes rezultātā, tiek sākotnēji novērtētas patiesajā vērtībā iegādes datumā.

Visi darījumi starp koncerna sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizēta peļņa no darījumiem starp koncerna sabiedrībām tiek izslēgti. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, bet tiek uzskatīti par nodotā aktīva vērtības samazināšanās indikatoru. Nepieciešamības gadījumā koncerna meitassabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes ir mainītas, lai nodrošinātu atbilstību koncernā lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm.

b) Darījumi ar mazākumakcionāriem un īpašniekiem

Koncerna darījumi ar mazākumakcionāriem tiek uzskatīti kā darījumi ar koncerna mātessabiedrības īpašniekiem. Izmaiņas mātessabiedrības līdzdalības daļā meitassabiedrībā, kas netiek atspoguļotas mātessabiedrībā, tai zaudējot kontroli pār meitassabiedrību ir pašu kapitāla transakcijas (t.i. transakcijas, kas tiek uzskatītas par darījumiem īpašniekiem). Darījumos ar mazākumakcionāriem radusies peļņa vai zaudējumi tiek atzīti koncerna pašu kapitālā.

c) Asociētās sabiedrības

Asociētās sabiedrības ir tādas sabiedrības, kurās mātessabiedrībai ir būtiska ietekme, bet ne kontrole, parasti no 20 % līdz 50 % balsstiesībām. Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās sākotnēji tiek atzīti to iegādes vērtībā. Pašreizējā brīdī koncernam nav ieguldījumu asociētajās sabiedrībās (skatīt 15., 4. h pielikumu).

2.3. Informācijas atklāšana par darbības segmentiem

Segmentu ziņojuma vajadzībām darbības segmentu sadalījums izriet no Latvenergo koncerna un mātessabiedrības iekšējās pārvaldes struktūras, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības novērtēšanai un resursu sadalei, ievērojot galvenā darbības lēmumu pieņēmēja viedokli.

Koncerns iedala tā darbības trijos galvenajos segmentos – ražošana un tirdzniecība, sadale un pārvades aktīvu noma. Mātessabiedrība iedala tās darbības vienā galvenajā segmentā – ražošana un tirdzniecība.

Papildus koncernā un mātessabiedrībā tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus (5. pielikums).

2.4. Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Finanšu pārskatu posteņi tiek mērīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā koncerna uzņēmums darbojas (funkcionālā valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir izteikti eiro (EUR), kas ir mātessabiedrības funkcionālā valūta, un uzrādīti tūkstošos EUR. Visi rādītāji ir noapaļoti līdz tuvākajam tūkstotim, ja nav norādīts citādāk.

b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti funkcionālajā valūtā pēc attiecīgo darījumu veikšanas dienā noteiktajiem valūtas kursiem. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas funkcionālajā valūtā pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ne-monetārie aktīvi un saistības, kas tiek novērtēti pēc sākotnējās vērtības ārvalstu valūtā, ir pārvērtēti pēc valūtas kursa sākotnējā darījuma dienā.

2.5. Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi tiek uzskaitīti to sākotnējā vērtībā. Turpmāk pēc sākotnējās atzīšanas nemateriālie ieguldījumi tiek atzīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos zaudējumus vērtības samazinājumam.

Ilzveidošanas izmaksas tiek atzītas pārskatā par finanšu stāvokli nemateriālajos ieguldījumos un tiek novērtēti izmaksu vērtībā, līdz nemateriālie ieguldījumi tiek izveidoti un saņemti.

a) Lietošanas tiesības, licences un datorprogrammas

Lietošanas tiesības, licences un datorprogrammas tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrāto vērtības samazinājumu. Amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu lietošanas tiesību, licenču un datorprogrammu iegādes vērtību to lietderīgās izmantošanas periodā. Datorprogrammu izstrādes izmaksas, kas atzītas kā aktīvi, tiek amortizētas to lietderīgās izmantošanas laikā, kas nepārsniedz līgumā noteikto lietošanas termiņu vai 5 gadus.

Pieslēgumu lietošanas tiesības ir maksājums par tiesībām lietot pārvades vai sadales sistēmas elektrotīklu. Sabiedrība veic avansa maksājumus pārvades vai sadales sistēmas operatoram, lai iegādātos pieslēguma lietošanas tiesības. Pieslēgumu lietošanas tiesības tiek uzskaitītas to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās, kas tiek aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu pieslēgumu lietošanas tiesību sākotnējo vērtību līdz to atlikušajai vērtībai visā aplēstajā komerciālo attiecību ar pakalpojuma sniedzēju (pieslēguma ierīkotāju) – 20 gados.

b) CO₂ emisijas kvotas

CO₂ emisijas kvotas (vai tiesības) tiek atzītas iegādes vērtībā. No valdības bez maksas saņemtās emisijas tiesības tiek atzītas nulles vērtībā kā ārpusbilances aktīvi. CO₂ emisijas tiesības tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, kad koncerns vai mātessabiedrība ir ieguvusi kontroli pār tām. Tajos gadījumos, ja no valdības bez maksas saņemto CO₂ emisijas kvotu skaits ir mazāks par izmantošanai nepieciešamo emisijas kvotu skaitu, koncerns un mātessabiedrība veic papildu kvotu iegādi, kuru bilances vērtība tiek noteikta pēc CO₂ emisijas kvotu tirgus cenas to iegādes brīdī. Emisijas tiesības tiek uzskaitītas nemateriālo ieguldījumu sastāvā (skatīt 13. b pielikumu).

2.6. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi sākotnēji tiek uzskaitīti iegādes vērtībā. Pēc sākotnējās uzskaites pamatlīdzekļi tiek uzrādīti sākotnējā vērtībā vai pārvērtēšanas vērtībā (skatīt 2.8. punktu), atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tādi ir.

Pamatlīdzekļu iegādes izmaksas veido iegādes cena, transportēšanas izmaksas, uzstādīšanas un citas tiešās izmaksas, kas attiecināmas uz iegādi vai ieviešanu. Pašu izveidotu pamatlīdzekļu izmaksas ietver materiālu izmaksas, pakalpojumu un darbaspēka izmaksas. Turpmākajos periodos radušās izmaksas tiek iekļautas aktīva uzskaites vērtībā vai arī atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, ja no tām ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi koncernam vai mātessabiedrībai un aktīva izmaksas var ticami noteikt. Visas pārējās remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Aizņēmumu izmaksas tiek kapitalizētas proporcionāli pamatlīdzekļu nepabeigtās celtniecības izmaksu summai pamatlīdzekļa izbūves laikā. Kapitalizēta tiek arī valūtas kursu riska ierobežošanas līgumu efektīvā daļa ar mērķi ierobežot naudas plūsmas risku, kam valūtas kursu svārstību gadījumā pakļauti pamatlīdzekļi, un tā tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā pakāpeniski kopā ar nolietojumu vai arī brīdī, kad noraksta pamatlīdzekli.

Ja pamatlīdzekļa komponentēm (sastāvdaļām) ir atšķirīgi lietderīgās izmantošanas laiki un šo komponentu (sastāvdaļu) iegādes vērtības ir būtiskas attiecībā pret pamatlīdzekļa vērtību, tad tās uzskaita pa pamatlīdzekļa komponentēm (sastāvdaļām).

Zeme netiek pakļauta nolietojuma aprēķinam. Pārējiem aktīviem nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes, lai norakstītu katra pamatlīdzekļa sākotnējo vērtību līdz tā atlikušajai vērtībai visā tā lietderīgās izmantošanas laikā šādā veidā:

Pamatlīdzekļu veidi	Aplēstais lietderīgās izmantošanas periods gados
Ēkas un inženierbūves	
– hidroelektrostacijas, termoelektrostacijas	15 – 100
– elektroenerģijas pārvades un sadales tīkli	30 – 50
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	
– hidroelektrostacijās	10 – 40
– termoelektrostacijās	3 – 25
– pārvades un sadales tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojums	8 – 40
Pārējie pamatlīdzekļi	2 – 25

Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katra pārskata gada beigās. Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skatīt 2.9. punktu).

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ja tiek pārdoti pārvērtētie pamatlīdzekļi, attiecīgās summas no pārvērtēšanas rezerves tiek pārklasificētas uz iepriekšējo periodu nesadalīto peļņu.

Nepabeigta celtniecība tiek uzskaitīta sākotnējā vērtībā, un tā atspoguļo pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas. Sākotnējā vērtībā ietilpst celtniecības un montāžas izmaksas un citas ar pamatlīdzekļa izveidi saistītās tiešās izmaksas. Nepabeigtajai celtniecībai nolietojums netiek aprēķināts, iekams attiecīgie aktīvi nav pabeigti un nodoti ekspluatācijā, toties vērtības samazināšanās tests tiek veikts reizi gadā, individuāli vai naudu ienesošās vienības līmenī. Jebkuri identificētie zaudējumi no vērtības samazināšanās ir novērtēti kā starpība starp uzskaites vērtību un prognozēto nākotnes naudas plūsmu veidojošo pašreizējo vērtību. Prognozēto nākotnes naudas plūsmu pašreizējā vērtība tiek diskontēta, izmantojot finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi.

2.7. Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumi ir zeme vai ēkas vai ēku daļas, kas ir koncerna un mātessabiedrības īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nevis piegādājamo preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem vai arī pārdošanai komercdarbībā pieņemtajā kārtībā. Ieguldījuma īpašums rada naudas plūsmas neatkarīgi no citiem uzņēmuma turētiem aktīviem. Sākotnēji ieguldījuma īpašumi tiek atzīti un pēc tam uzskaitīti iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi. Izmantotās nolietojuma normas ir atbilstošas attiecīgo pamatlīdzekļu kategoriju aplēstajam lietderīgās izmantošanas periodam – no 15 līdz 80 gadiem.

2.8. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana tiek veikta ar pietiekamu regularitāti, lai nodrošinātu, ka pārvērtēšanai pakļauto pamatlīdzekļu uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no vērtības, kāda tiktu noteikta, novērtējot tos patiesajā vērtībā.

Regulāri, bet ne retāk kā reizi 5 gados tiek pārvērtētas Daugavas hidroelektrostaciju, pārvades sistēmas un sadales sistēmas pamatlīdzekļu grupas:

- a) pārvērtētās ēkas un inženierbūves:
 - Daugavas hidroelektrostaciju ēkas un inženierbūves,
 - pārvades sistēmas ēkas un inženierbūves,
 - sadales sistēmas ēkas un inženierbūves;
- b) pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un ierīces:
 - Daugavas hidroelektrostaciju tehnoloģiskās iekārtas un ierīces,
 - pārvades sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un ierīces,
 - sadales sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un ierīces;
- c) pārvērtētās pārējās iekārtas:
 - pārējās Daugavas hidroelektrostaciju iekārtas,
 - pārējās pārvades sistēmas iekārtas,
 - pārējās sadales sistēmas iekārtas.

Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums, atskaitot atlikto nodokli, tiek uzrādīts visaptverošo ienākumu pārskatā caur pašu kapitālu kā „Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves” izmaiņas. Vērtības samazinājums savukārt tiek norakstīts no iepriekšējos gados visaptverošos ienākumos ieskaitītā attiecīgā pamatlīdzekļa vērtības pieauguma, pārsniegumu iekļaujot pārskata gada visaptverošo ienākumu pārskatā, savukārt pārējais samazinājums tiek atzīts pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārvērtēšanas datumā sākotnējo uzskaites vērtību un uzkrāto nolietojumu palielina vai samazina proporcionāli aktīva uzskaites vērtības izmaiņām tā, lai aktīva uzskaites vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi samazina un pārnes uz nesadalīto peļņu brīdī, kad pārvērtētais pamatlīdzeklis tiek norakstīts vai atsavināts.

Pārvērtēšanas rezervi nedrīkst sadalīt dividendēs, izlietot zaudējumu segšanai, ieskaitīt citās rezervēs, ne arī izmantot citiem mērķiem.

2.9. Aktīvu vērtības samazināšana

Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam vai amortizācijai, kā arī zemes vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi ieliecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība

ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu lietošanas vērtību, novērtētā nākotnes naudas plūsma tiek diskontēta līdz tās tagadnes vērtībai, izmantojot pēcnodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo tirgus istermiņa sagaidāmo naudas vērtību un aktīvam atbilstošos riskus. Ja aktīvs nerada būtisku neatkarīgu naudas plūsmu, atgūstamā vērtība tiek noteikta tai naudas plūsma radošajai vienībai, kuras sastāvā attiecīgais aktīvs iekļauts. Zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, tiek atzīti kā visaptverošie ienākumi pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves ietvaros, bet vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un vērtības samazinājumu, vai aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā gadījumā, ja zaudējumi no šo aktīvu vērtības samazināšanās pārsniedz iepriekš atzīto atlikušo pārvērtēto vērtību, – peļņas vai zaudējumu aprēķinā pamatlīdzekļu nolietojuma, nemateriālo ieguldījumu aprēķinātās amortizācijas izmaksu un aktīvu vērtības samazinājuma pozīcijās.

Pamatpieņēmumi, kurus izmanto, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību, pamatojas uz koncerna uzņēmumu vai mātessabiedrības vadības iespējami precīzāko aplēsi par to saimniecisko apstākļu kopumu, kuri pastāvēs aktīva atlikušajā lietderīgās izmantošanas laikā uz jaunākajiem apstiprinātajiem finanšu budžetiem un koncerna sabiedrību vadības apstiprinātajām prognozēm, kas aptver maksimāli 10 gadu periodu. Aktīvi, kuru vērtība ir tikusi samazināta, katra pārskata gada beigās tiek izvērtēti, lai noteiktu, vai ir bijuši notikumi vai apstākļu izmaiņas, kuru ietekmē uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās būtu jāpārskata. Apvērtais uzkrājumu samazinājums aktīviem, kas tiek uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un vērtības samazinājumu, tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Apvērtais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši iepriekš peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītajiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās šiem pašiem pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem. Atlikušais apvērtais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts visaptverošajos ienākumos.

2.10. Noma

a) Koncerns un mātessabiedrība ir nomnieks

Noma, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgajiem riskiem un atbildības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Nomas maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtos finansiālos stimulus) tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (14. e pielikums).

b) Koncerns un mātessabiedrība ir iznomātājs

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti ieguldījuma īpašumu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļa vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtas priekšapmaksas (izņemot nomniekam sniegtos finansiālos stimulus) tiek ietvertas peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (14. e pielikums).

2.11. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtībām. Neto pārdošanas vērtība ir normālas koncerna sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi, izņemot dabasgāzes krājumus, kam pašizmaksa aprēķināta izmantojot FIFO metodi.

Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievadmitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.

Esošo krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts, veicot inventarizācijas uzskaiti.

Katra pārskata gada beigās krājumi tiek pārskatīti, lai identificētu to novecošanas pazīmes. Uzkrājumi tiek atzīti gadījumos, kad tiek atklāti novecojuši un bojāti krājumi. Pārskata gadā ne retāk kā reizi mēnesī tiek veikta krājumu vērtības pārskatīšana, lai identificētu morāli un fiziski novecojušus, bojātus krājumus. Šāda veida krājumiem tiek veidoti uzkrājumi vērtības samazināšanai.

Lēnas kustības un novecojušu krājumu uzkrājumu veidošanai ir šādi pamatprincipi:

- lēnas aprites krājumiem un sīkām rezervēm daļām, hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām, kuras nav apgrozījušas 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 90 % apmērā,
- lēnas aprites krājumiem un sīkām rezervēm daļām, hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām, kuras nav apgrozījušas 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 45 % apmērā,
- pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 50 % apmērā,
- uzkrājumi netiek veidoti hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju nepārtrauktās darbības nodrošināšanai nepieciešamajiem kurināmā un avārijas rezerves krājumiem, dabasgāzei un lūžņiem,
- pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā.

2.12. Parādi no līgumiem ar klientiem

Debitoru parādi no līgumiem ar klientiem sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzskaitīti amortizētajā vērtībā. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek veidoti gadījumos, kad pastāv objektīvi pierādījumi, ka koncerns vai mātessabiedrība nevarēs saņemt parādus pilnā vērtībā atbilstoši sākotnēji noteiktiem atmaksas termiņiem. Ievērojami debitora finanšu sarežģījumi, iespēja, ka debitors varētu bankrotēt vai nonākt līdz finanšu reorganizācijai, kā arī novēloti maksājumi vai rēķinu neapmaksāšana (vairāk nekā 30 dienu virs termiņa) ir uzskatāmas pazīmes tam, ka parādu no līgumiem ar klientiem vērtība samazinās.

Parādi no līgumiem ar klientiem tiek iedalīti šādās grupās:

- elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitoru parādi, ieskaitot sadales sistēmas pakalpojumu debitorus,
- siltumenerģijas debitoru parādi,
- citi debitori no līgumiem ar klientiem (informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumu parādi, pieslēgumu maksas parādi un citi debitoru parādi).

Uzkrājums vērtības samazinājumam (šaubīgajiem parādiem) tiek aprēķināts, pamatojoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un uz koncerna uzņēmumu un mātessabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm, kas tiek pārskatītas ne retāk kā vienreiz gadā. Elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitoru parādu uzkrājumi tiek aprēķināti parādiem, kas ir vecāki par 45 dienām, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 181 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā. Siltumenerģijas un citu debitoru parādiem uzkrājumi tiek aprēķināti, sākot ar 31. kavējuma dienu, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 91 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā (skatīt 17. pielikumu).

Parādiem no līgumiem ar klientiem tiek veikta atsevišķa vērtības samazinājuma izvērtēšana šādos gadījumos:

- Latvijā – ja debitora parāds ir lielāks par 700 tūkstošiem EUR vai arī, ja tam ir radušies finanšu sarežģījumi un ar to ir noslēgta atsevišķa vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku, uzkrājumi tiek veidoti individuāli,
- Igaunijā un Lietuvā – ja debitora parāds ir lielāks par 200 tūkstošiem par EUR vai arī, ja tam ir radušies finanšu sarežģījumi un ar to ir noslēgta atsevišķa vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku, uzkrājumi tiek veidoti individuāli,
- ja debitoram ir izsludināta maksātnespēja, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā.

Aktīva bilances vērtība tiek samazināta, izmantojot vērtības samazināšanās kontus, kā arī atzīstot zaudējumu daļu kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas”. Gadījumā, ja debitoru parādi nav atgūstami, tos noraksta parādu no līgumiem ar klientiem paredzētajos vērtības samazinājuma kontos. Ja iepriekš norakstītās summas tiek atgūtas, tad par šo daļu samazinās pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.13. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas atlikuma banku kontos, pieprasījuma depozītiem bankās un citiem istermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz 3 mēnešiem. Nauda un naudas ekvivalenti sastāv arī no naudas ar ierobežojumu, kas netiek iekļauta naudas un naudas ekvivalentu sastāvā pārskatā par naudas plūsmām (18. pielikums).

2.14. Dividenžu sadale

Mātessabiedrības akcionāram izmaksājamās dividendes tiek atspoguļotas kā saistības finanšu pārskatos periodā, kurā mātessabiedrības akcionārs dividendes ir apstiprinājis.

2.15. Pensijas un pēcnodarbinātības pabalsti

a) Pensiju saistības

Koncerns un mātessabiedrība darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kurā koncernam ir 48,15 % (mātessabiedrībai – 46,30 %) līdzdalība. Fiksētu iemaksu plāns ir plāns, saskaņā ar kuru koncernam un mātessabiedrībai ir jāveic iemaksas plānā un tam nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieku sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5 % apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Koncerns un mātessabiedrība atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

b) Uzkrājumi Koplīgumā noteiktajām pēcnodarbinātības pabalstu saistībām

Līdztekus iepriekšminētajam pensiju plānam koncerns un mātessabiedrība nodrošina noteiktus labumus darba attiecību izbeigšanas gadījumā tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Neatkarīgi aktuāri katru gadu pārrēķina noteiktās pabalstu saistības, izmantojot plānotās vienības kredītmēteri.

Pārskatā par finanšu stāvokli atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā pārskata par finanšu stāvokli datumā. Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta pietiekami regulāri, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes. Koncerns un mātessabiedrība izmanto plānoto vienību kredītmēteri, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un iepriekšējās darba izmaksas. Atbilstoši šai metodei tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildvienību un visu šādu vienību summa veido kopējās koncerna un mātessabiedrības pēcnodarbinātības pabalstu saistības. Koncerns un mātessabiedrība izmanto objektīvus un savstarpēji savietojamus aktuāra pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem un finanšu faktoriem (tajā skaitā par paredzamo darba atbildības pieaugumu un noteiktām izmaiņām pabalstu apmēros).

Aktuāra ieguvumi vai zaudējumi, kas radušies no pieredzē balstītiem aprēķiniem un izmaiņām aktuāra pieņēmumos, tiek iekļauti visaptverošo ienākumu pārskatā tajā pārskata periodā, kad tie radušies. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

c) Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem

Darba attiecību izbeigšanas pabalsti tiek novērtēti saskaņā ar SGS Nr. 19 un ir izmaksājami darbiniekiem, ar kuriem koncerna sabiedrība pārtrauc darba attiecības pirms noteiktā pensionēšanās datuma, vai ja darbinieks pieņem brīvprātīgu atlaišanu apmaiņā pret šiem pabalstiem. Koncerns un mātes sabiedrība atzīst darba attiecību izbeigšanas pabalstus pirms šādiem datumiem: (a) kad koncerna sabiedrība vairs nevar atsaukt šo pabalstu piedāvājumu; un (b) kad koncerna sabiedrība atzīst pārstrukturēšanas izmaksas atbilstoši SGS Nr. 37 nosacījumiem un ietver tajās darba attiecību izbeigšanas pabalstu izmaksu. Attiecībā uz piedāvājumu darbiniekiem, kas paredzēts, lai veicinātu brīvprātīgu darba attiecību izbeigšanu, darba attiecību izbeigšanas pabalstus nosaka, paredzot to darbinieku skaitu, kuri akceptēs piedāvājumu. Pabalstus, kuru izmaksas termiņš pārsniedz 12 mēnešus pēc pārskata perioda beigām, diskontē līdz to pašreizējai vērtībai. Vadības aplēses, kas ir saistītas ar darba attiecību izbeigšanas pabalstu novērtēšanu, ir izklāstītas 4. pielikumā.

2.16. Ienākuma nodoklis

Ienākuma nodokļus veido par pārskata gadu aprēķinātais uzņēmumu ienākuma un atliktais ienākuma nodoklis.

a) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Latvija

Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu tiek aprēķināts, piemērojot likumā spēkā esošo 15 % nodokļa likmi.

Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, saskaņā ar Latvijas Republikas „Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma” izmaiņām, kas izdotas 2017. gada 28. jūlijā, juridiskām personām nebūs jāmaksā ienākuma nodoklis par gūto peļņu. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiks maksāts par sadalīto peļņu un nosacīti sadalīto peļņu. Tādējādi tekošā un atliktā nodokļa aktīvi un saistības tiek novērtētas, izmantojot nodokļu likmi, kas piemērojama nesadalītajai peļņai. Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, sadalītajai un nosacīti sadalītajai peļņai tiks piemērota 20 procentu nodokļu likme no bruto summas jeb 20/80 no neto izmaksām. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par dividenžu izmaksu tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas tajā pārskata periodā, kad attiecīgās dividendes pasludinātas, savukārt pārējiem nosacītās peļņas objektiem – brīdī, kad izmaksas radušās pārskata gada ietvaros.

Lietuva

Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu tiek aprēķināts, piemērojot likumā spēkā esošo 15 % nodokļa likmi.

Uzņēmumu ienākuma nodokli veido par pārskata gadu aprēķinātais un atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis. Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumi par pārskata gadu tiek aprēķināti par peļņu pirms nodokļiem, kas koriģēta par noteiktiem neatskaitāmiem izdevumiem / neapliekamiem ieņēmumiem, atbilstoši attiecīgajai likumdošanai piemērojot ar nodokli apliekamajam attiecīgajā taksācijas periodā gūtajam ienākumam nodokļa likmi 15 % apmērā.

Igaunija

Atbilstoši ienākuma nodokļa likumdošanai attiecīgā pārskata gada peļņa Igaunijā netiek aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokli. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts izmaksātām dividendēm, papildus gūtiem labumiem, dāvanām, ziedojumiem, reprezentācijas izmaksām, tieši ar saimniecisko darbību nesaistītām

izmaksām un transfertcenu korekcijām. Neto dividendēm, kas izmaksātas no nesadalītās peļņas, tiek piemērota nodokļa likme 20/80 apmērā. Atsevišķos gadījumos ir iespējams izmaksāt dividendes, neapliekot tās ar papildu ienākuma nodokli. Par dividendēm aprēķinātais uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek uzskaitīts kā saistības un izmaksas tajā pārskata periodā, kad tiek deklarētas izmaksātās dividendes, neatkarīgi no faktiskā izmaksas datuma vai perioda, par kuru tiek izmaksātas dividendes.

b) Atliktais ienākuma nodoklis

Latvija

Atliktais nodoklis tika aprēķināts, piemērojot saistību metodi visām pagaidu starpībām starp aktīvu un saistību vērtībām, kas tika izmantotas nodokļu aprēķiniem, un to vērtību grāmatvedības uzskaitē. Lai noteiktu atliktā nodokļa aktīvu un saistību apjomu, tika izmantotas nodokļu likmes, kas sagaidāmas periodos, kad attiecīgais aktīvs tiktu izmantots vai saistības nokārtota, pamatojoties uz bilances datumā noteiktajām nodokļu likmēm.

Saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvo aktu izmaiņām, kas stājas spēkā no 2018. gada 1. janvāra, 2017. gadā atliktā nodokļa aktīvi un saistības netiek atzītas. Attiecīgi atliktā nodokļa saistības, kas aprēķinātas un atzītas iepriekšējos pārskata periodos, 2017. gada pārskatā ir reversētas tekošā gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā vai visaptverošajos ienākumos atkarībā no tā, vai sākotnēji atliktā nodokļa saistības tika atzītas caur peļņas vai zaudējumu aprēķinu vai visaptverošajiem ienākumiem; kā to nosaka 12. SGS, izmaiņas nodokļu likumdošanā ir atspoguļojamas finanšu pārskatā tajā periodā, kurā šīs izmaiņas tika pieņemtas (12. pielikums).

Lietuva

Atliktais ienākuma nodoklis tiek uzkrāts pilnā apmērā saskaņā ar saistību metodi attiecībā uz visām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu pārskatos un to vērtībām nodokļu aprēķinu mērķiem. Atliktā nodokļa aprēķinos tiek izmantota nodokļa likme (un likumdošana), kas sagaidāma periodos, kad pagaidu atšķirības izlīdzināsies, pamatojoties uz bilances datumā noteiktajām nodokļu likmēm. Gadījumos, kad kopējais atliktā nodokļa aprēķina rezultāts būtu atspoguļojams bilances aktīvā, to iekļauj finanšu pārskatā tikai tad, kad ir ticams, ka attiecīgajam koncerna uzņēmumam būs pietiekams ar nodokli apliekams ienākums, pret kuru varēs segt pagaidu atšķirības.

Igaunija

Atbilstoši vietējās nodokļu sistēmas specifikai Igaunijā reģistrētiem uzņēmumiem nav nekādu atšķirību starp aktīvu vērtību finanšu pārskatos un to vērtību nodokļu aprēķinu mērķiem, tādēļ atliktā ienākuma nodokļa aktīvi un saistības netiek atzītas finanšu pārskatos.

2.17. Subsīdētās elektroenerģijas nodoklis

Lai ierobežotu obligātā iepirkuma komponentes (OIK) pieaugumu elektroenerģijas lietotājiem Latvijā, no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem ir ieviests subsīdētās elektroenerģijas nodoklis (SEN), ar kuru tiek apliekts valsts sniegtais atbalsts subsīdētās elektroenerģijas ražotājiem. Ar SEN apliek gan ienākumus no obligātā iepirkuma (OI) ietvaros pārdotās elektroenerģijas, gan garantētos jaudas maksājumus koģenerācijas stacijās, kas gūti no 2014. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim, saskaņā ar SEN likumu. Nodokļa likme tiek piemērota atbilstoši elektroenerģijas ražošanā izmantotajiem energoresursiem. Koģenerācijas stacijām, kuras elektroenerģijas ražošanā izmanto fosilos energoresursus, piemēro nodokli 15 % apmērā no sniegtā atbalsta (apliekamiem ienākumiem), 10 % nodokļa likmi piemēro stacijām, kuras izmanto atjaunīgos energoresursus, 5 % nodokļa likmi – koģenerācijas stacijām, kuras elektroenerģijas ražošanā izmanto gāzes, biogāzes un biomasas energoresursus un kurās uzstādītā elektriskā jauda nepārsniedz 4 megavatus. SEN maksātāji ir visi subsīdētās elektroenerģijas ražotāji. Ieņēmumi no SEN kā finansējuma avots tiek izmantoti valsts budžeta programmas „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts” ietvaros paredzētai valsts dotācijai ar mērķi ierobežot obligātā iepirkuma komponentes

OIK pieaugumu. SEN par koncernā saražoto subsidēto elektroenerģiju tiek atzīts bruto vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” (10. pielikums), bet par pārējo subsidētās elektroenerģijas ražotāju saražoto elektroenerģiju – kā pārējās īstermiņa finanšu saistības pārskatā par finanšu stāvokli (24. pielikums).

2.18. Aizņēmumu izmaksas

Vispārējās un specifiskās aizņēmumu izmaksas, kas tieši attiecas uz atbilstošo aktīvu, t. i., aktīvu, līdz kuru paredzamajam izmantošanas vai pārdošanas brīdim jāpaiet ievērojamam laika periodam, iegādi vai izveidošanu, tiek pievienotas šo aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksām līdz brīdim, kad šie aktīvi faktiski būs gatavi paredzamai izmantošanai. Visas pārējās aizņēmumu izmaksas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tās ir radušās. Aizņēmumu izmaksas veido procenti un citas izmaksas, kas koncernam un mātesabiedrībai rodas saistībā ar aizņēmumu saņemšanu.

2.19. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad koncernam vai mātesabiedrībai ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ un pastāv vārbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošo resursu aizplūšana no koncerna, un kad saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Pārskatā par finanšu stāvokli uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības pārskata par finanšu stāvokli beigū datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūde vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāma, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirmsnodokļu procentu likmi, kas ietver sevi pašreizējo naudas vērtības tirgus novērtējumu un konkrētām saistībām piemētošos riskus. Uzkrājumu pašreizējās vērtības pieaugums noteiktā laika periodā tiek atzīts kā procentu izmaksas.

Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai tiek atzīti, lai segtu nodarīto kaitējumu apkārtējai videi, kas radies pirms pārskata perioda beigām, gadījumā, ja to nosaka likumdošana vai arī koncernā vai mātesabiedrībā lietotā vides aizsardzības politika, kas nosaka to, ka koncernam un mātesabiedrībai ir noteikts pienākums novērst apkārtējai videi radīto kaitējumu. Uzkrājumi tiek atzīti, ņemot vērā vides aizsardzības ekspertu atzinumus un iepriekšējo pieredzi, veicot ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu darbu (skatīt 22. c pielikumu).

2.20. Dotācijas

a) Valsts dotācijas

Valsts dotācijas atzīst, ja ir pamatota pārliecība, ka dotācija tiks saņemta un tiks ievēroti ar to saņemšanu saistītie nosacījumi. Valsts dotācijas sistemātiski atzīst par ienākumiem tajos periodos, kuros tās nepieciešams saskaņot ar attiecīgajām izmaksām, kuras paredzēts kompensēt.

Dotācijām, kas saņemtas finansiālas vai fiskālas palīdzības ietvaros, kas ir saistīta ar daudziem nosacījumiem, tiek identificēti tie elementi, kam ir atšķirīgas izmaksas un nosacījumi. Dažādu elementu uzskaitē nosaka periodus, kuru laikā dotācija tiks nopelnīta.

I) Dotācijas saistībā ar izdevumu posteņiem

Valsts dotācija, kuru var saņemt kā kompensāciju par jau esošiem izdevumiem vai zaudējumiem vai, lai sniegtu finansiālu atbalstu sabiedrībai, neradot uz nākamajiem periodiem attiecināmas izmaksas, tiek atzītas

peļņas vai zaudējumu aprēķinā periodā, kurā dotāciju var saņemt. Attiecīgie ieņēmumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Pārējie ieņēmumi” (7. pielikums).

Ja dotācija ir saistīta ar izdevumu posteņi un tam noteikti vairāki nosacījumi, sākotnēji tā tiek atzīta patiesajā vērtībā kā nākamo periodu ieņēmumi. Dotācija sistemātiski tiek atzīta ieņēmumos periodos, kuru laikā saistītās izmaksas, kuras paredzēts kompensēt, tiek atzītas izdevumos (23. pielikums). Vadības spriedumi, kas saistīti ar valsts dotāciju novērtēšanu, ir atklāti 4. pielikumā.

II) Ar aktīviem saistītas dotācijas

Pamatlīdzekļi, kas saņemti no citām sabiedrībām bez atbildības, tiek atspoguļoti kā dotācijas. Šīs dotācijas tiek novērtētas patiesajā vērtībā kā nākamo periodu ieņēmumi, kas tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes atbilstošo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā.

b) Eiropas Savienības finansējums

Koncerns un mātesabiedrība, saņemot Eiropas Savienības (ES) fondu finansējumu, nodrošina attiecīgā projekta vadību, efektīvu iekšējo kontroli un grāmatvedības uzskaiti atbilstoši Eiropas Savienības vadlīnijām un Latvijas Republikas normatīvajiem dokumentiem.

Ar ES finansējumu saistīto darījumu uzskaitē tiek veikta, izmantojot identificējamus un atšķiramus kontus. Koncerna un mātesabiedrības grāmatvedība nodrošina finansējuma atsevišķu uzskaiti, iekļaujot ar projektu realizāciju saistītos ieņēmumus un izdevumus, ilgtermiņa ieguldījumus un pievienotās vērtības nodokli attiecīgajās pārskata par finanšu stāvokli un peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijās.

2.21. Finanšu instrumenti – sākotnējā atzīšana, turpmākā novērtēšana un atzīšanas pārtraukšana

a) Finanšu aktīvi

I) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu aktīviem atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzīti finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi, pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē. Koncerns nosaka savu finanšu aktīvu klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visi finanšu aktīvi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot darījumu izmaksas, izņemot tos finanšu aktīvus, kas atzīti patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu aktīvu iegāde vai pārdošana, kas paredz aktīvu piegādi noteiktā laika posmā, kuru nosaka ar konkrētiem tirgus noteikumiem vai vienošanos (regulāri tirdzniecības darījumi), tiek atzīta iegādes/pārdošanas brīdī, t. i., datumā, kad koncerns un mātesabiedrība ir apņēmusies iegādāties vai pārdot aktīvu.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētiem finanšu aktīviem un finanšu aktīviem, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīvi ir klasificējami kā pārdošanai turēti, ja tie ir iegūti, lai tos pārdotu vai atpirktu tuvākajā laikā. Atvasinātie finanšu instrumenti tiek klasificēti kā pārdošanai turēti finanšu aktīvi, ja vien tie nav atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām. Aktīvi šajā kategorijā tiek uzskaitīti īstermiņa aktīvu sastāvā, ja ir sagaidāms, ka tie tiks realizēti 12 mēnešu periodā, citādi tie tiek uzskaitīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā. Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos tiek atspoguļoti pārskatā par finanšu stāvokli patiesajā vērtībā, ieskaitot vērtības neto izmaiņas, kas atklātas kā finanšu izmaksas (patiesās vērtības

neto samazinājums) vai finanšu ieņēmumi (patiesās vērtības neto pieaugums) peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā, tiek atspoguļoti to sākotnējās atzīšanas datumā un tikai tajā gadījumā, ja atbilst SGS Nr. 39 ietvertajām prasībām. Koncerns un mātessabiedrība nav atzinusi jebkādu finanšu aktīvu to patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Atvasinātie finanšu instrumenti, kas iekļauti darījumu līgumos, tiek uzskaitīti kā atsevišķi atvasinātie finanšu instrumenti un atklāti to patiesajā vērtībā, ja to ekonomiskais raksturojums un iespējamie riski nav cieši saistīti ar šiem noslēgtajiem darījumu līgumiem un darījumus nav paredzēts pārdot vai atzīt patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos. Šādi iekļautie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Aizdevumi un debitori

Aizdevumi un debitori ir neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu vai noteiktu apmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū. Pēc sākotnējās atzīšanas šie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti to amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu, izmantojot EIR jeb efektīvās procentu likmes metodi. Vērtības samazināšanās rezultātā radušies zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā finanšu izmaksas aizdevumiem un kā pārējās saimnieciskās darbības izmaksas – debitoriem.

Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu un noteiktu apmaksu un fiksētu termiņu klasificējas kā līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi, ja koncernam ir skaidrs nodoms un iespējas tos turēt līdz termiņa beigām. Pēc sākotnējās atzīšanas ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos turpmāk tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Ja koncerns un mātessabiedrība pārdotu lielāku nekā nenozīmīgu daļu no līdz termiņa beigām turētiem finanšu aktīviem, tad visa šo finanšu instrumentu kategorija tiktu pārklasificēta par tirdzniecībai turētiem finanšu aktīviem. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi ar beigu termiņu lielāku par 12 mēnešiem tiek atzīti ilgtermiņa aktīvos, bet, ja beigu termiņš ir mazāks par 12 mēnešiem no pārskata datuma, tad tos atzīst īstermiņa aktīvos.

Koncerns un mātessabiedrība ievēro SGS Nr. 39 vadlīnijas finanšu aktīvu ar fiksētu vai aprēķināmu ienākumu un beigu termiņu, kas paredzēti turēšanai līdz termiņa beigām un kas nav atvasināti finanšu instrumenti, klasificēšanā. Šāda klasifikācija ir saistīta ar aplēšu veikšanu. Veicot aplēses, koncerns un mātessabiedrība izvērtē savas iespējas un nodomu minētos finanšu aktīvu turēt līdz to termiņa beigām (skatīt 4. g pielikumu).

Ja koncerns un mātessabiedrība neturēs šos ieguldījumus līdz to termiņa beigām citu iemeslu dēļ, nekā atļauts atbilstoši SGS Nr. 39, tad visa finanšu aktīvu kategorija tiks pārklasificēta kā pārdošanai turēti aktīvi. Līdz ar to ieguldījumi vairs netiks novērtēti to amortizētajā vērtībā, bet gan to patiesajā vērtībā.

Līdz termiņa beigām turēto ieguldījumu iegāde tiek atzīta darījuma dienā, kas ir datums, kad koncerns un mātessabiedrība apņemas iegādāties finanšu aktīvu. Finanšu aktīvus beidz atzīt, kad tiesības saņemt naudu no finanšu aktīviem ir beigušās. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot zaudējumus no aktīva vērtības samazināšanās. Guvumi vai zaudējumi no finanšu instrumentu amortizētās vērtības izmaiņām tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tie radušies.

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi sastāv no pašu kapitāla instrumentiem un parāda vērtspapīriem. Pēc sākotnējās novērtēšanas pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti patiesajā vērtībā, nerealizēto peļņu vai zaudējumus atzīstot visaptverošajos ienākumos un palielinot pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu rezervi līdz brīdim, kad ieguldījumu atzīšana tiek pārtraukta. Koncernam un mātessabiedrībai nav šāda veida aktīvu.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai arī, ja iespējams, finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīva posteņu gupas daļas) atzīšanas pārtraukšana notiek, kad:

- 1) izbeidzas līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva,
- 2) koncerns un mātessabiedrība nodod līgumā predzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva vai uzņemas pārskaitīt saņemtos naudas līdzekļus trešajām personām pilnā apmērā bez būtiskas kavēšanās atbilstoši starpniecības līgumam; vai arī, ja (a) koncerns un mātessabiedrība būtībā ir nodevusi visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus un ja (b) koncerns un mātessabiedrība būtībā nav ne nodevusi, ne saglabājusi visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus, bet ir nodevusi kontroli pār finanšu aktīvu.

b) Finanšu saistības

I) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu saistībām atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzītas finanšu saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un aizņēmumi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi. Koncerns un mātessabiedrība nosaka savu finanšu saistību klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visas finanšu saistības sākotnēji tiek atzītas to patiesajā vērtībā, izņemot aizdevumus un aizņēmumus, no kuriem tiek atskaitītas uz tiem tieši attiecināmās darījumu izmaksas.

Koncerna finanšu saistības sastāv no parādiem piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, banku overdraftiem, aizdevumiem un aizņēmumiem, finanšu garantiju līgumsaistībām un atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētām finanšu saistībām un finanšu saistībām, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujamas peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Šī saistību kategorija iekļauj sevī koncernā un mātessabiedrībā izmantotos atvasinātos finanšu instrumentus, kas atbilstoši SGS Nr. 39 neklasificējas kā risku ierobežošanas instrumenti. Atsevišķi iegulītie atvasinātie finanšu instrumenti arī tiek klasificēti kā pārdošanai turēti līdz tam brīdim, kad tos paredzēts izmantot kā efektīvus riska ierobežošanas instrumentus.

Aizdevumi un aizņēmumi

Aizdevumi un aizņēmumi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā. Pēc sākotnējās atzīšanas bezprocentu aizdevumi un aizņēmumi turpmāk tiek atzīti amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Ieņēmumi un zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķina brīdī, kad tiek pārtraukta saistību atzīšana, kā arī amortizācijas laikā atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā jebkādas atlaides vai bonusus pie iegūšanas, kā arī izdevumus vai izmaksas, kas ir ņemtas par pamatu efektīvās procentu likmes aprēķinā. Efektīvās procentu likmes amortizācija kā finanšu izmaksas tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atskaitot kapitalizēto daļu. Aizņēmumi tiek uzrādīti kā īstermiņa saistības, ja vien koncernam un mātessabiedrībai nav neapstrīdamu tiesību atlikt šo saistību izpildi vismaz uz 12 mēnešiem pēc pārskata par finanšu stāvokli beigu datuma.

Parādi piegādātājiem un pārējie kreditori

Koncerna un mātessabiedrības kreditoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu saistības tiek izslēgtas brīdī, kad tās tiek dzēstas vai arī kad līgumā minētās saistības tiek izpildītas vai atceltas, vai tām ir beidzies termiņš. Gadījumā, ja esošās finanšu saistības tiek aizstātas ar citām saistībām pret to pašu aizdevēju ar savādākiem nosacījumiem vai arī esošo saistību nosacījumi būtiski

mainās, šāda veida izmaiņas vai uzlabojumus var uzskatīt par esošo saistību izslēgšanu un jaunu saistību atzīšanu. Attiecīgo saistību bilances vērtību starpības tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.22. Atvasinātie finanšu instrumenti un riska ierobežošanas aktivitātes

Koncerns un mātessabiedrība izmanto tādus atvasinātos finanšu instrumentus kā procentu likmju mijmaiņas līgumus un elektroenerģijas cenu nākotnes līgumus, lai ierobežotu riskus, kas saistīti ar procentu likmju un elektroenerģijas iepirkuma cenu svārstībām.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā atvasinātā instrumenta līguma noslēgšanas brīdī, un turpmāk tie tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām vai diskontētās naudas plūsmas modeļiem (skatīt 2.23. punktu).

Ienākumu vai izmaksu atzīšana ir atkarīga no tā, vai atvasinātais finanšu instruments ir izveidots kā atbilstošs riska ierobežošanas uzskaites prasībām, un ja tā, tad no attiecīgā aktīva vai saistības, kurai risks tiek ierobežots, veida / būtības. Pārējie finanšu instrumenti, kas neatbilst šīm prasībām tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Koncerns un mātessabiedrība lieto ar konkrētām saistībām, droši paredzamiem nākotnes darījumiem un atsevišķiem aizņēmumiem ar mainīgajām likmēm saistītus noteikta riska ierobežošanas atvasinātos finanšu instrumentus (naudas plūsmas riska ierobežošana). Citi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atzīti patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Koncerns un mātessabiedrība pirms riska ierobežošanas darījuma noslēgšanas dokumentē saistību starp riska ierobežošanas instrumentu un aktīvu vai saistību, kurai risks tiek ierobežots, kā arī riska vadības mērķus un stratēģiju. Gan uzsākot riska ierobežošanas darījumu, gan vēlāk regulāri tiek dokumentēta arī riska ierobežošanas darījuma efektivitāte (spēja kompensēt izmaiņas riska ierobežošanai pakļautās saistības vai aktīva naudas plūsmā).

Atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība tiek uzrādīta kā īstermiņa vai ilgtermiņa atkarībā no atvasināto instrumentu līgumsaistību izpildes dienas. Atvasināto finanšu instrumentu līgumi, kuru izpildes termiņš ir garāks par divpadsmit mēnešiem un ir sagaidāms, ka tie būs spēkā vēl divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām, tiek atzīti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības. Šie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti kā aktīvi, kad to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, kad to patiesā vērtība ir negatīva.

a) Naudas plūsmas riska ierobežošana

Atvasināto finanšu instrumentu, kuri atbilst riska ierobežošanas uzskaites prasībām, patieso vērtību izmaiņu efektīvā daļa tiek atzīta visaptverošajos ienākumos un uzkrāta pašu kapitāla postenī „Risku ierobežošanas rezerve”. Izmaksas vai ieņēmumi, kas attiecas uz neefektīvo daļu, ja tādi rodas, tiek nekavējoties atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Summas, kuras uzkrājas pašu kapitālā, tiek pārgrāmatotas uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodos, kad riska ierobežošanai pakļautais aktīvs vai saistība ietekmē peļņu vai zaudējumus.

Aizņēmumu mainīgo procentu likmju risku ierobežojošo procentu likmju mijmaiņas darījumu ieņēmumu vai izmaksu neefektīvā daļa tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Kad riska ierobežošanas finanšu instrumentam beidzas termiņš vai tas tiek pārdots, vai arī vairs neatbilst riska ierobežošanas uzskaites kritērijiem, tad jebkādu pašu kapitālā uzkrātos zaudējumus vai peļņu turpina uzskaitīt pašu kapitālā līdz brīdīm, kad darījums, kuram veikta riska ierobežošana, tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

b) Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu atspoguļojums peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Izmaiņas finanšu instrumentu patiesajā vērtībā, kas atzītas peļņā vai zaudējumos, naudas plūsmas riska ierobežošanas finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu neefektīvo daļu un pašu kapitālā uzkrāto

vērtību, kas tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, klasificē atbilstoši finanšu instrumentu izmantošanas mērķiem – ieņēmumi vai zaudējumi no elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu līgumiem tiek atzīti izlietoto izejvielu un materiālu sastāvā, bet ieņēmumi vai zaudējumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu un valūtas nākotnes maiņas darījumu līgumiem tiek atzīti *Finanšu izmaksās* vai *Finanšu ieņēmumos*.

2.23. Patiesās vērtības novērtējums

Koncerns un mātessabiedrība finanšu instrumentus novērtē to patiesajā vērtībā katrā finanšu perioda bilances datumā, piemēram, atvasinātos finanšu instrumentus. Tādi nefinanšu aktīvi kā ieguldījuma īpašumi tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, savukārt atsevišķas pamatlīdzekļu pozīcijas – pārvērtētajās vērtībās. Arī to finanšu instrumentu, kas tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, patiesās vērtības ir atklātas 21. d pielikumā.

Patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā. Patiesā vērtība tiek aplēsta, pamatojoties uz tirgus cenām vai diskontēto naudas plūsmu modeļiem (4. c pielikums).

Tādu finanšu instrumentu, kuri tiek kotēti aktīvos finanšu tirgos, patiesās vērtības tiek aprēķinātas, pamatojoties uz to kotētām tirgus cenām finanšu pārskatu beigu datumos. Kotētās tirgus cenas, kas izmantotas attiecībā uz koncerna un mātessabiedrības finanšu aktīviem, ir to pārdošanas cenas.

Finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvajā tirgū, patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot novērtēšanas metodes. Koncerns lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas izriet no tirgus apstākļiem un nosacījumiem, kādi ir spēkā katrā pārskata perioda beigu datumā. Diskontētās naudas plūsmas tiek izmantotas, lai noteiktu pārējo finanšu instrumentu patieso vērtību.

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm.

Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto nākotnes darījumu cenu nākotnes līgumos noteiktajam darījumu apjomam.

Ja darījuma partneris ir banka, tad finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek iegūtas no attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem un finanšu pārskatos tiek izmantotas banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu gadījumā, kad darījumi tiek slēgti ar citiem darījuma partneriem, kas nav bankas, finanšu pārskatos tiek atklātas koncernā un mātessabiedrībā aprēķinātās patiesās vērtības.

2.24. Ieņēmumu atzīšana

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem (SFPS Nr. 15)

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem atbilstoši SFPS Nr. 15 ietvertajiem kritērijiem ir parastās darbības (pamatdarbības) rezultātā pārdotās preces un sniegtie pakalpojumi. Koncerns un mātessabiedrība pielieto turpmāk minētos kritērijus, lai identificētu līgumus ar klientiem:

- līguma puses ir apstiprinājušas līgumu (rakstiski, mutiski vai saskaņā ar citu ierasto komercdarbības praksi) un ir apņēmušās izpildīt savus attiecīgos pienākumus;
- var noteikt katras puses tiesības attiecībā uz nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- var noteikt maksājumu noteikumus par nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- līgumam ir komerciāls raksturs (t.i., ir paredzams, ka līguma rezultātā mainīsies uzņēmuma nākotnes naudas plūsmu risks, grafiks vai summa);
- pastāv varbūtība, ka uzņēmums iekasēs atlīdzību, kas tam pienāksies apmaiņā pret precēm vai pakalpojumiem, kuri tiks nodoti klientam.

Novērtējot, vai ir iespējams iekasēt atbildības summu, koncerns un mātessabiedrība praktisku apsvērumu nolūkā piemēro portfeļa metodi visiem enerģijas pārdošanas un ar to saistīto pakalpojumu, sadales sistēmas pakalpojuma un siltumenerģijas pakalpojumu klientiem. Koncerns un mātessabiedrība saprātīgi sagaida, ka ietekme uz finanšu pārskatiem, piemērojot šīs prasības portfelim, būtiski neatšķirsies no prasību piemērošanas katram atsevišķam līgumam portfeļa ietvaros. Pārējiem klientiem iekasēšana ir novērtēta individuāli.

Koncerns un mātessabiedrība ņem vērā tikai klienta spējas un nodomu laikus atmaksāt atbildības summu.

Izpildes pienākums ir līgumos ar koncerna un mātessabiedrības klientiem noteikts apsolījums (tieši vai netieši norādīts) nodot klientiem vai nu atšķirīgas preces vai pakalpojumus, vai arī tādu atšķirīgu preču vai pakalpojumu virkni, kas būtībā ir vienādas, un kam ir tādas pašas iezīmes attiecībā uz nodošanu klientam.

Apsolītās preces vai pakalpojumi ir atsevišķi izpildes pienākumi, ja prece vai pakalpojums ir atšķirīgs. Apsolītā prece vai pakalpojums tiek uzskatīts par atšķirīgu ja klients var gūt labumu no preces vai pakalpojuma atsevišķi vai ar citiem viegli pieejamiem resursiem (t. i., individuāli atšķirīgs) un prece vai pakalpojums ir atsevišķi nodalāms no citiem līgumiskajiem apsolījumiem (t. i., atšķirīgs līguma ietvaros). Abiem minētajiem kritērijiem jābūt izpildītiem, lai secinātu, ka prece vai pakalpojums ir atšķirīgs.

Līgumos ar koncerna un mātessabiedrības klientiem noteiktie būtiskie atšķirīgie izpildes pienākumi ir enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi, sadales sistēmas pakalpojumu sniegšana un siltumenerģijas pārdošana. Koncerns ir novērtējis, ka klienta pieslēgšana sadales tīklam kā atsevišķs izpildes pienākums nav uzskatāms par atšķirīgu, jo pieslēguma maksa sadales sistēmai nav atšķirīga līguma kontekstā, esot savstarpēji ļoti atkarīgi no saistītai ar sadales sistēmas pakalpojumu (4. d III pielikums).

Koncerns un mātessabiedrība ir novērtējusi, ka saistībā ar OIK tā darbojas kā aģents (4. d I pielikums), jo tai nav kontroles pār OIK. Mātessabiedrība ir arī secinājusi, ka darbojas kā aģents sniedzot sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojumus, jo mātessabiedrībai nav kontroles pār šiem pakalpojumiem (4. d II pielikums).

Līgumiem ar klientiem, kas iekļauj mainīgo atbildību, līguma sākumā koncerns un mātessabiedrība aplēš mainīgo atbildību, kas sagaidāma attiecīgo līgumu darbības laikā un atjauno šo aplēsi katrā pārskata periodā. Ierobežota mainīgā atbildība ir noteikta saistībā ar sadales sistēmas pakalpojumiem (4. d IV pielikums).

Koncerns un mātessabiedrība atzīst ieņēmumus, kad (vai tiklīdz) tā ir izpildījusi pienākumu nodot klientam apsolīto preci vai pakalpojumu. Ieņēmumi tiek atzīti, kad klients iegūst kontroli pār noteikto preci vai pakalpojumu.

Koncerns un mātessabiedrība izmanto rezultātu metodi, lai novērtētu uzņēmuma progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu. Ieņēmumi no enerģijas pārdošanas un ar to saistītiem pakalpojumiem, sadales sistēmas pakalpojumiem un siltumenerģijas pārdošanas tiek atzīti laika gaitā, jo šo preču un pakalpojumu nepārtraukta piegāde tiek veikta attiecīgo līgumu termiņa laikā.

Šādiem līgumiem ieņēmumus no pabeigtajiem izpildes pienākumiem atzīst laika gaitā, ja ir izpildīts viens no turpmākajiem kritērijiem:

- klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus;
- klients kontrolē aktīvu brīdī, kad aktīvs tiek veidots vai uzlabots;
- koncerna un mātessabiedrības darbība neveido aktīvu, bet tai ir tiesības uz maksājumu par laikus pabeigtu darbību.

Ieņēmumi no izpildes pienākumu realizēšanas tiek atzīti pamatojoties uz noteikto darījuma cenu. Darījuma cena atspoguļo summu, uz kādu koncernam un mātessabiedrībai ir tiesības pašreizējā līguma ietvaros. Tā ir attiecināta uz atšķirīgajiem izpildes pienākumiem, pamatojoties uz līgumā apsolīto preču vai pakalpojumu atsevišķajām cenām. Koncerns un mātessabiedrība attiecina darījuma cenu uz atšķirīgajiem izpildes pienākumiem proporcionāli to novērojamajām atsevišķajām cenām un atzīst ieņēmumus, kad izpildes pienākumi tiek izpildīti.

Maksājuma termiņi, atbilstoši līgumu nosacījumiem par klientiem nodotajām precēm vai pakalpojumiem, ir 20 līdz 45 dienas pēc pakalpojumu sniegšanas vai preču pārdošanas. Rēķini pārsvārā tiek izrakstīti mēneša ietvaros.

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem tiek atzīti šādā veidā:

I) Ieņēmumi, kas atzīti laika gaitā

Enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi

Ieņēmumi no elektroenerģijas un dabasgāzes realizācijas tiek atzīti, pamatojoties uz rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti klientiem par attiecīgajā mēnesī piegādāto enerģiju, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem. Pārējie enerģijas un ar to saistīto pakalpojumu ieņēmumi tiek atzīti pamatojoties uz sniegto pakalpojumu apjomu un cenu, kas noteikta līgumos ar klientiem. Ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool elektroenerģijas biržā tiek atzīti, pamatojoties uz tirgus cenām un atbilstoši līguma nosacījumiem, tāpēc praktiskos nolūkos no šādiem līgumiem ieņēmumi tiek atzīti pēc „tiesībām iekasēt”.

Sadales sistēmas pakalpojumi (koncerns)

Ieņēmumi no elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) apstiprinātajiem tarifiem un Ministru kabineta noteikumiem „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi”, un tiek atzīti katrā mēneša beigās, pamatojoties uz automatiski nolasiņajiem vai klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem. Ieņēmumi tiek atzīti par summām, par kādām koncernam ir tiesības iekasēt.

Sadales sistēmas pakalpojuma cena ietver mainīgo atbildību, tā var būt samazināta efektīvās slodzes izmantošanas gadījumā, kas tiek novērtēta pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikumiem. Samazinājums sasniedzot 0,5 koeficientu ir piemērots sadales sistēmas pakalpojuma cenai pēc noteikta gada patēriņa sasniegšanas. 0,5 koeficienta piemērošanai ir zināmi ierobežojumi (4. d IV pielikums).

Siltumenerģijas pārdošana

Ieņēmumi no siltumenerģijas realizācijas tiek atzīti katrā mēneša beigās, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem, un atbilst rēķinā norādītajai summai.

Sadales sistēmas pieslēguma maksa (koncerns)

Sadales sistēmas pieslēguma maksa ir neatmaksājami avansa maksājumi, ko klienti maksā, lai nodrošinātu pieslēgumu sadales tīklam, un šie maksājumi nav atšķirīgi izpildes pienākumi, jo tie ir saistīti ar sadales sistēmas pakalpojumu. Pieslēguma maksa daļēji sedz tās infrastruktūras izmaksas, kas nepieciešamas, lai pieslēgtu attiecīgo klientu tīklam. Sadales sistēmas pieslēguma maksa tiek aprēķināta pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikumiem.

Sadales sistēmas pieslēguma maksas ieņēmumi sākotnēji tiek atzīti kā līguma saistības un tiek atzīti aplēstajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā – 20 gados (4. d III pielikums).

Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumi

Pārējie ieņēmumi (6. pielikums) galvenokārt ietver ieņēmumus, kas tiek gūti no klientiem sniegtajiem informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem (interneta pieslēguma pakalpojumi, datu plūsmas pakalpojumi), elektronisko sakaru tīkla un telekomunikāciju pakalpojumiem. Ieņēmumi tiek atzīti, pamatojoties uz klientiem izrakstītajiem rēķiniem, ņemot vērā telekomunikāciju norēķinu sistēmā uzskaitīto pakalpojumu apjomu. Ieņēmumi tiek atzīti par summu, par kādu koncernam un mātessabiedrībai ir tiesības iekasēt.

II) Ieņēmumi, kas atzīti pēc aģenta principa

Obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi

Ieņēmumus no obligātā iepirkuma komponentēm (OIK) koncernā atzīst pēc neto (aģenta) principa. OIK tiek pārvaldīts meitassabiedrībā AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (turpmāk – EPT), obligātā iepirkuma ietvaros un ir starpība (atlikums) starp bruto ieņēmumiem no subsidētās elektroenerģijas ražotāju saražotās elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool Spot elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtās OIK, saņemtā valsts budžeta dotācija, kas paredzēta OIK izmaksu pieauguma kompensēšanai un saistītajām

izmaksām. Šādas izmaksas ir izmaksas par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju no subsidētās elektroenerģijas ražotājiem un maksa par garantēto elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW). EPT, pildot obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas, darbojas kā aģents, saņemot ieņēmumus no obligātā iepirkuma administrēšanas pakalpojumiem (aģenta maksa), kas tiek atzīti laika gaitā koncerna peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā „Pārējie ieņēmumi” (6., 4. d, I pielikums).

Ieņēmumi, ko gūst tirgotājs (mātesabiedrība – AS „Latvenergo”) un sadales sistēmas operators (AS „Sadales tīkls”), no OIK ir ieņēmumi, kurus veido elektroenerģijas galalietotāju maksājumi, sedzot obligātā elektroenerģijas iepirkuma izmaksas elektroenerģijas publiskajam tirgotājam – EPT. Elektroenerģijas tirgus likums paredz, ka elektroenerģijas obligātā iepirkuma izmaksas kompensē visi Latvijas elektroenerģijas galalietotāji. Līdz ar to OIK tiek iekļauta AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” izrakstītajos rēķinos, ko klienti maksā kopā ar vienotajā rēķinā iekļauto patērēto elektroenerģiju un sistēmas pakalpojumiem. Sistēmas operatoriem ir pienākums iekasēt OIK ieņēmumus no klientiem vai tirgotājiem un tālāk šos ieņēmumus pārskaitīt EPT. OIK pamatojas uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem. Neesot ietekmei un kontrolei pār OIK, nododot to klientam, koncerns un mātesabiedrība uzskata sevi par aģentu šajos darījumos. Tāpēc OIK tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā, piemērojot aģenta uzskaites principu (6., 4. d, I pielikums).

Sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojums (mātesabiedrība)

Mātesabiedrība sadales sistēmas operatora (SSO) un pārvades sistēmas operatora (PSO) vārdā iekļauj klientiem izrakstītajos vienotajos rēķinos sadales sistēmas vai pārvades sistēmas pakalpojumu un tālāk šos ieņēmumus attiecīgi pārskaita SSO vai PSO.

Sadales sistēmas pakalpojums un pārvades sistēmas pakalpojums pamatojas uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem. Neesot ietekmei un kontrolei pār sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojumu, nododot to klientam, mātesabiedrība uzskata sevi par aģentu šajos darījumos. Tāpēc sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojums tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā, piemērojot aģenta uzskaites principu (4 d, II pielikums).

Ieņēmumi no citiem avotiem

Pārvades sistēmas aktīvu nomas pakalpojumi (SGS Nr. 17) (koncerns)

Ieņēmumi no pārvades sistēmas aktīvu nomas tiek atzīti, pamatojoties uz pārvades sistēmas operatoram izrakstītajiem rēķiniem atbilstoši noslēgtajā nomas līgumā noteiktai maksai. Ieņēmumi no pārvades sistēmas aktīvu nomas pakalpojumiem ir nomas līgums 17. SGS tvērumā. Ieņēmumi atspoguļoti 6. un 14. e pielikumā.

Pārvades sistēmas pieslēgumu maksa (SGS Nr. 17) (koncerns)

Ieņēmumi no pārvades sistēmas pieslēgumu maksām tiek atzīti atbilstoši SGS Nr. 17. Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas tiek saņemtas kā nomnieka avansa maksājumi, pamatojoties uz operatīvās nomas līgumu. Avansa maksājumi tiek atzīti kā nākamo periodu ieņēmumi (23. pielikums).

Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas tiek atzītas pārskatā par finanšu stāvokli kā nākamo periodu ieņēmumi un, izmantojot lineāro metodi, tiek amortizētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā visā aplēstajā nomas perioda laikā - 20 gados (skatīt 4. i) pielikumu).

Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas tiek atzītas pamatojoties uz nepieciešamību veikt pieslēgumu pārvades elektrotīklam pēc nomnieka pieprasījuma, kurš darbojas lietotāju vārdā. Par katru pieslēguma maksu tiek noslēgta atsevišķa vienošanās nomas pamatlīguma ietvaros. Pieslēguma maksa daļēji nosedz izbūvējamās infrastruktūras izmaksas un ir nepieciešama pārvades sistēmas lietotāja pieslēgšanai tīklam. Pārvades sistēmas pieslēguma pakalpojuma maksa tiek aprēķināta, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes apstiprināto metodiku.

2.25. Saistītās puses

Puses tiek uzskatītas par saistītām tādā gadījumā, kad vienai no pusēm ir iespēja kontrolēt otru pusi vai arī tai ir būtiska ietekme pār otru pusi, pieņemot lēmumus par finanšu un saimniecisko darbību. Koncerna un mātesabiedrības saistītās puses ir asociētie uzņēmumi, mātesabiedrības akcionārs, kas var kontrolēt vai kuriem ir būtiska ietekme uz koncerna sabiedrībām, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību valdes locekļi, padomes locekļi, kā arī koncerna uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas un jebkurai no iepriekš minētajām personām tuvi ģimenes locekļi, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

Tā kā visas AS „Latvenergo” akcijas 100 % pieder Latvijas Republikai par saistītajām pusēm tiek uzskatītas arī valsts kontrolētās kapitālsabiedrības (25. pielikums).

2.26. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi

Koncerns un mātesabiedrība tādu ilgtermiņa aktīvus, kuru uzskaites vērtība tiks atgūta no pārdošanas darījuma drīzāk nekā no aktīva lietošanas, klasificē kā pārdošanai turētus ilgtermiņa aktīvus. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi tiek novērtēti zemākajā vērtībā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

2.27. Akciju kapitāls

Koncerna un mātesabiedrības akciju kapitālu veido mātesabiedrības parastās vārda akcijas. Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2.28. Notikumi pēc bilances datuma

Notikumi pēc bilances datuma, kas sniedz papildu informāciju par koncerna un mātesabiedrības finanšu stāvokli bilances sagatavošanas datumā (korigējošie notikumi), ir atklāti finanšu pārskatos. Notikumi pēc bilances datuma, kas nav korigējoši, tiek atspoguļoti finanšu pārskatu pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.29. Grāmatvedības politikas maiņa

Koncerns un mātesabiedrība pirmo reizi, ar sākotnējo ieviešanas datumu 2017. gada 1. janvārī, 2017. gada finanšu pārskatos ir ieviesusi SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” un ir izvēlējusies ieviest SFPS Nr. 15 ar kumulatīvā efekta metodi. Saskaņā ar šo SFPS Nr. 15 pārejas metodi koncerns un mātesabiedrība ir piemērojusi šo standartu retrospektīvi ar kumulatīvā efekta metodi tikai līgumiem, kas nav pabeigti līgumi sākotnējās piemērošanas datumā.

Visi svarīgie rādītāji finanšu pārskatos par gadu, kas beidzas 2017. gada 31. decembrī, ir norādīti saskaņā ar SFPS Nr. 15. Koncerns un mātesabiedrība ir novērtējusi savus ieņēmumus, izmaiņas ieņēmumu atzīšanā nav būtiski mainījušas finanšu pārskatos, tomēr tās ir ietekmējušas sadales sistēmas pakalpojumu ieņēmumu atzīšanu efektīvās slodzes izmantošanas pakalpojuma ietvaros tā mainīgajai daļai.

Kumulatīvā ietekme, ko rada sākotnējā piemērošana, ir atzīta kā korekcija nesadalītās peļņas sākuma atlikumam 2017. gada 1. janvārī, un salīdzinošie rādītāji nav pārvērtēti. 15. SFPS ieviešanas kumulatīvā ietekme ir samazinājusi koncerna nesadalīto peļņu par 10 tūkst. EUR (mātesabiedrība: nav ietekmes) 2017. gada 1. janvārī, un standarta ieviešana ir samazinājusi koncerna 2017. gada ieņēmumus par 243 tūkst. EUR (mātesabiedrība: nav ietekmes), kas atzīti kā nākamo periodu ieņēmumi 2017. gada 31. decembrī.

Kumulatīvais efekts, ieviešot 15. SFPS

EUR'000

Pārskats par finanšu stāvokli (izvilkums)	Koncerns				Mātesabiedrība			
	31/12/2016	SFPS Nr. 15 ieviešanas efekts	Pozīciju pārklasifikācija	01/01/2017	31/12/2016	SFPS Nr. 15 ieviešanas efekts	Pozīciju pārklasifikācija	01/01/2017
AKTĪVI								
Apgrozāmie līdzekļi								
Parādi no līgumiem ar klientiem	–	–	118 925	118 925	–	–	102 056	102 056
Citi īstermiņa debitori	273 958	–	(118 925)	155 033	113 659	–	(102 056)	11 603
Apgrozāmie līdzekļi kopā	512 277	–	–	512 277	577 834	–	–	577 834
AKTĪVU KOPSUMMA	3 901 231	–	–	3 901 231	3 204 394	–	–	3 204 394
PASĪVI								
Pašu kapitāls								
Nesadalītā peļņa	185 840	(10)	–	185 830	238 334	–	–	238 334
Pašu kapitāls kopā	2 418 713	(10)	–	2 418 703	2 177 069	–	–	2 177 069
Ilgttermiņa kreditori								
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	–	–	141 817	141 817	–	–	–	–
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	195 407	–	(141 817)	53 590	1 055	–	–	1 055
Ilgttermiņa kreditori kopā	1 173 375	–	–	1 173 375	770 876	–	–	770 876
Īstermiņa kreditori								
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	–	10	11 605	11 615	–	–	–	–
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	14 022	–	(11 605)	2 417	59	–	–	59
Īstermiņa kreditori kopā	309 143	10	–	309 153	256 449	–	–	256 449
PASĪVU KOPSUMMA	3 901 231	–	–	3 901 231	3 204 394	–	–	3 204 394

Ietekme peļņas vai zaudējumu aprēķinā un pārskatā par finansiālo stāvokli saskaņā ar SFPS Nr. 15 prasībām un salīdzinājumā ar standartiem un interpretācijām, kas bija spēkā pirms izmaiņām, atspoguļoti šajā tabulā:

EUR'000

Pārskats par finanšu stāvokli (izvilks)	Koncerns			Mātesabiedrība		
	31/12/2017			31/12/2017		
Finanšu postenis	Atspoguļotā informācija	Nepiemērojot SFPS Nr.15	Izmaiņu ietekme (lielāka/ zemāka)	Atspoguļotā informācija	Nepiemērojot SFPS Nr.15	Izmaiņu ietekme (lielāka/ zemāka)
AKTĪVI						
Apgrozāmie līdzekļi						
Parādi no līgumiem ar klientiem	105 369	105 369	-	82 799	82 799	-
Citi īstermiņa debitori	646 761	646 761	-	18 079	18 079	-
Apgrozāmie līdzekļi kopā	1 072 321	1 072 321	-	1 103 186	1 103 186	-
AKTĪVU KOPSUMMA	4 415 725	4 415 725	-	3 649 200	3 649 200	-
PASĪVI						
Pašu kapitāls						
Nesadalītā peļņa	423 613	423 866	(253)	302 017	302 017	-
Pašu kapitāls kopā	2 846 891	2 847 144	(253)	2 382 638	2 382 638	-
Ilgttermiņa kreditori						
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	142 132	142,132	-	-	-	-
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	350 926	350,926	-	286,085	286,085	-
Ilgttermiņa kreditori kopā	1 238 556	1 238 556	-	1 009 959	1 009 959	-
Īstermiņa kreditori						
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	12,500	12 247	253	-	-	-
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	31,728	31 728	-	29 358	29 358	-
Īstermiņa kreditori kopā	330,278	330 025	253	256 603	256 603	-
PASĪVU KOPSUMMA	4 415 725	4 415 472	253	3 649 200	3 649 200	-

EUR'000

Peļņas vai zaudējumu aprēķins (izvilks)	Koncerns			Mātesabiedrība		
	Gads, kas beidzas 2017. gada 31. decembrī			Gads, kas beidzas 2017. gada 31. decembrī		
Peļņa vai zaudējumi	Atspoguļotā informācija	Nepiemērojot SFPS Nr.15	Izmaiņu ietekme (lielāka/ zemāka)	Atspoguļotā informācija	Nepiemērojot SFPS Nr.15	Izmaiņu ietekme (lielāka/ zemāka)
Ieņēmumi	925 627	925 870	(243)	498 580	498 580	-
Sadales sistēmas pakalpojumi	301 874	302 117	(243)	-	-	-
Pārskata gada peļņa	322 021	322 264	(243)	150 891	150 891	-

Ieņēmumu sadalīšana no līgumiem ar klientiem nav mainījusi pašreizējās kategorijas un ataino to kā vadība izvērtē ieņēmumu būtību.

3. Finanšu riska vadība

3.1. Finanšu risku faktori

Koncerna un mātesabiedrības darbība pakļauj to dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam (ieskaitot valūtas risku, patiesās vērtības procentu likmju risku un naudas plūsmas procentu likmju risku), kredītriskam, cenu riskam un likviditātes riskam. Koncerna un mātesabiedrības vispārējā risku vadības politika koncentrējas uz finanšu tirgus nenoteiktību un cenšas mazināt tās potenciāli negatīvo efektu uz koncerna un mātesabiedrības finanšu rezultātiem. Koncerns un mātesabiedrība lieto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu risku atklātās pozīcijas.

Finanšu risku, izņemot cenu risku, vadību veic mātesabiedrības Finanšu un kredītu vadības funkcija (koncerna finanšu vadība) atbilstoši mātesabiedrības valdes apstiprinātai *Finanšu risku vadības politikai*. Koncerna finanšu vadība identificē, novērtē un veic finanšu risku ierobežošanas pasākumus, cieši sadarbojoties ar koncerna biznesa vienībām/meitassabiedrībām. Mātesabiedrības valde, apstiprinot *Finanšu risku vadības politiku*, ir noteikusi principus vispārējai finanšu risku vadībai, kā arī noteiktas rīcības politikas attiecībā uz procentu likmju risku, valūtas risku, likviditātes risku un kredītrisku, turklāt nosaka procedūras, definē pieņemamos finanšu instrumentus un principus finanšu resursu izvietojšanai. Cenu riska vadību savukārt veic mātesabiedrības Elektroenerģijas vairumtirdzniecības funkcija atbilstoši mātesabiedrības valdes apstiprinātai Elektroenerģijas vairumtirdzniecības kārtībai.

Finanšu aktīvi sadalījumā pa kategorijām

EUR'000

Pielikums	Koncerns					Mātesabiedrība				
	Aizdevumi un debitori	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu	Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	Aizdevumi un debitori	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu	Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi		
Finanšu aktīvi 2017. gada 31. decembrī										
Parādi no līgumiem ar klientiem	17 a	105 369	-	-	-	82 799	-	-	-	
Citi īstermiņa debitori	17 b	641 832	-	-	-	17 938	-	-	-	
Aizdevumi meitassabiedrībām	25	-	-	-	-	1 098 781	-	-	-	
Citi ilgtermiņa debitori		3 229	-	-	-	284	-	-	-	
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, l	-	4 074	545	-	-	4 074	545	-	
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	-	-	-	16 984	-	-	-	16 984	
Nauda un naudas ekvivalenti	18	236 003	-	-	-	232 855	-	-	-	
		986 433	4 074	545	16 984	1 432 657	4 074	545	16 984	
Finanšu aktīvi 2016. gada 31. decembrī										
Parādi no līgumiem ar klientiem	17 a	118 925	-	-	-	102 056	-	-	-	
Citi īstermiņa debitori	17 b	149 861	-	-	-	11 436	-	-	-	
Aizdevumi meitassabiedrībām	25	-	-	-	-	622 704	-	-	-	
Citi ilgtermiņa debitori		986	-	-	-	978	-	-	-	
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, l	-	2 154	3 980	-	-	2 154	3 980	-	
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	-	-	-	20 554	-	-	-	20 554	
Nauda un naudas ekvivalenti	18	183 980	-	-	-	181 197	-	-	-	
		453 752	2 154	3 980	20 554	918 371	2 154	3 980	20 554	

Finanšu saistības sadalījumā pa kategorijām

EUR'000

	Pielikums	Koncerns			Mātesabiedrība		
		Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Pārējās finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	Saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Pārējās finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	Saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu
Finanšu saistības 2017. gada 31. decembrī							
Aizņēmumi	21 b	–	826 757	–	–	814 772	–
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, I	8 061	–	23	8 061	–	23
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	–	115 742	–	–	79 341	–
		8 061	942 499	23	8 061	894 113	23
Finanšu saistības 2016. gada 31. decembrī							
Aizņēmumi	21 b	–	791 566	–	–	778 323	–
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, I	11 563	–	23	11 563	–	23
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	–	88 555	–	–	71 197	–
		11 563	880 121	23	11 563	849 520	23

a) Tirgus risks

I) Valūtas risks

Eiro ieviešana Latvijā 2014. gada 1. janvārī novērsa eiro valūtas risku, kas galvenokārt bija saistīts ar norēķinu veikšanu par aizņēmumiem, investīcijām pamatlīdzekļos un importēto elektroenerģiju. 2017. gada 31. decembrī koncernam un mātesabiedrībai ir aizņēmumi tikai eiro (skatīt 21. b pielikumu).

Finanšu risku vadības politiku nosaka koncerna un mātesabiedrības valūtas riska vadības principus. Lai ierobežotu valūtas risku, kas rodas no nākotnes transakcijām vai aktīviem un saistībām, *Finanšu risku vadības politika* nosaka valūtas nākotnes maiņas darījumu slēgšanu. Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi, vai saistības ir izteikti citā valūtā nekā koncerna un mātesabiedrības funkcionālā valūta.

Koncerna finanšu vadības *Finanšu risku vadības politikas* mērķis ir ierobežot valūtas risku visām sagaidāmajām naudas plūsmām ārvalstu valūtās (kapitālieguldījumiem vai materiālu, izejvielu iegādei), kas var radīt nozīmīgu valūtas risku. 2017. gadā mātesabiedrībai un koncernam nebija kapitālieguldījumu projektu, kuru sagaidāmie darījumi radītu nozīmīgu valūtas risku.

2017. gadā mātesabiedrībai nebija investīciju, kuras būtu pakļautas valūtas riskam. Euro ieviešana Lietuvā 2015. gada 1. janvārī novērsa valūtas risku, kas bija saistīts ar augstāk minētajām mātesabiedrības investīcijām meitasabiedrībā Lietuvā.

II) Naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks

Tā kā koncernam un mātesabiedrībai ir nozīmīga apjoma aktīvi un saistības, kas pakļauti procentu likmju izmaiņām, tad koncerna un mātesabiedrības ieņēmumi un operatīvās naudas plūsmas ir atkarīgas no izmaiņām tirgus procentu likmēs.

2017. gadā, ja eiro procentu likmes būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas / zemākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, koncerna procentu ieņēmumi no bankās uzturēto norēķinu kontu atlikumiem būtu par 994 tūkst. EUR lielāki / mazāki (2016. gadā: 906 tūkst. EUR lielāki / mazāki) un mātesabiedrības procentu ieņēmumi no bankās uzturēto norēķinu kontu atlikumiem būtu par 986 tūkst. EUR lielāki / mazāki (2016. gadā: 892 tūkst. EUR lielāki / mazāki).

Naudas plūsmas procentu likmju risks koncernā un mātesabiedrībā galvenokārt rodas no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka finanšu izmaksas koncernā un mātesabiedrībā nozīmīgi pieaug situācijās, kad procentu likme palielinās. Koncerna Finanšu riska vadības politika nosaka vairāk nekā 35 % aizņēmumu nodrošināt fiksētās procentu likmes (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu) un uzturēt vidējo fiksētās likmes periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem.

Koncernā un mātesabiedrībā regulāri tiek analizētas procentu likmju pozīcijas. Dažādi scenāriji tiek modelēti, ņemot vērā iespējamo aizņēmumu refinansēšanu, esošo pozīciju atjaunošanu un risku ierobežošanas aktivitātes. Balstoties uz šiem scenārijiem, koncernā un mātesabiedrībā tiek aprēķināta procentu likmju izmaiņu ietekme uz peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijām, kā arī uz naudas plūsmu.

Ņemot vērā, ka koncerna un mātesabiedrības politika pārsvarā ir orientēta uz ilgtermiņa finansējuma piesaisti ar mainīgajām procentu likmēm, koncernā un mātesabiedrībā tiek vadīts naudas plūsmas procentu likmju risks, slēdzot procentu likmju mijmaiņas darījumus, ar kuriem mainīgās procentu likmes tiek mainītas pret fiksētajām procentu likmēm. Šādi atvasinātie finanšu instrumenti padara attiecīgos aizņēmumus ar mainīgajām procentu likmēm par aizņēmumiem ar fiksētām procentu likmēm. Tādējādi tiek iegūtas fiksētās likmes, kuras kopumā ir zemākas nekā tādas, kuras tiktu saņemtas, ja koncerns un mātesabiedrība aizņemtos ar fiksētajām procentu likmēm. Atbilstoši procentu likmju mijmaiņas darījumiem koncerna un mātesabiedrības darījuma puses piekrīt apmainīties ar summām noteiktos laika intervālos (parasti ik pēc pusgada), kas atspoguļo starpību starp fiksētajām un mainīgajām procentu likmēm un ir aprēķinātas, pamatojoties uz darījumu nosacījumiem pamatsummām.

Lai mazinātu naudas plūsmas risku, koncerns un mātesabiedrībā ir noslēgusi procentu likmju mijmaiņas līgumus par kopējo nosacīto apjomu 193,5 milj. EUR (2016. gadā: 174,2 milj. EUR) (21. c, II pielikums). 2017. gada 31. decembrī 54 % no kopējiem koncerna aizņēmumiem un 55 % no kopējiem mātesabiedrības aizņēmumiem (31/12/2016: attiecīgi 62 % un 63 %) bija fiksēta procentu likme, ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas līgumu efektu, un vidējais fiksētās procentu likmes periods koncernam un mātesabiedrībai bija 2,0 gadi (2016. gadā: attiecīgi 2,1 un 2,2 gadi).

2017. gada laikā, ja eiro aizņēmumu procentu likmes pie mainīgajām bāzes procentu likmēm (ņemot vērā riska ierobežošanas ietekmi) būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas, pieņemot, ka pārējie mainīgie saglabātos konstanti, tad koncerna pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par 1 166 tūkst. EUR

mazāka (2016. gadā: 1 465 tūkst. EUR mazāka) un mātessabiedrības pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par 1 066 tūkst. EUR mazāka (2016. gadā: 1 408 tūkst. EUR mazāka), savukārt ja bāzes likmes būtu bijušas par 50 bāzes punktiem zemākas – koncerna pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par 704 tūkst. EUR lielāka (2016. gadā: 974 tūkst. EUR lielāka) un mātessabiedrībai par 654 tūkst. EUR lielāka (2016. gadā: 917 tūkst. EUR lielāka).

Aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm nerada patiesās vērtības procentu likmju risku. Vienīgais patiesās vērtības procentu likmju riska avots ir atvasinātie finanšu instrumenti.

Ja 2017. gada 31. decembrī īstermiņa un ilgtermiņa eiro procentu likmes būtu par 50 bāzes punktiem augstākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, tad procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesā vērtība būtu par 51 tūkst. EUR lielāka vai mazāka (31/12/2016: par 3 238 tūkst. EUR lielāka vai 3 346 tūkst. EUR mazāka), kas būtu jāattiecinā uz visaptverošo ienākumu pārskatu atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē.

III) Cenu risks

Cenu risks ir risks, kā ietekmē finanšu instrumentu patiesās vērtības un naudas plūsmas nākotnē svārstīsies citu iemeslu dēļ nekā procentu likmju riska vai valūtas riska radīto izmaiņu dēļ. Koncernā un mātessabiedrībā sarāžoto preču un sniegto pakalpojumu pirkšanu un pārdošanu brīvā tirgus apstākļos, kā arī ražošanā izmantoto resursu pirkšanu ietekmē cenu risks.

Nozīmīgākais cenu risks ir saistīts ar elektroenerģijas iegādi. Lai ierobežotu cenu risku, 2017. gada laikā mātessabiedrība ir noslēgusi elektroenerģijas cenu nākotnes darījumus (21. c, III pielikums).

b) Kredītrisks

Kredītrisks tiek vadīts koncerna līmenī. To galvenokārt rada nauda un naudas ekvivalenti, atvasinātie finanšu instrumenti un noguldījumi bankās, būtiski debitoru parādi. Kredītrisks saistībā ar debitoru parādiem ir ierobežots plašā koncerna un mātessabiedrības klientu skaita dēļ. Koncernam un mātessabiedrībai nav nozīmīgas kredītriska koncentrācijas attiecībā uz kādu vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu. Debitoru apjoms ir samazināts par to bruto vērtības samazinājuma zaudējumiem (17. pielikums).

Attiecībā uz finanšu aktīviem maksimālo atklāto kredītriska pozīciju veido naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība (skat. tabulu zemāk un 18. pielikumu), debitoru parādi un citi debitori (17. pielikums), atvasinātie finanšu instrumenti (21. c pielikums) un līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi (21. a pielikums).

Maksimālā kredītriska aplēse

EUR'000

	Piezīmes	Koncerns		Koncerns	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Parādi no līgumiem ar klientiem	17 a	105 369	118 925	82 799	102 056
Nomas maksas parādi	17 b	3 535	3 911	2 443	2 610
Citi saistīto pušu finanšu debitori	17 b	–	–	10 664	6 875
Uzkrātie ieņēmumi	17 b	3 572	1 024	872	1 024
Citi ilgtermiņa finanšu debitori		3 229	986	284	978
Citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	15 947	2 794	3 959	927
Aizdevumi meitassabiedrībām	25	–	–	1 098 781	622 704
Nauda un naudas ekvivalenti	18	236 003	183 980	232 855	181 197
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	4 619	6 134	4 619	6 134
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	16 984	20 554	16 984	20 554
		389 258	338 308	1 454 260	945 059

Saistībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātesbanku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī. Ja darījumu partnerim nav šāda kredītreitinga, tad tiek veikta riska kontrole un novērtēta darījuma partnera kredītkvalitāte, ņemot vērā darījumu partnera finansiālo stāvokli, iepriekšējo pieredzi un citus faktorus. Tiek noteikti individuāli riska limiti atbilstoši Finanšu risku vadības politikas principiem. Finanšu aktīvu kredītkvalitātes izvērtēšanai, kam nav pienācis izpildes termiņš un kam netiek veidoti uzkrājumi, tiek izmantoti finanšu reitingu aģentūru piešķirtie kredītreitingi, bet ja tādu nav, tad par pamatu tiek ņemta līdzšinējā klientu maksājumu vēsture.

Lai noteiktu kredītkvalitāti debitoru parādiem, kam nav iestāties maksājuma termiņš, tiek izmantotas šādas kredītvērtējuma kategorijas:

- klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus,
- klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus.

Noteiktā kredītkvalitāte tiek regulāri uzraudzīta un pārskatīta.

Kredītrisks saistībā ar naudu un īstermiņa noguldījumiem bankās tiek pārvaldīts, sabalansējot finanšu aktīvu un instrumentu izvietošanu, lai vienlaikus saglabātu iespēju izvēlēties izdevīgākos piedāvājumus un samazinātu iespējamību zaudēt finanšu līdzekļus.

Naudas un īstermiņa depozītu sadalījums pēc finanšu darījumu partneriem pēc stāvokļa uz pārskata gada beigām atspoguļots šajā tabulā:

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ar investīciju līmeņa kredītreitingu*	227 686	175 911	224 538	173 128
Bez investīciju līmeņa vai bez kredītreitinga	8 317	8 069	8 317	8 069
	236 003	183 980	232 855	181 197

* Baltijas banku mātessabiedrībām noteiktais investīciju līmeņa kredītreitings

Pārskata periodā noteiktie kredītlīmi nav pārsniegti, un koncerna un mātessabiedrības vadība nesagaida zaudējumus kredītriska iestāšanās rezultātā.

c) Likviditātes risks

Koncerna likviditātes riska ierobežošanas politikas mērķis ir uzturēt atbilstošu naudas un naudas ekvivalentu daudzumu vai nodrošināt atbilstošu finansējumu, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, lai pildītu savas saistības atbilstoši koncerna stratēģiskajiem plāniem, kā arī lai kompensētu naudas plūsmas svārstības, kas radušās dažādu finanšu risku ietekmē.

Latvenergo koncerna likviditātes un naudas plūsmas riska vadības politika ir uzturēt pietiekamu naudas un naudas ekvivalentu apjomu (18. pielikums) un ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumu pieejamību,

izmantojot pietiekamu kredītu apjomu, lai izpildītu esošās un paredzamās saistības un kompensētu naudas plūsmu svārstības dažādu finanšu risku ietekmē.

Nākamajā tabulā tiek analizētas koncerna un mātessabiedrības finanšu saistības, kas sagrupētas vecuma grupās atbilstoši to izpildes termiņiem. Summas veidojas no nediskontētām naudas plūsmām atbilstoši noslēgtiem līgumiem. Aizņēmumu naudas plūsmas noteiktas, ņemot vērā spēkā esošās procentu likmes pārskata perioda beigās.

Likviditātes analīze (līgumiskas nediskontētas naudas plūsmas)

EUR'000

	Koncerns					Mātessabiedrība				
	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Vairāk par 5 gadiem	KOPĀ	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Vairāk par 5 gadiem	KOPĀ
2017. gada 31. decembrī										
Aizņēmumi no bankām	113 285	119 074	313 149	191 748	737 256	109 727	117 985	310 411	194 733	732 855
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	2 880	2 880	142 041	–	147 801	2 880	2 880	142 041	–	147 801
Atvasinātie finanšu instrumenti	5 304	5 077	3 273	318	13 972	3 260	2 534	3 273	318	9 385
Finanšu saistības (24. pielikums)*	115 742	–	–	–	115 742	79 341	–	–	–	79 341
	237 211	127 031	458 463	192 066	1 014 771	195 208	123 399	455 725	195 051	969 382
2016. gada 31. decembrī										
Aizņēmumi no bankām	88 142	109 663	279 637	135 335	612 777	82 646	106 856	274 674	134 879	599 055
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	74 915	2 880	42 389	102 577	222 761	74 915	2 880	42 389	102 577	222 761
Atvasinātie finanšu instrumenti	3 737	2 894	4 594	779	12 004	3 737	2 894	4 594	779	12 004
Finanšu saistības (24. pielikums)*	88 555	–	–	–	88 555	71 197	–	–	–	71 197
	255 349	115 437	326 620	238 691	936 097	232 495	112 630	321 657	238 235	905 017

* Izņemot saņemtos avansus, nākamo periodu ieņēmumus, nodokļu saistības un pārējās ilgtermiņa un īstermiņa nefinanšu saistības

3.2. Kapitāla riska vadība

Koncerna un mātessabiedrības mērķi kapitāla riska vadībā ir nodrošināt koncerna un mātessabiedrības ilgtspējīgu darbību, investīciju programmai nepieciešamo finansējumu, kā arī izvairīties no aizņēmumu līgumos noteikto un ar kapitāla struktūru saistīto ierobežojošo nosacījumu pārkāpšanas.

Lai uzturētu noteiktu kapitāla struktūru vai to mainītu nepieciešamā veidā, koncerns un mātessabiedrība izvērtē jaunu investīciju programmu finansēšanai nepieciešamo aizņēmumu apjomu un saņemšanas periodu vai nepieciešamību iniciēt akcionāra ieguldījumu pamatkapitālā. Arī aktīvu pārvērtēšana tieši iespaido kapitāla struktūru. Lai jebkurā laika brīdī uzturētu kapitāla struktūru atbilstošu aizņēmumu līgumu ierobežojošajiem nosacījumiem, koncerns un mātessabiedrība veic regulārus pašu kapitāla rādītāja aprēķinus un analīzi.

Pašu kapitāla rādītājs tiek aprēķināts, dalot pašu kapitāla summu ar kopējo aktīvu un spēkā esošo izsniegto finanšu garantiju nominālo kopsummu. Atbilstoši koncerna stratēģijai un aizņēmumu līgumiem pašu kapitāla rādītājs jāuztur vismaz 30 % līmenī.

Pašu kapitāla rādītāji ir šādi:

	EUR'000			
	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Pašu kapitāls, kopā	2 846 891	2 418 713	2 382 638	2 177 069
Aktīvi, kopā	4 415 725	3 901 231	3 649 200	3 204 394
Pašu kapitāla rādītājs	64%	62%	65%	68%

4. Būtiskas grāmatvedības aplēses un novērtējumi

Aplēses un novērtējumi tiek regulāri pārvērtēti un balstīti uz iepriekšējās pieredzes un citu faktoru, ieskaitot nākotnes notikumus, kas uzskatāmi par ticamiem attiecīgajos apstākļos, novērtējumu. Koncerns aplēš un izdara pieņēmumus attiecībā uz nākotni. Grāmatvedības aplēses var atšķirties no faktiskajiem rezultātiem. Aplēses un pieņēmumi, kuriem piemīt palielināts risks radīt būtiskus labojumus finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību uzskaites vērtībā nākamā finanšu gada laikā, ir aprakstīti zemāk.

a) Aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļiem

l) Pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks

Koncerns un mātessabiedrība veic aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļu lietderīgo izmantošanas laiku un atlikušo vērtību. Šīs aplēses izriet no iepriekšējās pieredzes, kā arī no nozares prakses un tiek izvērtētas katrā pārskata gada beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks dažreiz ir bijis ilgāks nekā aplēsts. 2017. gada 31. decembrī pamatlīdzekļu atlikusi vērtība koncernam ir 3 309 miljoni EUR un mātessabiedrībai 1 231 miljoni EUR (31/12/2016: 3 356 miljoni EUR un 1 323 miljoni EUR), un uz pamatdarbību attiecināmais pārskata gada nolietojums koncernam ir 185,6 miljoni EUR un mātessabiedrībai 85,9 miljoni EUR (2016. gadā: 183,5 milj. EUR un 84,9 milj. EUR) (14. a pielikums). Paredzamais pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu lietderīgās izmantošanas laika izmaiņu ietekmes novērtējums nav precīzi aplēšams, tādēļ nolietojuma līkmu izmaiņu jutīguma analīzes ietekme uz nākamajiem periodiem netiek atklāta.

II) Pamatlīdzekļu atgūstamā vērtība

Koncerns un mātesabiedrība veic pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās testu ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Pamatlīdzekļiem ir definētas atsevišķas naudu ienesošās vienības – sadales sistēmas aktīvi, pārvades sistēmas aktīvi, HES aktīvi (Rīgas, Pļaviņu, Ķeguma un Aiviekstes HES) un Rīgas TEC-1 un TEC-2 koģenerācijas stacijas, kā atklāts 14. d pielikumā. Atbilstoši izvērtējumam, ja nepieciešams, aktīvu vērtība tiek norakstīta līdz to atgūstamajai vērtībai. Vērtības samazināšanās izvērtēšanā vadība izmanto dažādas aplēses naudas plūsmām, kas rodas no aktīvu izmantošanas, pārdošanas, uzturēšanas un pamatlīdzekļu remontiem, kā arī inflācijas un procentu likmju pieauguma. Aplēses izriet no vispārējās ekonomiskās vides, patēriņa un elektroenerģijas pārdošanas cenu prognozēm. Ja nākotnē reālā situācija mainītos, tiktu atzīts papildu vērtības samazinājums vai arī atzītais vērtības samazinājums varētu tikt daļēji vai pilnīgi apvērsts. Atgūstamās vērtības samazinājumu ietekmē tādi faktori kā augstas remontu un rekonstrukcijas izmaksas, atsevišķu palīgiekārtu zema noslodze, relatīvi lielas uzturēšanas izmaksas, ierobežotas iespējas pārdot pamatlīdzekļus tirgū un citi būtiski faktori. Vērtības samazinājuma izmaksas tiek atzītas attiecīgajā pārskata periodā un ir aprakstītas 14. d pielikumā.

III) Pārvērtēšana

Atsevišķu koncerna un mātesabiedrības pamatlīdzekļu pārvērtēšanu veic ārēji, sertificēti vērtētāji, izmantojot pamatlīdzekļu amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi vai ieņēmumu metodi. Vērtējums tiek veikts pēc starptautiskajiem īpašuma vērtēšanas standartiem un saskaņā ar SGS Nr. 36 „Aktīvu vērtības samazināšanās”, pamatojoties uz pamatlīdzekļu esošo izmantošanu, kas tiek uzskatīta par iespējami labāko un efektīvāko. Pārvērtēšanas rezultātā tiek noteikta katra pamatlīdzekļa atlikusī aizstāšanas vērtība. Atlikusī aizvietošanas vērtība ir starpība starp analoga pamatlīdzekļa aizstāšanas vai atjaunošanas izmaksām vērtēšanas brīdī un uzkrāto kopējo fizisko, funkcionālo, ekonomisko vērtības zudumu. Fiziskais nolietojums tiek noteikts proporcionāli pamatlīdzekļa vecumam. Pamatlīdzekļiem, kurus tuvākajā laikā plānots rekonstruēt, vērtējumā papildus tika aprēķināts funkcionālais nolietojums. Pamatlīdzekļu atlikusī lietderīgās lietošanas laiks pēc pārvērtēšanas tika novērtēts atbilstoši novērtētajam kopējam nolietojumam. Ieņēmumu metodes pamatā ir ražošanas jaudas apzināšana un analīze, elektroenerģijas pārdošanas cenu prognoze, vēsturisko ražošanas un ar saimniecisko darbību

saistītu izmaksu analīze un izmaksu prognoze nākotnē, kapitālieguldījumu prognoze, neto naudas plūsmas prognoze, kā arī diskonta un kapitalizācijas likmes aprēķins, balstoties uz tirgus datiem.

2016. gadā koncernā tika pārvērtēti pārvades sistēmas aktīvi un sadales elektroinīnijas un šo pārvērtēto aktīvu vērtības tika noteiktas uz 2016. gada 1. aprīli. AS „Latvenergo” Daugavas hidroelektrostaciju pamatdarbības aktīvi pārvērtēti pēc stāvokļa uz 2017. gada 1. aprīli. Detalizētāk pārvērtēšanas rezultāti ir atklāti 14 c. pielikumā.

b) Parādu no līgumiem ar klientiem atgūstamā vērtība

Aplēstā debitoru parādu atgūstamā vērtība tiek izvērtēta, pamatojoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un uz koncerna uzņēmumu un mātesabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm. Gadījumā, ja nav iespējams izvērtēt katru klientu atsevišķi to lielā skaita dēļ, debitori tiek klasificēti debitoru grupās ar līdzīgām kredītriska pazīmēm un katrai debitoru grupai vērtības samazinājums tiek izvērtēts atsevišķi, ņemot vērā vēsturisko zaudējumu pieredzi. Vēsturiskā pieredze par zaudējumu rašanos tiek koriģēta, pamatojoties uz šobrīd pieejamiem datiem, lai atspoguļotu esošo apstākļu, kas neietekmēja vēsturisko periodu, ietekmi un lai izslēgtu tos apstākļus, kuri pastāvēja vēsturiskajā periodā, bet nepastāv šobrīd. Apstākļi, kas parāda, ka ir iespējami vērtības samazināšanās zaudējumi, var rasties, iestājoties debitora maksātnespējai un nespējai veikt maksājumus noteiktajos termiņos (2.12. pielikums). Metodoloģija un aplēses, ko izmanto, lai novērtētu nākotnes naudas plūsmu, tiek regulāri pārskatītas, lai samazinātu starpību starp zaudējumu aplēsēm un faktiskajiem zaudējumu apjomiem (17. pielikums).

c) Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Nākamajā tabulā atspoguļoti finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktu vērtēšanas metodi. Ir noteikti trīs atšķirīgi izvērtēšanas līmeņi:

- identisku aktīvu vai saistību tirgus cenas (nekorģētas) – 1. līmenis,
- cita veida cenu kotācijas kā aktīviem vai saistībām atspoguļotiem pirmajā līmenī, tiešā veidā (cenas vai netiešā (atvasinātā) – 2. līmenis,
- tādi cenu kotāciju pieņēmumi aktīviem vai saistībām, kas nav bāzēti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

EUR'000

2017. gada 31. decembrī	Pielikums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ
Aktīvi									
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:									
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	545	–	545	–	545	–	545
Ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē	21 c, III	–	4 043	–	4 043	–	4 043	–	4 043
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē	21 c, II	–	31	–	31	–	31	–	31
KOPĀ aktīvi		–	4 619	–	4 619	–	4 619	–	4 619
Saistības									
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:									
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	23	–	23	–	23	–	23
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē	21 c, II	–	8 061	–	8 061	–	8 061	–	8 061
KOPĀ saistības		–	8 084	–	8 084	–	8 084	–	8 084

EUR'000

2016. gada 31. decembrī	Pielikums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ
Aktīvi									
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:									
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	3 980	–	3 980	–	3 980	–	3 980
Ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē	21 c, III	–	2 154	–	2 154	–	2 154	–	2 154
KOPĀ aktīvi		–	6 134	–	6 134	–	6 134	–	6 134
Saistības									
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:									
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	23	–	23	–	23	–	23
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē	21 c, II	–	11 563	–	11 563	–	11 563	–	11 563
KOPĀ saistības		–	11 586	–	11 586	–	11 586	–	11 586

d) Aplēses attiecībā uz ieņēmumu atzīšanu no līgumiem ar klientiem

I) Obligātās iepirkuma komponentes atzīšana

Koncerns un mātesabiedrība izmanto svarīgus novērtējumus, piemērojot aģenta uzskaites principu, lai atzītu obligātā iepirkuma komponentes neto ieņēmumus (starpību starp ienākumiem no elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemto valsts budžeta dotāciju, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, un starp maksājumiem elektroenerģijas ražotājiem par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju un garantētās jaudas maksājumiem par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu). Sākot ar 2014. gada 1. aprīli, neto obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi netiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet kā aktīvi vai saistības pārskatā par finanšu stāvokli, piemērojot aģenta uzskaites principu, jo meitassabiedrība – AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (EPT), pildot obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas, darbojas kā aģents. OIK ieņēmumi pēc savas būtības ir uzskatāmi par daļu no pakalpojuma, ko obligātā iepirkuma procesa administrētajam kompensē elektroenerģijas tirgotāji un sadales sistēmas operatori.

Vadība ir izvērtējusi šādas pazīmes, kas norāda, ka koncerns un mātesabiedrība darbojas kā aģents:

- koncernam un mātesabiedrībai nav kontroles pār OIK pirms tās nodošanas klientiem;
- koncerns un mātesabiedrība iekļauj klientiem izrakstītajos rēķinos OIK un iekasē maksu, bet tai nav tiesības uz ieņēmumiem, kurus valsts noteiktā atbalsta mehānismā sedz visi elektroenerģijas galalietotāji proporcionāli savam elektroenerģijas patēriņam;
- koncerns un mātesabiedrība neuzņemas kredītrisku, kas rodas no pircēju debitoru parādiem;
- koncerns un mātesabiedrība tiešā veidā nesaņem atbildību no OIK maksājumiem.

II) Sadales sistēmas pakalpojuma un pārvades sistēmas pakalpojuma atzīšana (mātesabiedrība)

Vadība ir izvērtējusi, ka mātesabiedrībai nav ietekmes un kontroles pār sadales sistēmas pakalpojuma un pārvades sistēmas pakalpojumu un tā darbojas kā aģents. It īpaši vadība ir izvērtējusi šādus rādītājus nosakot, ka Sabiedrība darbojas kā aģents:

- mātesabiedrībai nav kontrole pār sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanu;
- mātesabiedrība sadales sistēmas vai pārvades sistēmas operatora vārdā iekļauj klientiem izrakstītajos rēķinos sadales sistēmas vai pārvades sistēmas pakalpojumu un iekasē maksu, bet tai nav tiesības uz ieņēmumiem;
- mātesabiedrībai nav tiesību pašai tieši vai netieši noteikt sadales sistēmas vai pārvades sistēmas pakalpojumu cenu;
- nav ar krājumiem saistīta riska.

III) Sadales sistēmas pieslēguma maksas atzīšana (Koncerns)

Sadales sistēmas pieslēguma maksas netiek uzskatītas par atsevišķu (atšķirīgu) izpildes pienākumu, jo nav atšķirīgas individuāli vai līguma kontekstā. Sadales sistēmas pakalpojums tiek sniegts pēc klienta veiktā maksājuma par elektrotīkla pieslēgumu, tāpēc elektrotīkla pieslēguma maksa un sadales sistēmas pakalpojums ir savstarpēji ļoti atkarīgi un saistīti.

Ieņēmumi no pieslēgumu un citu pakalpojumu maksas tiek atzīti nākamajos periodos, jo nepārtrauktās darbības pakalpojums ir identificēts kā līguma ar klientu, lai sniegtu sadales sistēmas pakalpojumu, daļa (2.24. pielikums) un tiek atzītas atbilstoši SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” (23. pielikums). Pieslēgumu maksas tiek atzītas kā ieņēmumi visā paredzamajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā. Pamatojoties uz vadības aplēsi, 20 gadi ir paredzamais komerciālo attiecību ar klientu perioda laiks, kas ir aplēsts kā periods pēc kā beigām tehnoloģisku izmaiņu rezultātā varētu būtiski mainīties pieprasītās jaudas pieslēguma objektos.

Ieņēmumu atzīšanas periods pamatojas uz vadības aplēsi, jo ir pamatota pārliecība, ka aktīvus, kuru izbūves izmaksas daļēji nosedz saņemtās pieslēgumu maksas, izmantos sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai ilgākā laika periodā, kāds ir noteikts slēdzot pieslēguma līgumu ar klientu (2.24. pielikums).

IV) Efektīvās atļautās slodzes atzīšana (Koncerns)

Sadales sistēmas pakalpojumi no efektīvās atļautās slodzes izmantošanas tiek atzīti atbilstoši SFPS Nr. 15 kā ierobežota mainīgā atbildība. Pamatojoties uz vēsturisko pieredzi par efektīvās slodzes 0,5 koeficienta piemērošanu portfeļa datiem, vadība ir aplēsusi, ka no sadales sistēmas pakalpojuma ieņēmumiem, kas gūti no klientiem, kas kvalificējušies efektīvās atļautās slodzes piemērošanai, izpildot noteiktos kritērijus, ieņēmumi tiek samazināti 6 % apmērā. Skatīt 2.24. pielikumu.

e) Uzkrājumu atzīšana un novērtēšana

2017. gada 31. decembrī koncerns ir izveidojis uzkrājumus apkārtējās vides aizsardzībai, pēcnodarbinātības pabalstiem un darba attiecību izbeigšanas pabalstiem 25,3 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 18,6 milj. EUR) un mātesabiedrība 9,7 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 7,9 milj. EUR) (22. pielikums). Šo saistību izpildes apmērs un laiks ir nenoteikts. Lai noteiktu šo uzkrājumu pašreizējo vērtību, tiek izmantoti noteikti pieņēmumi un aplēses, tai skaitā paredzamās nākotnes izmaksas, inflācijas tempi un izmaksu laika grafiki. Faktiskās izmaksas var atšķirties no izveidotajiem uzkrājumiem sakarā ar izmaiņām likumdošanas normās, nākotnes tehnoloģiskajām iespējām novērst dabai radīto kaitējumu, kā arī trešo pušu segtajām izmaksām. Lai novērtētu uzkrājumus pēcnodarbinātības pabalstiem, tiek aplēsta

darba attiecību izbeigšanas iespējamība dažādās darbinieku vecuma grupās, par pamatu izmantojot iepriekšējo pieredzi, kā arī dažādus pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem un finanšu faktoriem (ieskaitot paredzamo darba atlīdzības pieaugumu un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros). Varbūtība un citi faktori tiek noteikti uz iepriekšējās pieredzes pamata. Atbilstoši Latvenergo koncerna stratēģijā 2017.-2022. gadam noteiktiem attīstības virzieniem, tika apstiprināta Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma. Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem tiek atzīti atbilstoši Latvenergo koncerna Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programmai, kurā paredzēts īstenot efektivitātes programmu (ietverot AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” efektivitātes pasākumus), kuras ietvaros paredzēts pakāpeniski samazināt darbinieku skaitu līdz 2022. gadam. Pamatpieņēmumi, kas izmantoti, lai noteiktu uzkrājumu apmēru, atspoguļota 22. pielikumā.

f) Risku ierobežošanas instrumentu efektivitātes novērtēšana

Koncerns un Mātesabiedrība ir noslēgusi ievērojamu daudzumu mijmaiņas un nākotnes darījumu, lai ierobežotu elektroenerģijas cenu izmaiņu un procentu likmju svārstību riskus, uz kuriem attiecas naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē, un ieņēmumi vai zaudējumi no spēkā esošo risku ierobežošanas instrumentu un pret risku nodrošināto posteņu patiesās vērtības izmaiņām ir iekļauti atbilstošajās rezervēs pašu kapitālā. Risku ierobežošanas efektivitātes novērtēšana pamatojas uz vadības aplēsēm, ņemot vērā nākotnes elektroenerģijas iepirkuma darījumus un parakstītos mainīgo procentu likmju aizdevumu līgumus. Kad risku ierobežošanas instrumenti kļūst neefektīvi, ieņēmumi vai zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām ir jāatzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā (21. c pielikums).

g) Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Vadība izmanto novērtējumus, lai noteiktu, vai pie sākotnējās atzīšanas finanšu aktīvus var atzīt kā ieguldījumus līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos, it īpaši, ja (a) tam ir nolūks un iespējas turēt šos aktīvus līdz termiņa beigām un (b) šos aktīvus var kotēt aktīvu tirgū. Ja koncerns vai mātesabiedrība nespēj turēt šos ieguldījumus līdz termiņa beigām, izņemot īpašos apstākļus - piemēram, pārdodot nenozīmīga apjoma aktīvus vai atbrīvojoties no tiem tuvu pirms termiņa beigām - tad ir nepieciešams pārklasificēt visu šo ieguldījumu kategoriju kā pārdošanai turētos ieguldījumus. Tādējādi šie ieguldījumi turpmāk būtu jānovērtē patiesajā vērtībā nevis amortizētajā vērtībā. Aplēstās patiesās vērtības ieguldījumiem līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos pēc stāvokļa uz 2017. gada 31. decembri ir atklātas 21. a pielikumā.

Pierādījumi tam, ka tirgus ir aktīvs, eksistē, ja kotētās cenas ir viegli un regulāri pieejamas biržās, dīleru, brokeru vai cenu aģentūrās vai kādās citās regulējošās aģentūrās, un šīs cenas ir attiecināmas uz faktiskiem un regulāri notiekošiem tirgus darījumiem godīgas konkurences apstākļos.

h) Finanšu ieguldījumi

Koncerns un mātesabiedrība ir novērtējusi finanšu ieguldījumu AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kas nodarbojas ar pensiju plāna pārvaldīšanu Latvijā, pamatkapitālā ar 48,15 % (mātesabiedrība: 46,30 %) kapitāla līdzdalības daļu iegādes vērtībā. Koncerns un mātesabiedrība ir tikai nominālais akcionārs un tiem nav būtiskas ietekmes un kontroles pār AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, pat ja tām pieder vairāk kā 20 % balsstiesību, jo tiem nav pilnvaru par finanšu un operatīvās politikas lēmumu

pieņemšanu un visus riskus vai labumus, kas rodas no pensiju plāna pārvaldīšanas, uzņemas vai iegūst darbinieki – pensiju fonda dalībnieki, un koncernam un mātesabiedrībai nav spēkā esošu tiesību, kas dod iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār šo sabiedrību. Koncernam un mātesabiedrībai nav būtisku darījumu ar AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, izņemot darbinieku labā veiktās iemaksas, un tie nepiedalās politikas veidošanas procesos. Tādējādi šis ieguldījums tiek uzskatīts kā parasts finanšu ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, nevis kā ieguldījums asociētā sabiedrībā.

i) Pārvaldes sistēmas pieslēgumu maksas atzīšana (SGS Nr. 17)

Pārvaldes sistēmas pieslēgumu maksas tiek atzītas kā ieņēmumi visā paredzamajā nomas perioda laikā, kas ir 20 gadi. Nomas periods ir noteikts pamatojoties uz vadības aplēsi.

Ieņēmumi no pārvaldes sistēmas pieslēgumu un citu pakalpojumu maksas tiek atzīti nākamajos periodos, jo nepārtrauktās darbības pakalpojums ir identificēts kā līgums ar nomnieku. Operatīvās nomas līguma darbības laiks ir 5 gadi, periods, kura laikā tiek atzīti ieņēmumi no pieslēgumu maksām, ir 20 gadi, jo ir pamatota pārliecība, ka aktīvi, kuru izbūves izmaksas daļēji nosedz saņemtās pieslēgumu maksas, tiks iznomāti uz ilgāku periodu, kāds ir noteikts nomas līgumā.

Pamatojoties uz vadības aplēsi, nomas periods ir noteikts kā 20 gadi tādēļ, jo tiek aplēsts, ka pēc šā perioda beigām tehnoloģisku izmaiņu rezultātā vajadzētu būtiski mainīties ražošanas jaudām katrā konkrētajā pieslēguma objektā.

j) Nomas klasifikācija

Koncerns ir noslēdzis neatcejamu nomas līgumu un iznomājis pamatlīdzekļus. Pamatojoties uz līguma noteikumu izvērtējumu, kas atspoguļots 14. e pielikumā piemēram, ka īpašumtiesības netiek nodotas, kā tas ir noteikts Latvijas Republikas Enerģētikas likumā, mātesabiedrība saglabā visus būtiskos riskus un ieguvumus no šo aktīvu īpašuma tiesībām, koncerns uzskaita līgumus kā operatīvo nomu.

k) Vienreizējas kompensācijas atzīšana saistībā ar Rīgas koģenerācijas stacijām

2017. gada oktobrī mātesabiedrība pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts 454 413 tūkstoši EUR apmērā, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2. 2017. gada 21. novembrī Ministru kabinets pieņēma rīkojumu Nr.685 „Par garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu saistību samazināšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo”, tādējādi AS „Latvenergo” saņēma valsts dotāciju 454 413 tūkstoši EUR apmērā (23. pielikums).

Dotācija ir sadalīta divās daļās, beznosacījuma dotācija 140 000 tūkstoši EUR apmērā atzīta “Pārējos ieņēmumos” koncerna un mātesabiedrības 2017. gada peļņas vai zaudējuma aprēķinā, savukārt dotācija, kurai piemēroti nosacījumi, 314 413 tūkstoši EUR apmērā atzīta kā nākamo periodu ieņēmumi koncerna un mātesabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli un būs lineāri attiecināma uz ieņēmumiem līdz nosacījumu izpildei atbalsta perioda laikā līdz 2028. gada 23. septembrim. Ministru kabineta rīkojumā Nr.685 ir noteikts, ka saistību izpilde atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 221 attiecībā uz saņemto dotāciju ir vienmērīgā sadalījumā pa pārskata periodiem līdz atbalsta perioda beigām.

5. Darbības segmentu informācija

Darbības segmenti

Segmentu ziņojuma vajadzībām darbības segmentu sadalījums izriet no *Latvenergo* koncerna un mātessabiedrības iekšējās pārvaldes struktūras, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības novērtēšanai un resursu sadalei, ievērojot galvenā darbības lēmumu pieņēmēja viedokli.

Koncerns iedala tā darbības trijos galvenajos segmentos – ražošana un tirdzniecība, sadale un pārvades aktīvu noma. Mātessabiedrība iedala tās darbības vienā galvenajā segmentā – ražošana un tirdzniecība.

Papildus *Latvenergo* koncernā un mātessabiedrībā tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus.

Ražošanas un tirdzniecības segments ietver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina koncerna sabiedrības AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, elektroenerģijas tirdzniecību, ieskaitot vairumtirdzniecību, ko veic AS „Latvenergo”, Elektrum Eesti, OÜ un Elektrum

Lietuva, UAB Baltijas reģionā, kā arī elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanu, ko nodrošina AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Sadales segmenta darbību raksturo elektroenerģijas sadales pakalpojumu nodrošināšana Latvijā, ko realizē meitassabiedrība AS „Sadales tīkls”, lielākais sadales sistēmas operators Latvijā, un AS „Latvenergo” kā ar sadales sistēmas aktīviem saistīto nekustamo īpašumu īpašnieks.

Pārvades aktīvu nomas segmenta darbību raksturo elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) un ar tiem saistīto nekustamo īpašumu noma pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”, ko veic AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks un, kas nodrošina finansēšanu ieguldījumiem šajos aktīvos, un AS „Latvenergo” kā ar elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīviem saistīto nekustamo īpašumu īpašnieks.

Turpmāk tabulās atklāti koncerna segmentu darbības ieņēmumi, peļņas informācija un segmentu aktīvi un saistības. Starpsegmentu ieņēmumi tiek izslēgti konsolidācijas ietvaros un atspoguļoti kolonnā „Korekcijas un izslēgšana”. Visi darījumi starp segmentiem tiek veikti atbilstīgi godīgas konkurences principam.

EUR'000

	Koncerns							Mātessabiedrība				
	Ražošana un tirdzniecība	Sadale	Pārvades aktīvu noma	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	Korekcijas un izslēgšana	KOPĀ Koncerns	Ražošana un tirdzniecība	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	Korekcijas un izslēgšana	KOPĀ Mātessabiedrība
2017. gads												
Ieņēmumi												
Ārējie klienti	554 489	318 851	44 415	7 872	925 627	–	925 627	448 660	49 920	498 580	–	498 580
Starpsegmentu	1 605	1 851	2 541	52 739	58 736	(58 736)	–	346	29 089	29 435	(29 435)	–
KOPĀ ieņēmumi	556 094	320,702	46 956	60 611	984 363	(58 736)	925 627	449 006	79 009	528 015	(29 435)	498 580
Rezultāts												
Amortizācija, nolietojums un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(194 376)	(76 630)	(24 345)	(12 263)	(307 614)	–	(307 614)	(191 228)	(18 456)	(209 684)	–	(209 684)
Segmentu peļņa / (zaudējumi)	178 453	34 969	20 960	(300)	234 082	(9 968)	224 114	171 306	6 110	177 416	8 490	185 906
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 956 888	1 641 318	500 863	85 584	4 184 653	231 072	4 415 725	1 286 478	192 435	1 478 913	2 170 287	3 649 200
Segmentu saistības pārskata gada beigās	393 759	188 025	67 502	6 551	655 837	912 997	1 568 834	383 708	8 695	392 403	874 159	1 266 562
Kapitālieguldījumi	74 021	107 683	63 085	10 815	255 604	(11 793)	243 811	73 150	16 128	89 278	–	89 278
2016. gads												
Ieņēmumi												
Ārējie klienti	570 828	306 700	45 879	8 212	931 619	–	931 619	464 928	48 635	513 563	–	513 563
Starpsegmentu	13 310	1 712	2 538	46 330	63 890	(63 890)	–	342	23 060	23 402	(23 402)	–
KOPĀ ieņēmumi	584 138	308 412	48 417	54 542	995 509	(63 890)	931 619	465 270	71 695	536 965	(23 402)	513 563
Rezultāts												
Amortizācija, nolietojums un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(86 308)	(98 317)	(36 416)	(11 585)	(232 626)	–	(232 626)	(83 168)	(17 367)	(100 535)	–	(100 535)
Segmentu peļņa / (zaudējumi)	138 185	7 154	10 642	4 792	160 773	(11 828)	148 945	130 840	10 231	141 071	15 219	156 290
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 557 032	1 629 107	448 707	88 431	3 723 277	177 954	3 901 231	1 372 835	183 922	1 556 575	1 647 637	3 204 394
Segmentu saistības pārskata gada beigās	63 404	190 371	46 218	7 380	307 373	1 175 145	1 482 518	58 318	20 453	78 771	948 554	1 027 325
Kapitālieguldījumi	59 964	106 436	25 513	12 664	204 577	(3 900)	200 677	58 248	21 665	79 913	–	79 913

Koncerna un mātessabiedrības segmentu ieņēmumi no ārējiem klientiem (6. pielikums)

EUR'000

	Koncerns						Mātessabiedrība			
	Ražošana un tirdzniecība	Sadale	Pārvades aktīvu noma	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	KOPĀ Koncerns	Ražošana un tirdzniecība	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	KOPĀ Mātessabiedrība
2017. gads										
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti laika gaitā										
Enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi	464 030	3 096	–	–	467 126	467 126	370 626	–	370 626	370 626
Sadales sistēmas pakalpojumi	1	301 873	–	–	301 874	301 874	–	–	–	–
Siltumenerģijas pārdošana	83 156	75	–	8	83 239	83 239	71 413	9	71 422	71 422
Pārējie ieņēmumi	7 300	13 681	–	6 124	27 105	27 105	6 620	33 990	40 610	40 610
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	554 487	318 725	–	6 132	879 344	879 344	448 659	33 999	482 658	482 658
Pārējie ieņēmumi										
Pārvades sistēmas aktīvu noma (14. e pielikums)	–	–	43 911	–	43 911	43 911	–	–	–	–
Pārējo aktīvu noma	2	126	–	1 740	1 868	1 868	1	15 921	15 922	15 922
Pārējie ieņēmumi	–	–	504	–	504	504	–	–	–	–
KOPĀ pārējie ieņēmumi	2	126	44 415	1 740	46 283	46 283	1	15 921	15 922	15 922
KOPĀ ieņēmumi, tai skaitā	554 489	318 851	44 415	7 872	925 627	925 627	448 660	49 920	498 580	498 580
Latvijā	404 136	318 851	44 415	7 272	774 674	774 674	386 513	48 407	434 920	434 920
Ārpus Latvijas	150 353	–	–	600	150 953	150 953	62 147	1 513	63 660	63 660
2016. gads										
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti laika gaitā										
Enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi	480 754	3 209	–	–	483 963	483 963	386 679	–	386 679	386 679
Sadales sistēmas pakalpojumi	2	290 082	–	–	290 084	290 084	–	–	–	–
Siltumenerģijas pārdošana	82 628	73	–	8	82 709	82 709	71 086	7	71 093	71 093
Pārējie ieņēmumi	7 442	13 193	–	6 488	27 123	27 123	7 163	33 196	40 359	40 359
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	570 826	306 557	–	6 496	883 879	883 879	464 928	33 203	498 131	498 131
Pārējie ieņēmumi:										
Pārvades sistēmas aktīvu noma (14. e pielikums)	–	–	45 371	–	45 371	45 371	–	–	–	–
Pārējo aktīvu noma	2	143	1	1 716	1 862	1 862	–	15 432	15 432	15 432
Pārējie ieņēmumi	–	–	507	–	507	507	–	–	–	–
KOPĀ pārējie ieņēmumi	2	143	45 879	1 716	47 740	47 740	–	15 432	15 432	15 432
KOPĀ ieņēmumi	570 828	306 700	45 879	8 212	931 619	931 619	464 928	48 635	513 563	513 563
Latvijā	432 443	306 700	45 879	7 392	792 414	792 414	430 080	46 962	477 042	477 042
Ārpus Latvijas	138 385	–	–	820	139 205	139 205	34 848	1 673	36 521	36 521

Korekcijas un izslēgšana

Finanšu ieņēmumi un izmaksas, ieņēmumi vai zaudējumi no finanšu aktīvu pārvērtēšanas patiesajā vērtībā, finanšu instrumentiem un atliktā nodokļa nav iedalīti atsevišķos segmentos, jo attiecīgie instrumenti tiek pārvaldīti koncerna līmenī. Nodokļi un noteikti finanšu aktīvi un saistības, tostarp aizdevumi un aizņēmumi, nav iedalītas šajos segmentos, jo arī tiek pārvaldītas koncerna līmenī.

Kapitālieguldījumus veido iegādātie pamatlīdzekļi, nemateriālie ieguldījumi un ieguldījuma īpašumi, iekļaujot aktīvus no meitassabiedrību iegādes.

Peļņas saskaņošana

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātessabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Segmentu peļņa		234 082	160 773	177 416	141 071
Finanšu ieņēmumi	11 a	1 243	2 328	11 433	12 958
Finanšu izmaksas	11 b	(11 211)	(14 156)	(12 054)	(14 772)
No meitassabiedrībām saņemtās dividendes	15 a	–	–	9 111	17 033
Peļņa pirms nodokļa		224 114	148 945	185 906	156 290

Aktīvu saskaņošana

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātessabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Segmentu aktīvi		4 184 653	3 723 277	1 478 913	1 556 757
Pieslēgumu lietošanas tiesības		(26 652)	(32 791)	–	–
Ilgttermiņa finanšu ieguldījumi	15	40	40	817 048	817 048
Aizdevumi meitassabiedrībām	25 f	–	–	1 098 781	622 704
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	16 984	20 554	16 984	20 554
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	4 619	6 134	4 619	6 134
Citi aktīvi un pārdošanai turētie aktīvi		78	37	–	–
Nauda un naudas ekvivalenti	18	236 003	183 980	232 855	181 197
Koncerna aktīvi		4 415 725	3 901 231	3 649 200	3 204 394

Saistību saskaņošana

	Piezīmes	Koncerns		Mātessabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Segmentu saistības		655 837	307 373	392 403	78 771
Atliktā nodokļa saistības	12	–	315 759	–	126 260
Uzņēmumu ienākuma nodokļa īstermiņa saistības		27 725	17 718	24 739	16 549
Aizņēmumi	21 b	826 757	791 566	814 772	778 323
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	8 084	11 586	8 084	11 586
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem		50 431	38 516	26 564	15 836
Koncerna saistības		1 568 834	1 482 518	1 266 562	1 027 325

Ilgttermiņa aktīvi, kurus veido nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi un ieguldījuma īpašumi, ir izvietoti koncerna mītnes valstī – Latvijā, kā arī Igaunijā un Lietuvā.

Ieņēmumi no lielākā klienta koncernam 2017. gadā bija 72 788 tūkstoši EUR un mātessabiedrībai 72 785 tūkstoši EUR (2016: 79 467 tūkst. EUR un 98 637 tūkst. EUR), un tie ir attiecināmi uz ražošanas un tirdzniecības segmenta ieņēmumiem.

6. Ieņēmumi

		EUR'000			
	Piemērotais SFPS vai SGS	Koncerns		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti laika gaitā					
Enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi					
	IFRS 15	467 126	483 963	370 626	386 679
Sadales sistēmas pakalpojumi					
	IFRS 15	301 874	290 084	–	–
Siltumenerģijas pārdošana					
	IFRS 15	83 239	82 709	71 422	71 093
Pārējie ieņēmumi					
	IFRS 15	27 105	27 123	40 610	40 359
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem		879 344	883 879	482 658	498 131
Pārējie ieņēmumi					
Pārvaldes sistēmas aktīvu noma (14. e pielikums)					
	IAS 17	43 911	45 371	–	–
Pārējo aktīvu noma					
	IAS 17	1 868	1 862	15 922	15 432
Pārējie ieņēmumi					
	IAS 17	504	507	–	–
KOPĀ pārējie ieņēmumi		46 283	47 740	15 922	15 432
KOPĀ ieņēmumi		925 627	931 619	498 580	513 563

Koncerns un mātesabiedrība gūst ieņēmumus Latvijā un ārpus Latvijas.

		EUR'000			
		Koncerns		Mātesabiedrība	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Latvija					
		728 991	745 494	421 124	463 961
Ārpus Latvijas					
		150 353	138 385	61 534	34 170
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem		879 344	883 879	482 658	498 131

Bruto summas, kas nodotas klientiem, piemērojot aģenta uzskaites principu (skatīt 4. d pielikumu), atzīti neto summā enerģijas pārdošanas un ar to saistītajos pakalpojumos.

		EUR'000			
		Koncerns		Mātesabiedrība	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Obligātā iepirkuma komponente					
		114 299	121 764	119 562	125 831
Sadales sistēmas pakalpojumi					
		10 125	2 425	217 999	224 859
Pārvaldes sistēmas pakalpojumi					
		1 750	1 561	1 783	1 615
KOPĀ ieņēmumi, kas atzīti pēc aģenta principa		126 174	125 750	339 344	352 305

Koncerns ir atzinis šādas saistības no līgumiem ar klientiem:

		EUR'000		
		31/12/2017	01/01/2017	31/12/2016
Ilgttermiņa nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas līgumiem ar klientiem (23. I. a pielikums)				
		142 132	141 817	141 817
Īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas līgumiem ar klientiem (23. II. a pielikums)				
		12 247	11 605	11 605
Līgumu saistības – nākamo periodu ieņēmumi no efektīvās atļautās slodzes izmantošanas (sadales pakalpojums)				
		253	10	–
KOPĀ		154 632	153 432	153 422

Nākamo periodu ieņēmumu no pieslēguma maksas kustība – līgumu saistības no līgumiem ar klientiem (ilgttermiņa un īstermiņa daļa):

		EUR'000	
		2017	2016
Pārskata gada sākumā			
		153 432	153 643
Saņemtie maksājumi			
		12 848	11 097
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā			
		(11 891)	(11 318)
Iekļauts nesadaļītajā peļņā			
		–	10
Pārskata gada beigās		154 632	153 432

2017. gadā līgumu saistības sadales sistēmas pakalpojuma nākamo periodu ieņēmumiem ir pieaugušas par 243 tūkstošiem EUR, jo sagaidāms, ka klienti, kas kvalificējušies 0,5 sadales sistēmas pakalpojuma tarifam no efektīvās slodzes izmantošanas, sasniegs noteikto patēriņu nākamajā finanšu gadā, un ir iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā sadales sistēmas pakalpojumu ieņēmumu samazinājums (skatīt 2.29. pielikumu).

Koncerns 2017. gadā ir atzinis sadales sistēmas pakalpojuma ieņēmumus no līguma saistībām gada sākumā 10 tūkstošu EUR apmērā (kumulatīvais efekts ieviešot standartu).

7. Pārējie ieņēmumi

		EUR'000			
		Koncerns		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Vienreizēja kompensācija no valsts par garantēto atbalstu par TEC uzstādīto elektrisko jaudu*					
		140 000	–	140 000	–
Neto peļņa no pārdošanai turēto aktīvu un pamatlīdzekļu pārdošanas					
		254	635	929	503
Neto peļņa no apgrozāmo līdzekļu pārdošanas un citi ieņēmumi					
		9 696	6 021	6 573	2 612
KOPĀ pārējie ieņēmumi		149 950	6 656	147 502	3 115

* informācija par kompensāciju atklāta 23. pielikumā

8. Izlietotās izejvielas un materiāli

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Elektroenerģija:				
Iepirkta elektroenerģija	124 521	148 453	27 094	48 083
Zaudējumi / (ieņēmumi) no elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21 c, III pielikums)	3 435	(6 515)	3 435	(6 515)
Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas	71 044	72 584	845	1 009
	199 000	214 522	31 374	42 577
Energoresursu izmaksas	118 185	137 720	112 248	131 952
Izejvielas, remontu un uzturēšanas izmaksas	29 726	33 572	10 332	11 729
KOPĀ izlietotās izejvielas un materiāli	346 911	385 814	153 954	186 258

9. Personāla izmaksas

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Atlīdzība par darbu	74 453	71 848	31 233	29 375
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	15 086	1 522	3 845	600
Iemaksas pensiju plānā	2 225	2 301	901	938
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	18 574	17 887	7 685	7 200
Dzīvības apdrošināšanas izmaksas	3 131	2 670	1 228	1 052
Kapitalizētās personāla izmaksas	(180)	(209)	–	–
KOPĀ personāla izmaksas, ieskaitot vadības atalgojumu	113 289	96 019	44 892	39 165
Tajā skaitā vadības atalgojums:				
Atlīdzība par darbu	1 880	1 531	865	644
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	206	22	–	–
Iemaksas pensiju plānā	30	36	–	7
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	451	367	206	152
Dzīvības apdrošināšanas izmaksas	26	22	7	8
KOPĀ vadības atalgojums*	2 593	1 978	1 078	811

* koncerna vadības atlīdzība iekļauj koncerna sabiedrību valdes locekļu, mātesabiedrības padomes un uzraudzības institūcijas (Revīzijas komitejas) atlīdzību. Mātesabiedrības vadības atlīdzība iekļauj mātesabiedrības valdes un padomes locekļu un uzraudzības institūcijas (Revīzijas komitejas) atlīdzību

10. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas	6 210	7 524	4 817	5 590
Informācijas tehnoloģiju sistēmu uzturēšana	5 143	4 974	4 931	4 730
Transporta izmaksas	6 204	6 125	2 185	2 228
Dabas aizsardzības un darba drošības izmaksas	11 900	4 507	11 205	3 852
Īre, telpu un teritorijas uzturēšana	8 261	6 226	7 825	6 424
Telekomunikāciju un sakaru pakalpojumi	2 224	1 974	2 552	2 303
Elektroenerģijas tranzīta un jaudas uzturēšana	303	294	4	4
Nekustamā īpašuma nodoklis	1 086	1 091	1 074	1 073
Nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu	1 996	1 486	932	780
Subsidētās elektroenerģijas nodoklis (SEN)*	15 087	14 847	14 859	14 650
Revīzijas izmaksas**	93	89	38	41
Citas izmaksas	15 174	13 906	9 714	7 974
KOPĀ pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	73 681	63 043	60 136	49 649

* subsidētās elektroenerģijas nodoklis atbilstoši „Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likumam” ir ieviests no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem, un ar to tiek aplūkts valsts sniegtais atbalsts subsidētās elektroenerģijas ražotājiem (2.17. pielikums)

** revīzijas izmaksas veido koncerna sabiedrību finanšu pārskatu revīzijas izmaksas 85 tūkstošu EUR apmērā; mātesabiedrībai – 30 tūkstošu EUR apmērā (2016: 80 tūkstošu EUR apmērā; mātesabiedrībai – 32 tūkstošu EUR apmērā) un koncerna ilgtspējas pārskata un finanšu kovenanšu pārbaudes izmaksas – 8 tūkstošu EUR (2016: 9 tūkstošu EUR)

11. Finanšu ieņēmumi un izmaksas

a) Finanšu ieņēmumi

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Procentu ieņēmumi no kontu atlikumiem un termiņdepozītiem	16	45	17	40
Procentu ieņēmumi no aizdevumiem meitassabiedrībām	–	–	10 189	10 635
Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu kupona procentu ieņēmumi	1 085	1 414	1 085	1 414
Ieņēmumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21. c, II pielikums)	–	760	–	760
Neto ieņēmumi no emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) vērtības izmaiņām	120	83	120	83
Neto ieņēmumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	22	26	22	26
KOPĀ finanšu ieņēmumi	1 243	2 328	11 433	12 958

b) Finanšu izmaksas

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Aizņēmumu procentu izmaksas	3 883	5 185	4 744	5 819
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksas	4 753	4 701	4 753	4 701
Procentu izmaksas no procentu likmju mijmaiņas darījumiem	3 760	4 922	3 760	4 922
Neto zaudējumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas	50	58	50	58
Kapitalizētās aizņēmumu procentu izmaksas (14. a pielikums)	(1 359)	(780)	(1 359)	(780)
Citas finanšu izmaksas	124	70	106	52
KOPĀ finanšu izmaksas	11 211	14 156	12 054	14 772

12. Uzņēmumu ienākumu nodoklis

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	51 199	23 498	45 097	20 331
Atliktā nodokļa izmaiņas	(20 083)	(5 146)	(20 187)	(1 482)
Atliktā nodokļa reversēšana	(129 023)	-	10 105	-
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	(97 907)	18 352	35 015	18 849

Atliktā nodokļa kustība

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada sākumā	315 759	273 987	126 260	127 899
Attiecināts pret pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanu (22. a pielikums)	-	(638)	-	(157)
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā (20. a pielikums)	3 325	47 556	3 325	-
Ieņēmumi peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(20 083)	(5 146)	(20 187)	(1 482)
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās pirms reversēšanas	299 001	315 759	109 398	126 260
Reversētas visaptverošo ienākumu pārskatā	(169 978)	-	(119 503)	-
Reversētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(129 023)	-	10 105	-
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās	-	315 759	-	126 260

Atliktais nodoklis aprēķināts no šādām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību bilances vērtībām un to vērtībām uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķina mērķiem:

EUR'000

	Pārskats par finanšu stāvokli				Peļņas vai zaudējumu aprēķins			
	Koncerns		Mātesabiedrība		Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	2017	2016	2017	2016
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības								
Paātrinātais nolietojums nodokļu vajadzībām	133 103	151 871	(8 403)	10 820	(18 768)	(6 947)	(19 223)	(2 726)
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi	169 560	167 007	119 384	116 370	-	-	-	-
Attiecināts pret pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanu	-	(354)	(35)	(227)	-	-	-	-
Bruto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	302 663	318 524	110 946	126 963	(18 768)	(6 947)	(19 223)	(2 726)
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa aktīvi								
Uz nākamajiem periodiem pārnesti nodokļu zaudējumi	-	(226)	-	-	226	487	-	10
Personāla izmaksu uzkrājumi	(3 594)	(2 552)	(1 414)	(959)	(1 044)	207	(456)	153
Uzkrājumi atvasinātajiem finanšu instrumentiem	78	594	78	594	(515)	1 091	(515)	1 091
Uzkrājumi krājumu vērtības samazinājumam	(224)	(249)	(148)	(159)	25	(7)	11	(5)
Citi uzkrājumi	(340)	(332)	(183)	(179)	(7)	23	(4)	(5)
Bruto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa aktīvi	(4 080)	(2 765)	(1 667)	(703)	(1 315)	1 801	(964)	1 244
Neto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības pirms reversēšanas	298 583	315 759	109 279	126 260	-	-	-	-
Neto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi pirms reversēšanas	-	-	-	-	(20 083)	(5 146)	(20 187)	(1 482)
Atliktā nodokļa saistību reversēšana*:								
Peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(129 023)	-	10 105	-	(129 023)	-	10,105	-
Pašu kapitāla rezervēs (20. a pielikums)	(169 560)	-	(119 384)	-	-	-	-	-
Neto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi	-	-	-	-	(149 106)	(5 146)	(10 082)	(1 482)

* atliktā nodokļa saistības reversētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā un rezervēs, jo sākotnēji tika uzskaitītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā un rezervju sastāvā, 2017. gadā saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu normatīvo aktu izmaiņām, kuras stājās spēkā, sākot ar 2018. gada 1. janvāri

Nodoklis, kas piemērots peļņai pirms nodokļiem, atšķiras no teorētiskās nodokļu summas, kas rastos, ja tiktu izmantota peļņai piemērojamā nodokļa likme:

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Peļņa pirms nodokļa	224 114	148 945	185 906	156 290
Teorētiski aprēķinātais ienākuma nodoklis – 15 %	33 617	22 342	27 886	23 444
Pastāvīgās atšķirības:				
No meitassabiedrībām saņemtās dividendes	-	-	(1 367)	(2 555)
Ar saimniecisko darbību nesaistītās izmaksas	272	266	120	115
Citas izmaksas	17 310	890	18 458	(673)
Atliktā nodokļa izmaiņas	(20 083)	(5 146)	(20 187)	(1 482)
Pārskata gada faktiskais uzņēmumu ienākuma nodoklis	31 116	18 352	24 910	18 849
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa reversēšana	(129 023)	-	10 105	-
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	(97 907)	18 352	35 015	18 849
Efektīvā ienākuma nodokļu likme	13,9 %	12,3 %	13,4 %	12,1 %

13. Nemateriālie ieguldījumi

a) Nemateriālie ieguldījumi								EUR'000
	Koncerns				Mātesabiedrība			
	Lietošanas tiesības, licences	Datorprogrammas	Izveidošanas izmaksas	KOPĀ	Lietošanas tiesības, licences	Datorprogrammas	Izveidošanas izmaksas	KOPĀ
2015. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	2 507	44 038	343	46 888	10 888	41 588	202	52 678
Uzkrātā amortizācija	(1 859)	(30 624)	–	(32 483)	(3 182)	(29 650)	–	(32832)
Atlikusi vērtība	648	13 414	343	14 405	7 706	11 938	202	19 846
2016. gads								
legādāts	–	966	2 737	3 703	1	758	1 933	2 692
Pārgrupēts	–	1 568	(1 568)	–	(48)	1 568	(1 568)	(48)
Norakstīts	(211)	–	–	(211)	(698)	–	–	(698)
Aprēķinātā amortizācija	–	(3 363)	–	(3 363)	–	(3 023)	–	(3 023)
Atlikusi vērtība	437	12 585	1 512	14 534	6 961	11 241	567	18 769
2016. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	2 507	45 631	1 512	49 650	10 796	43 912	567	55 275
Uzkrātā amortizācija	(2 070)	(33 046)	–	(35 116)	(3 835)	(32 671)	–	(36 506)
Atlikusi vērtība	437	12 585	1 512	14 534	6 961	11 241	567	18 769
2017. gads								
legādāts	–	468	2 120	2 588	–	468	2 063	2 531
Pārgrupēts	–	3 536	(3 536)	–	–	2 589	(2 589)	–
Norakstīts	(212)	–	–	(212)	(656)	–	–	(656)
Aprēķinātā amortizācija	–	(3 497)	–	(3 497)	–	(3 183)	–	(3 183)
Atlikusi vērtība	225	13 092	96	13 413	6 305	11 115	41	17 461
2017. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	225	49 635	96	49 956	6 305	46 969	41	53 315
Uzkrātā amortizācija	–	(36 543)	–	(36 543)	–	(35 854)	–	(35 854)
Atlikusi vērtība	225	13 092	96	13 413	6 305	11 115	41	17 461

b) CO₂ emisijas kvotas

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	Kvotu skaits		Kvotu skaits	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	795 153	1 516 203	546 409	1 220 761
Bez atbildības saņemtās kvotas	314 160	364 488	295 942	343 330
legādātās kvotas	–	117 400	–	117 400
Izmantotās kvotas	(871 982)	(1 129 538)	(855 429)	(1 112 682)
Pārdotās kvotas	(30 700)	(73 400)	(700)	(22 400)
Pārskata gada beigās	206 631	795 153	(13 778)	546 409

Kvotas saņemtas bez atbildības atbilstoši likumam „Par piesārņojumu” un pamatojoties uz Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojumiem un atzītas nulles vērtībā kā ārpusbilances aktīvi.

2017. gada 31. decembrī emisijas kvotu skaits, ko koncerns 2017. gadā ir saņēmis no valdības bez maksas, ir 314 160 (31/12/2016: 364 488); kvotu skaits, ko AS „Latvenergo” 2017. gadā ir saņēmusi no valdības bez maksas, ir 295 942 (31/12/2016: 343 330). Tādēļ to uzskaites vērtība 2017. gada 31. decembrī noteikta nulles vērtībā (31/12/2016: nulle).

Koncerna CO₂ emisijas kvotu patiesā vērtība 2017. gada 31. decembrī bija 1 607 tūkstoši EUR (31/12/2016: 5 208 tūkst. EUR). AS „Latvenergo” šajā pašā datumā izveidojies kvotu deficīts, attiecīgi atzīstamā saistība ir 112 tūkstoši EUR (31/12/2016 kvotu patiesā vērtība: 3 579 tūkst. EUR). CO₂ emisijas kvotu patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas fiksētās tirgus darījumu dienas cenas ICE (the Intercontinental Exchange) biržas pēdējā 2017. gada tirdzniecības dienā (2017. gada 29. decembrī) – 8,14 EUR/t (30/12/2016: 6,55 EUR/t).

Piešķirtās Eiropas kvotas (EUA) ir izmantojamas līdz 2020. gada beigām.

No iegādātām CO₂ kvotām koncerns 2017. gada laikā ir pārdevis 30,7 tūkstošus (2016. gadā: 73,4 tūkstošus) un mātesabiedrība 2017. gada laikā ir pārdevusi 0,7 tūkstošus (2016. gadā: 22,4 tūkstošus).

14. Pamatlīdzekļi

a) Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu uzskaites vērtības un to izmaiņas pa grupām, ieskaitot pārvērtēto kategoriju grupas (skatīt 2.8. pielikumu), ir šādas:

EUR'000

	Koncerns					Mātesabiedrība				
	Zeme, ēkas un inženierbūves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigtā celtniecība un avansa maksājumi	KOPĀ pamatlīdzekļi	Zeme, ēkas un inženierbūves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigtā celtniecība un avansa maksājumi	KOPĀ pamatlīdzekļi
2015. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	4 469 448	2 072 520	173 118	93 858	6 808 944	1 835 378	931 181	148 126	68 046	2 982 731
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 455 220)	(1 149 878)	(121 484)	(6 106)	(3 732 688)	(976 255)	(546 822)	(109 102)	(5 882)	(1 638 061)
Net book amount	2 014 228	922 642	51 634	87 752	3076 256	859 123	384 359	39 024	62 164	1 344 670
2016. gads										
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums (20. a pielikums)	303 933	12 954	154	-	317 041	-	-	-	-	-
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums	(25 816)	(9 909)	(49)	-	(35 774)	-	-	-	-	-
legādāts	-	-	-	196 838	196 838	-	-	-	73 196	73 196
Ieguldīts pamatkapitālā (19. pielikums)*	177	7	-	-	184	177	7	-	-	184
Pārgrupēts	72 299	39,680	24 784	(136 763)	-	4 231	5 562	12 104	(21 849)	48
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	(214)	-	-	-	(214)	(195)	-	-	-	(195)
Norakstīts	(2 819)	(1 987)	(199)	(40)	(5 045)	(140)	(223)	(10)	(39)	(412)
Aktīvu vērtības samazinājums	-	(10 140)	-	116	(10 024)	-	(10 140)	-	24	(10 116)
Nolietojums	(89 432)	(79 609)	(14 424)	-	(183 465)	(27 879)	(45 604)	(11 374)	-	(84 857)
Atlikusi vērtība 2016. gada 31. decembrī	2 272 356	873 638	61 900	147 903	3 355 797	835 317	333 961	39 744	113 496	1 322 518
2016. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	4 615 210	2 059 129	186 442	153 893	7 014 674	1 833 638	925 505	150 827	119 354	3 029 324
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 342 854)	(1 185, 91)	(124 542)	(5 990)	(3 658 877)	(998 321)	(591 544)	(111 083)	(5 858)	(1 706 806)
Atlikusi vērtība	2 272 356	873 638	61 900	147 903	3 355 797	835 317	333 961	39 744	113 496	1 322 518
2017. gads										
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums/ (samazinājums) (20. a pielikums)	(23 337)	48 261	(2,757)	-	22 167	(23 337)	48 261	(2 757)	-	22 167
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums	(1 162)	(993)	(105)	-	(2 260)	(1 162)	(993)	(105)	-	(2 260)
legādāts	-	-	-	241 220	241 220	-	-	-	84 373	84 373
Pārgrupēts	85 841	63 460	16 728	(166 029)	-	17 348	37 634	9 693	(64 675)	-
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	(1 182)	-	-	-	(1 182)	(1 059)	-	-	-	(1 059)
Pārklasificēts no ieguldījuma īpašumiem	-	-	-	-	-	8 335	-	-	-	8 335
Norakstīts	(2 953)	(1 513)	(97)	(337)	(4 900)	(40)	(78)	(35)	(334)	(487)
Aktīvu vērtības samazinājums	(261)	(116 799)	-	814	(116 246)	(261)	(116 799)	-	803	(116 257)
Nolietojums	(85 710)	(82 906)	(16 995)	-	(185 611)	(23 815)	(50 217)	(11 844)	-	(85 876)
Atlikusi vērtība 2017. gada 31. decembrī	2 243 592	783 148	58 674	223 571	3 308 985	811 326	251 769	34 696	133 663	1 231 454
2017. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	4 567 205	2 313 351	199 880	228 748	7 309 184	1 769 280	1 184 339	157 609	138 718	3 249,946
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 323 613)	(1 530 203)	(141 206)	(5 177)	(4 000 199)	(957 954)	(932 570)	(122 913)	(5 055)	(2 018 492)
Atlikusi vērtība	2 243 592	783 148	58 674	223 571	3 308 985	811 326	251 769	34 696	133 663	1 231 454

* 2016. gada decembrī, pamatojoties uz 2016. gada 22. novembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 693 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrības „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums AS „Latvenergo” akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu 184 tūkstošu EUR apmērā

Aktīvu vērtības samazinājums ir iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

2017. gada 31. decembrī pilnībā nolietoto, bet joprojām izmantoto pamatlīdzekļu sākotnējā vērtība ir 237 692 tūkstoši EUR (31/12/2016: 266 463 tūkstoši EUR) un mātessabiedrības pilnībā nolietoto, bet joprojām izmantoto pamatlīdzekļu sākotnējā vērtība ir 194 531 tūkstoši EUR (31/12/2016: 242 479 tūkstoši EUR).

2017. gadā mātessabiedrība un koncernā ir kapitalizētas aizņēmumu procentu izmaksas 1 359 tūkstošu EUR apmērā (2016. gadā: 780 tūkstoši EUR) (skat. 11. b pielikumu). Aizņēmumu procentu izmaksu kapitalizācijas likme bija 1,23% (2016. gadā: 1,29 %).

Informācija par koncernā iekļātiem pamatlīdzekļiem atklāta 21. b, l pielikumā.

b) Ieguldījuma īpašumi

Zeme vai ēkas vai ēku daļas, kuras ir koncerna īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nekā lai izmantotu tās piegādājamo preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem, vai arī pārdošanai komercdarbībā pieņemtajā kārtībā, atbilstoši koncerna vadības pieņemtajiem lēmumiem sākotnēji tiek atzītas kā ieguldījuma īpašumi un pēc tam uzskaitītas iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi (2.7. pielikums).

EUR'000

	Koncerns				Mātessabiedrība			
	Ieguldījuma īpašumi		Ieguldījuma īpašumi		Ieguldījuma īpašumi, kas paredzēti atsavināšanai		Ieguldījuma īpašumi KOPĀ	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Atlikusi vērtība gada sākumā	563	696	72 335	71 041	498	522	72 833	71 563
Iegādāts	-	-	2 373	3 842	-	-	2 373	3 842
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem, kas paredzēti atsavināšanai	-	-	(125)	(167)	125	167	-	-
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem uz ieguldījuma īpašumiem	1 182	214	-	178	1 059	17	1 059	195
Pārklasificēts uz pamatlīdzekļiem	-	-	(8 335)	-	-	-	(8 335)	-
Norakstīts	(1)	(1)	(33)	(20)	(1)	-	(34)	(20)
Pārdots	(284)	(504)	-	-	(275)	(373)	(275)	(373)
Aktīvu vērtības samazinājums	(685)	187	-	-	(685)	187	(685)	187
Aprēķinātā amortizācija	(22)	(29)	(2 108)	(2 539)	(21)	(22)	(2 129)	(2 561)
Atlikusi vērtība gada beigās	753	563	64 107	72 335	700	498	64 807	72 833

c) Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

2016. gadā Koncerns pabeidza pārvērtēšanas procesu, pārvērtējot sadales sistēmas ēku un inženierbūvju kategorijas (ieskaitot elektroinijas). Pārvērtēto sadales sistēmu pamatlīdzekļu grupu vērtības tika noteiktas uz 2016. gada 1. aprīli. Pārvērtēšanu veica neatkarīgs licencēts eksperts, izmantojot amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi. Sadales elektroiniju aizstāšanas izmaksas balstās uz AS „Sadales tīkls” apkopotajām izbūves izmaksām 2015. gadā pa elektroiniju veidiem un pa reģioniem. Pārvērtēšanas rezultātā 2016. gadā pārvērtēto sadales sistēmas pamatlīdzekļu uzskaites vērtība palielinājās par 262 541 tūkstošiem EUR.

2016. gadā Koncerns pārvērtēja visas pārvades sistēmas pamatlīdzekļu grupas. Pārvērtēto pārvades pamatlīdzekļu grupu vērtības tika noteiktas uz 2016. gada 1. aprīli. Pārvades sistēmas pārvērtēšanu veica neatkarīgs, licencēts eksperts, izmantojot amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi. Lai noteiktu sākotnējās aizstāšanas vērtības izmaiņas pārvades sistēmas aktīviem, tika ņemtas vērā darbaspēka un materiālu izmaksu izmaiņas kopš aktīvu iepriekšējās pārvērtēšanas 2011. gadā, attiecīgi nosakot arī katras pamatlīdzekļu grupas darbaspēka izmaksu īpatsvaru. Pārvērtēto pārvades sistēmas pamatlīdzekļu uzskaites vērtība palielinājās par 18 726 tūkstošiem EUR.

AS „Latvenergo” pēc stāvokļa uz 2017. gada 1. aprīli pārvērtēja Daugavas hidroelektrostaciju aktīvus. Pārvērtēšanu veica neatkarīgs, licencēts eksperts, izmantojot ienākumu metodi. Ieņēmumu metodes pamatā ir ražošanas jaudas apzināšana un analīze, elektroenerģijas pārdošanas cenu prognoze, vēsturisko ražošanas un ar saimniecisko darbību saistītu izmaksu analīze un izmaksu prognoze nākotnē, kapitālieguldījumu prognoze, neto naudas plūsmas prognoze, kā arī diskonta un kapitalizācijas likmes aprēķins, balstoties uz tirgus datiem.

Pārvērtēšanas rezultātā 2017. gadā pārvērtēto Daugavas hidroelektrostaciju pamatlīdzekļu uzskaites vērtība palielinājās par 19 907 tūkstošiem EUR. Pamatlīdzekļu vērtības palielinājums 22 167 tūkstošu EUR apmērā, bez atliktā ienākuma nodokļa, atzīts ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezervē pašu kapitāla sastāvā (skatīt 20. a pielikumu), savukārt pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums 2 260 tūkstošu EUR apmērā iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

Pārvērtēto pamatlīdzekļu kategoriju grupu (skatīt 2.8. pielikumu) uzskaites vērtības salīdzinājumā, ja tos uzskaitītu iegādes vērtībā, ir šādas:

EUR'000

	Koncerns				Mātesabiedrība			
	Pārvērtēto pamatlīdzekļu grupas				Pārvērtēto pamatlīdzekļu grupas			
	Pārvērtētās ēkas un inženierbūves	Pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārvērtētās pārējās iekārtas	KOPĀ pārvērtētie pamatlīdzekļi	Pārvērtētās ēkas un inženierbūves	Pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārvērtētās pārējās iekārtas	KOPĀ pārvērtētie pamatlīdzekļi
PĀRVĒRTĒTĀ VĒRTĪBĀ								
2016. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	4 150,707	1,433 417	30 406	5 614 530	1 515 376	324 771	15 769	1 855 916
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 205 076)	(815 208)	(18 084)	(3 038 368)	(907 067)	(229 374)	(9 647)	(1 146 088)
Atlikusī vērtība	1 945 631	618 209	12 322	2 576 162	608 309	95 397	6 122	709 828
2017. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	4 087 589	1 673 602	37 908	5 799 099	1 424 022	568 670	21 921	2 014 613
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 174 197)	(1 009 021)	(28 629)	(3 211 847)	(852 544)	(420 294)	(19 176)	(1 292 014)
Atlikusī vērtība	1 913 392	664 581	9 279	2 587 252	571 478	148 376	2 745	722 599
IEGĀDES VĒRTĪBĀ								
2016. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	1 151 577	755 462	26 403	1 933 442	127 520	152 449	13 030	292 999
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(324 536)	(347 718)	(16 092)	(688 346)	(42 065)	(113 718)	(9 822)	(165 605)
Atlikusī vērtība	827 041	407 744	10 311	1 245 096	85 455	38 731	3 208	127 394
2017. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	1 200 277	785 849	33 994	2 020 120	129 353	169 405	13 096	311 854
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(330 719)	(354 280)	(17 739)	(702 738)	(59 492)	(120 245)	(10 378)	(190 115)
Atlikusī vērtība	869 558	431 569	16 255	1 317 382	69 861	49 160	2 718	121 739

* pārvērtēto pamatlīdzekļu grupas skatīt 2.8. pielikumā

d) Vērtības samazinājums

I) Rīgas termoelektrostacijas (Rīgas TEC)

Rīgas TEC pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums ir balstīts uz aktīvu lietošanas vērtības noteikšanu. Kā naudas plūsmu ienesošā vienība ir definēti Rīgas TEC aktīvi.

2017. gada oktobrī AS „Latvenergo” pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2 (23. pielikums). 2017. gada 21. novembrī Ministru kabinets pieņēma rīkojumu „Par garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu saistību samazināšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo”. Atbilstoši rīkojumam AS „Latvenergo” saņēma valsts dotāciju 454 413 tūkstošu EUR apmērā. Dotācija tiek sadalīta divās daļās, nosakot, ka 140 000 tūkstoši EUR atzīstami kā pārējie ieņēmumi koncerna un AS „Latvenergo” 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet 314 413 tūkstoši EUR kā nākamo periodu ieņēmumi vienmērīgā sadalījumā pa pārskata periodiem līdz saistību izpildei atbalsta perioda beigās.

Iepriekš minēto darījumu ietekmē, 2017. gadā ir izveidoti papildus uzkrājumi Rīgas TEC vērtības samazinājumam 116 799 tūkstošu EUR apmērā. Atzītais aktīvu vērtības samazinājums iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

Aktīvu lietošanas vērtība ir noteikta, izvērtējot paredzamās nākotnes naudas plūsmas, kas izriet no aktīviem. Prognozēs ir iekļauts periods no 2018. līdz 2028. gadam un galīgās vērtības novērtējums, kas ir izteikts kā daļa no aktīvu bilances vērtības. Ienākošās naudas plūsmas prognoze galvenokārt ietver samazinātos

elektriskās jaudas maksājumus, kas ir noteikti atbalsta periodam līdz 2028. gada 23. septembrim atbilstoši 2009. gada 10. marta Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 221. Izmaksu prognoze pamatojas uz vēsturiskajiem datiem, vadības apstiprināto 2018. gada budžetu, noslēgtajiem uzturēšanas un iekārtu apkalpošanas līgumiem un prognozēto inflāciju. Aprēķina rezultātā nākotnes ieņēmumu plūsma praktiski sakrīt ar izdevumu summu – naudas plūsmu ienesošās vienības lietošanas vērtība ir nebūtiska. 2017. gadā izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 7,5 % (2016. gadā: 7,8 %).

Kopējais vērtības samazinājums 2017. gada 31. decembrī ir 220 709 tūkstoši EUR (2016. gada 31. decembrī: 103 910 tūkstoši EUR). 2016. gadā bija izveidoti papildus uzkrājumi vērtības samazinājumam 10 140 tūkstošu EUR apmērā. Uzkrājumu izveidošana bija saistīta ar plānoto konkurences palielināšanos Rīgas siltumenerģijas tirgū, kas savukārt negatīvi ietekmēs Rīgas TEC elektroenerģijas izstrādi koģenerācijas režīmā.

II) Sadales sistēmas aktīvi (Koncerns)

Sadales sistēmas pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums ir balstīts uz aktīvu lietošanas vērtības noteikšanu. Aktīvu vērtības samazināšanas pārbaudes rezultātā konstatēts, ka nav atzīstams to vērtības samazinājums (2016: 0). Naudas plūsmu ienesošās vienības sastāv no visiem sadales sistēmas aktīviem. 2017. gadā naudas plūsmas ienesošās vienības lietošanas vērtības noteikšanai izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 5,3 % (2016. gadā: 5,1 %), kas ir noteikta elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā. Ienākošās naudas plūsmas prognoze ir balstīta uz tarifu aprēķināšanas metodiku un pieņēmumiem attiecībā uz investīciju plāniem. Izmaksu prognoze pamatojas uz vēsturiskajiem datiem, vadības

apstiprinātajiem budžetiem un prognozēto inflāciju. Gala vērtības novērtējumam izmantotais pieauguma temps atbilst prognozētajam sadalītās elektroenerģijas palielinājumam.

III) Pārvaldes sistēmas aktīvi (Koncerns)

Pārvaldes sistēmas pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums ir balstīts uz aktīvu lietošanas vērtības noteikšanu. Aktīvu vērtības samazināšanas pārbaudes rezultātā konstatēts, ka nav atzīstams to vērtības samazinājums (2016: 0). Naudas plūsmu ienesošās vienība sastāv no visiem pārvaldes sistēmas aktīviem. 2017. gadā naudas plūsmas ienesošās vienības lietošanas vērtības noteikšanai izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 5,3 % (2016. gadā: 5,1 %), kas ir noteikta elektroenerģijas pārvaldes sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā. Ienākošās naudas plūsmas prognoze ir balstīta uz tarifu aprēķināšanas metodiku un pieņēmumiem attiecībā uz investīciju plāniem. Izmaksu prognoze pamatojas uz vēsturiskajiem datiem, vadības apstiprinātajiem budžetiem un prognozēto inflāciju. Gala vērtības novērtējumam izmantotais pieauguma temps atbilst prognozētajam pārvadītās elektroenerģijas palielinājumam.

IV) Daugavas hidroelektrostacijas

Pārskata perioda beigās veikts Daugavas HES pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums, kas ir balstīts uz aktīvu lietošanas vērtības noteikšanu. Aktīvu vērtības samazināšanas pārbaudes rezultātā konstatēts, ka nav atzīstams papildus jau pārvērtēšanas rezultātā atzītajam vērtības samazinājumam (14. c pielikums). Naudas plūsmu ienesošās vienība sastāv no Daugavas HES aktīviem. 2017. gadā naudas plūsmas ienesošās vienības lietošanas vērtības noteikšanai izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 9,0 %. Ienākošās naudas plūsmas prognoze ir balstīta uz jaunākajām elektroenerģijas cenas prognozēm un ilgtermiņa elektroenerģijas izstrādi. Izmaksu prognoze pamatojas uz vēsturiskajiem datiem, vadības apstiprināto 2018. gada budžetu un prognozēto inflāciju. Gala vērtības novērtējumam izmantotais pieauguma temps atbilst prognozētajai inflācijai.

e) Noma

	EUR'000			
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Nomas maksas ieņēmumi (koncerns un mātesabiedrība ir iznomājais)	45 779	47 233	15 922	15 432
tajā skaitā:				
Pārvaldes sistēmas aktīvu noma	43 911	45 371	–	–
Nomas maksas izmaksas (koncerns un mātesabiedrība ir nomnieks)	1 577	1 274	1 267	1 296

Nākotnes minimālie nomas maksas parādi atbilstoši neatceļamiem operatīvās nomas līgumiem to izpildes datumos (koncerns un mātesabiedrība ir iznomājais) EUR'000

	EUR'000			
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
– 1 gads vai mazāk	41 149	48 206	17 118	17 779
– 1–5 gadi	199 012	195 914	66 924	70 163
– virs 5 gadiem	244 546	240 732	93 694	98 228
KOPĀ ieņēmumi no nomas	484 707	484 852	177 736	186 170

Pārvaldes sistēmas aktīvus koncerns iznomā AS „Augstsprieguma tīkls” atbilstoši neatceļamam operatīvās nomas līgumam.

Nākotnes minimālās nomas maksājumu saistības atbilstoši neatceļamiem operatīvās nomas līgumiem to izpildes datumos (koncerns un mātesabiedrība ir nomnieks)

	EUR'000			
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
– 1 gads vai mazāk	1 628	1 420	1 418	1 350
– 1–5 gadi	6 512	6 018	5 672	6 453
– virs 5 gadiem	9 768	9 038	9 075	10 325
KOPĀ nomas izmaksas	17 908	16 476	16 165	18 128

15. Ilgtermiņa finanšu ieguldījums

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās un pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

SABIEDRĪBAS	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	31/12/2017		31/12/2016	
			Līdzdalības daļa, %	EUR'000	Līdzdalības daļa, %	EUR'000
Meitassabiedrības (mātesabiedrība):						
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Latvija	Pārvaldes aktīvu noma	100 %	185 624	100 %	185 624
AS „Sadales tīkls”	Latvija	Elektroenerģijas sadale	100 %	627 656	100 %	627 656
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	Latvija	Elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšana	100 %	40	100 %	40
Elektrum Eesti OÜ	Igaunija	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	35	100 %	35
Elektrum Lietuva, UAB	Lietuva	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	98	100 %	98
SIA „Liepājas enerģija”	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Liepājā, elektroenerģijas ražošana	51 %	3 556	51 %	3 556
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (koncerns):				817 009		817 009
AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	48,15 %	37	48,15 %	37
Rīgas siltums AS	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Rīgā, elektroenerģijas ražošana	0,0051 %	3	0,0051 %	3
				40		40

Koncernam pieder 48,15 % no AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” kapitāla daļām (AS „Latvenergo” - 46,30 %). Tomēr koncerns un mātesabiedrība ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas sabiedrības darbības rezultātā, uzņemas vai iegūst darbinieki – pensiju fonda dalībnieki. Šā iemesla dēļ ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” ir novērtēts iegādes vērtībā.

a) Ieguldījumi meitassabiedrībās

Ieguldījumu izmaiņas meitassabiedrībās	EUR'000	
	Mātessabiedrība	
	2017	2016
Pārskata gada sākumā	817 009	817 009
Pārskata gada beigās	817 009	817 009
Meitassabiedrību peļņa	EUR'000	
	2017	2016
Saņemtās dividendes		
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	6 852	14 880
AS „Sadales tīkls”	3	–
Elektrum Lietuva, UAB	542	528
Elektrum Eesti OÜ	264	192
SIA „Liepājas enerģija”	1 450	1 433
	9 111	17 033

Sabiedrības nosaukums	Pašu kapitāls		Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi)		Ieguldījuma daļas uzskaites vērtība	
	31/12/2017	31/12/2016	2017	2016	31/12/2017	31/12/2016
	Meitassabiedrības					
AS „Latvijas elektriskie tīkli”*	269 801	221 675	50 463	6 850	185 624	185 624
AS „Sadales tīkls”*	993 329	820 992	124 268	(79)	627 656	627 656
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	40	40	–	–	40	40
Elektrum Eesti OÜ	904	936	232	264	35	35
Elektrum Lietuva, UAB	859	920	481	542	98	98
SIA „Liepājas enerģija”	16 413	14 458	4 799	3 159	3 556	3 556
	1 281 346	1 059 021	180 243	10 736	817 009	817 009

* koriģēti atbilstoši piemērotajiem SFPS, pēc SFPS pirmreizējās piemērošanas

b) Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:	EUR'000			
	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	37	37	36	36
Ieguldījums AS „Rīgas siltums”	3	3	3	3
	40	40	39	39

16. Krājumi

	EUR'000			
	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Izejvielas un materiāli	16 547	17 438	1 583	1 267
Dabaszgāze*	53 079	17 506	53 078	817
Pārējie krājumi	8 115	8 173	8 075	8 094
Avansa maksājumi par krājumiem	81	–	80	16,693
Uzkrājumi izejvielām, materiāliem un pārējiem krājumiem	(1 494)	(1 659)	(992)	(1 060)
KOPĀ krājumi	76 328	41 458	61 824	25 811

* 2017. gada 3. aprīlī atbilstoši Enerģētikas likumam Latvijā tika atvērts dabaszgāzes tirgus, iepirktie dabaszgāzes krājumi paredzēti elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai, kā arī pārdošanai klientiem

Uzkrājumu izmaiņas izejvielām un materiāliem ir iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Izlietotās izejvielas un materiāli”.

Uzkrājumu izmaiņas	EUR'000			
	Koncerns		Mātessabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	1 659	1 614	1 060	1 027
Norakstītie krājumi	(62)	(87)	–	–
Izmaksas iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(103)	132	(68)	33
Pārskata gada beigās	1 494	1 659	992	1 060

17. Parādi no līgumiem ar klientiem un citi debitori

a) Parādi no līgumiem ar klientiem, neto

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Parādi no līgumiem ar klientiem:				
– par elektroenerģiju un dabasgāzi un ar tiem saistītiem pakalpojumiem	134 699	147 808	105 257	120 500
– par siltumenerģiju	10 922	11 629	8 851	9 530
– citi parādi no līgumiem ar klientiem	8 610	7 588	4 155	3 086
– meitassabiedrības	–	–	9 404	13 117
	154 231	167 025	127 667	146 233
Uzkrājumi parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam:				
– par elektroenerģiju un dabasgāzi un ar tiem saistītiem pakalpojumiem	(45 561)	(44 801)	(44 472)	(43 674)
– par siltumenerģiju	(329)	(391)	(310)	(369)
– citi parādi no līgumiem ar klientiem	(2 972)	(2 903)	(86)	(134)
	(48 862)	(48 100)	(44 868)	(44 177)
Neto parādi no līgumiem ar klientiem:				
– par elektroenerģiju un dabasgāzi un ar tiem saistītiem pakalpojumiem	89 138	103 007	60 785	76 826
– par siltumenerģiju	10 593	11 238	8 541	9 161
– citi parādi no līgumiem ar klientiem	5 638	4 680	4 069	2 952
– meitassabiedrības	–	–	9 404	13 117
	105 369	118 925	82 799	102 056

Koncerns un mātesabiedrība nav pakļauta ievērojamai kredītriska koncentrācijas pakāpei, jo koncernam un mātesabiedrībai ir liels klientu skaits, izņemot lielāko siltumenerģijas debitoru, kura neto parāds 2017. gada 31. decembrī bija 8 627 tūkstoši EUR (31/12/2016: 9 040 tūkstoši EUR).

Elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitoru sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitori:				
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	70 290	92 450	46 956	69 766
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:				
– samaksas termiņš kavēts 1–45 dienas	7 183	7 277	3 134	5 251
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	743	1 608	657	1 402
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	1 173	2 154	1 110	2 029
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	17 623	15 988	16 780	15 136
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	37 687	28 331	36 620	26 916
	134 699	147 808	105 257	120 500
Uzkrājumi elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitoru parādu vērtības samazinājumam:				
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	(371)	(744)	(329)	(640)
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	(880)	(1 480)	(833)	(1 387)
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	(17 623)	(15 988)	(16 780)	(15 136)
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	(26 687)	(26 589)	(26 530)	(26 511)
	(45 561)	(44 801)	(44 472)	(43 674)
Neto elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitori:				
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	70 290	92 450	46 956	69 766
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:				
– samaksas termiņš kavēts 1–45 dienas	7 183	7 277	3 134	5 251
Neto debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	372	864	328	762
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	293	674	277	642
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	11 000	1 742	10 090	405
	89 138	103 007	60 785	76 826

* debitori, kuriem izsludināts maksātnespējas process un pārējie atsevišķi izvērtētie debitori

Siltumenerģijas un citu parādu no līgumiem ar klientiem sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Siltumenerģijas un citi debitori no līgumiem ar klientiem:				
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	16 029	15 606	12 549	11 997
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:				
– samaksas termiņš kavēts 1–30 dienas	143	214	55	101
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	118	199	12	31
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	3 160	3 051	390	487
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	82	147	–	–
	19 532	19 217	13 006	12 616
Uzkrājumi siltumenerģijas un citu debitoru parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam:				
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	(59)	(101)	(6)	(16)
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	(3 160)	(3 051)	(390)	(487)
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	(82)	(147)	–	–
	(3 301)	(3 299)	(396)	(503)
Neto siltumenerģijas un citi debitori no līgumiem ar klientiem:				
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	16 029	15 606	12 549	11 997
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:				
– samaksas termiņš kavēts 1–30 dienas	143	214	55	101
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	59	98	6	15
	16 231	15 918	12 610	12 113

* debitori, kuriem izsludināts maksātnespējas process un pārējie atsevišķi izvērtētie debitori

Uzkrājumus debitoru parādu vērtības samazinājumam vadība nosaka, pamatojoties uz debitoru parādu vecumu, izvērtējot katra būtiskākā debitora maksāspēju un rēķinu apmaksas vēsturi (skatīt 2.12. punktu). Debitoru posteņu bilances vērtības, kas samazinātas par attiecīgajiem uzkrājumiem, tiek pieņemtas kā aptuveni atbilstošas to patiesajām vērtībām.

Vadības aplēses un metodoloģija koncerna debitoru parādu atgūstamās vērtības noteikšanai un vērtības samazinājuma riska izvērtēšanai ir aprakstītas 4.b pielikumā.

Parādu no līgumiem ar klientiem kredīt kvalitātes vērtējums

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:				
– klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus un kuriem nav veidoti uzkrājumi	58 955	73 236	37 147	53 262
– klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus un kuriem ir veidoti uzkrājumi	11 335	19 214	9 809	16 504
	70 290	92 450	46 956	69 766
Siltumenerģijas un citi debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:				
– klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus	15 459	14 790	12 257	11 727
– klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus	570	816	292	270
	16 029	15 606	12 549	11 997

Debitoru, kas nav kavējuši maksājumus un kuriem nav veidoti uzkrājumi, kredīt kvalitātes noteikšanai izmanto noteiktus iekšējos klientu vērtējumus, par pamatu ņemot līdzšinējo klientu maksājumu vēsturi.

Uzkrājumu kustība parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	48 100	46 089	44 177	43 422
Gada laikā norakstītie neatgūstamie debitoru parādi	(1 710)	(1 511)	(1 343)	(1 294)
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	2 472	3 522	2 034	2 049
Pārskata gada beigās	48 862	48 100	44 868	44 177

Izveidotie un norakstītie uzkrājumi parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam ir iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas (10. pielikums).

b) Citi debitori

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Citi ilgtermiņa debitori*	3 229	986	284	978
Kopā ilgtermiņa debitori	3 229	986	284	978
Īstermiņa finanšu debitori:				
Saņemamās garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijās TEC-1 un TEC-2 uzstādīto elektrisko jaudu**	454 413	–	–	–
Aktīvos atzītie nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi***	164 365	142 132	–	–
Nomas maksas parādi	3 535	3 911	2 443	2 610
Citi saistīto pušu finanšu debitori	–	–	10 664	6 875
Citi uzkrātie ieņēmumi	3 572	1 024	872	1 024
Citi īstermiņa finanšu debitori	15 947	2 794	3 959	927
Kopā īstermiņa finanšu debitori	641 832	149 861	17 938	11 436
Īstermiņa ne-finanšu debitori				
Priekšnodoklis un pārmaksasiē nodokļi	3 703	4 008	22	7
Citi īstermiņa debitori	1 226	1 164	119	150
Kopā īstermiņa ne-finanšu debitori	4 929	5 172	141	167
Kopā īstermiņa debitori	646 761	155 033	18 079	11 603
KOPĀ citi debitori	649 990	156 019	18 363	11 435

* citu Koncerna ilgtermiņa debitoru sastāvā ietilpst saņemamais finansējums kapitālieguldījumu projektam „330 kV Kurzemes loka izbūve” 2 941 tūkstošu EUR apmērā

** 2017. gada 21. novembrī Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņēma lēmumu par vienreizējo kompensāciju 454 413 tūkstošu EUR apmērā garantētajam atbalstam AS „Latvenergo” koģenerācijas elektrostacijās uzstādītās elektriskās jaudas nodrošināšanai (23. pielikums)

*** piemērojot aģenta uzskaites principu, aktīvos atzītie nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi tiek atzīti neto vērtībā kā starpība starp ienākumiem no elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemto valsts budžeta dotāciju, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, un starp maksājumiem elektroenerģijas ražotājiem par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju un garantētās jaudas maksājumiem par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW)

Neviens no debitoru parādiem nav nodrošināts ar ķīlu vai kā citādi. Pārējo debitoru bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai

18. Nauda un naudas ekvivalenti

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Nauda bankā	233 624	176 626	230 476	173 843
Īstermiņa noguldījumi bankā	–	7 000	–	7 000
Naudas līdzekļi ar ierobežojumiem*	2 379	354	2 379	354
Kopā nauda un naudas ekvivalenti	236 003	183 980	232 855	181 197

* 2017. gada 31. decembrī naudas līdzekļi ar ierobežojumiem ir finanšu nodrošinājums dalībai NASDAQ OMX Commodities biržā. Finanšu nodrošinājums ir pilnībā atgūstams pēc dalības izbeigšanas, nemaksājot soda naudas, tādējādi šie naudas līdzekļi ar ierobežojumiem ir uzskatāmi par naudas ekvivalentiem.

Pašreizējā procentu likmju vidē norēķinu kontu atlikumi faktiski negūst procentu ienākumus. Īstermiņa noguldījumi tiek veikti dažādu termiņu robežās no vairākām dienām līdz trīs mēnešiem atkarībā no koncerna un mātesabiedrības naudas plūsmas prognozēs paredzētajām tūlītējām naudas vajadzībām. 2017. gadā efektīvā vidējā procentu likme īstermiņa depozītiem bija 0,175 % (2016. gadā: 0,16 %); skatīt arī 3.1.b pielikumu.

Naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

19. Akciju kapitāls

2017. gada 31. decembrī reģistrētais AS „Latvenergo” akciju kapitāls ir 1 288 715 tūkstoši EUR (31/12/2016: 1 288 715 tūkst. EUR), un to veido 1 288 715 tūkstoši parasto akciju (31/12/2016: 1 288 715 tūkst.) ar nominālvērtību 1 EUR katra (31/12/2016: 1 EUR). Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2017. gadā nav palielināts akciju kapitāls. 2016. gada decembrī, pamatojoties uz 2016. gada 22. novembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 693 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrībā AS „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu 184 tūkstošu EUR. Nekustamā īpašuma vērtību noteica neatkarīgi un licencēti eksperti, izmantojot amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi, par pamatu ņemot analogu aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksas.

20. Rezerves, dividendes un peļņa uz akciju

a) Rezerves

EUR'000

	Pielikums	Koncerns					Mātesabiedrība		
		Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve	Risku ierobežošanas rezerve	Valūtas pārrēķināšana	Citas rezerves	KOPĀ	Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve	Risku ierobežošanas rezerve	KOPĀ
Atlikums 2015. gada 31. decembrī		681 742	(12 256)	97	13	669 596	662 035	(12 256)	649 779
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves pieaugums pārvērtēšanas rezultātā	14 a	317 041	-	-	-	317 041	-	-	-
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli		(4 854)	-	-	-	(4 854)	(2 606)	-	(2 606)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis	12	(47 556)	-	-	-	(47 556)	-	-	-
Ieņēmumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	21 c, l	-	2 847	-	-	2 847	-	2 847	2 847
Atlikums 2016. gada 31. decembrī		946 373	(9 409)	97	13	937 074	659 429	(9 409)	650 020
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves pieaugums pārvērtēšanas rezultātā	14 a	22 167	-	-	-	22 167	22 167	-	22 167
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli		(4 377)	-	-	-	(4 377)	(1 762)	-	(1 762)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis	12	(3 325)	-	-	-	(3 325)	(3 325)	-	(3 325)
Reversēts atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	169 560	-	-	-	169 560	119 384	-	119 384
Ieņēmumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	21 c, l	-	5 422	-	-	5 422	-	5 422	5 422
Atlikums 2017. gada 31. decembrī		1 130 398	(3 987)	97	13	1 126 521	795 893	(3 987)	791 906

Dividendēs nevar tikt sadalītas rezerves no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas, valūtas pārrēķināšanas rezerves un risku ierobežošanas rezerves. Citas rezerves tiek uzkrātas, lai uzturētu drošu koncerna sabiedrību darbību.

b) Dividendes

2016. gadā mātesabiedrības īpašniekiem pasludināto dividendu apjoms bija 90 142 tūkstoši EUR vai 0,06995 EUR par vienu akciju (2015. gadā: 77 413 tūkstoši EUR vai 0,06008 EUR par akciju), bet mazākuma daļai – 1 393 tūkstoši EUR vai 0,408 EUR par vienu akciju (2015. gadā: 1 377 tūkstoši EUR vai 0,403 EUR par akciju).

AS „Latvenergo” valde, izpildot likuma „Par valsts budžetu 2018. gadam” 41. pantā noteikto par 2018. gadā izmaksājamo dividendu apmēru, ierosina valstij dividendēs izmaksāt 94,2 miljonu EUR, tai skaitā 29,8 miljonus EUR no AS „Latvenergo” 2017. gada peļņas un 64,4 miljonu EUR – no AS „Latvenergo” 2016. gada peļņas, bet pārējo AS „Latvenergo” 2017. gada peļņu 121,1 miljonu EUR apmērā uzskaitīt nesadalītajā peļņā ar mērķi lemt par to izmaksu valstij dividendēs, lēmumu par to izmaksu pieņemot vienlaicīgi ar lēmumu par AS „Latvenergo” 2018. gada peļņas sadalīšanu.

Lēmumu par 2017. gada peļņas sadali pieņems mātesabiedrības akcionāru pilnsapulce.

c) Peļņa uz akciju

Pamatpeļņa uz akciju ir aprēķināta, sadalot peļņu, kas attiecināma uz mātesabiedrības akcionāru, ar vidējo svērto esošo parasto akciju skaitu (19. pielikums). Tā kā nepastāv potenciālās parastās akcijas, samazinātā peļņa uz vienu akciju visos salīdzināmos periodos ir vienāda ar pamatpeļņu uz akciju.

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Uz mātesabiedrības akcionāru attiecināmā pārskata gada peļņa (tūkstošos EUR)	319 670	129 045	150 891	137 441
Vidējais svērtais akciju skaits (tūkstošos)	1 288 715	1 288 623	-	-
Pamatpeļņa uz vienu akciju (eiro)	0,250	0,100	0,117	0,107
Samazinātā peļņa uz vienu akciju (eiro)	0,250	0,100	0,117	0,107

21. Finanšu aktīvi un saistības

a) Līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi

2017. gada 31. decembrī visi koncerna un mātessabiedrības līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi bija valsts ilgtermiņa obligācijas ar 5 gadu un 10 gadu termiņu, kas tika iegādāti, lai izvietotu daļu no likviditātes rezervēm zema riska un augstāka ienesīguma finanšu instrumentos. 2017. gada laikā saistībā ar līdz termiņa beigām turēto aktīvu amortizāciju ir atzīti neto zaudējumi 50 tūkstošu EUR apmērā (2016. gadā: 58 tūkst. EUR) (skatīt 11 b. pielikumu). Visi līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi ir denominēti eiro. Maksimālā kredītriska pozīcija uz pārskata perioda beigām ir līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī uzskaites vērtība.

2017. gadā līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo uzskaites vērtību par 4 108 tūkstošiem EUR (2016. gadā: 4 991 tūkst. EUR). Finanšu aktīvu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentam finanšu pārskatu beigu datumos.

Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī uzskaites vērtība

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi:				
– īstermiņa daļa	–	3 520	–	3 520
– ilgtermiņa daļa	16 984	17 034	16 984	17 034
KOPĀ līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	16 984	20 554	16 984	20 554

b) Aizņēmumi

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	583 313	500 215	574 764	492 286
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	135 361	135 405	135 361	135 405
KOPĀ ilgtermiņa aizņēmumi	718 674	635 620	710 125	627 691
Ilgtermiņa aizņēmumu no kredītiestādēm īstermiņa daļa*	105 931	82 762	102 522	78 222
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) īstermiņa daļa	–	70 075	–	70 075
Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	–	744	–	–
Uzkrātās procentu saistības ilgtermiņa aizņēmumiem	468	594	441	564
Uzkrātās saistības emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksām	1 684	1 771	1 684	1 771
KOPĀ īstermiņa aizņēmumi	108 083	155 946	104 647	150 632
KOPĀ aizņēmumi	826 757	791 566	814 772	778 323

Izmaiņas aizņēmumos

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	791 566	797 483	778 323	782 965
Saņemtie aizņēmumi	186 500	55 744	185 000	55 000
Atmaksātie aizņēmumi	(80 976)	(87 452)	(78 221)	(85 441)
Izmaiņas uzkrātajās procentu saistībās	(126)	15	(123)	23
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	–	25 776	–	25 776
Atmaksāti emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	(70 000)	–	(70 000)	–
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) vērtības izmaiņas	(207)	–	(207)	–
Pārskata gada beigās	826 757	791 566	814 772	778 323

Aizņēmumu sadalījums pēc aizdevēju kategorijām

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ārvalstu investīciju bankas	426 102	394 917	426 102	394 917
Komercbankas	263 610	189 398	251 625	176 155
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	137 045	207 251	137 045	207 251
KOPĀ aizņēmumi	826 757	791 566	814 772	778 323

Aizņēmumu sadalījums pēc atmaksas termiņiem bez atvasināto finanšu instrumentu efekta

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi:				
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	51 733	71 921	51 733	71 921
– 1–5 gadi	203 543	152 911	203 543	152 911
– virs 5 gadiem	–	100 676	–	100 676
KOPĀ aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi	255 276	325 508	255 276	325 508
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi:				
– 1 gads vai mazāk (īstermiņa aizņēmumi)	–	744	–	–
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	56 350	83 281	52 915	78 711
– 1–5 gadi	338 240	255 126	330 119	247 646
– virs 5 gadiem	176 891	126 907	176 462	126 458
KOPĀ aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi	571 481	466 058	559 496	452 815
KOPĀ aizņēmumi	826 757	791 566	814 772	778 323

**Aizņēmumu sadalījums pēc procentu likmes maiņas un pārcenošanas termiņa
(ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu)**

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
– 1 gads vai mazāk	379 854	376 099	367 869	362 856
– 1–5 gadi	396 903	264 791	396 903	264 791
– vairs 5 gadiem	50 000	150 676	50 000	150 676
KOPĀ aizņēmumi	826 757	791 566	814 772	778 323

2017. gada 31. decembrī un 2016. gada 31. decembrī koncernam un mātesabiedrībai visi aizņēmumi bija eiro.

Ilgttermiņa aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu koncerna un mātesabiedrības finanšu instrumentu tirgus cenai un to pārvērtēšana patiesajā vērtībā nerada būtiskas izmaiņas.

I) Ķīlas

2017. gada 31. decembrī koncerns un mātesabiedrība savus aktīvus aizņēmumu nodrošināšanai nav iekļāvuši, izņemot SIA „Liepājas enerģija” maksimāli nodrošināto aktīvu ķīlu 32,3 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 29 miljoni EUR) kā to īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu nodrošinājumu. Pārskata gada beigās ir iekļāti pamatlīdzekļi to atlikušajā vērtībā 27 miljonu EUR apmērā un debitoru prasījumu tiesības 5,3 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: attiecīgi – 26,6 milj. EUR un 2,4 milj. EUR).

II) Neizmantotās aizņēmumu summas

2017. gada 31. decembrī nav neizmantotu ilgtermiņa aizņēmumu summu (31/12/2016: 235 milj. EUR).

2017. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis trīs overdrafta līgumus kopsummā par 34 miljoniem EUR (31/12/2016: 34,2 milj. EUR), attiecībā uz kuriem ir izpildīti visi noteiktie saņēmšanas nosacījumi. Uz pārskata gada beigām kredītlīnijas nebija izmantotas.

III) Vidējā svērtā efektīvā procentu likme

Pārskata gadā ilgtermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme (ņemot vērā procentu mijmaiņas darījumus) bija 1,73 % (2016: 1,91 %), īstermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme bija 0,87 % (2016: 0,87 %). 2017. gada 31. decembrī procentu likmes koncerna ilgtermiņa aizņēmumiem eiro bija 3, 6 un 12 mēnešu EURIBOR+ 0,96 % (31/12/2016: +1,13 %) un 3, 6 un 12 mēnešu EURIBOR+ 0,95 % (31/12/2016: +1,10 %) AS „Latvenergo”. 2017. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis procentu likmju mijmaiņas darījumus par kopīgo nosacīto pamatsummu 193,4 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 174,2 miljoni EUR). Šajos darījumos tika fiksētas procentu likmes ar sākotnējo fiksēšanas ilgumu uz 6 līdz 10 gadiem.

IV) Emitētie neatmaksāties parāda vērtspapīri (obligācijas)

Mātesabiedrība (AS „Latvenergo”) 2013. gadā emitēja obligācijas 35 miljonu EUR apmērā ar dzēšanas termiņu 2020. gada 22. maijā (ISIN kods – LV0000801165), un emisijai tika noteikta fiksētā procentu likme (kupons) – 2,8 % gadā. 2015. un 2016. gadā AS „Latvenergo” emitēja zaļās obligācijas 100 miljonu EUR apmērā ar dzēšanas termiņu 2022. gada 10. jūnijā (ISIN kods – LV0000801777) ar noteikto fiksēto procentu likmi (kuponu) – 1,9 % gadā. 2012. un 2013. gadā emitēto piecu gadu termiņa obligācijas 70 miljonu EUR apmērā (ISIN kods – LV0000801090) tika dzēstas 2017. gada 15. decembrī. Tāpēc kopējais atlikušo emitēto obligāciju apmērs pēc nominālvērtības ir 135 miljoni EUR. Visas emitētās obligācijas tiek kotētas NASDAQ Baltic vērtspapīru biržā. Pārskata gada beigās emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas) ir uzrādīti to amortizētajā vērtībā.

2017. gada 31. decembrī obligāciju patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo amortizēto bilances vērtību par 5 546 tūkstošiem EUR (31/12/2016: par 6 523 tūkst. EUR) Obligāciju patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentam finanšu pārskatu beigu datumos.

c) Atvasinātie finanšu instrumenti
I) Atvasināto finanšu instrumentu klasifikācija un to patieso vērtību atlikumi

Atvasināto finanšu instrumentu patieso vērtību atlikumi atspoguļoti nākamajās tabulās:

EUR'000

	Pielikums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		31/12/2017		31/12/2016		31/12/2017		31/12/2016	
		Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	21 c, II	(31)	8 061	–	11 563	(31)	8 061	–	11 563
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	21 c, III	(4 588)	23	(6 134)	23	(4 588)	23	(6 134)	23
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība		(4 619)	8 084	(6 134)	11 586	(4 619)	8 084	(6 134)	11 586

EUR'000

	Pielikums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		31/12/2017		31/12/2016		31/12/2017		31/12/2016	
		Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Ilgttermiņa		–	4 914	–	7 946	–	4 914	–	7 946
Īstermiņa		(4 619)	3 170	(6 134)	3 640	(4 619)	3 170	(6 134)	3 640
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība		(4 619)	8 084	(6 134)	11 586	(4 619)	8 084	(6 134)	11 586

Riska ierobežošanas darījumu izpildes rezultātā atzītie (ieņēmumi) / zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	11 a	–	(760)	–	(760)
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	8	3 435	(6 515)	3 435	(6 515)
		3 435	(7 275)	3 435	(7 275)
Iekļauts visaptverošajos ienākumos					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	20 a	(3 533)	(693)	(3 533)	(693)
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	20 a	(1 889)	(2 154)	(1 889)	(2 154)
		(5 422)	(2 847)	(5 422)	(2 847)

Atbilstoši SGS Nr. 1 finanšu saistības vai aktīvs, kurš netiek turēts tirdzniecībai, ir jāatspoguļo kā īstermiņa vai ilgtermiņa saistības vai aktīvs atbilstoši tā norēķinu datumam. Atvasinātie finanšu instrumenti ar norēķinu

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas

EUR'000

	Koncerns				Mātesabiedrība			
	2017		2016		2017		2016	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	–	11 563	–	13 016	–	11 563	–	13 016
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā, neto (11. a pielikums)	–	–	–	(760)	–	–	–	(760)
Iekļauts visaptverošajos ienākumos (20. a pielikums)	(31)	(3 502)	–	(693)	(31)	(3 502)	–	(693)
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	(31)	8 061	–	11 563	(31)	8 061	–	11 563

Viens no galvenajiem Finanšu risku vadības politikas mērķiem, ierobežojot procentu likmju risku, ir nodrošināt aizņēmumu portfeļa vidējo fiksēto procentu likmju periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem un fiksētās procentu likmes vairāk nekā 35 % no aizņēmumu portfeļa. 2017. gada 31. decembrī 54 % (31/12/2016: 62 %) no koncerna aizņēmumiem un 55 % (31/12/2016: 63 %) no mātesabiedrības aizņēmumiem bija ar fiksētu procentu likmi (ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas darījumu iespaidu), un vidējais fiksētās procentu likmes periods koncernam bija 2,0 gadi (2016: 2,1 gads) un mātesabiedrībai 2,0 gadi (2016: 2,2 gads).

III) Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi

2017. gada 31. decembrī koncernam un mātesabiedrībai ir noslēgti elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi par kopējo apjomu 1 838 732 MWh (31/12/2016: 2 195 685 MWh) un nosacīto vērtību 29,0 miljonu EUR apmērā (31/12/2016 36,0 miljoni EUR). Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi ir noslēgti uz viena ceturksņa līdz viena gada termiņiem periodā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 31. decembrim.

Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patieso vērtību izmaiņas

EUR'000

	Koncerns				Mātesabiedrība			
	2017		2016		2017		2016	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	(6 134)	23	–	2 558	(6 134)	23	–	2 558
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā (8. pielikums)	3 435	–	(3 980)	(2 535)	3 435	–	(3 980)	(2 535)
Iekļauts visaptverošajos ieņēmumos (20. a pielikums)	(1 889)	–	(2 154)	–	(1 889)	–	(2 154)	–
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	(4 588)	23	(6 134)	23	(4 588)	23	(6 134)	23

datumam vēlāk nekā pēc divpadsmit mēnešiem un kurus tiek plānots nepārdot ilgāk nekā divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām tiek klasificēti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības.

II) Procentu likmju mijmaiņas darījumi

2017. gada 31. decembrī koncernā un mātesabiedrībā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu apjoms pēc nosacītajām pamatsummām ir 193,4 miljoni EUR (31/12/2016: EUR 174,2 miljoni EUR). Procentu likmju mijmaiņas darījumi ir noslēgti ar sākotnējo fiksēšanas ilgumu uz 6 līdz 10 gadu termiņiem, ierobežojot 6 mēnešu mainīgo eiro procentu likmju kāpuma risku. 2017. gada 31. decembrī noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu fiksētās likmes ir robežās no 0,315 % līdz 2,5775 % (31/12/2016: no 0,7725 % līdz 4,4925 %).

Pārskata gada beigās visi koncernā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumi ir tādi procentu likmju mijmaiņas līgumi, kas ir noslēgti kā naudas plūsmas riska ierobežošanas instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas uzskaites prasībām un kuriem veikta atbilstoša novērtēšana un retrospektīva testēšana riska ierobežošanas periodā (31/12/2016: 100 % no visiem darījumiem ar nosacīto pamatsummā 174,2 miljonu EUR apmērā). Visiem darījumiem ir veikti riska ierobežošanas efektivitātes mērījumi un konstatēts, ka tie ir efektīvi visā risku ierobežošanas periodā un līdz ar to tiem nav neefektīvās daļas, kas būtu jāatspoguļo peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Mātesabiedrība (AS „Latvenergo”), kļūstot par *NASDAQ Commodities* biržas biedru, uzsāka finanšu darījumu slēgšanu *NASDAQ Commodities* biržā, papildus turpinot darījumus slēgt arī ar citiem darījumu partneriem. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumus mātesabiedrība slēdz elektroenerģijas cenu riska ierobežošanas nolūkos ar mērķi nofiksēt *Nord Pool* elektroenerģijas biržā iegādātās elektroenerģijas cenas.

2017. gada 31. decembrī elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi par kopējo apjomu 1 829 972 MWh ir noslēgti kā naudas plūsmas riska ierobežošanas instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas uzskaites prasībām, un tiem veikta atbilstoša novērtēšana un retrospektīva testēšana riska ierobežošanas periodā (31/12/2016: 1 626 285 MWh). Darījumiem ir konstatēta gan neefektīvā daļa, kas atspoguļota peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos (skatīt 8. pielikumu), gan efektīvā daļa, kuras patiesās vērtības izmaiņu ieņēmumi iekļauti visaptverošajos ienākumos (20. a pielikums).

d) Patiesās vērtības un to novērtēšana

Šajā pielikumā ir atklāta koncerna un mātessabiedrības aktīvu un saistību patieso vērtību novērtēšanas hierarhija.

Aktīvu patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās

EUR'000

	Novērtēšanas datums	Koncerns				Mātessabiedrība			
		Patiesās vērtības novērtējums				Patiesās vērtības novērtējums			
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ	Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ
Patiesajā vērtībā novērtētie aktīvi									
Pārvērtētie pamatlīdzekļi (14. c pielikums)	31/12/2017	-	-	2 587 252	2 587 252	-	-	722 599	722 599
	31/12/2016	-	-	2 576 162	2 576 162	-	-	709 828	709 828
Atvasinātie finanšu instrumenti, t.sk.:									
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi (21. c, III pielikums)	31/12/2017	-	4 588	-	4 588	-	4 588	-	4 588
	31/12/2016	-	6 134	-	6 134	-	6 134	-	6 134
Procentu likmju mijmaiņas darījumi (21. c, II pielikums)	31/12/2017	-	31	-	31	-	31	-	31
	31/12/2016	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktīvi, kuri atklāti patiesajā vērtībā									
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi (21. a pielikums)	31/12/2017	-	21 092	-	21 092	-	21 092	-	21 092
	31/12/2016	-	25 545	-	25 545	-	25 545	-	25 545
Aizdevumi meitassabiedrībām ar mainīgām procentu likmēm (25. e pielikums)	31/12/2017	-	-	-	-	-	103 928	-	103 928
	31/12/2016	-	-	-	-	-	100 872	-	100 872
Aizdevumi meitassabiedrībām ar fiksētām procentu likmēm (25. e pielikums)	31/12/2017	-	-	-	-	-	394 215	-	394 215
	31/12/2016	-	-	-	-	-	350 398	-	350 398

Pārskatā periodā aktīvi nav pārgrupēti starp 1. līmeni, 2. līmeni un 3. līmeni.

Saistību patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās

EUR'000

	Novērtēšanas datums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		Patiesās vērtības novērtējums				Patiesās vērtības novērtējums			
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ	Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ
Patiesajā vērtībā novērtētās saistības									
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti, t.sk.:</i>									
Procentu likmju mijmaiņas darījumi (21. c, II pielikums)	31/12/2017	-	8 061	-	8 061	-	8 061	-	8 061
	31/12/2016	-	11 563	-	11 563	-	11 563	-	11 563
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi (21. c, III pielikums)	31/12/2017	-	23	-	23	-	23	-	23
	31/12/2016	-	23	-	23	-	23	-	23
Saistības, kuras atklātas patiesajā vērtībā									
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas) (21. b, IV pielikums)	31/12/2017	-	142 591	-	142 591	-	142 591	-	142 591
	31/12/2016	-	213 774	-	213 774	-	213 774	-	213 774
Aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm (21. b pielikums)	31/12/2017	-	689 712	-	689 712	-	677 727	-	677 727
	31/12/2016	-	584 315	-	584 315	-	571 072	-	571 072
Aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm (21. b pielikums)	31/12/2017	-	-	-	-	-	-	-	-
	31/12/2016	-	-	-	-	-	-	-	-

Pārskatā periodā saistības nav pārgrupētas starp 1. līmeni, 2. līmeni un 3. līmeni.

Koncerna un mātesabiedrības finanšu instrumentu, kas novērtēti to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktas vērtēšanas metodes, patieso vērtību hierarhija ir atklāta 4.c pielikumā.

Turpmāk ir atklāts koncerna un mātesabiedrības finanšu instrumentu veidu salīdzinājums pēc to novērtēšanas uzskaites vērtībās un patiesajās vērtībās, izņemot tos instrumentus, kuru uzskaites vērtības aptuveni atbilst to patiesajām vērtībām:

EUR'000

	Koncerns				Mātesabiedrība			
	Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība		Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Finanšu aktīvi								
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	16 984	20 554	21 092	25 545	16 984	20 554	21 092	25 545
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti, kas neatbilst risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>								
- ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	545	3 980	545	3 980	545	3 980	545	3 980
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>								
- ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	4 043	2 154	4 043	2 154	4 043	2 154	4 043	2 154
- procentu likmju mijmaiņas darījumi	31	-	31	-	31	-	31	-
Finanšu saistības								
<i>Procentu likmju izmaiņām pakļautās saistības, t.sk.:</i>								
- emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	137 045	207 251	142 591	213 774	137 045	207 251	142 591	213 774
- aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	689 712	584 315	689 712	584 315	677 727	571 072	677 727	571 072
- aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti, kas neatbilst risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>								
- ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	23	23	23	23	23	23	23	23
- procentu likmju mijmaiņas darījumi	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>								
- procentu likmju mijmaiņas darījumi	8 061	11 563	8 061	11 563	8 061	11 563	8 061	11 563

Vadība ir novērtējusi, ka naudas un īstermiņa noguldījumu, debitoru, kreditoru, banku overdraftu un citu īstermiņa saistību patiesās vērtības ir tuvas to uzskaites vērtībai, ņemot vērā šo finanšu instrumentu īso termiņu. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā.

Šādas metodes un pieņēmumi tiek izmantoti, lai novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību patieso vērtību:

- aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu koncerna un mātesabiedrības finanšu instrumentu tirgus cenai,
- aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm ir ar fiksētu vai noteiktu atmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū; finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvā tirgū, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot novērtēšanas metodes; koncerns un mātesabiedrība lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas balstīti uz tirgus nosacījumiem par procentu likmēm un citiem pieņēmumiem, kādi ir spēkā katra pārskata perioda beigu datumā; aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas eiro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par koncerna un mātesabiedrības kredīriskam atbilstošu riska uzcenojumu,
- koncerns un mātesabiedrība slēdz atvasinātos finanšu darījumus ar dažādiem darījumu partneriem, galvenokārt ar finanšu institūcijām ar investīciju pakāpes kredītreitingu; atvasinātie finanšu darījumi tiek novērtēti, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes un modeļus ar tirgū pieejamām vērtībām; novērtēšanas modelī ietver darījuma puses kredītriska novērtējumu, valūtas nākotnes un tagadnes maiņas darījumus; procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm; elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto nākotnes darījumu cenu nākotnes līgumos noteiktajam darījumu apjomam. Ja darījumu partneris ir banka, tad aprēķinātās finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek salīdzinātas ar attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem, finanšu pārskatos izmantojot banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības,
- emitēto obligāciju un līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesās vērtības tiek aprēķinātas, ņemot vērā vai izmantojot banku kotētās finanšu instrumentu tirgus cenas finanšu pārskatu beigu datumos.

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko uzkrājuma apjomu ietekmējošo pieņēmumu jūtīguma analīzes rādītāji pārskata gada beigās:

Pieņēmumi	Novērtēšanas datums	Koncerns						Mātesabiedrība					
		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību izbeigšanas varbūtība		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību izbeigšanas varbūtība	
		pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %
Uzkrājumu pēcnodarbinātības pabalstiem izmaiņas	31/12/2017	1 508	(1 246)	1 468	(1 240)	1 634	(1 360)	594	(488)	578	(486)	644	(533)
	31/12/2016	1 945	(1 590)	1 886	(1 577)	2 071	(1 709)	752	(611)	728	(606)	800	(656)

Augstāk atklāto jūtīguma analīzes rādītāju aprēķins pamatojas uz metodi, kura ekstrapolē pārskata perioda beigās notikušo pamatpieņēmumu samērojamo izmaiņu ietekmi uz noteiktajām pabalstu saistībām.

22. Uzkrājumi

a) Uzkrājumi pēcnodarbinātības pabalstiem

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	16 428	13 619	6 733	5 445
Kārtējās darba izmaksas	1 392	1 011	572	457
Procentu izmaksas	304	204	124	82
Izmaksātie pēcnodarbinātības pabalsti	(943)	(1 352)	(465)	(298)
(Ieņēmumi)/ zaudējumi aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā bez atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa	(3 460)	2 946	(1 053)	1 047
Pārskata gada beigās	13 721	16 428	5 911	6 733

Kopējie izveidotie norakstītie uzkrājumi ir iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Personāla izmaksas” kā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti (9. pielikums), savukārt aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā radušies ieņēmumi/ (zaudējumi), atskaitot uzņēmumu ienākuma nodokli, ir iekļauti visaptverošos ienākumos pārskatā, pamatojoties SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”:

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	16 428	13 619	6 733	5 445
(Norakstīts)/ Iekļauts visaptverošo ienākumu pārskatā bez atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa	(3 460)	2 946	(1 053)	1 047
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis no pēcnodarbinātības pabalstu novērtējuma (12. pielikums)	–	(638)	–	(157)
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	753	501	231	398
Pārskata gada beigās	13 721	16 428	5 911	6 733

Diskonta likme, ar kuru diskontēti pēcnodarbinātības pabalstu pienākumi, noteikta 1,85 % apmērā (2016: 1,50 %), ņemot vērā valsts obligāciju tirgus ienesīgumu pārskata gada beigās. Koncerna Darba koplīgums paredz darbinieku darba samaksas indeksāciju vismaz inflācijas apmērā, kas, aprēķinot ilgtermiņa pēcnodarbinātības pabalstu uzkrājumus, noteikta 3,0 % apmērā (2016: 3,0 %). Aprēķinot šos uzkrājumus, ņemta vērā arī darba attiecību izbeigšanas varbūtība dažādās darbinieku vecuma grupās, pamatojoties uz iepriekšējo gadu pieredzi.

b) Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	-	-	-	-
Samaksātie darba attiecību izbeigšanas pabalsti	(3 974)	(407)	(407)	(407)
Uzkrājumi īstermiņa darba attiecību izbeigšanas pabalstiem	7 364	1 310	1 310	1 310
Uzkrājumi ilgtermiņa darba attiecību izbeigšanas pabalstiem	5 925	1 704	1 704	1 704
Pārskata gada beigās	9 315	2 607	2 607	2 607

Atbilstoši *Latvenergo* koncerna stratēģijā 2017.-2022. gadam noteikti attīstības virzieni, tika apstiprināta Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma. Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem tiek atzīti atbilstoši *Latvenergo* koncerna Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programmai, kurā paredzēts īstenot efektivitātes programmu (ietverot AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” efektivitātes pasākumus), kuras ietvaros paredzēts pakāpeniski samazināt darbinieku skaitu līdz 2022. gadam.

Darba attiecību izbeigšanas pabalstu aprēķināšanā izmantotie pieņēmumi – darbinieka vidējā izpeļņa atlaišanas brīdī - vidējā izpeļņa gadā, ar plānoto pieaugumu (amatalgas indeksāciju) turpmākajos gados AS „Latvenergo” 3,0 % apmērā un AS „Sadales tīkls” 2,5 % apmērā, vidējais darbinieka darba stāžs atlaišanas brīdī; valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu 2018. gada likme un turpmākajos gados ir 24,09 %.

Uzkrājumu apmērs novērtēts atbilstoši prognozētai nākotnes saistību vērtībai 2017. gada 31. decembrī, izmantojot vienotu *Latvenergo* koncernā pieņemto diskontēšanas likmi 1,093 %. Diskonta likmi veido 5 gadu EUROSAP likme 0,314 % un uzņēmuma riska prēmija 0,779 % (noteikta balstoties uz AS „Latvenergo” emitēto obligāciju ienesīguma uzcenojumu virs tirgus likmes).

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko darba attiecību izbeigšanas pabalstu aprēķina ietekmējošo pieņēmumu jutīguma analīzes rādītāji pārskata gada beigās:

EUR'000

Pieņēmumi	Novērtēšanas datums	Koncerns						Mātesabiedrība					
		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību vidējais ilgums		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību vidējais ilgums	
		pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %
Uzkrājumu darba attiecību izbeigšanas pabalstiem izmaiņas	31/12/2017	(134)	138	261	(254)	53	(53)	(68)	71	69	(67)	15	(15)

c) Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	2 215	2 365	1 191	1 160
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	49	(150)	29	31
Pārskata gada beigās	2 264	2 215	1 220	1 191

Uzkrājumu summa apkārtējās vides aizsardzībai 2 264 tūkstošu EUR apmērā (31/12/2016: 2 215 tūkst. EUR) koncernā ietver AS „Latvenergo” aplēstās izmaksas 1 220 tūkstošu EUR apmērā saistībā ar Rīgas TEC-1 pelnu lauku sakopšanu atbilstoši ar Lielrīgas Reģionālās vides pārvaldes pieprasījumam un šī projekta tehniski ekonomiskās izpētes rezultātiem (31/12/2016: 1 191 tūkst. EUR) un SIA „Liepājas enerģija” izveidotos uzkrājumus 1 044 tūkstošu EUR apmērā apkārtējās vides sanācijai (31/12/2016: 1 024 tūkst. EUR). Uzkrājumu apjomi ir aprēķināti, ņemot vērā būvniecības izmaksu izmaiņas (dati iegūti no Centrālās statistikas pārvaldes).

23. Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
I) Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi				
a) no līgumiem ar klientiem				
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	142 132	141 817	–	–
	142 132	141 817	–	–
b) no nomas				
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	4 319	4 787	–	–
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	18 056	3 483	423	444
	22 375	8 270	423	444
c) pārējie				
Nākamo periodu ieņēmumi no dotācijas par TEC uzstādīto elektrisko jaudu	285 109	–	285 109	–
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības finansējuma	43 159	45 013	270	304
Nākamo periodu ieņēmumi no bez atlīdzības saņemtajiem pamatlīdzekļiem	283	307	283	307
	328 551	45 320	285 662	611
KOPĀ ilgtermiņa pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	493 058	195 407	286 085	1 055

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
II) Īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi				
a) no līgumiem ar klientiem				
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	12 247	11 605	–	–
Nākamo periodu ieņēmumi no efektīvās atļautās slodzes izmantošanas (sadales pakalpojums)	253	–	–	–
	12 500	11 605	–	–
b) no nomas				
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	449	449	–	–
	449	449	–	–
c) pārējie				
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	121	57	20	20
Nākamo periodu ieņēmumi no dotācijas par TEC uzstādīto elektrisko jaudu	29 304	–	29 304	–
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības finansējuma	1 854	1 911	34	39
	31 279	1 968	29 358	59
KOPĀ īstermiņa pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	44 228	14 022	29 358	59
KOPĀ pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	537 286	209 429	315 443	1 114

 Nākamo periodu ieņēmumu no pieslēgumu maksas kustība
(ilgtermiņa un īstermiņa daļa)

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	209 429	209 860	1 114	1 192
Saņemtie nākamo periodu ieņēmumi (finansējums)	14 707	2 249	–	–
Saņemtās pieslēgumu maksas	12 848	11 097	–	–
Saņemtie ieņēmumi no dotācijas par TEC uzstādīto elektrisko jaudu	314 413	–	314 413	–
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā (6. pielikuma pozīcijā „Pārējie ieņēmumi”)	(14 111)	(13 777)	(84)	(78)
Pārskata gada beigās	537 286	209 429	315 443	1 114

Nākamo periodu ieņēmumi no dotācijas par TEC uzstādīto elektrisko jaudu

2017. gada oktobrī mātesabiedrība pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem Rīgas TEC-1 un TEC-2 koģenerācijas stacijām. Vienreizējā kompensācija aprēķināta 75 % apmērā no diskontētās nākotnes garantētās maksas par uzstādītajām elektriskajām jaudām. 2017. gada 21. novembrī Ministru kabinets pieņēma lēmumu par vienreizējas garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu izmaksu AS „Latvenergo”, tāpēc mātesabiedrība saņēma valsts dotāciju 454 413 tūkstoši EUR.

Dotācija ir sadalīta divās daļās un atzīta atbilstoši grāmatvedības politikai, kas norādīta 2.20 a pielikumā:

- 1) beznosacījuma dotācija 140 000 tūkstoši EUR apmērā atzīta „Pārējos ieņēmumos” (7. pielikums) koncerna un mātesabiedrības 2017. gada peļņas vai zaudējuma aprēķinā
- 2) dotācija, kurai piemēroti nosacījumi, 314 413 tūkstoši EUR apmērā atzīta kā nākamo periodu ieņēmumi koncerna un mātesabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli un būs lineāri attiecināma uz ieņēmumiem līdz nosacījumu izpildei atbalsta perioda laikā līdz 2028. gada 23. septembrim.

Pēc Ministru kabineta rīkojuma Nr.685 pieņemšanas 2017. gada 28. novembrī tika noslēgts trīspusējs līgums starp Latvijas Republiku (ko pārstāv Ekonomikas ministrija), mātesabiedrību un tās meitassabiedrību AS „Energijas publiskais tirgotājs” (Publiskais tirgotājs) par vienreizējas kompensācijas īstenošanu. Atbilstoši līgumam Publiskais tirgotājs ir atzinis prasījumu pret Valsti par vienreizējas kompensācijas 454 413 tūkstoši EUR apmērā īstenošanu. Šī summa atzīta kā saņemamā valsts dotācija koncerna finanšu pārskatos (17. pielikums). Lai AS „Energijas publiskais tirgotājs” nodrošinātu kompensācijas finansējumu, mātesabiedrība ir noslēgusi vienošanos par aizdevuma izsniegšanu tādā apmērā, kas sakrīt ar saņemamās dotācijas apmēru (skatīt 25. f pielikumu).

Kompensācija ir finansēta, izmantojot valsts kā mātesabiedrības akcionāra tiesības samazināt mātesabiedrības pamatkapitālu. Kā atklāts 27. pielikumā, pēc pārskata gada beigām 2018. gada martā, mātesabiedrība samazinājusi savu akciju kapitālu 454 413 tūkstoši EUR apmērā. Vēlāk 2018. gada martā, atbilstoši trīspusējam līgumam, mātesabiedrība ir nokārtojusi savas saistības pret Ekonomikas ministriju par kapitāla samazināšanu, veicot savstarpējo ieskaitu par saņemamo dotāciju no valsts. Atbilstoši šī paša līguma nosacījumiem, šajā pašā datumā mātesabiedrība ir veikusi savstarpējo ieskaitu ar Publisko tirgotāju (skatīt 27. pielikumu).

24. Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Finanšu saistības:				
Parādi par materiāliem un pakalpojumiem	75 395	54 366	68 820	66 805
Parādi par elektroenerģiju un dabasgāzi	21 094	20 275	933	465
Uzkrātās saistības	10 093	7 315	4 722	3 452
Pārējās īstermiņa finanšu saistības	9 160	6 599	4 866	475
KOPĀ finanšu saistības	115 742	88 555	79 341	71 197
Nefinanšu saistības:				
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un pārējie nodokļi	15 919	12 536	9 025	5 583
Saņemtie avansa maksājumi	11 784	12 845	4 993	7 205
Pārējās īstermiņa saistības	3 627	3 881	1330	1 584
KOPĀ nefinanšu saistības	31 330	29 262	15 348	14 372
KOPĀ parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	147 072	117 817	94 689	85 569

Parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

25. Darījumi ar saistītajām pusēm

Mātesabiedrība un netieši arī citas koncerna sabiedrības ir Latvijas valsts kontrolē. Koncerna un mātesabiedrības saistītās puses ir mātesabiedrības akcionārs, kurš kontrolē koncernu vai kuram ir būtiska ietekme uz mātesabiedrību, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību valdes locekļi, padomes locekļi, kā arī mātesabiedrības uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas, kā arī jebkurai no iepriekš minētajām privātpersonām tuvs ģimenes loceklis, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

Parastie tirdzniecības darījumi ar Latvijas valdību, ieskaitot ministrijas un valsts aģentūras, kā arī darījumi ar valsts kontrolētām kapitālsabiedrībām, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem nav uzskatāmi par darījumiem ar saistītām pusēm. Darījumu kvantificēšana ar šīm saistītajām pusēm nav iespējama plašā Latvevergo koncerna un mātesabiedrības klientu skaita dēļ.

a) ieņēmumi un izmaksas no darījumiem ar saistītajām pusēm

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	2017	2016
Ieņēmumi:		
– meitassabiedrības	155 338	172 522
	155 338	172 522
Izmaksas:		
– meitassabiedrības	344 038	360 421
	344 038	360 421
<i>tai skaitā izmaksas no darījumiem ar meitassabiedrībām, kas atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā:</i>		
– AS „Sadales tīkls”	332 172	346 753
– AS „Energijas publiskais tirgotājs”	520	534
	332 692	347 287

b) gada beigu bilances atlikumi, kas ir radušies no pārdotām/ iepirkām precēm un sniegtajiem/ saņemtajiem pakalpojumiem

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Avansa maksājums par krājumiem:				
– meitassabiedrības (16. pielikums)*	–	–	–	16 682
	–	–	–	16,682
Debitoru parādi:				
– meitassabiedrības (17. a pielikums)	–	–	17 435	14 851
	–	–	17 435	14 851
Kreditoru saistības:				
– meitassabiedrības	–	–	30 994	33 267
– pārējās saistītās personas**	281	236	88	98
	281	236	31 082	33 365

* avansa maksājums meitassabiedrībai *Elektrum Eesti OÜ*

** AS „Pirmais Slēgtais Pensiju fonds”

c) uzkrātie ieņēmumi, kas radušies no darījumiem ar saistītajām pusēm EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
– par pārdotajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem (17. a pielikums)	–	–	3 199	5 581
– par aizdevuma procentu ieņēmumiem (17. a pielikums)	–	–	1 875	2 170
	–	–	5 074	7 751

d) uzkrātās saistības, kas radušās no darījumiem ar saistītajām pusēm EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
– par iepirtajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem	–	–	1 176	826
	–	–	1 176	826

Koncernā un mātesabiedrībā pārskata gadā nav veikta to saistību vai parādu norakstīšana, kas radušies no darījumiem starp saistītajām pusēm, pamatojoties uz to, ka visi parādi ir atgūstami.

Debitoru un kreditoru parādi pret saistītajām pusēm ietver atlikumus par sniegtajiem vai saņemtajiem pakalpojumiem un precēm. Gada beigās par šiem atlikumiem nav saņemts vai sniegts nodrošinājums.

Latvenergo koncerna vadības atbildība iekļauj koncerna sabiedrību valdes locekļu, mātesabiedrības padomes un uzraudzības institūcijas (Revīzijas komitejas) atbildību. Mātesabiedrības vadības atbildība iekļauj mātesabiedrības valdes un padomes locekļu un uzraudzības institūcijas (Revīzijas komitejas) atbildību. Informācija atklāta 9. pielikumā.

Mātesabiedrības akcionāram izmaksāto dividenžu apjoms un ieguldījumi pamatkapitālā ir atspoguļoti attiecīgi 20. b un 19. pielikumā.

e) ilgtermiņa aizdevumi saistītajām pusēm (mātesabiedrība)

Ar AS „Latvijas elektriskie tīkli” noslēgtie ilgtermiņa aizdevuma līgumi

Līguma noslēgšanas datums	Aizdevumu līgumu pamatsumma	Procentu likme	EUR'000
			Atmaksas termiņš
01/04/2011	97 467	6 mēnešu EURIBOR + pievienotā likme	01/04/2025
03/09/2013	44 109	Fiksēta likme	10/09/2023
10/06/2016*	156 500	Fiksēta likme	10/06/2027
KOPĀ	298 076		

* 2017. gada 31. decembrī aizdevuma līguma ietvaros izsniegtā aizdevuma summa ir 45 000 tūkstoši EUR, ar atmaksas termiņu 2027. gada 10. jūnijā 2017. gadā izsniegtajam aizdevumam 30 000 tūkstoši EUR apmērā un ar atmaksas termiņu 2026. gada 10. jūnijā 2016. gadā izsniegtajam aizdevumam 15 000 tūkstoši EUR apmērā

Kopējā neatmaksātā ilgtermiņa aizdevumu summa 2017. gada 31. decembrī bija 93 883 tūkstoši EUR (31/12/2015: 75 229 tūkstoši EUR), t. sk. īstermiņa daļa aizdevumam, kas jāatmaksā 2018. gadā – 8 490 tūkstoši EUR (31/12/2016: 12 931 tūkstoši EUR). 2017. gada 31. decembrī 17 % (31/12/2016: 29 %) no izsniegtajiem aizdevumiem AS „Latvijas elektriskie tīkli” bija noteikta mainīga procentu likme, kuru

ietekmēja starpbanku 6 mēnešu EURIBOR likmes izmaiņas. 2017. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme ilgtermiņa aizdevumiem bija 2,36 % (2016: 2,69 %). Ilgtermiņa aizdevumi nav nodrošināti ar ķīlu vai kādā citādā veidā.

Ilgtermiņa aizdevuma AS „Latvijas elektriskie tīkli” sadalījums pēc atmaksas termiņiem

	Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016
Ilgtermiņa aizdevums:		
– 1 gads vai mazāk	8 490	12 931
– 1 – 5 gadi	64 790	30 866
– virs 5 gadiem	20 603	31 432
	93 883	75 229

Ar AS „Sadales tīkls” noslēgtie ilgtermiņa aizdevuma līgumi

Līguma noslēgšanas datums	Aizdevumu līgumu pamatsumma	Procentu likme	EUR'000
			Atmaksas termiņš
29/09/2011	316 271	6 mēnešu EURIBOR + pievienotā likme	01/09/2025
06/02/2013	42 686	Fiksēta	10/09/2022
18/09/2013	42 686	Fiksēta	10/08/2023
29/10/2014	90 000	Fiksēta	10/09/2024
20/10/2015	90 000	Fiksēta	21/10/2025
22/08/2016	60 000	Fiksēta	22/08/2026
22/08/2016	50 000	Fiksēta	14/06/2027
KOPĀ	691 643		

Kopējā neatmaksātā ilgtermiņa aizdevuma summa 2017. gada 31. decembrī bija 363 497 tūkstoši EUR (31/12/2016: 362 376 tūkstoši EUR), t. sk. īstermiņa daļa aizdevumam, kas jāatmaksā 2018. gadā – 50 915 tūkstoši EUR (31/12/2016: 48 880 tūkstoši EUR). 2017. gada 31. decembrī 16 % (31/12/2016: 21 %) no izsniegtajiem aizdevumiem AS „Sadales tīkls” bija noteikta mainīga procentu likme, kuru ietekmēja starpbanku 6 mēnešu EURIBOR likmes izmaiņas. 2017. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme ilgtermiņa aizdevumiem bija 1,84 % (2016. gadā: 1,96 %). Aizdevumi nav nodrošināti ar ķīlu vai kādā citādā veidā.

Ilgtermiņa aizdevuma AS „Sadales tīkls” sadalījums pēc atmaksas termiņiem

	Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016
Ilgtermiņa aizdevums:		
– 1 gads vai mazāk	50 915	48 880
– 1 – 5 gadi	238 425	220 023
– virs 5 gadiem	74 157	93 473
	363 497	362 376

f) Īstermiņa aizdevumi saistītajām pusēm (mātesabiedrība)

Finanšu darījumi starp saistītajām pusēm tiek veikti, izmantojot īstermiņa aizdevumus nolūkā efektīvi un centralizēti pārvaldīt Latvenergo grupas uzņēmumu finanšu līdzekļus, izmantojot Grupas kontus. Pārskata gadā AS „Latvenergo” izsniedza aizdevumus meitassabiedrībām saskaņā ar savstarpēji noslēgto līgumu „Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu”. 2017. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme bija 0,52 % (2016: 0,55 %).

Pārskata periodā AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” saņēma īstermiņa aizņēmumus no AS „Latvenergo” atbilstoši savstarpēji noslēgtajam līgumam „Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu”, izmantojot Grupas kontus.

2017. gada 31. martā starp AS „Latvenergo” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir noslēgta vienošanās par īstermiņa aizdevuma izsniegšanu 200 000 tūkstoši EUR apmērā, lai nodrošinātu AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” nepieciešamos kredītlīdzekļus publiskā tirgotāja pienākumu veikšanai un obligātā iepirkuma funkciju administrēšanai. Aizdevuma gada procentu likme ir fiksēta 1,000 % apmērā (2016: 1,000 %). Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2018. gada 31. marts. AS „Latvenergo” izsniedza un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” pieņēma aizdevumu vai tā daļu katrā kalendārā mēneša pēdējā dienā, pārformējot AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” uz tekošā kalendārā mēneša pēdējās kalendārās dienas beigām esošās īstermiņa kredītsaistības pret AS „Latvenergo”. 2017. gada 31. decembrī neto vērtībā neatmaksātā īstermiņa aizdevuma summa ir 150 231 tūkstoši EUR (31/12/2016: 129 936 tūkstoši EUR).

2017. gada 29. novembrī starp AS „Latvenergo” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir noslēgta vienošanās par īstermiņa aizdevuma izsniegšanu 454 413 tūkstoši EUR apmērā. Aizdevuma summa ir vienāda ar saņemamo valsts dotāciju (23. pielikums) un aizdevums ir paredzēts, lai nodrošinātu AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” finanšu līdzekļus vienreizējās kompensācijas finansēšanai (skatīt 23. pielikumu). Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2018. gada 11. aprīlis un aizdevums ir atmaksāts pēc pārskata gada beigām, izmantojot līdzekļus, kas iegūti AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazināšanas rezultātā (27. pielikums).

Ilgttermiņa un īstermiņa aizdevumi:

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016
Ilgttermiņa aizdevumi meitassabiedrībām		
AS „Sadales tīkls”	312 582	313 497
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	85 394	63 883
Kopā ilgtermiņa aizdevumi	397 976	377 380
Ilgttermiņa aizdevumu īstermiņa daļa		
Sadales tīkls AS	50 914	48 880
Latvijas elektriskie tīkli AS	8 490	11 345
Īstermiņa aizdevumi meitassabiedrībām		
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	1 294	3 678
AS „Sadales tīkls”	28 157	41 651
Elektrum Eesti OÜ	5 134	5 046
Elektrum Lietuva, UAB	2 172	4 788
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	604 644	129 936
Kopā īstermiņa aizdevumi	700 805	245 324
Kopā aizdevumi meitassabiedrībām	1 098 781	622 704

Izmaiņas aizdevumos

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016
Pārskata gada sākumā	622 704	624 577
Izsniegti īstermiņa aizdevumi (neto)	536 302	78 446
Atmaksāti ilgtermiņa aizdevumi	(60 225)	(80 319)
Pārskata gada beigās	1 098 781	622 704

Saņemtie procenti no saistītajām pusēm

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	2017	2016
Saņemtie procenti	1 682	1 408
	1 682	1 408

g) Samaksātie procenti saistītajām pusēm (mātesabiedrība)

Finanšu darījumi starp saistītajām pusēm tiek veikti, izmantojot īstermiņa aizņēmumus nolūkā efektīvi un centralizēti pārvaldīt Latvenergo grupas uzņēmumu finanšu līdzekļus, izmantojot Grupas kontus. Pārskata gadā AS „Latvenergo” saņēma aizņēmumus no meitassabiedrībām saskaņā ar savstarpēji noslēgto līgumu „Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu”. 2017. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme bija 0,52 % (2016: 0,55 %). Pārskata gada beigās AS „Latvenergo” nebija aizņēmumu no saistītajām pusēm (31/12/2016: nulle).

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	2017	2016
Samaksātie procenti	41	51
	41	51

26. Nākotnes saistības un iespējamās saistības

2017. gada 31. decembrī koncernam ir nākotnes saistības 225,6 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 264,7 miljoni EUR) un mātessabiedrībai ir nākotnes saistības 105,2 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 150,1 miljoni EUR) attiecībā uz kapitālieguldījumiem, par kuriem bilances datumā ir noslēgti līgumi, bet saistības vēl nav iestājušās.

AS „Latvenergo” ir noslēgti līgumi ar *RJSC Power Machines* par Pļaviņu HES hidroagregātu HA1 un HA3 un Ķeguma HES hidroagregātu HA5, HA6 un HA7 rekonstrukciju līdz 2020. gadam par kopējo līgumu summu 78,0 miljoni EUR. Nākotnes saistības, kuras bilances datumā nav iestājušās, ir 28,2 miljoni EUR.

2018. gada 26. janvārī *U.S. Department of Treasury Office of Foreign Assets Control* (turpmāk – “OFAC”) publicēja paziņojumu par personām uz kurām attiecināmas ASV noteiktās sankcijas, atbilstoši šim paziņojumam *RJSC Power Machines* ir pakļautas augstākminētajām sankcijām. Tā rezultātā projekta beigu termiņš varētu pagarināties, jo pusēm nav iespējams veikt savstarpējos norēķinus. AS „Latvenergo” 2018. gada 9. martā ir iesniegusi pieteikumu OFAC ar lūgumu ļaut turpināt līgumu saistību izpildi ar *Power Machines*, lai pabeigtu Pļaviņu HES hidroagregātu un Ķeguma HES hidroagregātu rekonstrukciju. OFAC negatīva lēmuma rezultātā ir iespējami pušu savstarpēji nākotnes prasījumi, bet to apjomu šobrīd nav iespējams noteikt.

2017. gadā AS „Latvenergo” ir izsniegusi atbalsta vēstules savām meitassabiedrībām AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli”, ar ko apliecina, ka AS „Latvenergo” kā meitassabiedrību kapitāla daļu īpašnieka nostāja ir nodrošināt, lai meitassabiedrības tiktu vadītas tā, lai tām būtu pietiekami finanšu līdzekļi un lai tās spētu veikt komercdarbību un izpildīt savas saistības.

Āris Žīgurs

valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns

valdes loceklis

Uldis Bariss

valdes loceklis

Māris Kuņickis

valdes loceklis

Liāna Ķeldere

AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

27. Notikumi pēc pārskata gada beigām

2018. gada 29. martā starp AS „Latvenergo” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir noslēgta vienošanās par noslēgtā aizņēmuma līguma ar AS „Latvenergo” pagarināšanu uz vienu gadu – līdz 2019. gada 31. martam līdz 150 milj. EUR apmērā.

2018. gada martā starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's* ir apstiprinājusi AS „Latvenergo” kredītreitingu, novērtējot to kā Baa2, stabils. Reitings ir saglabāts nemainīgi stabils jau vairākus gadus, apliecinot uzņēmuma darbības drošumu un finansiālo uzticamību.

Atbilstoši 2017. gada 24. novembra akcionāru sapulces lēmumam, 2018. gada 20. martā reģistrētas izmaiņas AS „Latvenergo” pamatkapitālā. AS „Latvenergo” pamatkapitāls ir samazināts 454 413 tūkstoši EUR apmērā, ņemot vērā 2017. gada 21. novembra Ministru kabineta rīkojumu par 75 procentu valsts nākotnes saistību samazināšanu pret AS „Latvenergo” attiecībā uz Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2, apmaiņā pret vienreizēju kompensāciju 454 413 tūkstoši EUR apmērā (23. pielikums). Kompensācija tiek finansēta, izmantojot līdzekļus, kas iegūti AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazināšanas rezultātā.

Vēlāk 2018. gada 26. martā, atbilstoši trīspusējam līgumam, mātessabiedrība ir nokārtojusi savas saistības pret Ekonomikas ministriju par kapitāla samazināšanu, veicot savstarpējo ieskaitu par saņemamo dotāciju no valsts. Atbilstoši šī paša līguma nosacījumiem, šajā pašā datumā mātessabiedrība ir veikusi savstarpējo ieskaitu ar Publisko tirgotāju. Šo darbību rezultātā samazināta obligātā iepirkuma komponente – no 2018. gada 1. janvāra tā ir 25,79 eiro/MWh līdzšinējās 26,79 eiro/MWh vietā jeb mazāka par 1 eiro / MWh. Latvijas valdība pašreiz apsver jautājumu par turpmāku OIK samazinājumu.

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu finanšu pārskatus par gadu, kurš beidzas 2017. gada 31. decembrī.

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” akcionāram

Atzinums

Mēs esam veikuši AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību („Koncerns”) pievienotajā gada pārskatā ietvertā konsolidētā finanšu pārskata un AS „Latvenergo” („Koncerna mātes sabiedrība”) finanšu pārskata, kas atspoguļots no 92. līdz 146. lappusei, revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver 2017. gada 31. decembra finanšu stāvokļa pārskatus, peļņas vai zaudējumu aprēķinus, visaptverošo ienākumu pārskatus, pašu kapitāla izmaiņu pārskatus un naudas plūsmas pārskatus par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, kā arī finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu stāvokli 2017. gada 31. decembrī un par to darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmām gadā, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, tālāk izklāstīti mūsu ziņojuma sadaļā „Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju”. Mēs esam neatkarīgi no Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskata revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši pārējos Revīzijas pakalpojumu likumā un SGĒSP kodeksā noteiktos ētikas principus. Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tie, kas saskaņā ar mūsu profesionālo spriedumu finanšu pārskata revīzijas gaitā bijuši visnozīmīgākie. Šos jautājumus mēs aplūkojam, gan veicot Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatu revīziju kopumā, gan sagatavojot mūsu atzinumu par šo finanšu pārskatu. Atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem mēs nesniedzam. Par katru tālāk ziņojumā minēto jautājumu mēs esam snieguši informāciju par to, kā attiecīgais jautājums ticis aplūkots un risināts mūsu veiktās revīzijas gaitā.

Mēs esam izpildījuši šī ziņojuma sadaļā "Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju" minētos pienākumus, tajā skaitā arī attiecībā uz šiem jautājumiem. Līdz ar to mūsu revīzijas ietvaros tika veiktas procedūras, kas piemērojamas atbilstoši mūsu veiktajam risku novērtējumam saistībā ar būtiskām neatbilstībām, kas varētu būt radušās finanšu pārskatā. Mūsu revīzijas procedūru rezultāti, tajā skaitā to procedūru rezultāti, kas tika piemērotas tālāk minētajiem jautājumiem, sniedz pietiekamu pamatu mūsu revīzijas atzinumam par pievienoto Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatu.

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
<i>Ieņēmumu atzīšana no līgumiem ar klientiem (Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība)</i>	
<p>2017. gadā Koncerns un Koncerna Mātes sabiedrība peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzina ieņēmumus no līgumiem ar klientiem attiecīgi 879 344 tūkst. EUR un 482 658 tūkst. EUR apmērā, kā minēts finanšu pārskata pielikuma 6. piezīmē.</p> <p>Pārskata gadā Koncerns un Koncerna Mātes sabiedrība pieņēma SFPS Nr. 15 "Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem" pirms šī standarta spēkā stāšanās datuma. Šī standarta pirmstermiņa pieņemšana būtiski neietekmēja Koncerna un Koncerna Mātes sabiedrības ieņēmumu atzīšanas principus, kā 2.29. piezīmē. Tomēr, nosakot ieņēmumu, tajā skaitā ieņēmumu no sadales sistēmas pieslēguma maksām, atzīšanai piemērojamos grāmatvedības uzskaites principus, vadība izmantoja būtiskus spriedumus, kā minēts 4. piezīmes d) punktā.</p> <p>Precīza ieņēmumu atzīšana enerģētikas nozarē ir daudz sarežģītāka nekā dažās citās nozarēs, ņemot vērā lielo skaitu klientu, gan privāto, gan korporatīvo, un dažādām grupām sniegto produktu un pakalpojumu klāstu.</p>	<p>Attiecībā uz ieņēmumu atzīšanu mēs cita starpā piemērojam šādas revīzijas procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mēs iepazīties ar ieņēmumu atzīšanas un novērtēšanas principiem, kas piemēroti elektroenerģijas piegādes, ar elektroapgādi saistīto pakalpojumu sniegšanas un elektroenerģijas sadales procesā gūtajiem ieņēmumiem; • mēs veicām uz informācijas tehnoloģijām balstīto manuālo kontroļu testēšanu, kas iesaistītas elektroenerģijas piegādes, ar elektroapgādi saistīto pakalpojumu sniegšanas un elektroenerģijas sadales procesā gūto ieņēmumu atzīšanā un novērtēšanā; • mēs veicām IT sistēmas kontroļu testēšanu, kas iesaistītas ieņēmumu grāmatošanā, Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības klientiem izrakstīto rēķinu summu aprēķināšanā un naudas ieņēmumu salīdzināšanā ar klientu kontiem; • mēs ieguvām izlases kārtā izvēlēto lielāko ārējo klientu apliecinājumus par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības atzītajiem ieņēmumiem no siltumenerģijas pārdošanas; • mēs veicām analītiskās pārbaudes procedūras, izstrādājot ieņēmumu prognozi, pamatojoties uz galvenajiem darbības rādītājiem, tajā skaitā, ņemot vērā Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības klientu skaitu un sastāvu, elektroenerģijas piegādes apjomus, elektroenerģijas cenu izmaiņas un salīdzinot mūsu analīzes rezultātus ar iepriekšējā perioda rezultātiem; un

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
<p>Ņemot vērā dažādos ar klientiem noslēgto līgumu nosacījumus, kā arī atšķirīgās ieņēmumu plūsmas un katrā plūsmā iekļauto produktu veidus, tiek uzskatīts, ka ieņēmumu atzīšana ir salīdzinoši sarežģīts process un cita starpā prasa nodrošināt pastāvīgu kontroli darbības efektivitāti attiecībā uz dažādajām ieņēmumu plūsmu kategorijām.</p> <p>Ieņēmumu atzīšana mūsu revīzijai bija ļoti svarīga, ņemot vērā ieņēmumu būtiskumu attiecībā uz finanšu pārskatiem, iespējamo ietekmi no SFPS Nr. 15 pieņemšanas pirms šī standarta spēkā stāšanās datuma un ieņēmumu noteikšanā izmantotās produktu un cenu komponentes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mēs pārbaudījām atsevišķu izlases kārtā izvēlētu un neilgi pirms pārskata gada beigām veiktu ieņēmumu darījumu atzīšanu atbilstošajā uzskaites periodā. <p>Attiecībā uz SFPS Nr. 15 pieņemšanu pirms tā stāšanās spēkā mēs cita starpā piemērojām šādas revīzijas procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mēs iepazināmies ar vadības sagatavoto SFPS Nr. 15 pieņemšanas ietekmes izvērtējumu; • mēs pārbaudījām SFPS Nr. 15 ieviešanu atbilstoši šajā standartā minētajām prasībām un attiecīgajām vadlīnijām. Mēs iesaistījām mūsu SFPS ekspertus, lai palīdzētu mums izvērtēt vadības izmantotos spriedumus un vērtējumus; • mēs pārbaudījām koriģēto salīdzinošo rādītāju aprēķinus; • mēs izlases kārtā testējām klientu līgumus un pārbaudījām vadības veikto SFPS Nr. 15 analīzi, lai izvērtētu, vai pārdošanas līgumos atbilstoši noteikti izpildes pienākumi un vai ieņēmumi no dažādu izpildes pienākumu izpildes atzīti saskaņā ar SFPS Nr. 15 prasībām. <p>Mēs arī izvērtējām, vai informācija par ieņēmumiem, kas sniegta 2.29., 5. un 6. piezīmē, ir pietiekama un atbilstoša. Mēs arī izvērtējām, vai vadības sniegtā informācija par būtiskajiem spriedumiem un vērtējumiem attiecībā uz ieņēmumu atzīšanu (4. piezīmes d) punkts) ir pietiekama un atbilstoša.</p>
<i>Daugavas hidroelektrostaciju (HES) pārvērtēšana (Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība)</i>	
<p>Kā izklāstīts finanšu pārskata pielikuma 2.6. piezīmē, pamatlīdzekļi uzskaitīti to sākotnējā vērtībā vai pārvērtētajā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās. Saskaņā ar 2.8. piezīmē minētajiem grāmatvedības uzskaites principiem atsevišķas pamatlīdzekļu kategorijas tiek regulāri pārvērtētas, taču ne retāk kā ik pēc pieciem gadiem.</p>	<p>Lai izvērtētu piemēroto pārvērtēšanas modeli, kā arī pieņēmumus un metodes, ko vadība izmantojusi pamatlīdzekļu pārvērtēšanā, mēs iesaistījām mūsu vērtēšanas ekspertus. Mēs kopā ar vadību un ārējo vērtētāju apspriedām izmantoto pārvērtēšanas modeli. Mēs arī pārbaudījām pārvērtēšanā izmantotos datus, izlases kārtā tos salīdzinot ar primārajiem datu avotiem.</p> <p>Mēs izvērtējām 14. piezīmes c) punktā atspoguļoto pārvērtēšanas rezultātu atzīšanu un novērtēšanu un salīdzinājām piemērotos uzskaites principus ar SFPS prasībām. Mūsu</p>

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
<p>Pārskata gadā atsevišķas Koncerna mātes sabiedrības uzskaitē esošās HES tika pārvērtētas, izmantojot ieņēmumu metodi (14. piezīmes c) punkts). Šīs pamatlīdzekļu kategorijas pārvērtēšanai vadība pieaicināja ārējo vērtētāju, kurš pārvērtēšanu veica 2017. gada 1. aprīlī.</p> <p>HES pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatā pārvērtēšanas datumā iekļauts pašu kapitālā kā bruto pārvērtēšanas rezerve 22 167 tūkst. EUR apmērā (izņemot atliktā ienākuma nodokļa ietekmi) un pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums 2 260 tūkst. EUR apmērā uzrādīts 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā.</p> <p>Šīs pamatlīdzekļu kategorijas pārvērtēšanā izmantotas būtiskas aplēses un pieņēmumi, piemēram, atbilstošas vērtēšanas metodes izvēle, pamatlīdzekļu atlikušā lietderīgās lietošanas laika noteikšana un fiziskā stāvokļa novērtēšana, tirgus zināšanas un vadības sniegtā informācija ārējiem ekspertiem par iepriekš veiktajiem darījumiem.</p> <p>Šis jautājums mūsu revīzijai ir viens no vissvarīgākajiem, ņemot vērā pārvērtēšanas apjomu un sarežģītību, kā arī informācijas par pārvērtēšanā izmantotajiem pieņēmumiem atklāšanas svarīgumu.</p>	<p>izvēlētās pamatlīdzekļu izlases kopas ietvaros mēs pārbaudījām atsevišķu darījumu uzskaiti Koncerna grāmatvedības sistēmā.</p> <p>Mēs arī izvērtējām, vai informācija par pamatlīdzekļu pārvērtēšanas metodi, pārvērtēšanas rezultātu un izmantotajiem pieņēmumiem, kas sniegta 4. piezīmes a) punkta III) apakšpunktā 14. piezīmes c) punktā ir pietiekama un atbilstoša.</p>
<p><i>Pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās pārbaude (Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība)</i></p>	
<p>2017. gada 31. decembrī Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli atzīti pamatlīdzekļi attiecīgi 3 308 985 tūkst. EUR un 1 231 454 tūkst. EUR apmērā. Informācija par šiem pamatlīdzekļiem sniegta finanšu pārskata pielikuma 14. piezīmes a) punktā.</p> <p>Koncerns veicis aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudi, pamatojoties uz elektroenerģijas sadales sistēmas aktīvu un elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu lietošanas vērtības aplēsēm. Koncerna mātes sabiedrība veikusi atsevišķu HES aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudi (apvienoto Rīgas, Pļaviņu un Ķeguma HES aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudi), kā arī Rīgas termoelektrostacijas aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudi. Vadība pieņēmusi, ka iepriekš minētās struktūrvienības katra ir atsevišķa naudu ienesoša vienība (NIV).</p>	<p>Visu četru NIV aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudēs mēs iesaistījām mūsu vērtēšanas ekspertus, kuri palīdzēja mums novērtēt aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudes metodes, piemērotās diskonta likmes un citus būtiskus vadības pieņēmumus, kā minēts iepriekš.</p> <p>Kopā ar vadību mēs apspriedām aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudēs izmantotās informācijas un datu piemērotību. Mēs salīdzinājām vissvarīgākos izmantotus datus ar primārajiem datu avotiem. Mēs salīdzinājām arī summas, kuras vadība izmantojusi naudas plūsmas prognozēs, ar iepriekšējo gadu rezultātiem, kā arī salīdzinājām prognozētās naudas plūsmas ar vadības apstiprinātajiem ilgtermiņa budžetiem.</p>

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
<p>Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā par 2017. gadu papildus tika atzīts Rīgas termoelektrostacijas NIV aktīvu vērtības samazinājums 116 799 tūkst. EUR apmērā, kamēr pārējām NIV nekāds vērtības samazinājums aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudes rezultātā atzīts netika (14. piezīmes d) punkts).</p> <p>Elektroenerģijas sadales un pārvades sistēmas aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudē izmantotie vadības pieņēmumi ietver diskonta likmes izvēli, cenu prognozes galvenajām ieņēmumu plūsmām, kas ir atkarīgas no regulatora sniegta apstiprinājuma, un pieņēmumus saistībā ar kapitālieguldījumu plāniem, kā arī galīgās vērtības aprēķinu.</p> <p>HES vērtības samazināšanās pārbaudē izmantoti būtiski pieņēmumi saistībā ar diskonta likmes izvēli, elektrības cenas un saimnieciskās darbības izmaksu prognozēm un galīgās vērtības aprēķinu.</p> <p>Rīgas termoelektrostacijas NIV vērtības samazināšanās pārbaudē izmantoti būtiski pieņēmumi saistībā ar diskonta likmes izvēli, mainīgo ieņēmumu plūsmas prognozi, ņemot vērā tiesību aktos noteikto koģenerācijas vienības jaudas komponentes maksājumus, un galīgās vērtības aprēķinu.</p> <p>Aktīvu vērtības samazināšanās pārbaude mūsu revīzijai bija svarīga, jo tā ietver būtiskus vadības vērtējumus, kas izmantoti naudas plūsmu prognožu sagatavošanā.</p>	<p>Mēs arī izvērtējām, vai informācija par aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudēm un to rezultātiem, kas sniegta 4. piezīmes a) punkta II) apakšpunktā un 14. piezīmes d) punktā, ir pietiekama un atbilstoša.</p>
<p><i>Valsts dotācijas Rīgas termoelektrostacijai (Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība)</i></p>	
<p>2017. gada oktobrī Latvijas Republikas Ministru kabinets izdeva rīkojumu, kas nosaka ka kritērijiem atbilstoši elektroenerģijas ražotāji, kas saņem garantētās maksas par uzstādītajām elektroenerģijas ražošanas jaudām, var pieteikties vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus piekrītot turpmāk saņemt valsts dotācijas mazākā apmērā, proti, šāds samazinājums tādā gadījumā atbilstu 75% no diskontētās nākotnes garantētās maksas par uzstādītajām elektroenerģijas ražošanas jaudām. Pārējie 25% tiktu izmaksāti kritērijiem atbilstošiem elektroenerģijas ražotājiem saskaņā ar iepriekšējo rīkojumu.</p>	<p>Mēs apspriedām šo darījumu ar vadību un guvām izpratni par tā pamatojumu un juridiskajiem aspektiem. Mūsu veiktās revīzijas procedūras cita starpā ietvēra arī detalizētu iepazīšanos ar attiecīgajiem tiesību aktiem un minēto Ministru kabineta rīkojumu. Mēs izskatījām arī attiecīgo līgumu saturu, dokumentus un informāciju, ko mums tika iesniegusi Koncerna mātes sabiedrības vadība.</p>

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
<p>Koncerna mātes sabiedrībai pieder divas kritērijiem atbilstošas ražotnes Rīgas TEC-1 un TEC-2, un tā ir tiesīga saņemt garantētās maksas par uzstādītajām elektroenerģijas ražošanas jaudām līdz 2028. oktobrim. 2017. gada novembrī Koncerna mātes sabiedrība pieteicās un saņēma valsts kompensāciju par šīm ražotnēm. Kā minēts finanšu pārskata pielikuma 23. piezīmē, saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu Koncerna mātes sabiedrībai piešķirta valsts dotācija 454 413 tūkst. EUR apmērā. Saskaņā ar šo rīkojumu dotācija ir sadalīta divās daļās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) beznosacījuma dotācija 140 000 tūkst. EUR apmērā, kas nodrošina tūlītēju atbalstu 2017. gadā, atzīta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā par 2017. gadu (7. piezīme); 2) dotācija 314 413 tūkst. EUR apmērā, kas piešķirta līdz 2028. gadam ar nosacījumu, ka turpmāk tiks ievēroti Rīgas termoelektrostacijas darbībai piemērotie nosacījumi. 2017. gada 31. decembrī šī summa atzīta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli kā nākamo periodu ieņēmumi (23. piezīme) un turpmāk atbalsta perioda laikā tiks lineāri attiecināta uz ieņēmumiem līdz 2028. gada oktobrim. <p>Saskaņā ar iepriekš minēto Ministru kabineta rīkojumu un saistītajiem tiesību aktiem valsts dotāciju finansē Ekonomikas ministrija, kas pārstāv valsti kā vienīgo Koncerna mātes sabiedrības akcionāru.</p> <p>2017. gada novembrī Koncerna mātes sabiedrība, tās meitas sabiedrība AS "Enerģijas publiskais tirgotājs (šī darījuma aģents) un Ekonomikas ministrija noslēdza trīspusēju līgumu par valsts dotācijas finansēšanu. Saskaņā ar šī līguma nosacījumiem un Koncerna mātes sabiedrības akcionāra lēmumu valsts dotācija tiks finansēta, samazinot Koncerna mātes sabiedrības pamatkapitālu piešķirtās dotācijas apmērā. Līdz ar to pēc pārskata gada beigām Koncerna mātes sabiedrība samazināja savu pamatkapitālu par 454 413 tūkst. EUR. Atbilstoši trīspusējam līgumam Koncerna mātes sabiedrība ir nokārtojusi savas saistības pret Ekonomikas ministriju par kapitāla samazināšanu, veicot savstarpējo ieskaitu par saņemamo dotāciju (27. piezīme).</p> <p>Minētie darījumi ir neparasti un būtiski Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatiem. Līdz ar to tie bija svarīgi arī mūsu veiktajai revīzijai.</p>	<p>Mēs izvērtējām piemērotos grāmatvedības uzskaites principus un salīdzinājām minētajā rīkojumā un līgumos minētās summas. Mēs arī izskatījām SGS Nr. 20 "Valsts dotāciju uzskaitē un informācijas atklāšana par valsts palīdzību" un izvērtējām, vai grāmatvedības sistēmā uzrādītās summas un finanšu pārskatos sniegtā informācija atbilst SGS Nr. 20 prasībām.</p> <p>Mēs izvērtējām arī notikumus pēc pārskata gada beigām. Mēs izvērtējām 27. piezīmē sniegto informāciju, iepazīstoties ar attiecīgajiem dokumentiem par pamatkapitāla samazināšanu un savstarpējo ieskaitu, kā minēts iepriekš.</p> <p>Mēs arī izvērtējām, vai 7., 23. un 27. piezīmē sniegtā informācija, kā arī 2.20. piezīmē sniegtā informācijas par piemērotajiem grāmatvedības uzskaites principiem ir pietiekama un atbilstoša.</p>

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības vadība. Cita informācija ietver:

- vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 86. līdz 91. lappusei;
- paziņojumu par korporatīvo pārvaldību par 2017. gadu, kas sniegts atsevišķā AS „Latvenergo” vadības sagatavotā ziņojumā un pieejams AS „Latvenergo” mājas lapā <http://www.latvenergo.lv> sadaļā „Investoriem”,
- nefinanšu paziņojumu, kas iekļauts pievienotā gada pārskata vadības ziņojuma 89. lappusē

Cita informācija neietver finanšu pārskatu un mūsu revidentu ziņojumu par šo finanšu pārskatu.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz šo citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā „Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām”.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata vai no mūsu revīzijas gaitā iegūtajām zināšanām un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, pamatojoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Koncernu un Koncerna mātes sabiedrību un to darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir par to ziņot. Mūsu uzmanības lokā šajā ziņā nav nonākuši nekādi apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktas vēl citas ziņošanas prasības attiecībā uz vadības ziņojumu, paziņojumu par korporatīvo pārvaldību un nefinanšu ziņojumu. Šīs papildu prasības nav ietvertas SRS.

Mūsu pienākums ir izvērtēt, vai vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsūprāt:

- vadības ziņojumā par finanšu gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.² panta trešajā daļā noteiktajām prasībām.

Mūsaprāt, paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.² panta trešajā daļā noteiktajām prasībām.

Turklāt, saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums revidentu ziņojumā ir sniegt informāciju par to, vai Koncerna mātes sabiedrība ir sagatavojusi nefinanšu paziņojumu un vai nefinanšu paziņojums ir iekļauts vadības ziņojumā vai sagatavots kā atsevišķa gada pārskata sastāvdaļa, vai ir iekļauts Koncerna mātes sabiedrības konsolidētā nefinanšu paziņojumā.

Mēs informējam, ka Koncerna mātes sabiedrības ir sagatavojusi konsolidēto nefinanšu paziņojumu un ka tas ir iekļauts vadības ziņojumā.

Vadības un personu, kurām uzticēta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārvalde, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno likvidēt Koncernu un Koncerna mātes sabiedrību vai pārtraukt to darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības likvidēšana vai darbības pārtraukšana.

Personas, kurām uzticēta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārvalde, ir atbildīgas par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, pamatojoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, mēs visā revīzijas gaitā izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas krāpšanas radītas neatbilstības, ir augstāks nekā kļūdu izraisītu neatbilstību risks, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, maldinošas informācijas sniegšanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;

- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku piemērotību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem. Ja šāda informācija finanšu pārskatā nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārējo finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, tajā skaitā pielikumā atklāto informāciju un to, vai finanšu pārskats patiesi atspoguļo tā pamatā esošos darījumus un notikumus.
- iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncerna sabiedrību finanšu informāciju ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs paliekam pilnībā atbildīgi par mūsu revidentu atzinumu.

Personām, kurām uzticēta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārvalde, mēs cita starpā sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta pārraudzība, mēs sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību un objektivitāti, un lai sniegtu informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatot uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams – par drošības pasākumiem šādas ietekmes ierobežošanai.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta pārraudzība, esam noteikuši tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem pārskata perioda finanšu pārskata revīzijai un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstam šos jautājumus revidentu ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērta tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Citi paziņojumi un apstiprinājumi, kas iekļaujami revidentu ziņojumā saskaņā ar Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām, ja revīzijas pakalpojumi sniegti sabiedriskas nozīmes struktūrām

Par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības revidentiem AS "Latvenergo" akcionārs mūs pirmo reizi iecēla 2011. gada 1. jūnijā. Ar akcionāra lēmumu mēs katru gadu tikām atkārtoti iecelti par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības revidentiem, tādējādi esam bijuši Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības revidenti 6 gadus pēc kārtas.

Mēs apstiprinām, ka:

- mūsu revidentu atzinums saskan ar papildu ziņojumu, kas tika iesniegts Koncerna mātes sabiedrības revīzijas komitejai;
- kā norādīts Latvijas republikas Revīzijas pakalpojuma likuma 37.⁶ pantā, mēs neesam Koncernam un Koncerna mātes sabiedrībai snieguši nekādus aizliegtus ar revīziju nesaistītus pakalpojumus (RNP), kas minēti ES Regulas (ES) Nr. 537/2014 5. panta 1. punktā. Veicot revīziju, mēs esam arī saglabājuši neatkarību no revidētā Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības.

Revīzijas projekta, kura rezultātā tiek sniegts šis neatkarīgu revidentu ziņojums, atbildīgā zvērinātā revidente ir Diāna Krišjāne.

SIA „ERNST & YOUNG BALTIC”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
Latvijas zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā, 2018. gada 17. aprīlī